

TÉR-KÉP 2022

Kiemelt térség:

A Duna–Tisza közti Homokhátság

Kiemelt téma: A lakások fűtése
a megújuló energiaforrások
hasznosítási lehetőségeinek tükrében,
a népszámlálási adatok alapján

TÉR-KÉP 2022

Kiemelt térség: A Duna–Tisza közti
Homokhátság

Kiemelt téma: A lakások fűtése
a megújuló energiaforrások
hasznosítási lehetőségeinek tükrében,
a népszámlálási adatok alapján

© Központi Statisztikai Hivatal, 2024

ISSN 2416-3511

Felelős kiadó:

Dr. Kincses Áron elnök

Tartalom

1. A Duna–Tisza közti Homokhátság	5
Fókuszban a Homokhátság	6
Társadalmi jellemzők	8
Gazdasági jellemzők	13
Környezet, infrastruktúra	16
2. A lakások fűtése a megújuló energiaforrások hasznosítási lehetőségeinek tükrében, a népszámlálási adatok alapján	19
A lakások fűtésének főbb jellemzői	20
A lakásállomány fűtési módja	22
A lakások fűtőanyag-használata	23
A lakások energetikai felszereltsége	27
3. A társadalom területi különbségei	31
Járási szélsőértékek	32
Népesség, népmozgalom	34
Munkaerőpiac	38
Jövedelmi viszonyok	42
Szociális ellátások	44
Egészségügy	46
Oktatás	48
4. Gazdasági környezet	51
Vármegyei szélsőértékek	52
Gazdasági teljesítmény	54
Beruházások	55
Cégvilág	56
Tudomány és technológia	58
Vállalkozások digitalizációja	59

5. Ágazati körkép	61
Járási szélsőértékek	62
Mezőgazdaság	64
Ipar	66
Építőipar, lakásépítés	67
Lakásállomány, lakáspiac	69
Turizmus, vendéglátás	72
Kiskereskedelem	74
6. A környezet és az infrastruktúra területi jellemzői	77
Járási szélsőértékek	78
Közlekedési hálózatok	80
Személygépkocsik	81
Természeti környezet	82
Víz- és hulladékgazdálkodás	84
Energiafelhasználás	86
Internethálózat	89
7. A regionális különbségek főbb mutatói az Európai Unióban.	91
Uniói szélsőértékek	92
Az uniós népesség jellemzői	94
Társadalmi helyzet az EU-ban	98
Pillanatkép az EU gazdaságáról	102
Energiagazdálkodás az EU-ban	104
Módszertani megjegyzések	107
Területi egységek	109
Ábrajegyzék	119

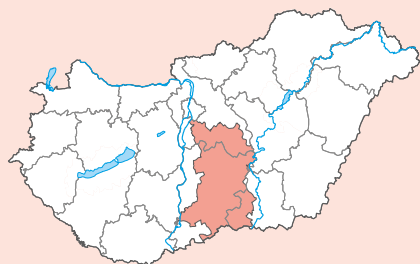

1

A Duna–Tisza közti Homokhátság

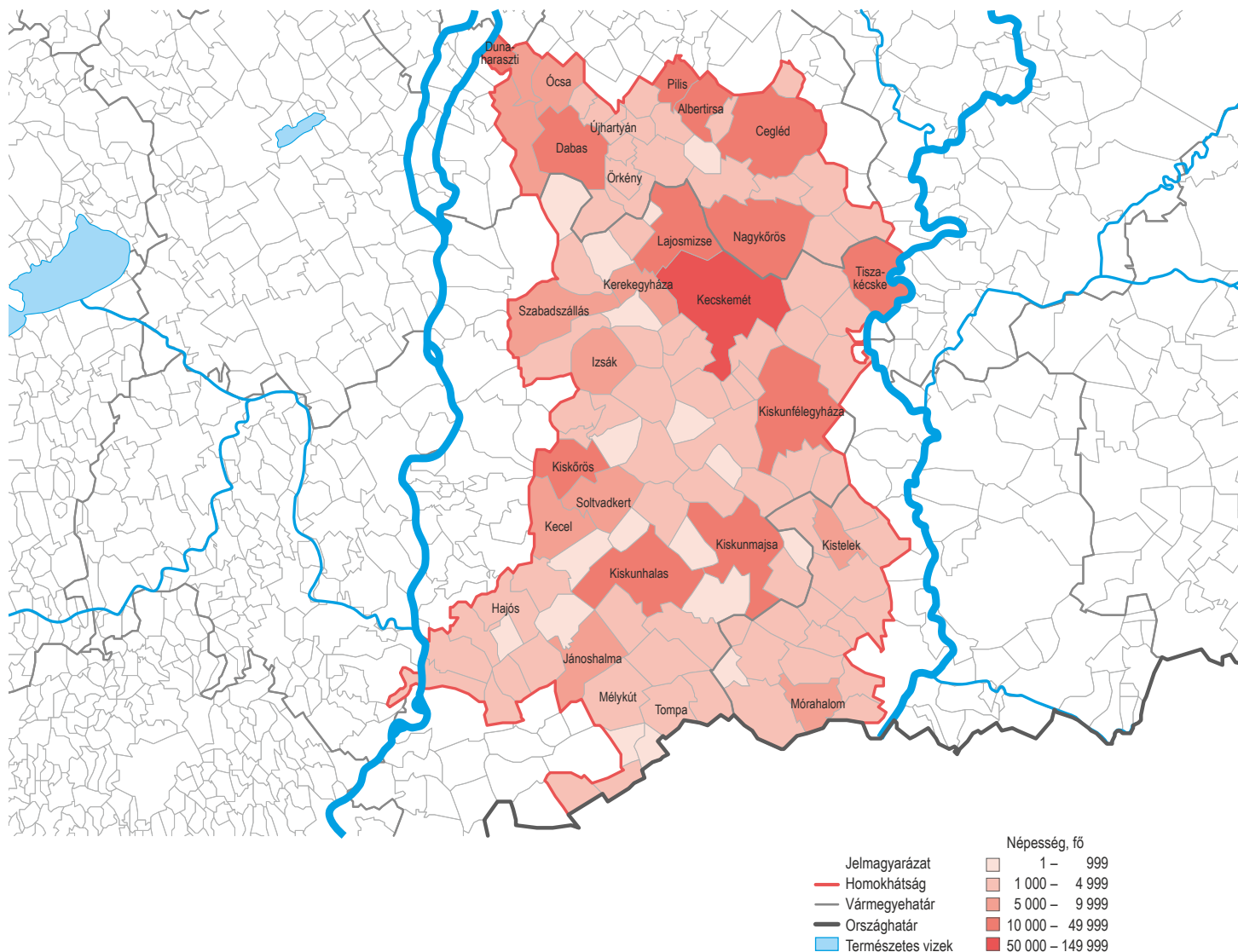
Fókuszban a Homokhátság	6
Társadalmi jellemzők	8
Gazdasági jellemzők	13
Környezet, Infrastruktúra	16

Fókuszban a Homokhátság

A Duna–Tisza közti Homokhátság három vármegye (Bács-Kiskun, Csongrád-Csanád és Pest) 117 települését foglalja magába, és hazánk területének mintegy tizedét jelenti. A klímaváltozás hatásai által különösen érintett, az elsivatagosodás veszélyének kitett térségnek számít, vízrajza szegényes, természetes vízfolyása nincs, éves átlagos csapadékmennyisége rendkívül alacsony. A Homokhátságot térszerkezeti kettősség jellemzi: a nagy kiterjedésű tanyás térségek társadalmi-gazdasági adottságai, folyamatai markánsan eltérnek a nagyvárosok környezetét jellemzőktől.

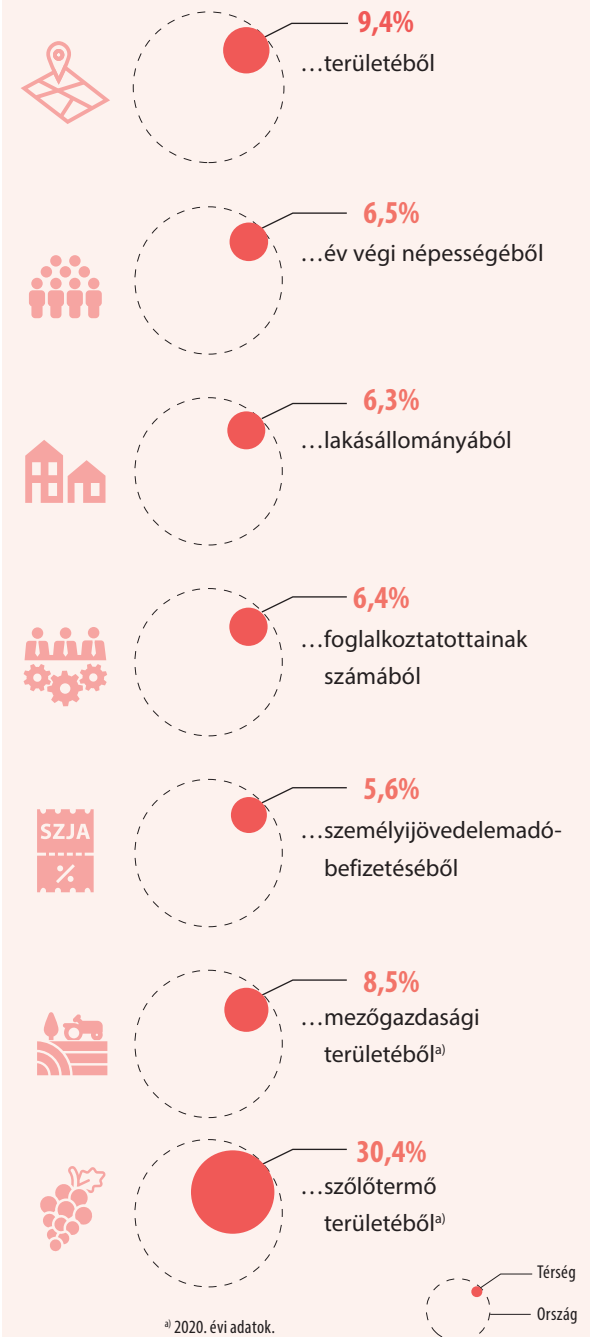
1.1. A Duna–Tisza közti Homokhátság települései népességnagyság-kategória szerint, 2023. január 1.

1.2. A Homokhátság főbb mutatói területi összehasonlításban

Megnevezés	Homokhátság	Magyarország Budapest nélkül	Magyarország
Népsűrűség, fő/km ²	71	86	103
A 2011. és 2022. évi népszámlálás között			
a lakónépesség számának változása, %	-1,1	-3,5	-3,4
az ezer lakosra jutó természetes fogyás éves átlaga, ezrelék	4,0	4,5	4,3
az ezer lakosra jutó vándorlási nyereség éves átlaga, ezrelék	3,0	1,2	1,2
Öregedési index 2023. január 1-jén, %	129	137	142
A diplomával rendelkezők aránya a 20–64 éves népességen belül, %	19,2	21,9	25,9
A foglalkoztatottak aránya a 15 éves és annál idősebb népességből, %	57,9	56,5	57,5
Egy adófizetőre jutó személyijövedelemadó-alapot képező jövedelem, millió forint	4,0	4,1	4,4
A lakások számának változása a 2011. és a 2022. évi népszámlálás között, %	3,5	3,7	4,2
A regisztrált vállalkozások ezer lakosra jutó száma, darab	210,8	178,8	191,5
A valódi új vállalkozások ezer lakosra jutó száma, darab	9,5	9,0	10,0
A működő vállalkozások ezer lakosra jutó száma, darab	110,3	97,5	108,5
A működő önálló vállalkozók aránya, %	67,0	63,0	62,0
A működő vállalkozásokon belül a mezőgazdasági tevékenységet végzők aránya, %	17,6	8,0	6,5
Egyéni gazdaságok ezer lakosra jutó száma, 2020, darab	56,6	29,8	24,7
Egy gazdaságra jutó mezőgazdasági terület, 2020, hektár	11,9	20,6	20,4
Mezőgazdasági területből a szántó aránya, 2020, %	65,7	82,0	82,0
Mezőgazdasági területből a szőlő aránya, 2020, %	4,5	1,3	1,3
Mezőgazdasági területből a gyümölcsös aránya, 2020, %	3,2	1,8	1,8

A Duna-Tisza közti Homokhátság településeinek részesedése 2022-ben az ország...

Társadalmi jellemzők

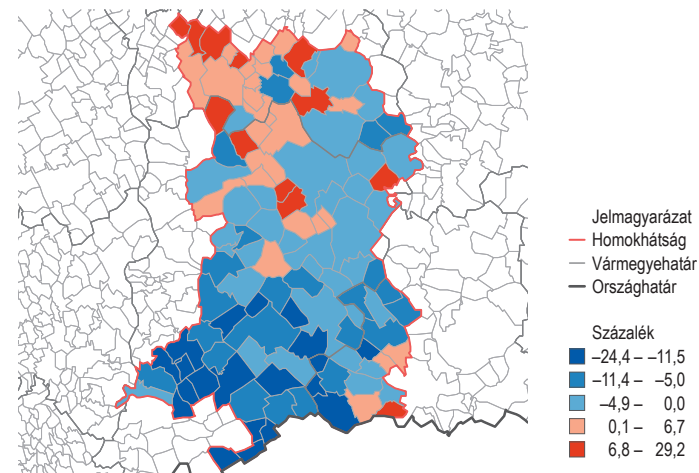
A Duna-Tisza közti Homokhátságon a 2022. évi népszámlálás idején az ország népességének 6,5%-a élt. A 2011. évi census óta az országosnál (3,4%) kisebb mértékben, 1,1%-kal csökkent a térség lélekszáma, a nagyvárosoktól távolabbi, kedvezőtlenebb munkaerőpiaci helyzetű településeken ugyanakkor jelentős a népességfogyás és idősebb a korszerkezet.

-1,1%	Homokhátság
-4,8%	Bács-Kiskun vármegye
-6,6%	Csongrád-Csanád vármegye
9,5%	Pest vármegye
-3,5%	Magyarország Budapest nélkül
-3,4%	Magyarország

▲ A lakónépesség számának változása a legutóbbi két népszámlálás (2011 és 2022) között

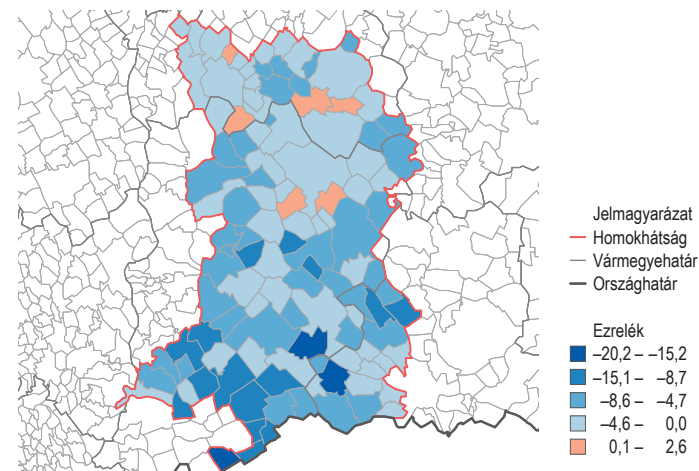
1.3. A lakónépesség számának változása a legutóbbi két népszámlálás (2011 és 2022) között

A 2022. évi népszámláláskor a Homokhátság lakónépessége 620 ezer fő volt, 7 ezer fővel (1,1%-kal) kevesebb, mint a 2011. évi census idején. A térség déli, délnyugati részén volt a legnagyobb a népességszökkenés, miközben a Budapesthez közelebb eső, északi, északnyugati települések lélekszáma jellemzően emelkedett a két népszámlálás között.

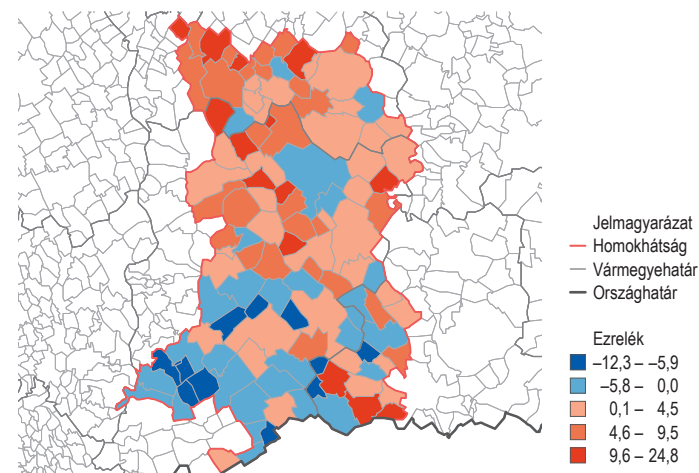
1.4. Az ezer lakosra jutó természetes szaporodás/fogyás éves átlaga a legutóbbi két népszámlálás (2011 és 2022) között

A legutóbbi két népszámlálás között a halálozások száma szinte mindegyik homokhátsági településen meghaladta a születéseket. Népeségarányosan számolva a természetes fogyás mértéke a térségben összességében az országos átlag közelében alakult, ám a Homokhátság déli, országhatárhoz közelebbi részén jóval intenzívebb volt, mint az északi területeken.

1.5. Az ezer lakosra jutó vándorlási egyenleg éves átlaga a legutóbbi két népszámlálás (2011 és 2022) között

A Homokhátság déli, délnyugati településeinek lélekszámát a jelentősebb természetes fogyás mellett a vándorlási veszteség is csökkentette a legutóbbi két népszámlálás között, miközben a homokhátsági települések kétharmadában vándorlási többlet alakult ki, ami a főváros, Kecskemét és Szeged vonzáskörzetében volt a legjelentősebb.

1.6. Népsűrűség, 2023. január 1.

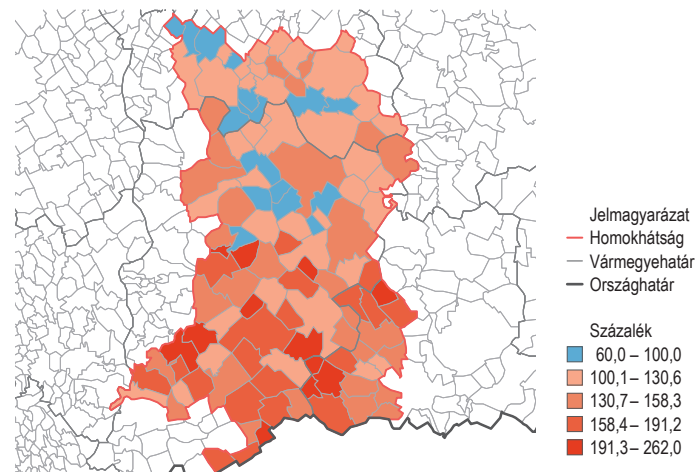
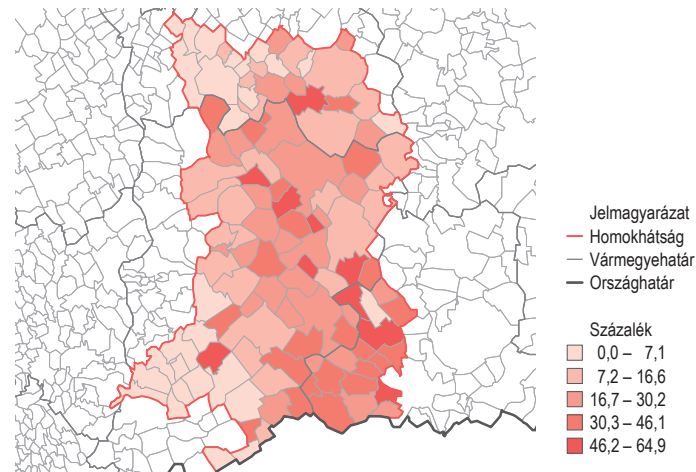
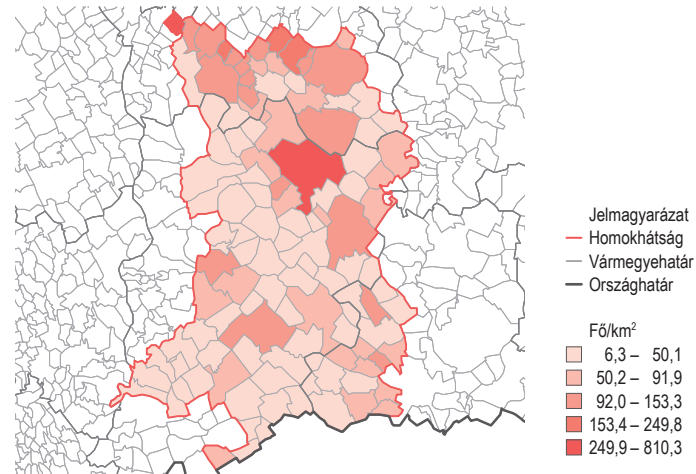
A Homokhátság hazánk viszonylag ritkán lakott térségének számít, 2023. január 1-jei népsűrűsége (71 fő/km²) nemcsak az országos (103 fő/km²), hanem a főváros nélkül számított vármegyei átlagtól (86 fő/km²) is elmaradt. Sűrűbben lakott települései zömmel a Homokhátság északi részén helyezkednek el.

1.7. A külterületen élő népesség aránya, 2022. október 1.

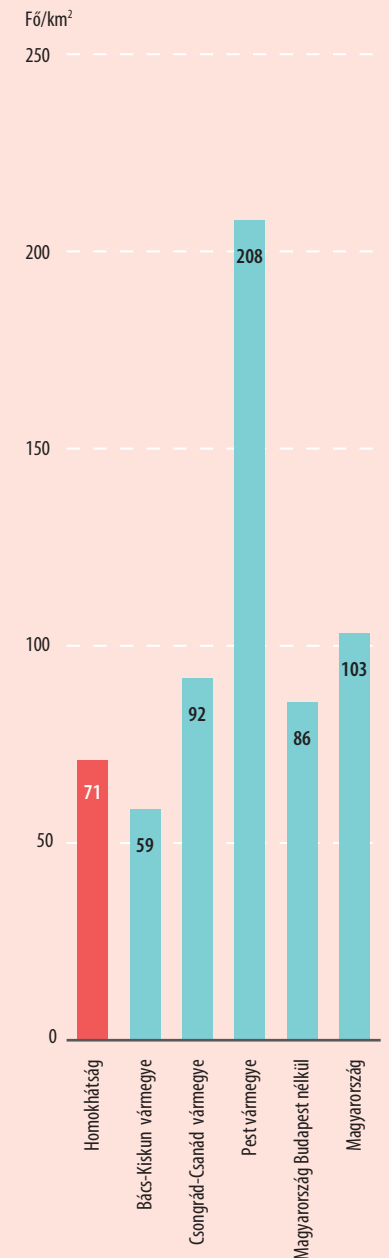
Az országon belül a Homokhátságban a legmagasabb a külterületen élő népesség aránya, a 2022. évi népszámlálás idején mintegy 100 ezer fő, a térség lakosságának 16%-a élt külterületen. Ebben a történelmi hagyományok mellett a szuburbanizációs folyamatok is szerepet játszottak. A Csongrád-Csanád vármegyei részen különösen magas a külterületen élők aránya.

1.8. Öregedési index, 2023. január 1.

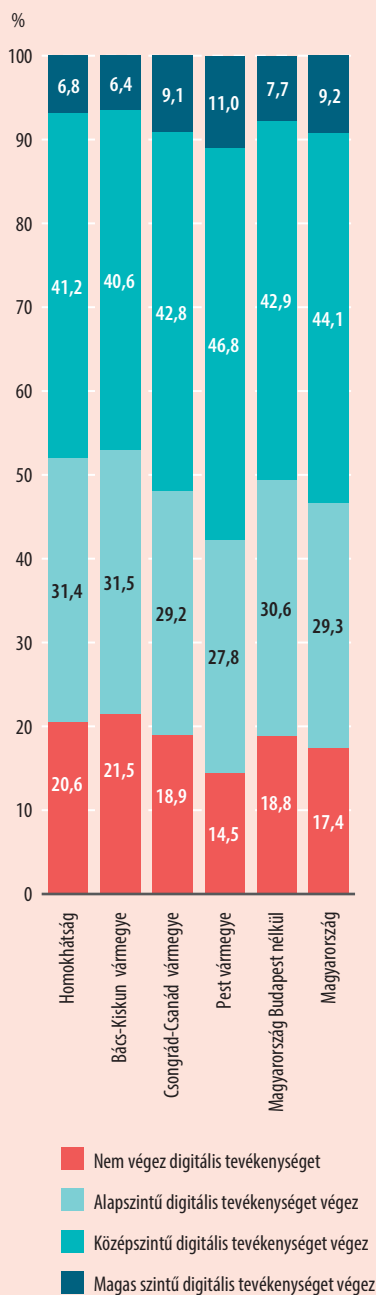
A Homokhátság korszerkezete – az öregedési index alapján – fiatalosabb az országos átlagnál: a térségben 100 gyermekkorúra 129, országosan 142 időskorú jutott 2023. január 1-jén. Ezzel együtt a Homokhátságra is jellemző a népesség előregedése, az idetartozó települések 86%-ában az időskorúak száma meghaladta a gyermekkorúakét.

1.9. Népsűrűség területi összehasonlításban, 2023. január 1.

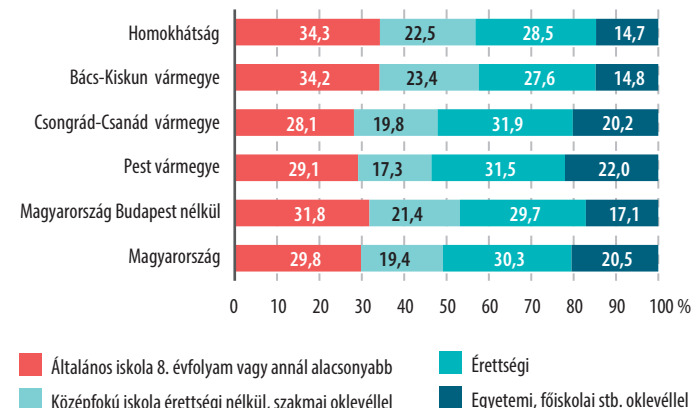

1.10. A hatéves és annál idősebb népesség megoszlása digitális jártasság szerint, 2022. október 1.

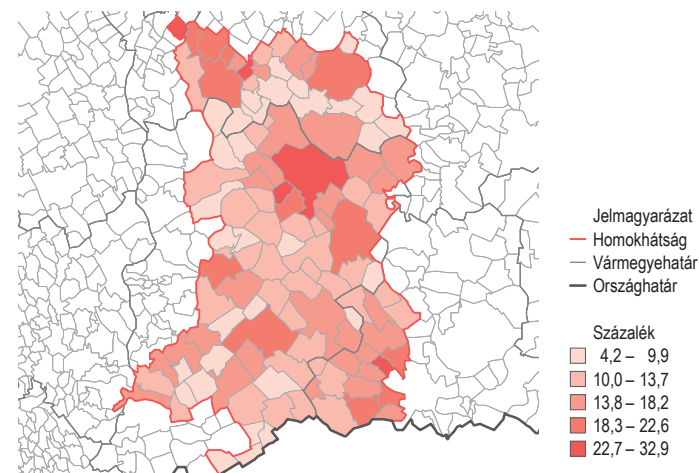
1.11. A hétéves és annál idősebb népesség megoszlása a legmagasabb befejezett iskolai végzettség szerint, 2022. október 1.

Az országos átlagnál fiatalosabb korszerkezetnek is szerepe van abban, hogy a térség hétéves és annál idősebb népességén belül viszonylag magas (34%) a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és országos átlag alatti (15%) a diplomások aránya. A legnagyobb (51%) csoportot jelentő középfokú iskolai végzettségűek között többségben vannak az érettségizettek.

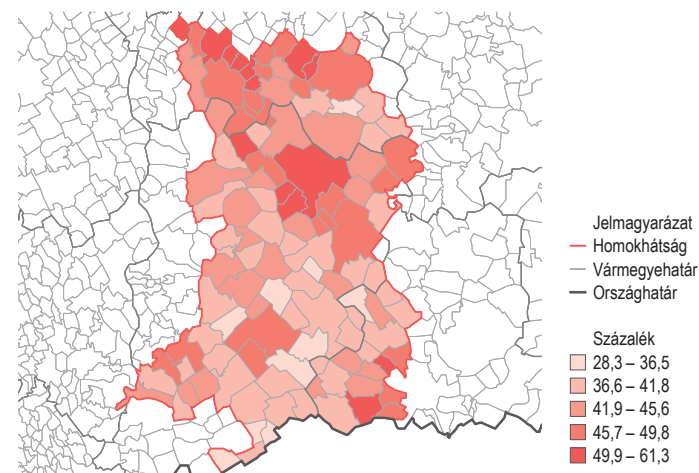
1.12. A diplomával rendelkezők aránya a 20–64 éves népességben belül, 2022. október 1.

A 20–64 éves népességben belül a diplomások aránya a fővárosban 44, a megyei jogú városokban 31, a többi városban 22, a községekben 15% volt 2022-ben. A Homokhátság településeinek 79%-ában a felsőfokú végzettségűek aránya nem érte el az adott településtípusra jellemző országos átlagot. Ez alól elsősorban a Kecskemét, a Szeged és a Budapest környéki helységek jelentettek kivételt.

1.13. A legalább középszintű digitális jártassággal rendelkezők aránya a hatéves és annál idősebb népességben belül, 2022. október 1.

A nagyvárosokhoz közelebbi településekre az is jellemző, hogy az ott élők körében általában nagyobb a legalább középszintű digitális jártassággal bírók aránya, mint a Homokhátság többi területén. A tájegység egészét tekintve a hatéves és annál idősebb népesség 48%-a rendelkezik ilyen ismeretekkel, ami alacsonyabb az országos átlagnál (53%).

1.14. A foglalkoztatottak aránya a 15 éves és annál idősebb népességből, 2022. október 1.

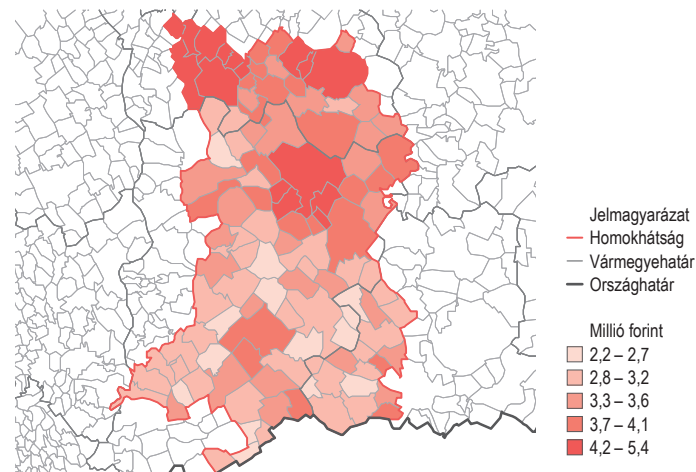
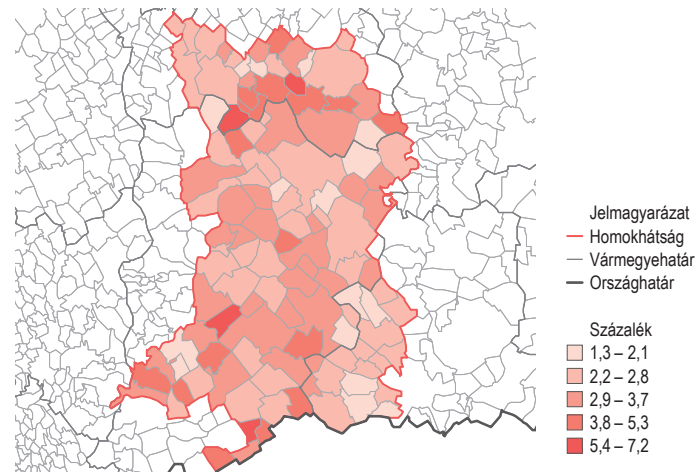
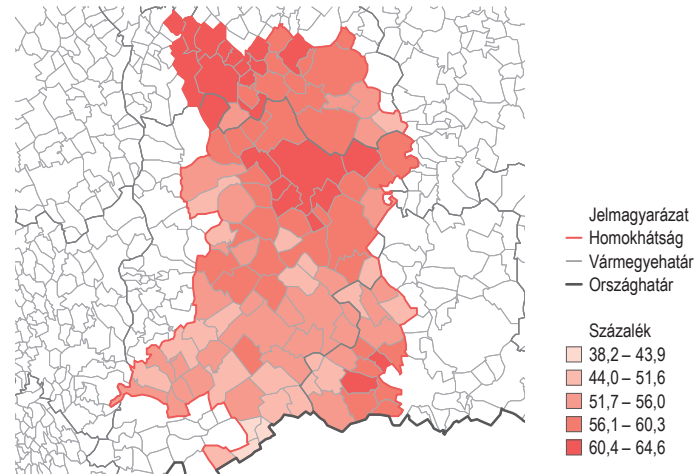
A 2022. évi népszámláláskor a Homokhátság 15 éves és annál idősebb népességének 58%-a volt foglalkoztatott. Ez meghaladta az országos átlagot (57%) is, ami jórészt a főváros és a vármegyeszékhelyek vonzáskörzetének kedvező munkaerőpiaci adottságának köszönhető, míg a Homokhátság többi, jellemzően idősebb korszerezettel is rendelkező településén alacsonyabb volt a foglalkoztatottak aránya.

1.15. A munkanélküliek aránya a 15 éves és annál idősebb népességből, 2022. október 1.

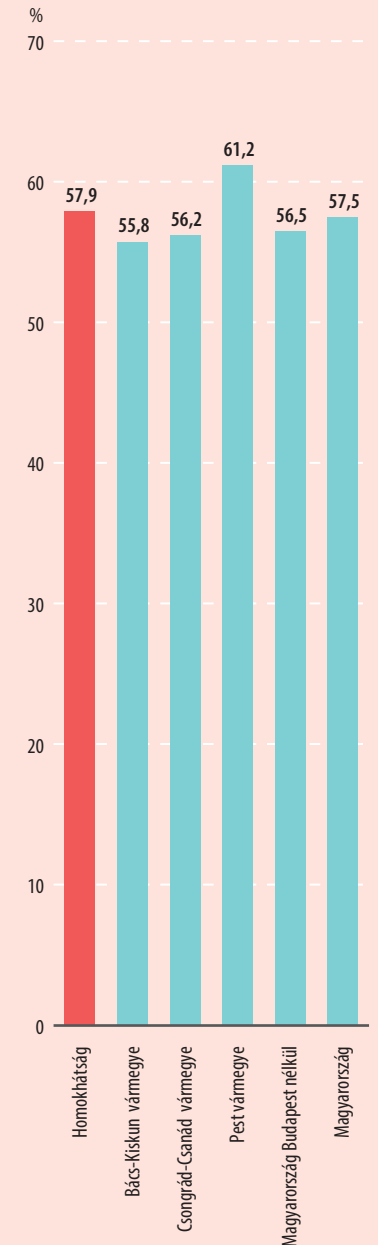
Hasonló területi mintázatot látunk a Homokhátság munkaerőpiacáról akkor is, ha azt a munkanélküliek arányával vizsgáljuk. 2022. október 1-jén a térség 15 éves és annál idősebb népességének 2,8%-a (országosan 2,9%-a) volt munkanélküli. A 2011. évi népszámláláskor még 6,5%-ot (országosan 6,7%-ot) tett ki a munkanélküliek aránya.

1.16. Egy adófizetőre jutó szja-alapot képező jövedelem, 2022

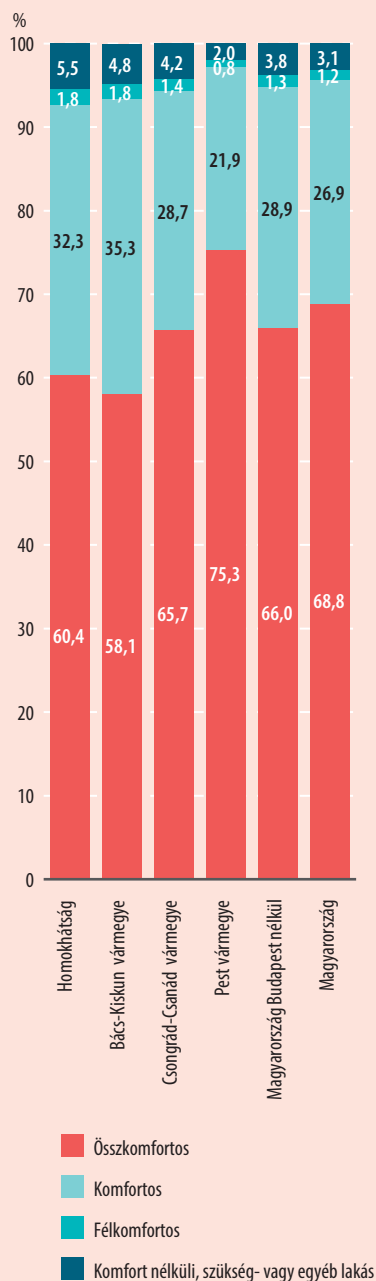
A Homokhátságban az egy adófizetőre jutó személyi jövedelemadó-alap összege 4,0 millió forint volt 2022-ben, mintegy 10%-kal kevesebb a 4,4 millió forintos országos átlagnál. A Pest vármegyei és a Kecskeméti járáshoz tartozó településeken átlagosan 4,3, illetve 4,5 millió forint volt ez az érték, míg a tájegység többi részén átlagosan 3,4 millió forint.

1.17. A foglalkoztatottak aránya területi összehasonlításban a 15 éves és annál idősebb népességből, 2022. október 1.

1.18. A lakások megoszlása komfortosság szerint, 2022. október 1.

1.19. A lakások számának változása a legutóbbi két népszámlálás (2011 és 2022) között

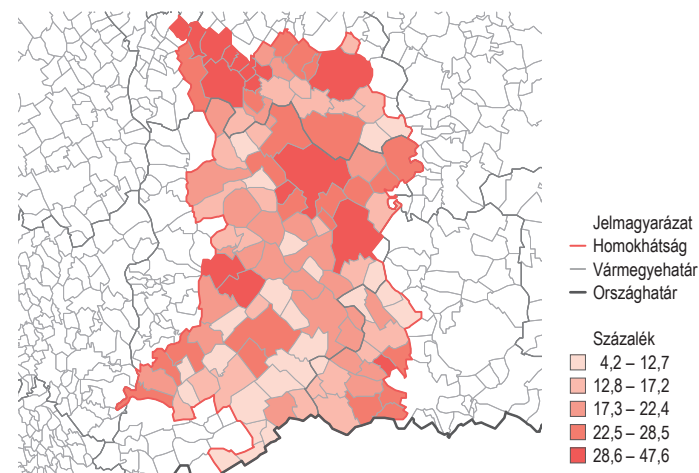
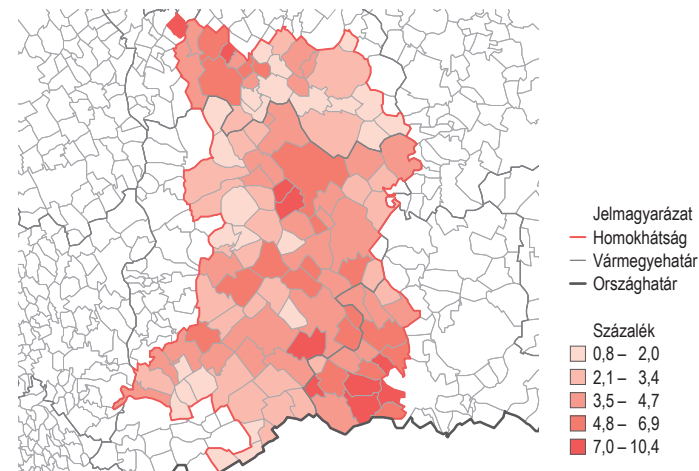
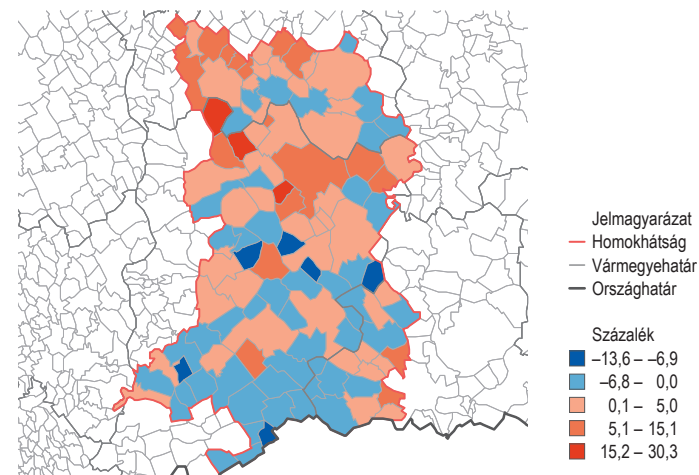
A 2022. évi népszámláláskor mintegy 290 ezer lakásból állt a Homokhátság lakásállománya, amely 10 ezerrel (3,5%-kal) több a 2011. évinél. Ez jórészt Kecskemét és a nagyvárosok vonzáskörzetében lévő települések állománybővüléséből adódott, miközben a térség déli, fogyatkozó lélekszámú településein jellemzően a lakások száma is csökkent.

1.20. A napelemmel ellátott lakások aránya, 2022. október 1.

A lakások 4,4%-a rendelkezett napelemmel 2022-ben. Ez az országos átlagot (3,9%) meghaladó arány, amiben a lakásállomány összetétele (viszonylag kevés a társasház) mellett annak is szerepe lehet, hogy a Homokhátságban az egyik legmagasabb az országon belül a napsütéses órák száma. Különösen magas az ellátottság néhány, nagyváros közelében fekvő településen.

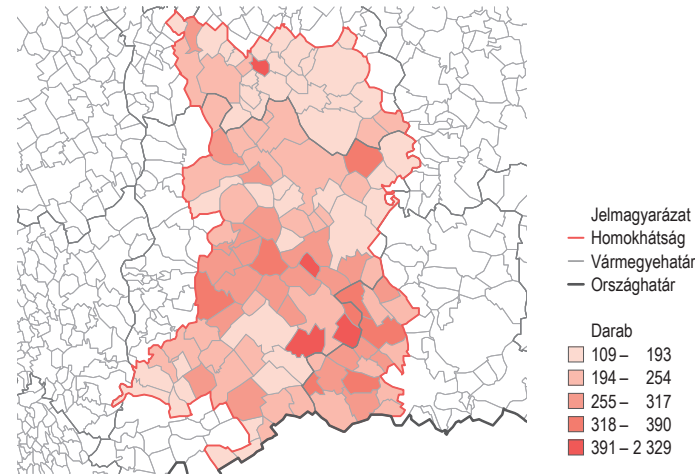
1.21. A légkondicionálóval ellátott lakások aránya, 2022. október 1.

A légkondicionálóval felszerelt lakások aránya az országos átlaggal megegyező (27%) volt a 2022. évi népszámlálás adatai szerint. Az ellátottság korrelál a jövedelmi viszonyokkal, jellemzően azokon a településeken magasabb, ahol nagyobb az egy adófizetőre jutó személyi jövedelemadó-alap összege.

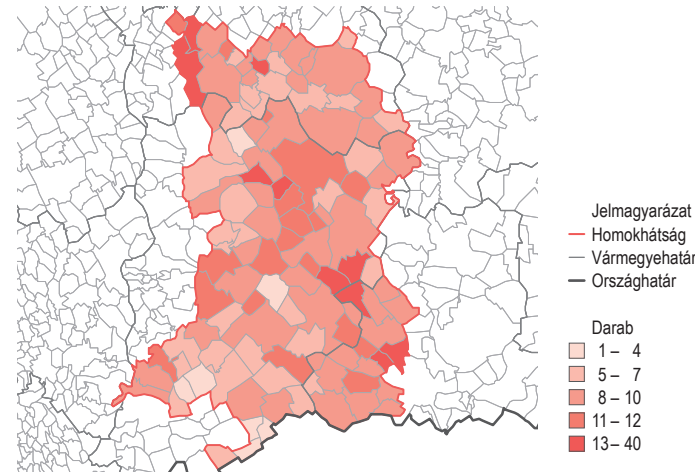
1.22. A regisztrált vállalkozások ezer lakosra jutó száma, 2022

A Homokhátság településein a regisztrált vállalkozások száma 131 ezer volt 2022 végén, az ország vállalkozásainak 7,1%-a. Számuk az elmúlt öt évben – az országos átlagnál nagyobb mértékben – 7,9%-kal emelkedett. A térség vállalkozásainak jelentős hányadát (40%) az őstermelők adták, főként nekik köszönhetően az ezer lakosra jutó vállalkozásszám (211) 19-cel meghaladta az országost.

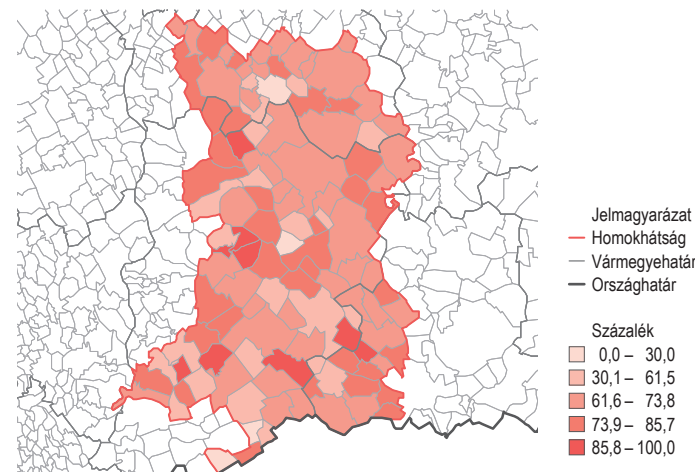
1.23. A valódi új vállalkozások száma ezer lakosra, 2022

A térségben 2022 folyamán csaknem hatezer új vállalkozást alapítottak, a működő vállalkozások 8,7%-át, ez utóbbi arány alig maradt el az országos átlagtól. A vállalkozásalapítási kedv megegyezik az országossal, ezer lakosra tíz új vállalkozás jutott. A térséget tekintve kiemelkednek a Kecskemét környéki és a Budapesthez közelebb eső részek, ahol a mutató értéke meghaladta az országos átlagot.

1.24. A működés kezdete utáni három évet túlélő vállalkozások aránya, 2022

Az alapítás után tartósan fennmaradó vállalkozások aránya a térségben kedvező. A 2019-ben alapított cégek mintegy héttizede élte túl az alapítás utáni harmadik évet, ez 1,1 százalékponttal nagyobb, mint az országos átlag. A térségen belül a Bács-Kiskun, illetve a Csongrád-Csanád vármegyei települések együttese kedvezőbb túlélési aránnyal bírt, mint saját vármegyéjük átlaga, míg a Pest vármegyeieké alatta maradt annak.

Gazdasági jellemzők

A térségben a vállalkozások koncentrációja főként a gazdasági élet központjainak tekinthető települések közelségéhez kötött: a Pest vármegyei települések esetében a főváros, a Bács-Kiskun és a Csongrád-Csanád vármegyeiek esetében a két vármegyeszékhely vonzereje jelentősen befolyásolja. A természeti adottságok következtében a mezőgazdasági termelés jelenléte a gazdasági életben kimagasló.

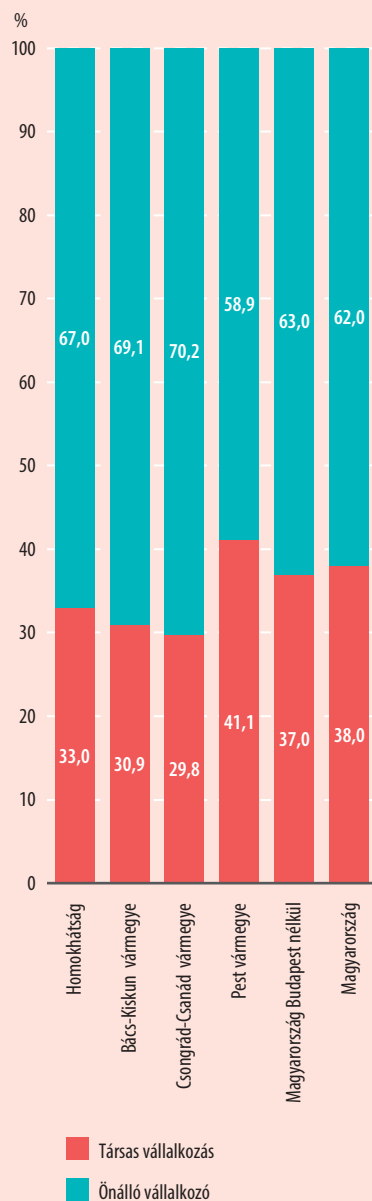
2022-ben...

a mezőgazdasági tevékenységű vállalkozások aránya a regisztrált vállalkozásokon belül

43,0%	Homokhátság
45,1%	Bács-Kiskun vármegye
35,5%	Csongrád-Csanád vármegye
13,9%	Pest vármegye
31,8%	Magyarország Budapest nélkül
25,1%	Magyarország

1.25. A működő vállalkozások megoszlása gazdálkodási formánként, 2022

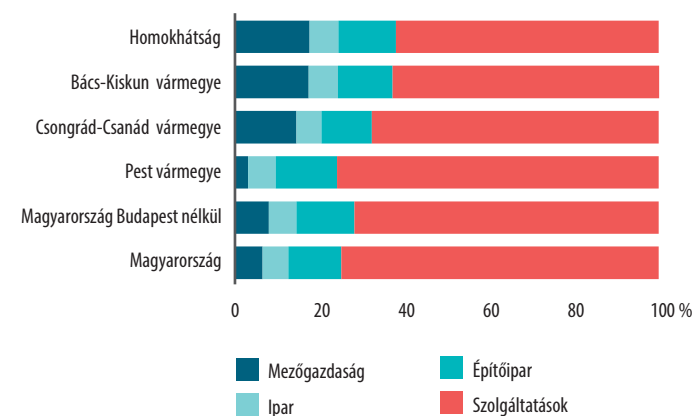
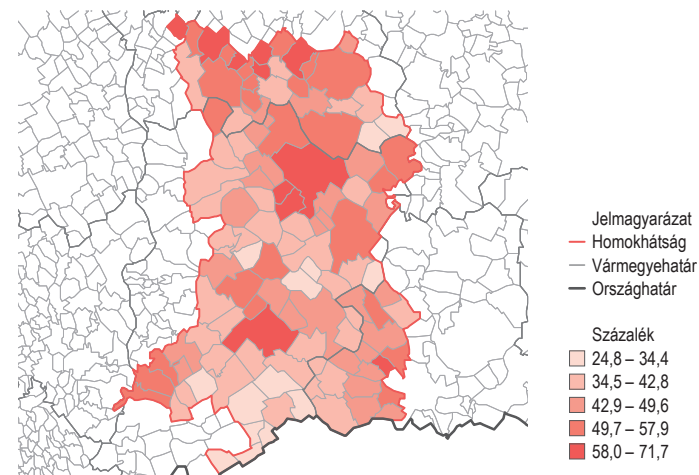

1.26. A működő vállalkozások regisztrált vállalkozásokon belüli aránya, 2022

2022-ben a Homokhátságban a regisztrált vállalkozások 53%-a volt működő gazdasági szervezet. A cégek aktivitási aránya a térségben alacsonyabb, mint országos viszonylatban (57%). A magas aktivitású területek főként Pest, illetve Bács-Kiskun vármegyében találhatók, míg a Csongrád-Csanád vármegyei települések többségében 50% alatt maradt.

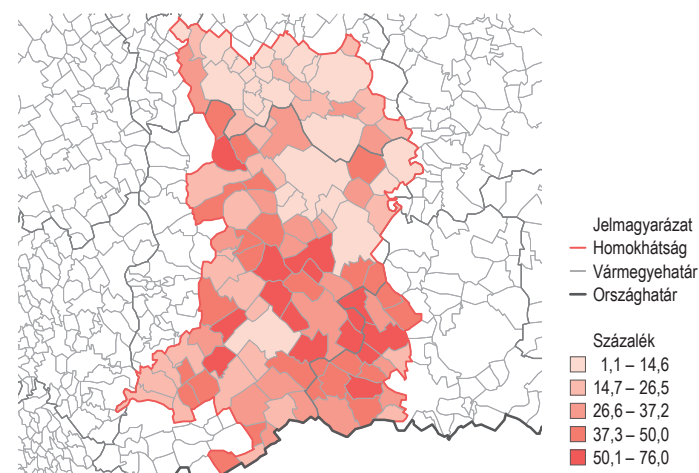
1.27. A működő vállalkozások szektoronkénti megoszlása, 2022

A nemzetgazdasági ágak közül a legtöbb vállalkozás a mezőgazdaság területén tevékenykedik. Ezek aránya a vállalkozásokon belül 18%, az országos csaknem háromszorosa, de a vármegyék átlagának is több mint kétszerese. A mezőgazdaság mellett az ipari és építőipari tevékenységet végző gazdasági szervezetek jelenléte is nagyobb arányú az országosnál.

1.28. A működő vállalkozásokon belül a mezőgazdasági tevékenységet végzők aránya, 2022

A Homokhátság több mint 12 ezer vállalkozása mezőgazdasági fő tevékenységű, ezeknek a szervezeteknek a vállalkozásokon belüli súlya a Csongrád-Csanád vármegyei települések esetében volt a legmagasabb, együttesen 41%. A térség Bács-Kiskun vármegyei részén 18, míg a Pest vármegyeiben mindössze 8,5% volt ez az arány.

1.29. Az egyéni gazdaságok ezer lakosra jutó száma, 2020

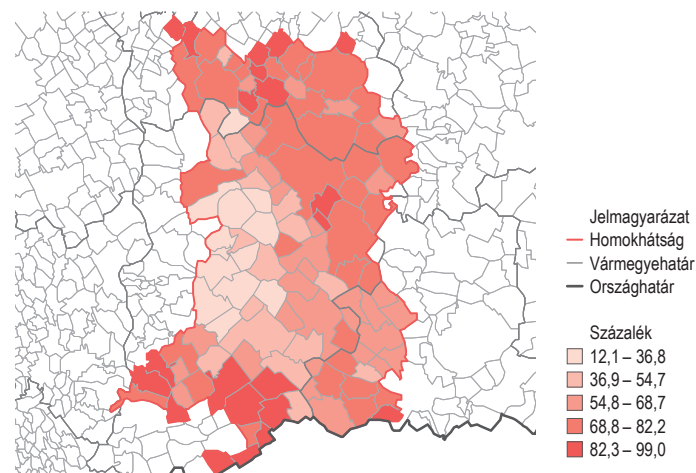
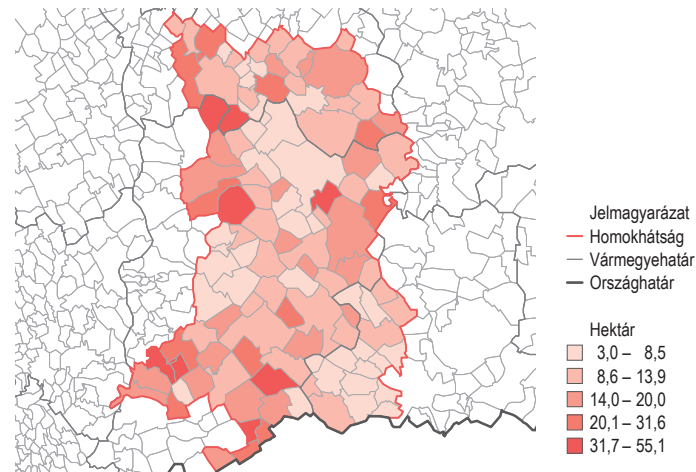
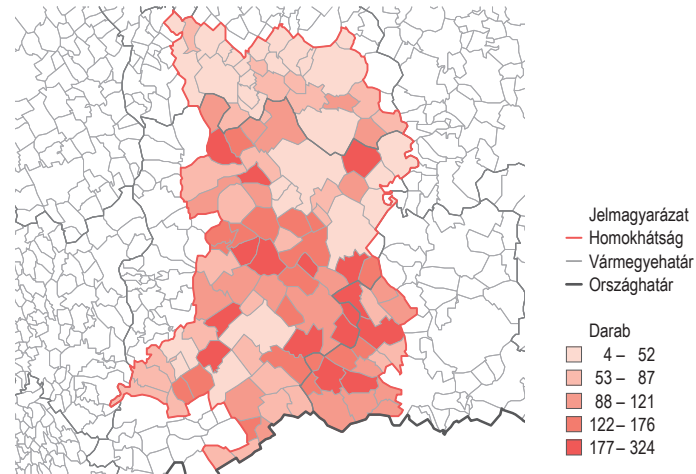
A 2020-as agrárcenzus idején a Homokhátság településein több mint 35 ezer egyéni gazdaság végzett mezőgazdasági tevékenységet, ez az országos gazdaságszám 15%-a. A mezőgazdaság térségen belüli jelentős súlyát mutatja, hogy az ezer lakosra jutó 57 gazdaság az országos átlagnak (25) több mint kétszerese. A mutató magas, 100 gazdaság/ezer lakost meghaladó értéke a településegységek délkeleti részén fekvő, főként Csongrád-Csanád vármegyei településekre jellemző.

1.30. Az egy gazdaságra jutó mezőgazdasági terület nagysága, 2020

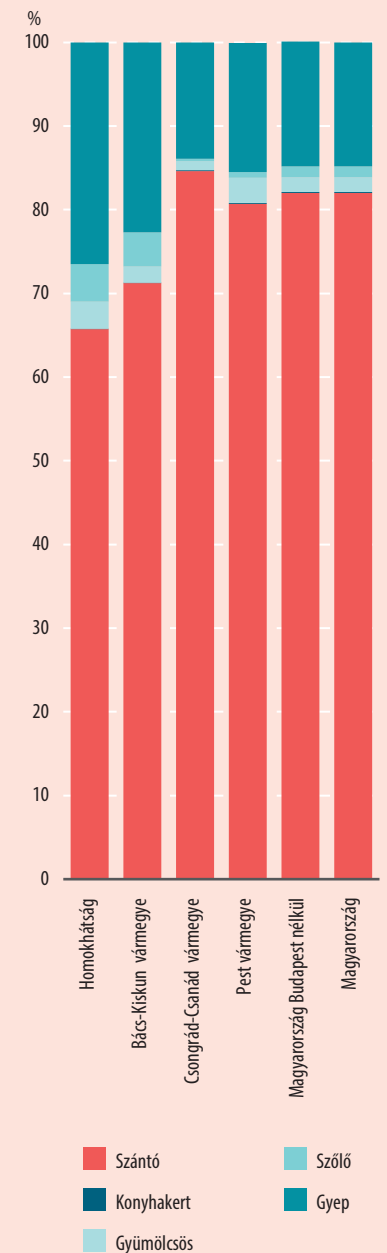
A Homokhátság településein a kisebb gazdaságok az elterjedtek, 2020-ban átlagosan 12 hektáron folyt a gazdálkodás. Egy átlagos gazdaság mérete csaknem 9 hektárral maradt el az országostól. Míg a Bács-Kiskun és Pest vármegyéhez tartozó településeken egy-egy gazdaságra 13 hektár mezőgazdasági terület jutott, addig Csongrád-Csanád vármegyében ennek alig több mint a fele.

1.31. A gazdaságok használatában lévő mezőgazdasági területből a szántók aránya, 2020

A mezőgazdasági hasznosítású területek mintegy kétharmadán szántóföldi növénytermesztés folyik, ez az arány országosan lényegesen magasabb, 82%. Földhasznosítási szempontból eltérő képet mutatnak Bács-Kiskun vármegye bortermelő vidékei, ahol eltolódás mutatkozik a szőlőtermesztés irányába.

1.32. A gazdaságok használatában lévő mezőgazdasági terület megoszlása földhasználati kategóriák szerint, 2020

Környezet, infrastruktúra

A Homokhátság hazánk terület-fejlesztési politikájában egy kiemelt településgyűttes, a benne rejlő társadalmi és gazdasági potenciál, valamint a hátrányos környezeti viszonyok ismeretében fejlesztésre javasolt. A térség 117 településéből 24 kedvezményezett státusú.

2022-ben...

a térségen belül a kedvezményezett települések száma az érintettség oka szerint

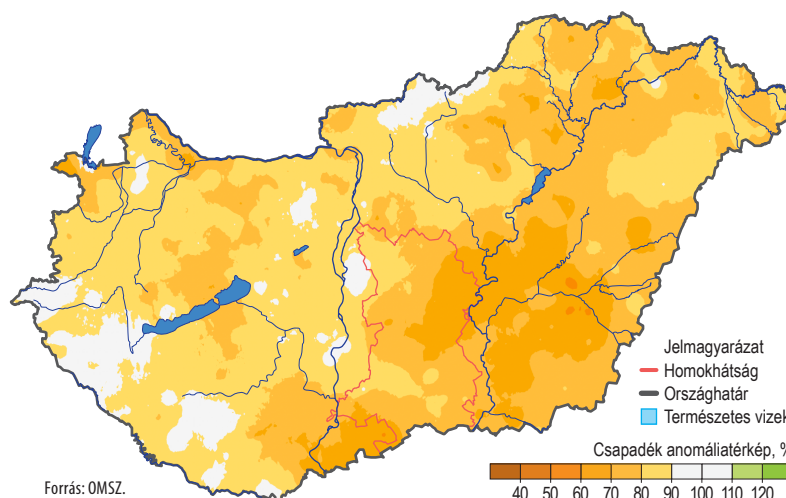
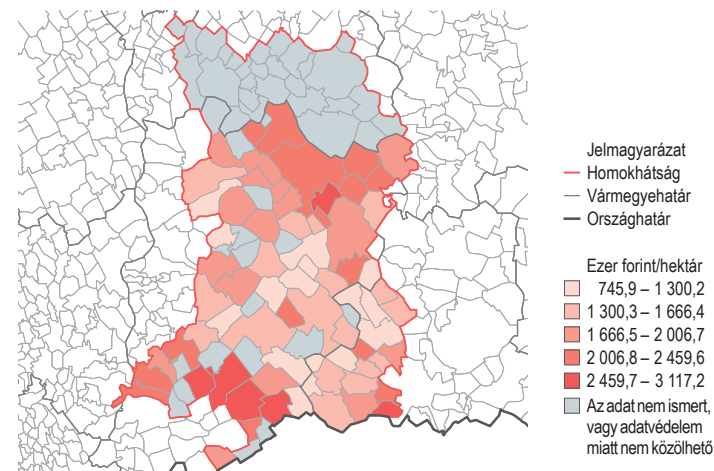
15 Társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból

1 Jelentős munkanélküliséggel sújtott települések

8 Társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett és a jelentős munkanélküliséggel sújtott

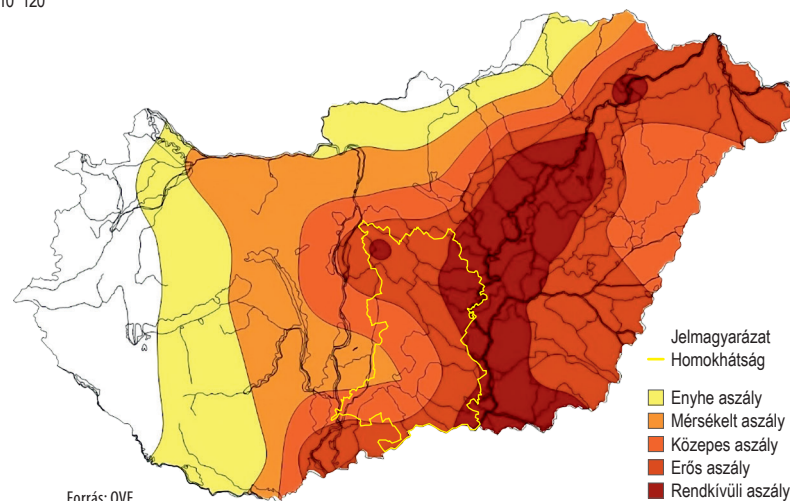
1.33. A szántóterület átlagára, 2022

A rendelkezésre álló adatok alapján 2022-ben a Homokhátság településeinek a szántóterületek átlagára 750 ezer és 3 millió 120 ezer forint/hektár között alakult. A legmagasabb települési átlagárak a Jánoshalmi, a Kiskunhalasi, a Kecskeméti és a Szegedi járásban voltak.

1.34. A 2022. évi csapadékösszeg az 1991–2020-as normál százalékában (homogenizált, interpolált adatok alapján)

A klímaváltozás utóbbi években erősödő hatása fokozottan érinti a Homokhátságot: a hosszabban csapadékmentes, valamint a kitartó hóhullámokkal terhelt nyarak, vagy a belvíz és árvíz jelenléte. 2022-ben a térség északkeleti, keleti területein az elmúlt harminc év átlagában mért csapadékmennyiség töredéke esett.

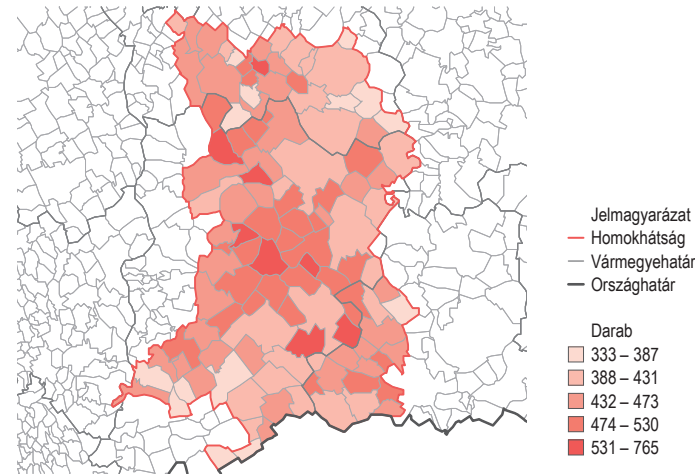

1.35. Aszályal érintett területek Magyarországon, 2022

Az elmaradt csapadékmennyiség jelentősen rontott a térség nem túl kedvező klimatikus viszonyain. A Homokhátság az ország egyik legaszályosabb területe, ami a térségre jellemző mezőgazdasági termelést is hátrányosan befolyásolja, annak költségeit jelentősen megemeli.

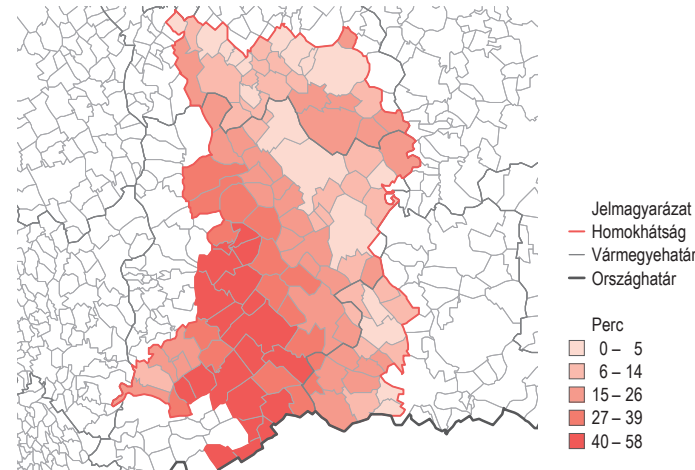
1.36. A természetes személyek által üzemeltetett személygépkocsik ezer lakosra jutó száma, 2022. december 31.

A lakosság személygépkocsikkal való ellátottsága a települések döntő többségén országos átlag (385 személygépkocsi/ezer lakos) feletti. Különösen kimagasló az ellátottság a Kecskemét, Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas és Kiskőrös által közrefogott területen, míg az északi és déli részeken ennél jóval szerényebb.

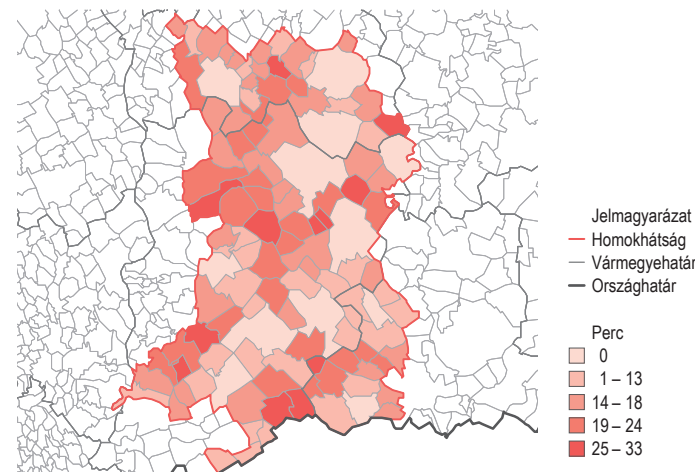
1.37. A legközelebbi gyorsforgalmi út csomópontelérési ideje a leggyorsabb közúton, 2022

A Homokhátság több országos és nemzetközi jelentőségű közlekedési főútvonallal érintett: a nemzetközi úthálózatba északról délre az M5-ös autópálya, míg nyugatról keletre az M4-es autót csatlakoztatja, délen pedig a Baját Szegeddel összekötő főút szeli át a térséget. Az északkeleti rész településeiről a gyorsforgalmi utak csomópontjai viszonylag gyorsan elérhetőek, míg a délen, délkeleten fekvő településekről a menetidő közel egy órát is igénybe vehet.

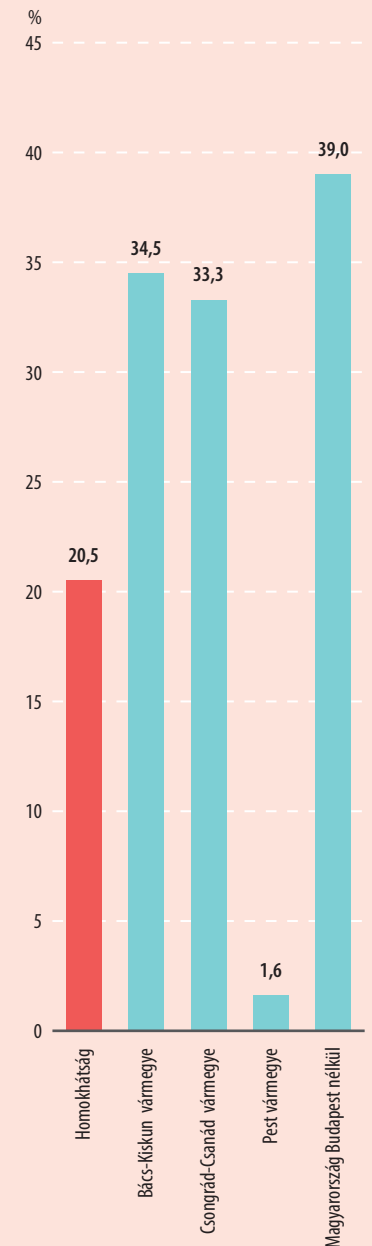

1.38. Saját járásszékhely elérési ideje a leggyorsabb közúton, 2022

A térségen belül a járásközpontok megközelíthetősége a települések egyharmadának esetében kevesebb mint negyedóra közúton, illetve három olyan település (Jászkarajenő, Orgovány, Kelebia) van a térségben, ahol a saját járásszékhely elérése meghaladja a harminc percet.

1.39. A kedvezményezett települések aránya, 2023. január 1.

2. A lakások fűtése a megújuló energiaforrások hasznosítási lehetőségeinek tükrében, a népszámlálási adatok alapján

A lakások fűtésének főbb jellemzői	20
A lakásállomány fűtési módja.	22
A lakások fűtőanyag-használata	23
A lakások energetikai felszereltsége	27

A lakások fűtésének főbb jellemzői

A hazai végső energiafelhasználás legjelentősebb fogyasztói szektora a lakosság. Energiafogyasztásuk több mint héttizedét a fűtés teszi ki, így a lakások fűtéséhez használt fűtőanyagok összetételének változása jelentős szerepet játszik a hazai energiaportfólió – klímapolitikai és ellátásbiztonsági szempontból is fontos – átalakításában.

2011-ben...

2022-ben...

4,39
millió

A lakások száma

4,58
millió

A lakások számának változása a 2011. évi népszámlálás óta

+4,3%

89,1%

Lakott lakások aránya

87,5%

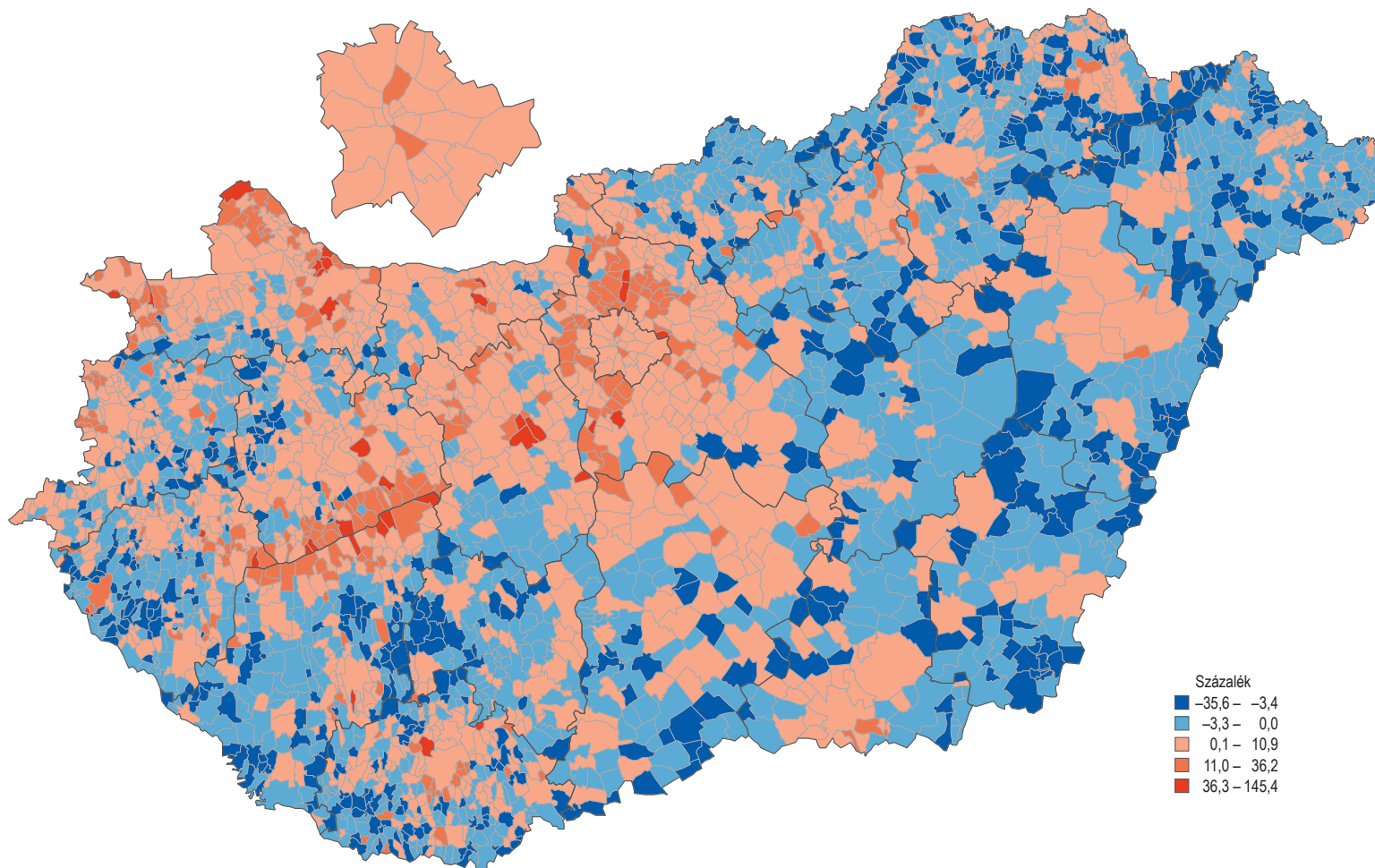
10,9%

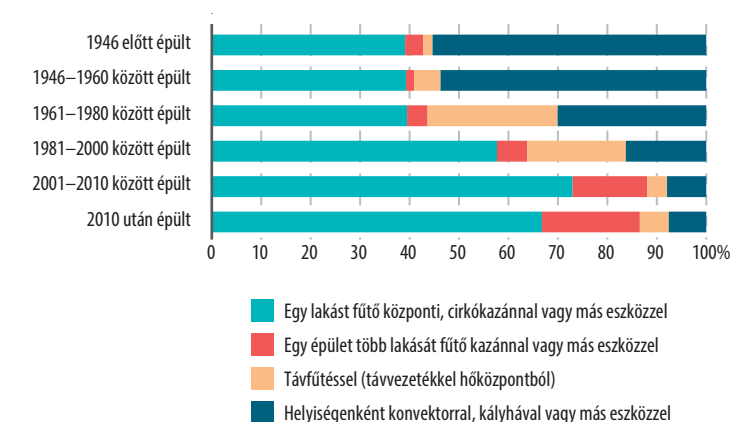
Nem lakott lakások aránya

12,5%

2.1. A lakások számának változása a 2011. évi népszámlálás óta településenként, 2022

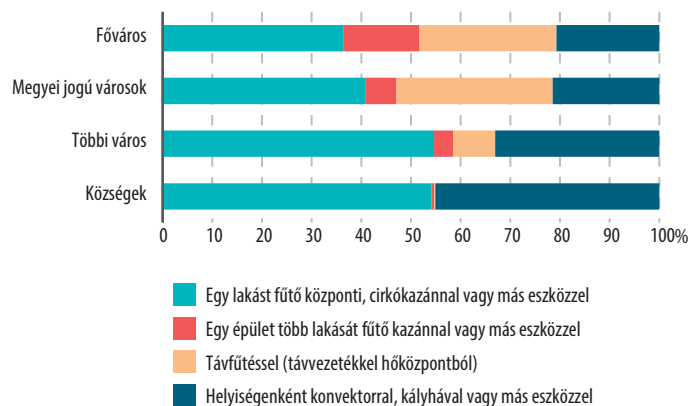
A lakások száma összességében nőtt 2011 és 2022 között. A változás eltérően érintette az ország térségeit, számottevően bővült a lakásállomány a Balaton környékén, a fővárosban és agglomerációjában, egyes nagyobb városok vonzáskörzetében, valamint az északnyugati határszélen. A keleti és a déli országrész településeinek jelentős részében ezzel szemben csökkent a lakásszám.

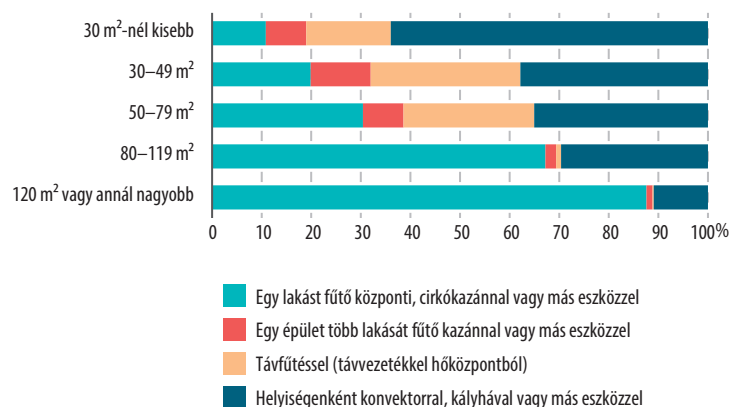
2.2. A lakások megoszlása fűtési mód szerint építési időszakonként, 2022

A különböző időszakokban épült lakásállomány fűtési mód szerinti összetétele változatos képet mutat. Az 1960-ig épült lakásokban még a helyiségfűtés dominál, a későbbiekben viszont a központi, cirkókazánnal történő fűtés. Távfűtés az 1961 és 2000 között épült lakásoknál fordul elő a leggyakrabban.

2.3. A lakások megoszlása fűtési mód szerint településtípusonként, 2022

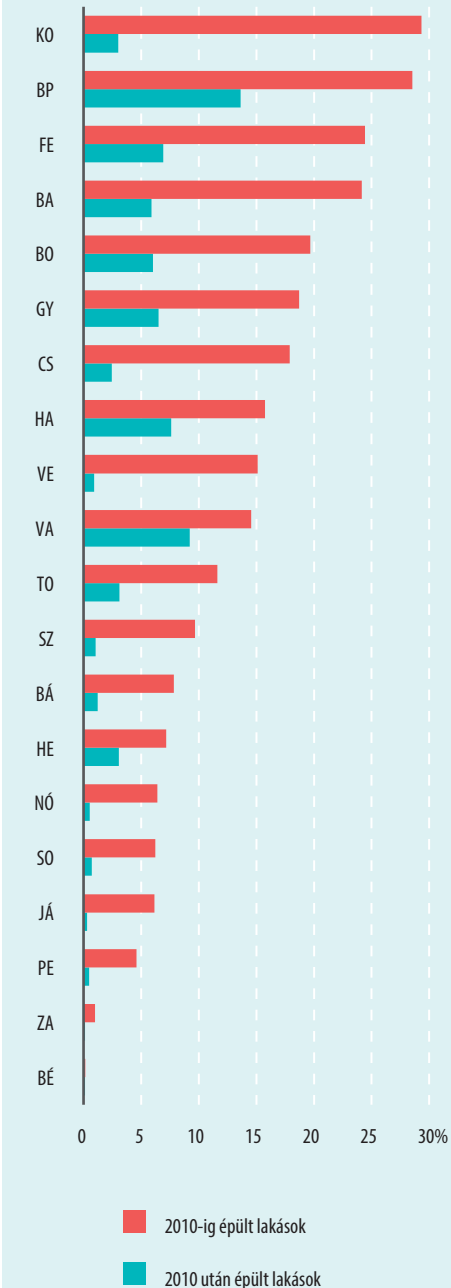
2011-hez képest minden településtípusnál nőtt a központi, cirkókazánnal fűtött lakások aránya, ezzel együtt a helyiségenkénti fűtés gyakorisága csökkent, és 2022-ben továbbra is elsősorban a községek és a kisebb városok lakásait jellemezte. A távfűtés változatlanul a nagyvárosokban fordult elő nagyobb arányban.

2.4. A lakások megoszlása fűtési mód és alapterület szerint, 2022

A 30 m²-nél kisebb lakások döntő többségében a helyiségfűtés dominált 2022-ben, míg a lakásméret növekedésével egyre inkább az egy lakást fűtő központi, cirkókazánnal történő fűtés. A távfűtés a közepes méretű, 30–79 m² területű lakásoknál a leggyakoribb.

2.5. A távfűtéssel rendelkező lakások aránya vármegyénként, 2022

A lakásállomány fűtési módja

2011 és 2022 között a lakások fűtési mód szerinti összetétele elsősorban a helyiségfűtés, illetve a központi, cirkókazánnal történő fűtés közti átrendeződés következtében módosult. A távfűtéssel rendelkező lakások aránya ezzel szemben nem változott számottevően a két legutóbbi népszámlálás között eltelt időszakban.

2011-ben...

45,6%

2022-ben...

53,6%

Egy vagy annál több lakást fűtő központi, cirkókazánnal vagy más eszközzel

39,7%

31,2%

Helyiségenként konvektorral, kályhával vagy más eszközzel

14,8%

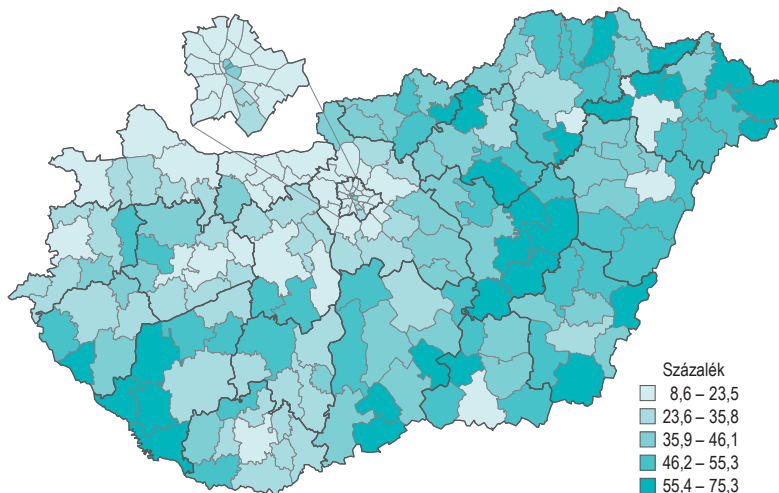

15,2%

Távfűtéssel (távvezetékkel hőközpontból)

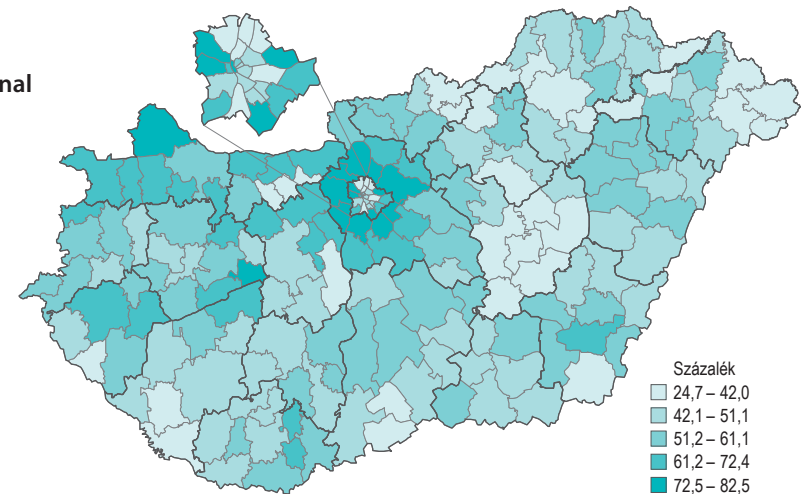
2.6. Az egy vagy több lakást fűtő központi, cirkókazánnal vagy más eszközzel rendelkező lakások aránya, 2022

2022-ben a központi, cirkókazánnal fűtött lakások legnagyobb arányban a főváros egyes kerületeiben, a fővárosi agglomerációban, a Balaton környékén, illetve az északnyugati országrészben voltak jelen, és az így fűtött lakások túlnyomó többségében (89%-ában) a kazán kizárólag az adott lakást fűtötte.

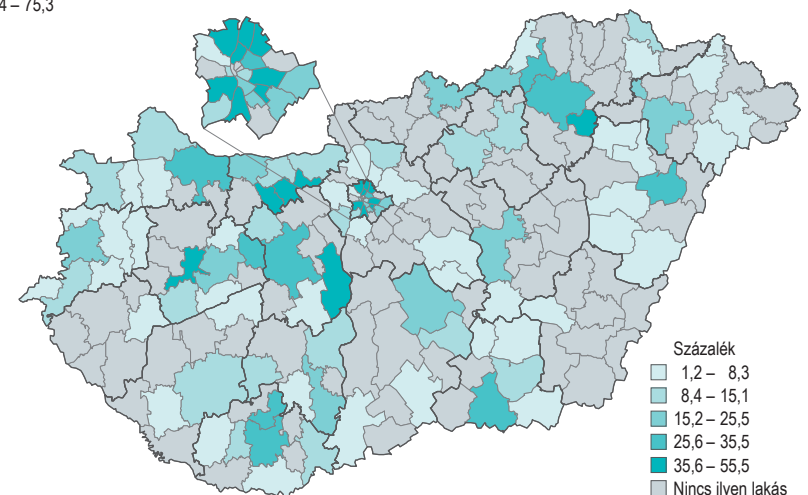
2.8. A távfűtéssel rendelkező lakások aránya, 2022

A távfűtés elsősorban a nagyobb településeken jellemző, a távfűtésű lakások közel negytedede a fővárosban található. A hazai járásközpontok több mint felében, illetve hat fővárosi kerületben egyáltalán nincs távfűtéssel rendelkező lakás. A távfűtésű lakások legnagyobb részét, 61%-át, 1961 és 1980, 28%-át 1981 és 2000 között építették.

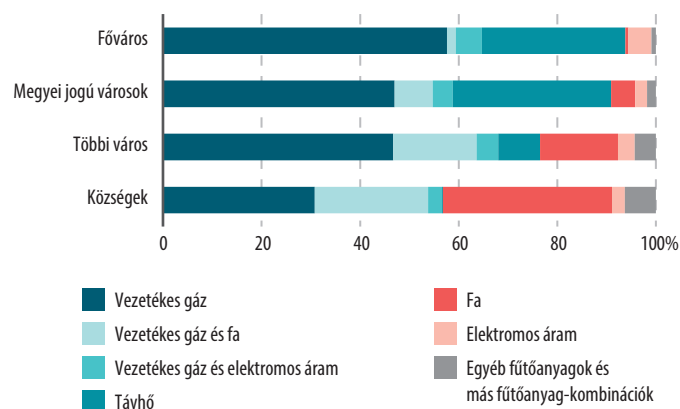
2.7. A helyiségenkénti fűtéssel rendelkező lakások aránya, 2022

A helyiségfűtéssel rendelkező lakások aránya összességében csökkent 2011 és 2022 között, azonban a hazai járásközpontok közel negyedében – elsősorban a keleti és a déli országrész területén – még mindig a lakások több mint felét fűtik ilyen módon. Korösszetétel szerint elsősorban az 1960 és azelőtt épült lakásokra jellemző, ezek 55%-át fűtik helyiségfűtéssel.

2.9. A lakott lakások megoszlása fűtőanyag szerint településtípusonként, 2022

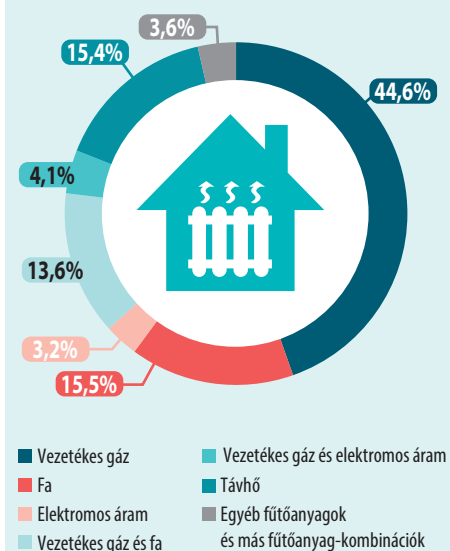
A leggyakoribb fűtőanyag 2022-ben is a vezetékes gáz volt, de a kisebb települések felé haladva egyre jellemzőbb, hogy a gáz mellett, illetve helyett más fűtőanyagot, első-sorban fát használnak. 2011 óta jelentősen nőtt az árammal fűtött lakások száma, arányuk 2022-ben is a fővárosban volt a legnagyobb, és a megyei jogú városokban, illetve a községekben a legkisebb.

A lakások fűtőanyag-használata*

A hazai lakásállomány felhasznált fűtőanyagok szerinti összetétele klímapolitikai és ellátásbiztonsági szempontból is kedvező irányba mozdult el a legutóbbi két népszámlálás között. Alapvetően továbbra is a vezetékes gáz és a fa számít a két legfontosabb fűtőanyagnak, ám számottevően nőtt az elektromos áram szerepe is a lakások fűtésében.

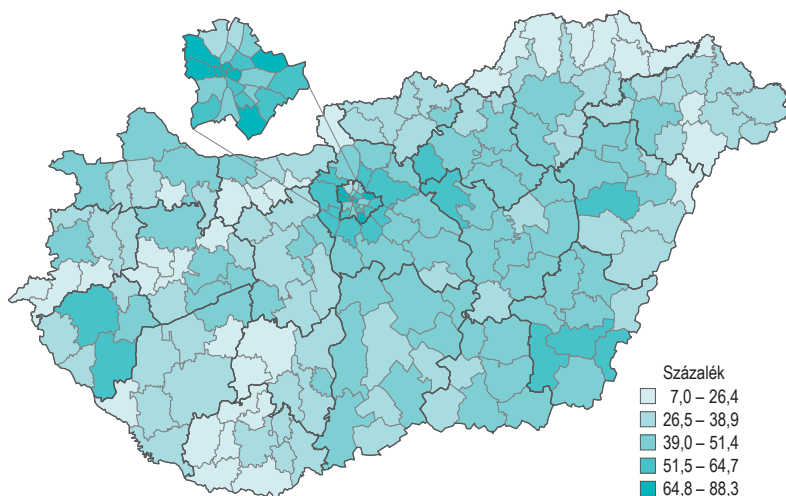
▼ A lakott lakások megoszlása fűtőanyag szerint, 2022

*A lakások fűtőanyag-használatát és energetikai felszereltségét a vélhetően ténylegesen fűtött, lakott lakások viszonylatában vizsgáltuk.

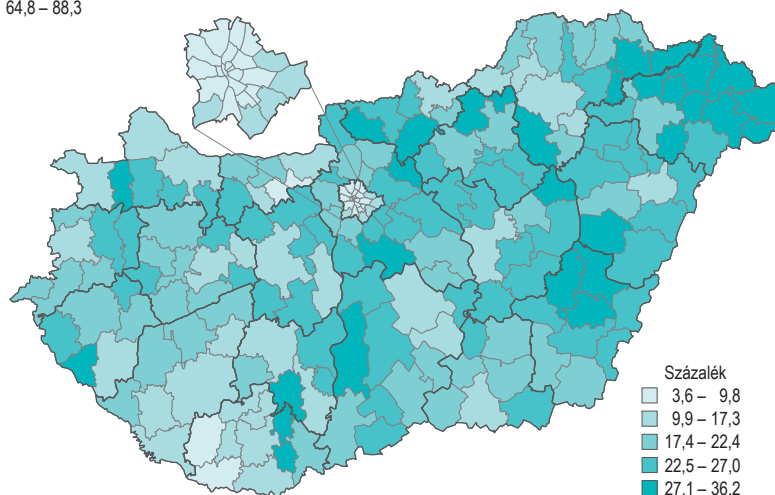
2.10. A kizárólag vezetékes gázzal fűtött lakott lakások aránya, 2022

Kizárólag vezetékes gázzal az ország lakott lakásainak 45%-át fűtötték 2022-ben. Budapesten és a fővárosi agglomerációban ennél lényegesen nagyobb részét, összességében a fővárosi lakott lakások 58%-ában, míg a fővároson kívüli lakott lakások 41%-ában használták kizárólag a vezetékes gázt fűtőanyagként.

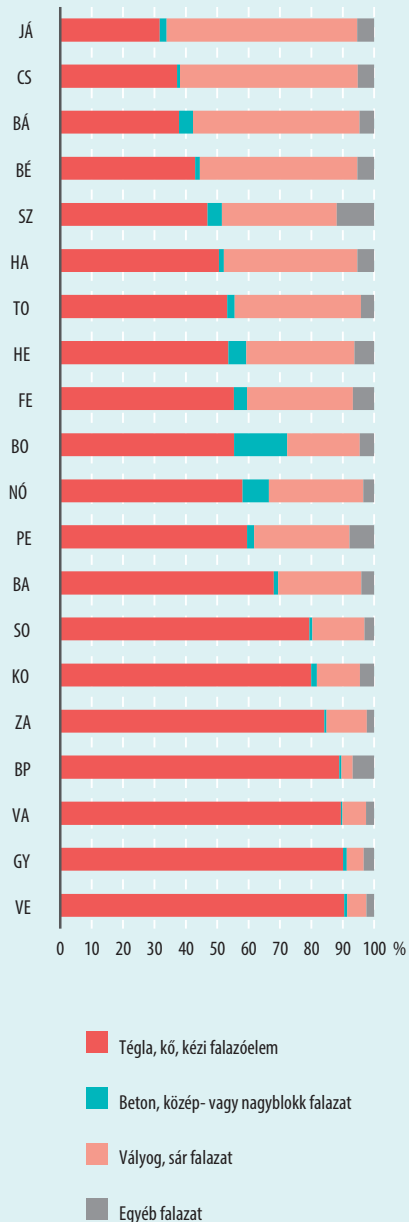

2.11. A vezetékes gáz mellett elektromos árammal vagy fával fűtött lakott lakások aránya, 2022

A vezetékes gáz mellett elektromos áramot vagy fát használó lakott lakások aránya 2011 és 2022 között 16-ról 18%-ra nőtt, ezen belül a gáz+fa kombináció hányada csökkent, míg a korábban marginális szerepet betöltő, elektromos árammal történő kiegészítésé nőtt. A délnyugati országrészben és a fővárosban jellemzően kisebb arányban használták ezeket a kombinációkat.

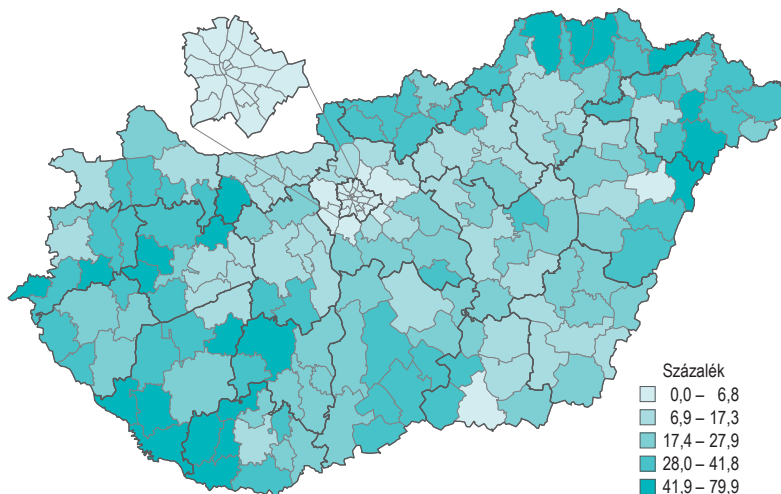
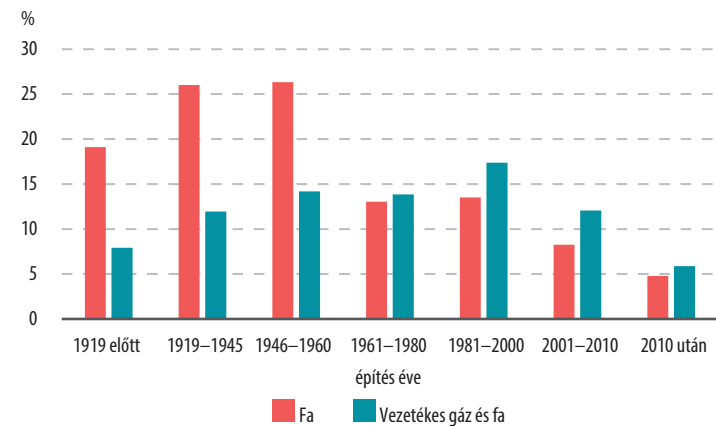

2.12. A kizárólag fával fűtött lakott lakások falazat szerinti összetétele vármegyénként, 2022

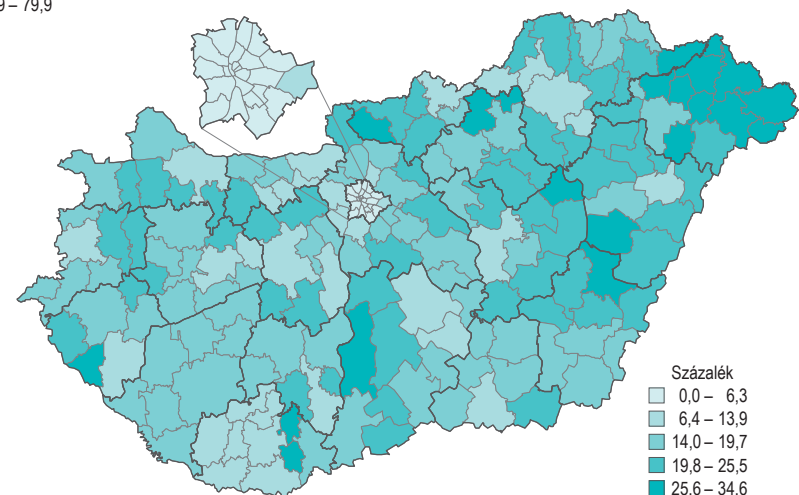
2.13. A kizárólag fával, valamint a vezetékes gázzal és fával fűtött lakott lakások aránya építési időszakonként, 2022

2011 és 2022 között 37-ről 32%-ra csökkent a fát fűtőanyagként használó lakott lakások aránya. A fával történő fűtés a korábbi építésű lakott lakásoknál a gyakoribb, 2022-ben az 1960-ig épült lakásállomány csaknem negyedét még mindig kizárólag fával fűtötték.

2.14. A kizárólag fával fűtött lakott lakások aránya, 2022

A kizárólag fával fűtött lakott lakások aránya 2011 és 2022 között 18-ról 15%-ra csökkent, gyakoribb előfordulás az erdősültebb térségekre jellemző. 55%-uk helyiségfűtéssel rendelkezett, ez az arány a kedvezőtlenebb gazdasági helyzetű, észak-magyarországi és észak-alföldi vármegyékben volt a legnagyobb, meghaladta a 60%-ot.

2.15. A fával és vezetékes gázzal fűtött lakott lakások aránya, 2022

A vezetékes gáz és fa kombinációját használó lakott lakások aránya kevéssel csökkent az elmúlt két népszámlálás között eltelt időszakban. Jellemzően az ország keleti felében fordult elő gyakrabban, míg a fővárosban – elsősorban a központi kerületekben – csak marginális szerepet kapott.

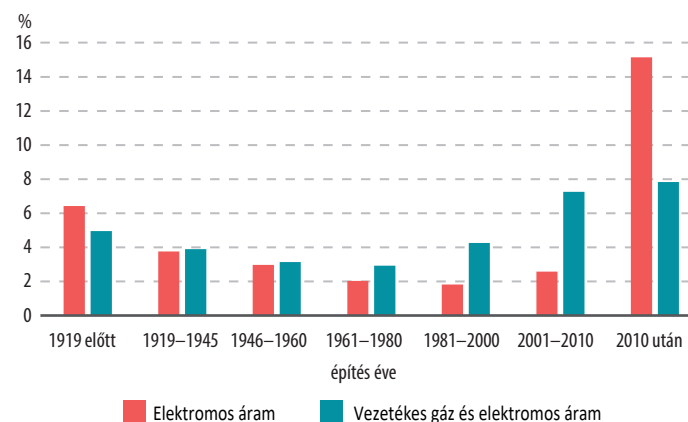
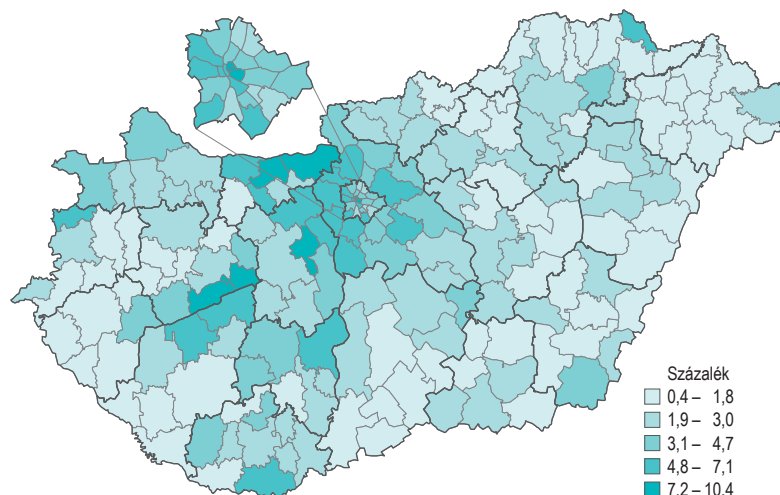
2.16. A kizárólag elektromos árammal, valamint az elektromos árammal és vezetékes gázzal fűtött lakott lakások aránya építési időszakonként, 2022

A lakások fűtőanyag szerinti összetételében 2011 és 2022 között a legnagyobb változást az elektromos áram térhódítása okozta: 1,7-ről 9,0%-ra nőtt azon lakott lakások aránya, amelyekben használnak elektromos áramot a fűtéshez. Leggyakrabban a 2010 után épült lakott lakásoknál fordul elő, de a régi építésű lakások felújítása során is alkalmazzák.

	1919 előtt épült	1919–1945 között épült	1946–1960 között épült	1961–1980 között épült	1981–2000 között épült	2001–2010 között épült	2010 után épült
30 m ² -nél kisebb	25	22	16	9	9	11	25
30–49 m ²	16	12	9	5	6	7	17
50–79 m ²	9	6	5	4	4	7	18
80–119 m ²	8	6	5	5	6	9	24
120 m ² vagy annál nagyobb	11	10	8	8	10	16	31

2.18. A kizárólag elektromos árammal fűtött lakott lakások aránya, 2022

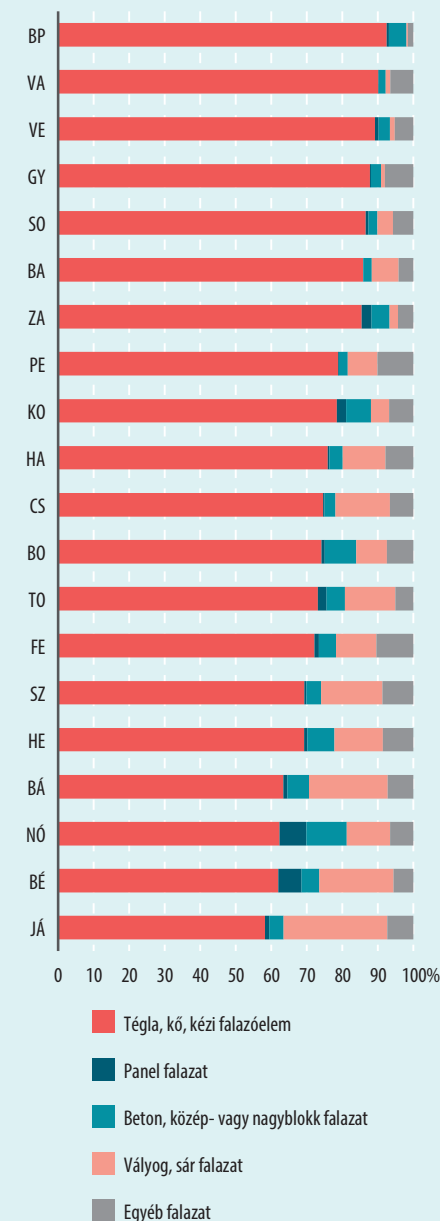
A kizárólag elektromos árammal fűtött lakott lakások aránya az elmúlt két népszámlálás között 0,8-ről 3,2%-ra nőtt. A legnagyobb arányban a fővárosban és agglomerációjában, valamint a Közép- és a Dél-Dunántúl egyes járásáiban fordult elő, az ország északkeleti és délnyugati térségeiben továbbra is marginális a szerepe.

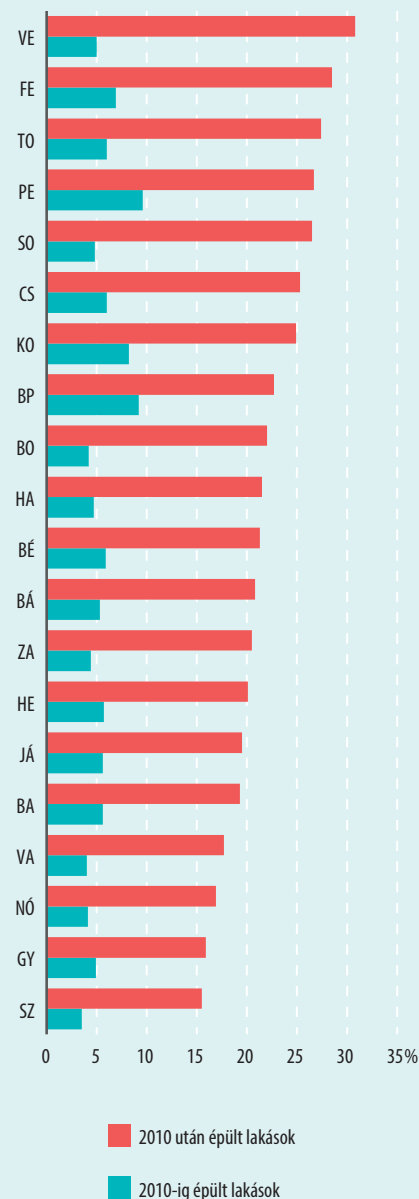
2.17. A kizárólag elektromos árammal, valamint az elektromos árammal és vezetékes gázzal fűtött lakott lakások aránya építési időszak és alapterület szerint, 2022

2022-ben a 2010 után épült, 120 m²-nél nagyobb lakott lakásokat fűtötték a leggyakrabban elektromos árammal. Emellett a 2010 után épült lakások körében minden negyedik 30 m²-nél kisebb lakott lakást árammal vagy áram és gáz kombinációjával fűtöttek, csakúgy, mint az 1919 előtt épült kislakások esetén.

2.19. A kizárólag elektromos árammal, valamint az elektromos árammal és vezetékes gázzal fűtött lakott lakások falazat szerinti összetétele vármegyéenként, 2022

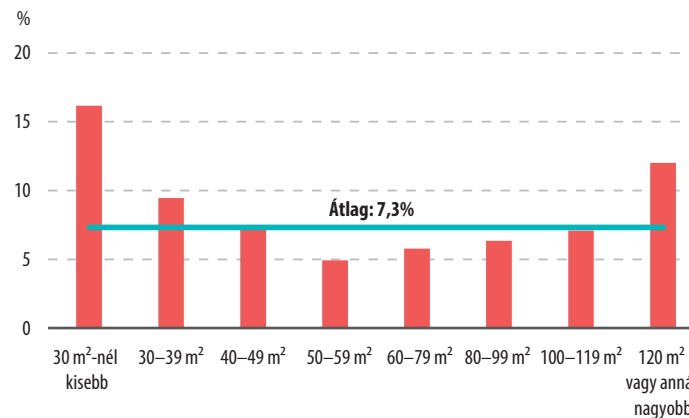

2.20. A kizárólag elektromos árammal, valamint az elektromos árammal és vezetékes gázzal fűtött lakott lakások aránya vármegyénként, 2022

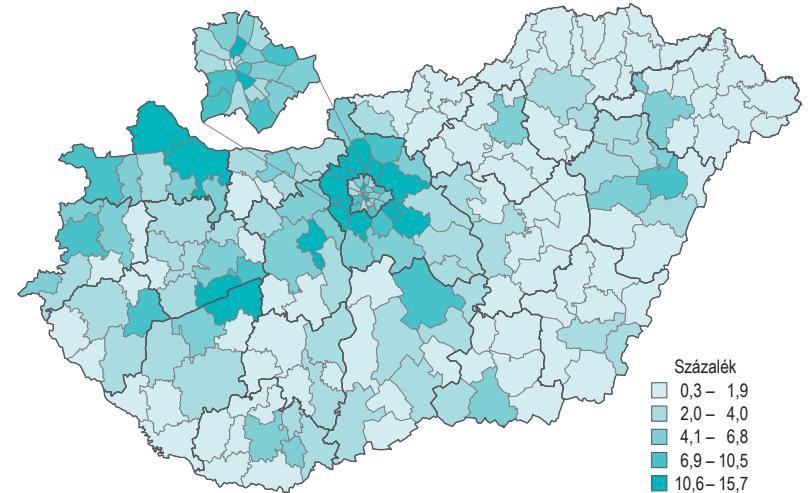
2.21. A 2010 után épült lakások aránya, 2022

2010 után épült a hazai lakások 5,1%-a, arányuk a Balaton környékén, a főváros agglomerációjában, egyes nagyobb városok vonzáskörzetében, és az északnyugati határszélen volt a legnagyobb 2022-ben. A hazai vármegyék többségében a 2010 után épült lakott lakások legalább ötödét fűtötték kizárólag árammal, vagy áram és vezetékes gáz kombinációjával.

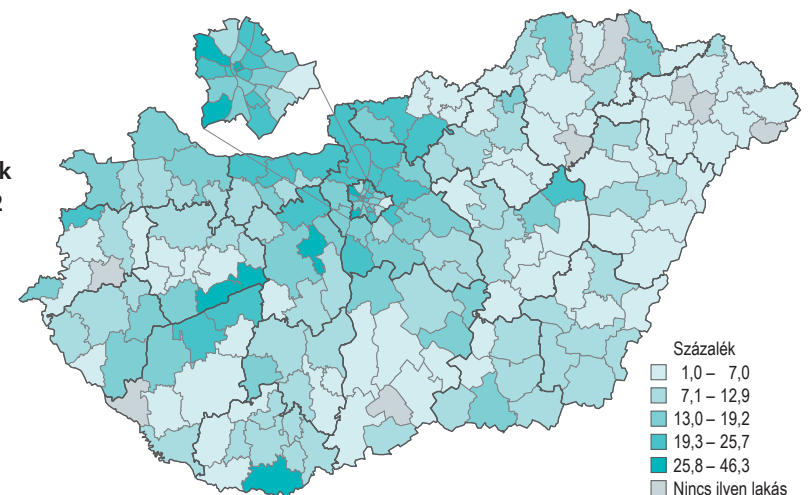
2.23. A kizárólag elektromos árammal, valamint az elektromos árammal és vezetékes gázzal fűtött lakások aránya a 30 m²-nél kisebb lakott lakásokon belül, 2022

A lakott lakásokon belül a legkisebb, 30 m² alatti lakások 16%-ában használtak elektromos áramot a fűtéshez 2022-ben. A főváros vonzáskörzetében és a Balaton környékén volt a legjellemzőbb az árammal történő fűtési lehetőség a kislakásokon belül, több járásban már minden harmadik-negyedik lakást érintett.

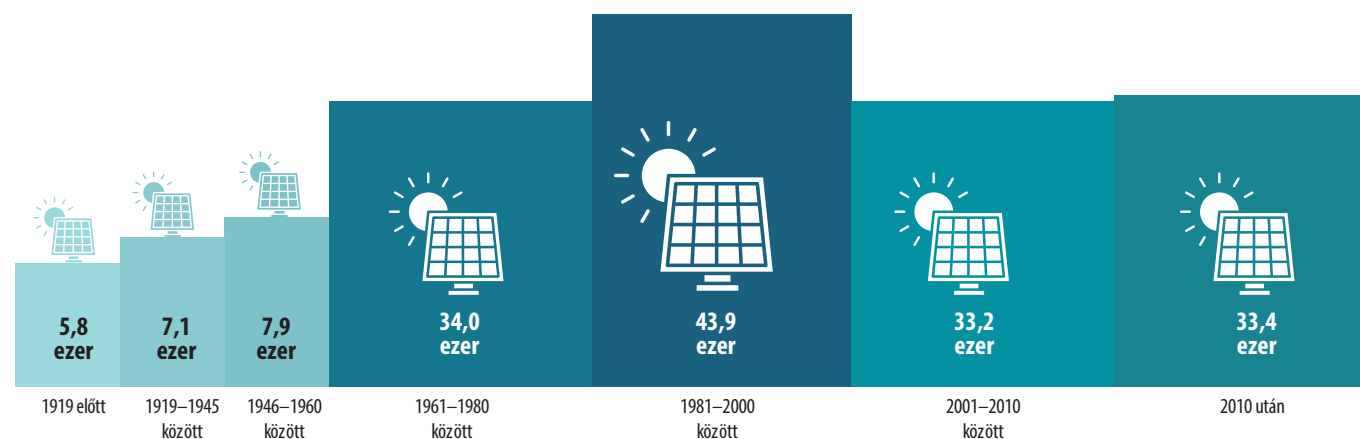
2.22. A kizárólag elektromos árammal, valamint az elektromos árammal és vezetékes gázzal fűtött lakott lakások aránya a lakások alapterülete szerint, 2022

2022-ben a lakott lakásokon belül a közepes méretű, 50–59 m² területűek között volt a legritkább az elektromos árammal fűtött lakás, míg az ennél kisebb, illetve nagyobb alapterületűek között a lakásméret változásával párhuzamosan egyre gyakrabban fordult elő az elektromos fűtési lehetőség.

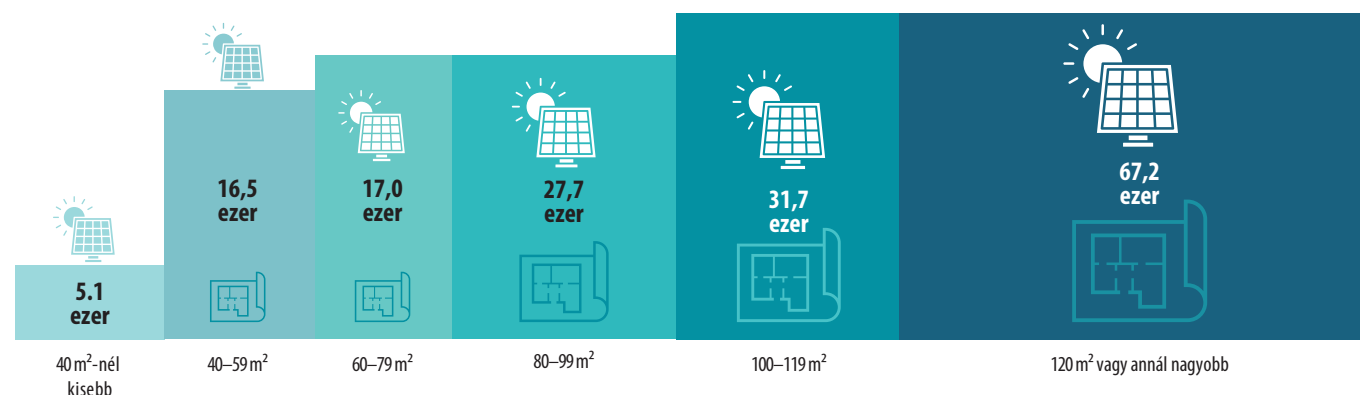
2.24. A napelemmel ellátott lakott lakások megoszlása építési időszak szerint, 2022

Összesen 165 ezer lakott lakáshoz tartozott napelem 2022-ben. A 2010 után épültek körében 17% volt az ilyen eszközzel rendelkezők aránya, a 2001 és 2010 között épültek esetében 9,4%, a korábban épült lakásoknak viszont összességében csak 2,9%-ába telepítettek napelemet.

2.25. A napelemmel ellátott lakott lakások megoszlása alapterület szerint, 2022

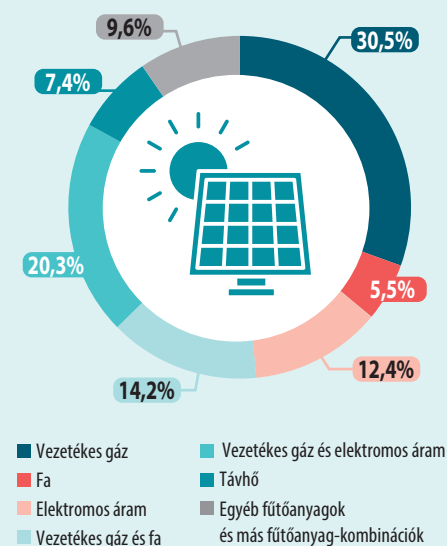
A napelemek telepítésének kivitelezése egyszerűbb a családi házak, mint a társasházak esetében, ezzel is összefüggésben a napelemmel felszerelt lakott lakások hattizede 100 m² vagy annál nagyobb alapterületű volt 2022-ben. Az ilyen lakások 8,8%-ában volt napelem, és a lakásméret-kategória csökkenésével együtt alapvetően ritkább az eszköz jelenléte.

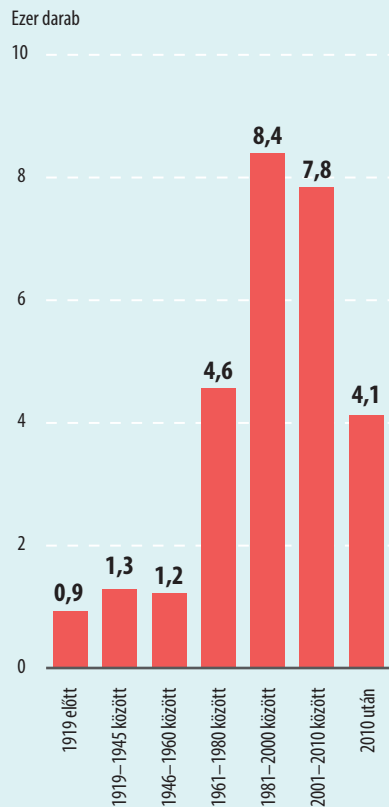
A lakások energetikai felszereltsége

A háztartások energiafogyasztását, rezsijét hosszú távon kedvezően befolyásolják az energetikai célú beruházások, melyek környezetvédelmi szempontból is előnyösek. Az energiahordozók árának közel-múltban tapasztalt kilengései számos háztartást késztettek napelemek, hőszivattyúk telepítésére, de egyre több lakást már eleve ezekkel felszerelve terveznek és adnak át.

▼ A napelemmel ellátott lakott lakások megoszlása a lakás fűtőanyaga szerint, 2022

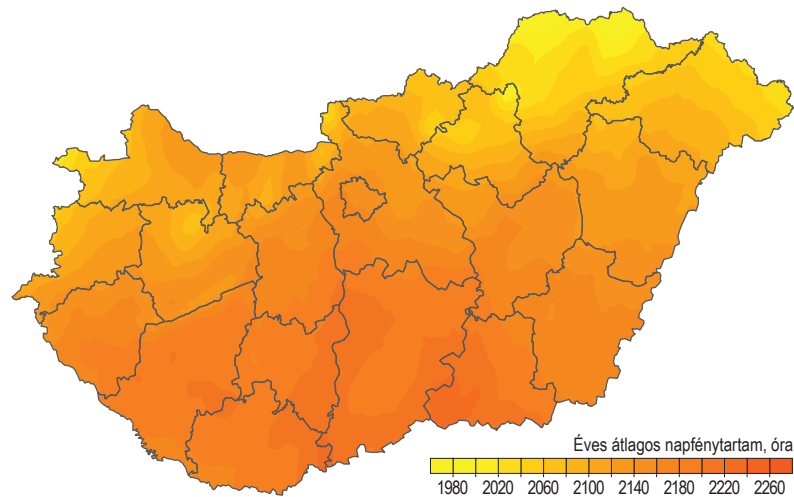
2.26. A napkollektorral ellátott lakott lakások száma építési időszak szerint, 2022

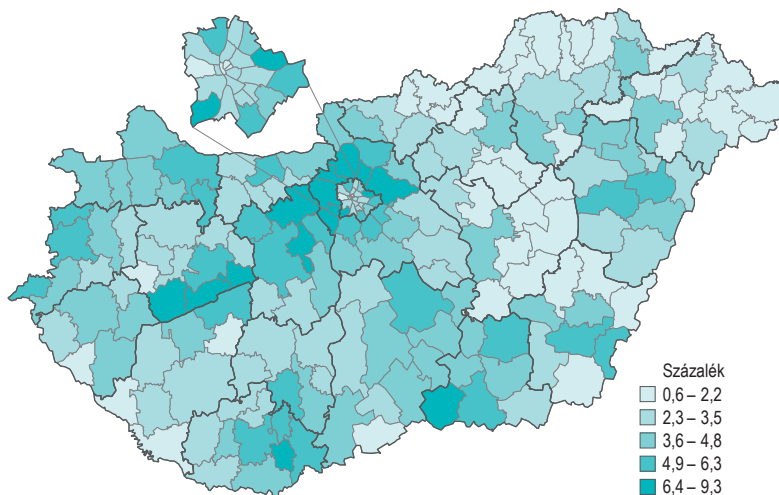
A napkollektorok a napsugárzásból állítanak elő fűtésre és vízmelegítésre használható hőenergiát. 2022-ben a legtöbb ilyen berendezéssel felszerelt lakott lakás 1981 és 2010 között épült.

2.27. A napfénytartam éves összege, 1991–2020 átlaga

A napenergia felhasználási lehetőségeit nagyban befolyásolja a napsütéses órák száma. Hazánkban a hosszú távú műholdas megfigyelés alapján 1991 és 2020 között az évi napfénytartam átlagosan 2115 óra volt, változó területi eloszlással: a legtöbb (átlagosan évi közel 2300 óra) napsütés az Alföld déli részén jellemző, a legkevesebb (körülbelül 2000 óra) pedig a hegyvidéki tájakon. Általában júliusban süt legtöbbet a nap, decemberben a legkevesebbet.

Forrás: Országos Meteorológiai Szolgálat.

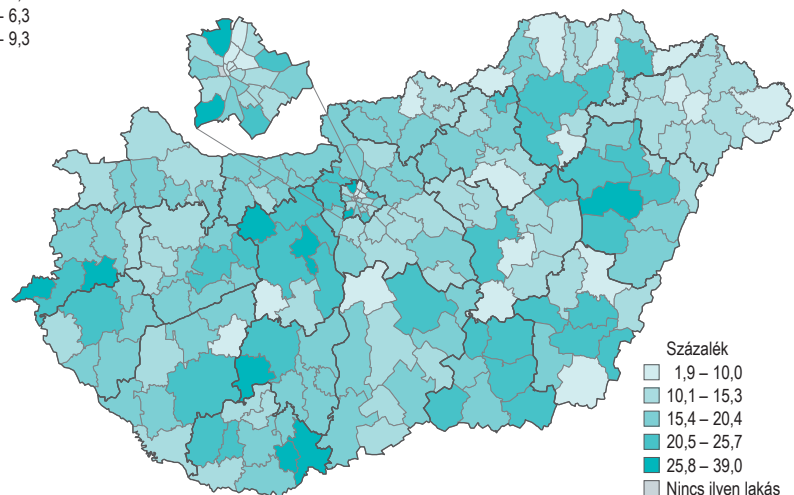

2.29. A 2010 után épült, napelemmel ellátott lakott lakások aránya, 2022

Napelemek utólag is telepíthetők a lakásokhoz, de manapság sokat már eleve ilyen eszközökkel együtt építve adnak át. A 2010 után épült lakott lakások 17%-ához tartozott napelem 2022-ben, ez az arány magasabb volt több járásban a Dél- és Közép-Dunántúlon, illetve az Alföldön.

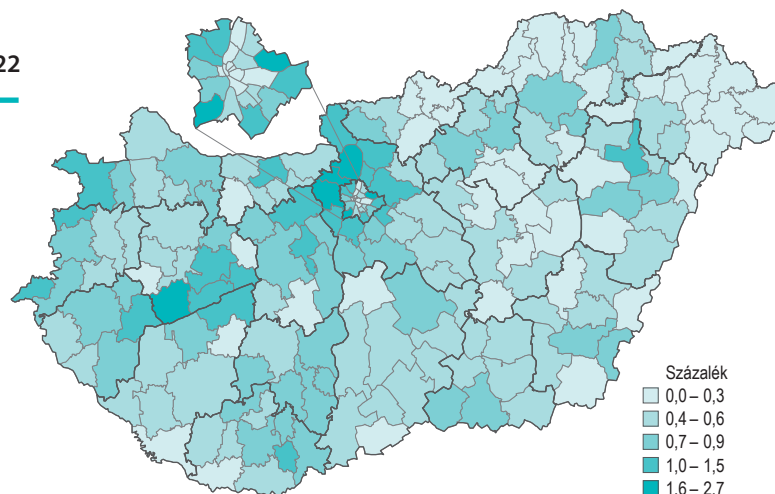
2.28. A napelemmel ellátott lakott lakások aránya, 2022

Országosan a lakott lakások 4,1%-ában volt napelem 2022-ben, ennél magasabb arány volt megfigyelhető a fővárosi agglomerációban, a Balaton környékén, továbbá egyes vármegyeszékhelyek járásaiban. A legtrikábban egyes alföldi és észak-magyarországi járások lakásaiban található napelem.

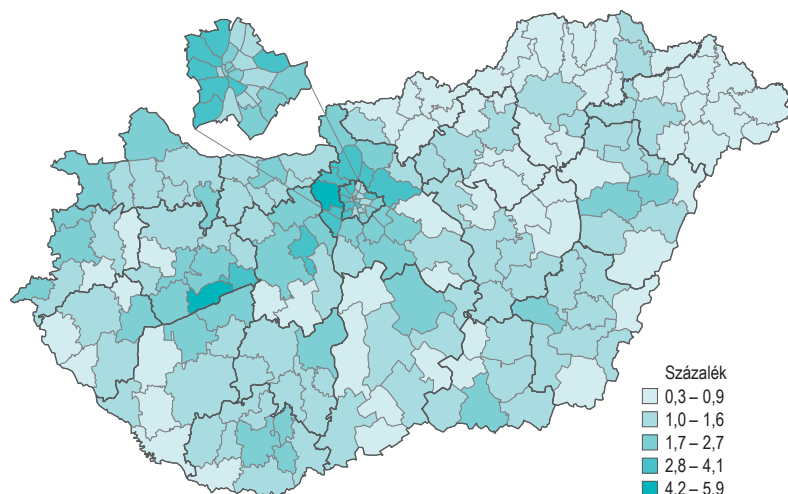
2.30. A napkollektorral ellátott lakott lakások aránya, 2022

2022-ben 28 ezer lakott lakáshoz tartozott napkollektor, ezek több mint fele 120 m² vagy annál nagyobb alapterületű. A napkollektorral ellátott lakott lakások aránya országosan 0,7% volt. Ennél valamelyest magasabb érték jellemzi a főváros budai kerületeit és az agglomerációját, továbbá a Dunántúl északi felének több járását.

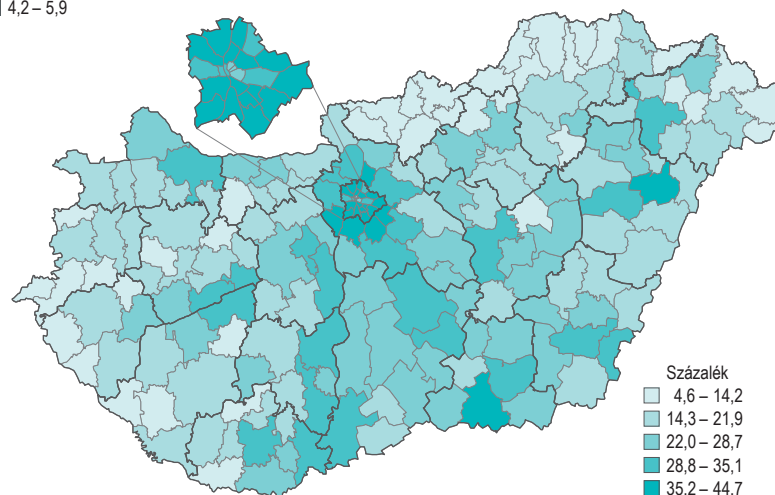
2.31. A hőszivattyús fűtőberendezéssel ellátott lakott lakások aránya, 2022

A hőszivattyús fűtő- és hűtőberendezések hazánkban egyelőre kevésbé elterjedtek, mint a napelemek, a lakott lakások 1,7%-ában (összesen 68 ezer otthonban) voltak megtalálhatók 2022-ben. Az átlagosnál magasabb érték elsősorban kedvező jövedelmi helyzetű térségekben figyelhető meg, a Balaton környékén, a fővárosi agglomerációban, illetve egyes nyugati járásokban.

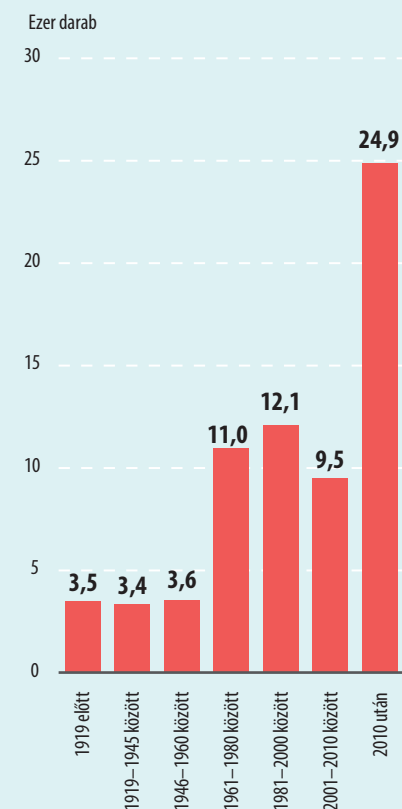

2.32. A légkondicionálóval ellátott lakott lakások aránya, 2022

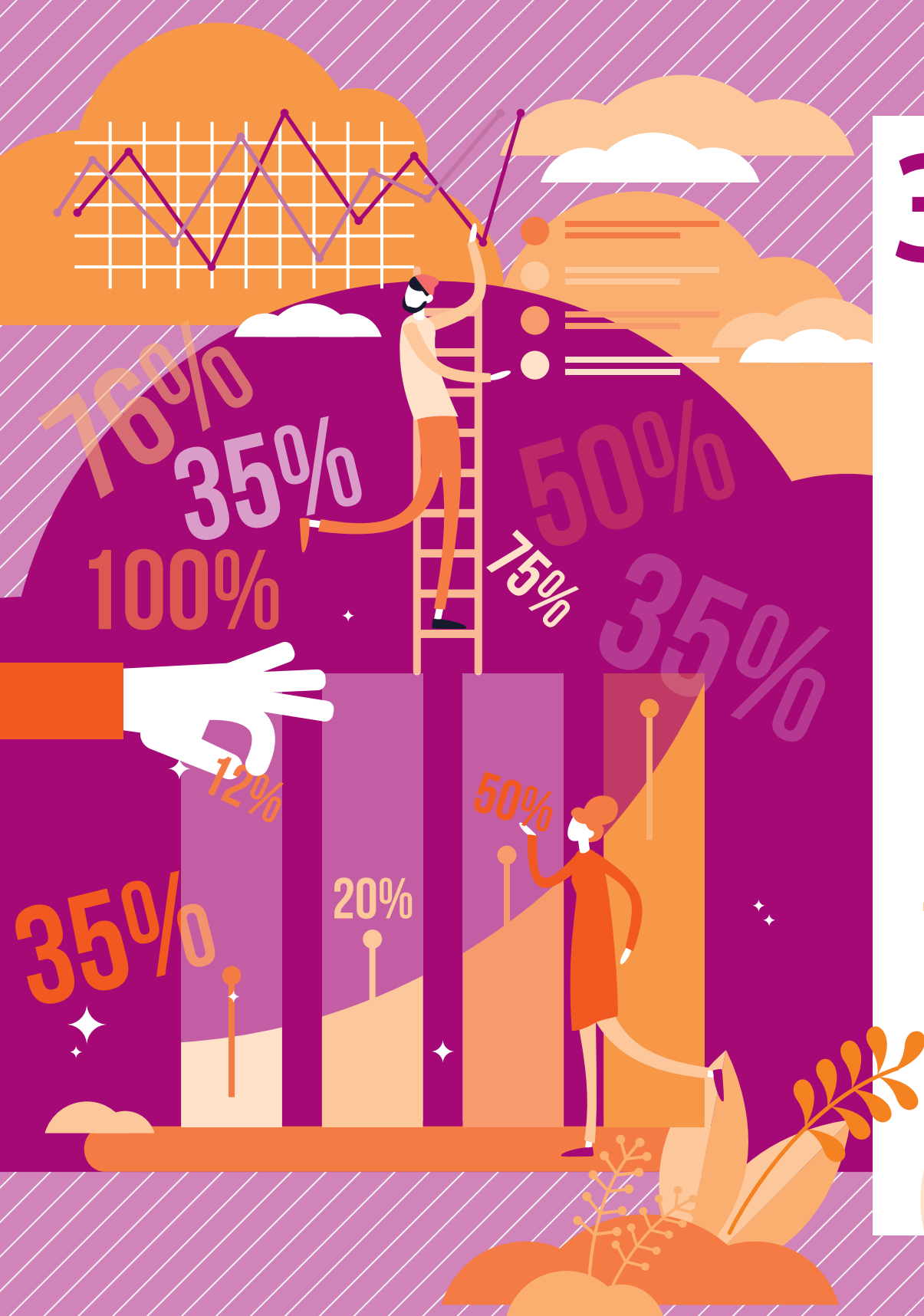
Légkondicionáló berendezés (amely akár fűtésre is használható) a lakott lakások 28%-ában volt megtalálható 2022-ben, de jelentősek a területi különbségek. Az alföldi, valamint a fővárosi és a környékén fekvő lakások felszereltsége alapvetően magasabb ebből a szempontból, míg az aprófalvas térségekben jellemzően ritkább az otthonokban előforduló ilyen eszköz.

2.33. A hőszivattyúval ellátott lakott lakások száma építési időszak szerint, 2022

A hőszivattyú olyan fűtő/hűtő berendezés, amely adott környezetből (levegőből, talajból, vízből) energiát vesz fel, és azt máshol adja le a kívánt hőmérsékleten. Utóbbiakat egyre gyakrabban párosítják napelemekkel, 19 ezer lakott lakást szereltek fel mindkettővel.

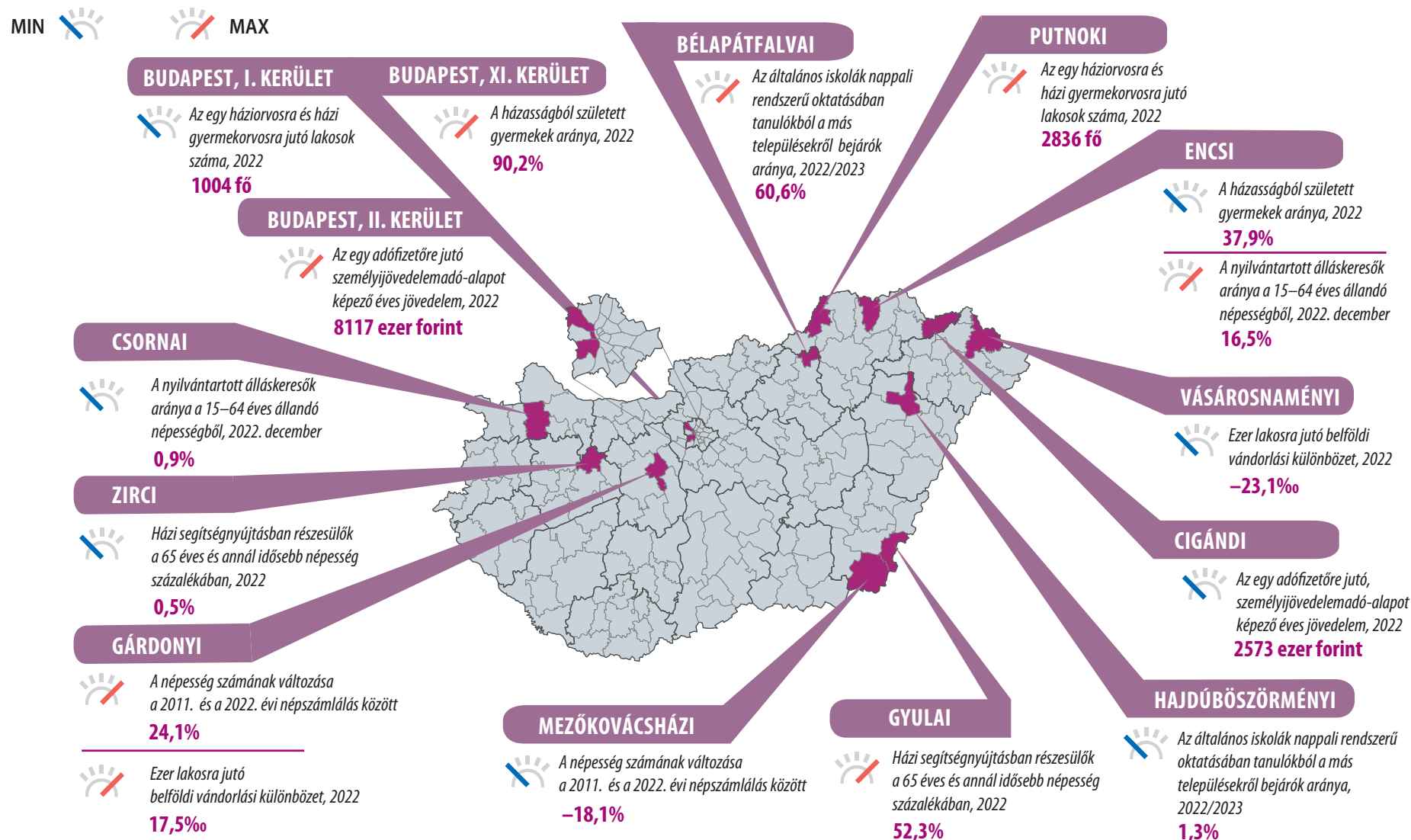
3. A társadalom területi különbségei

Járási szélsőértékek	32
Népesség, népmozgalom	34
Munkaerőpiac	38
Jövedelmi viszonyok	42
Szociális ellátások	44
Egészségügy	46
Oktatás	48

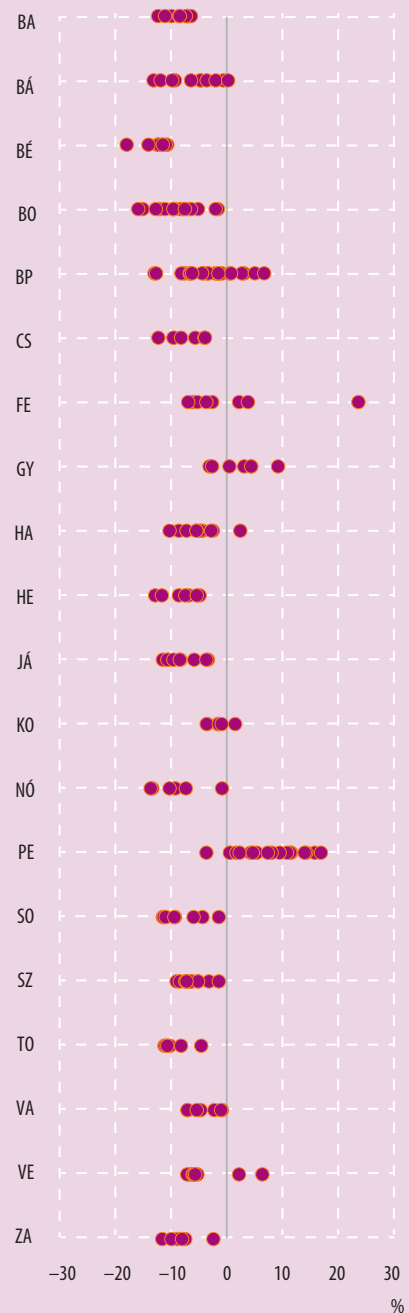

Járási szélsőértékek

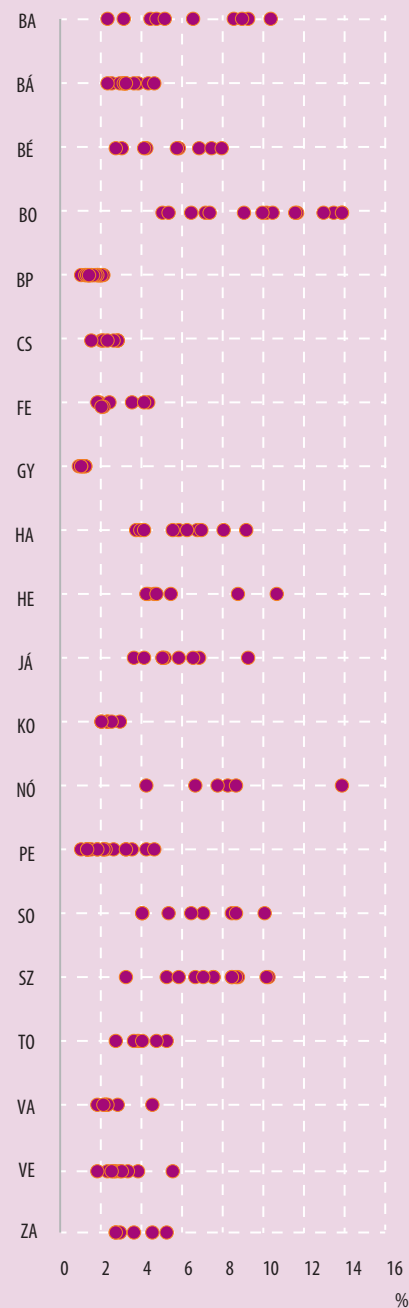
3.1. Járási szélsőértékek néhány kiemelt mutató alapján

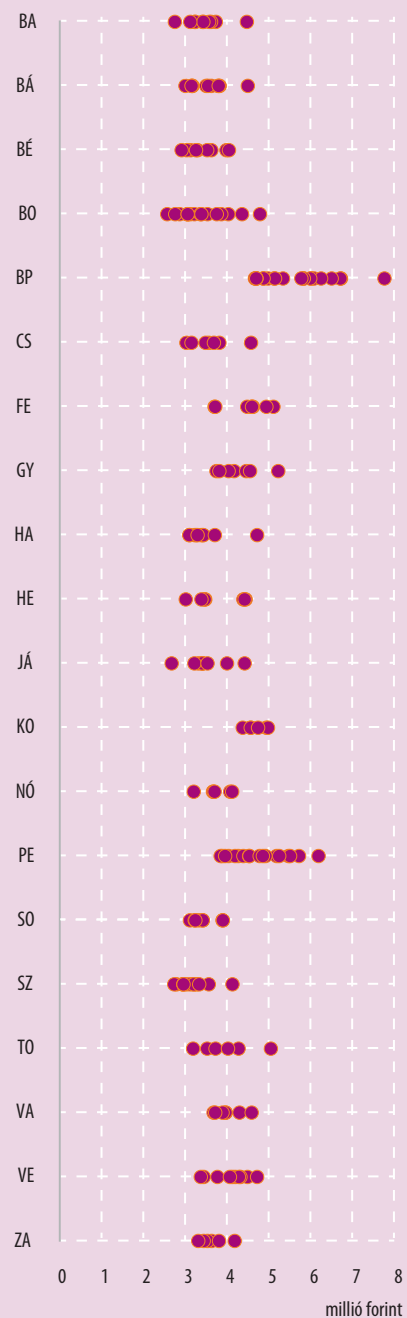
3.2. A népesség számának változása a legutóbbi két népszámlálás (2011 és 2022) között vármegyénként

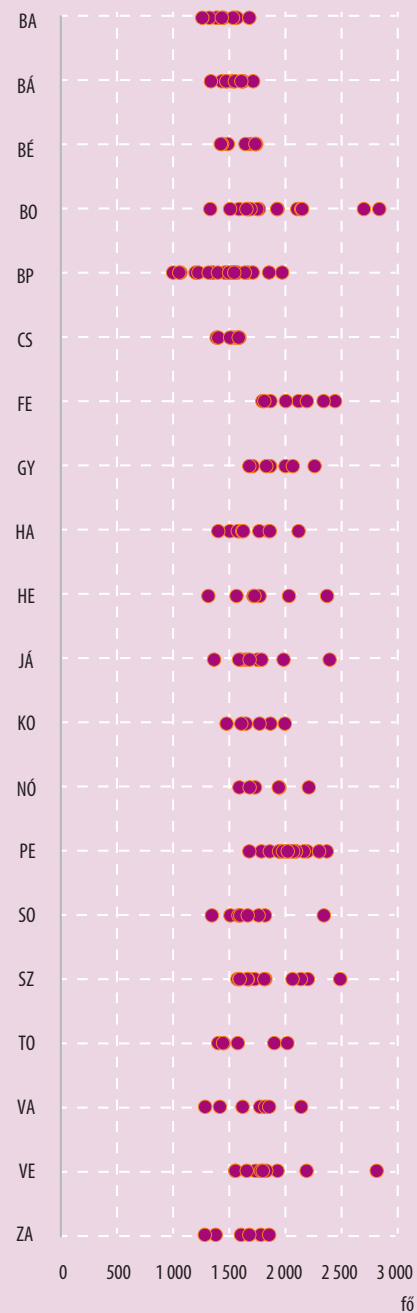
3.3. A nyilvántartott állás keresők aránya a 15–64 év közötti állandó népességből, 2022. december

3.4. Az egy adófizetőre jutó, szja-alapot képező éves jövedelem, 2022

3.5. Az egy házi orvosra és házi gyermekorvosra jutó lakosok száma, 2022

Népesség, népmozgalom

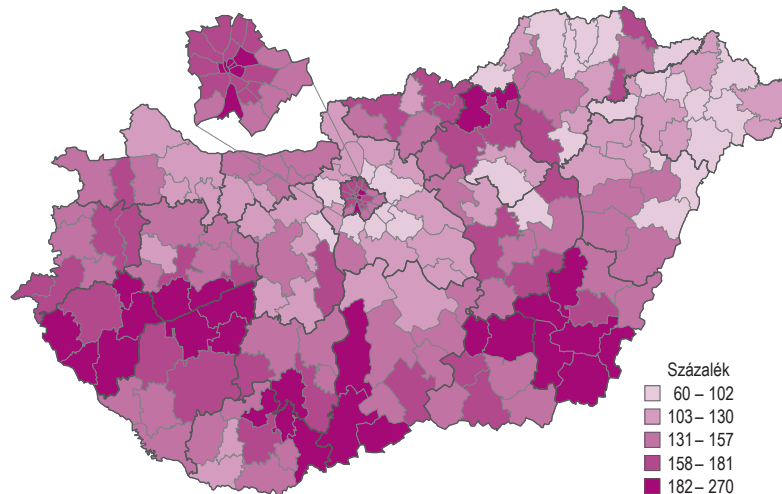
A Központi Statisztikai Hivatal 2022. október 1. és november 28. között hajtott végre Magyarország 16. népszámlálását. A népszámlálás eszmei időpontjában, 2022. október 1-jén Magyarország népessége 9 millió 604 ezer fő volt, az előző, 2011. évi népszámlálás óta 334 ezer fővel csökkent. A férfiak és a nők létszáma kismértékben közeledett egymáshoz, ezer férfira 1078 nő jutott (az előző népszámláláskor 1106). A népesség idősödő korszakát jelzi, hogy a 65 évesek és annál idősebbek létszáma (közel 2 millió fő) 42%-kal meghaladja a 15 év alattiakat.

▲ A népesség korösszetétele, 2022. október 1.

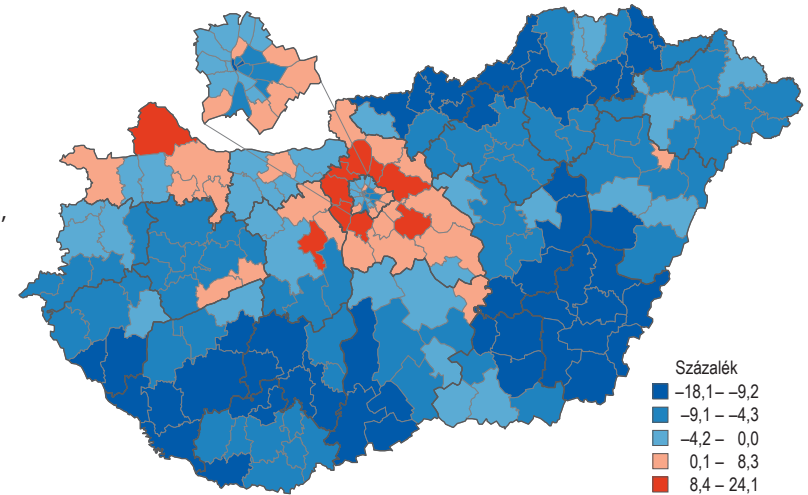
3.6. A népesség számának változása a legutóbbi két népszámlálás (2011 és 2022) között

A két népszámlálás között a járásként többségében csökkent a népesség, 36 járásban – főleg Budapest vonzáskörzetében, egyes kerületeiben, Győr-Moson-Sopron vármegyében és a Balaton közelében – pedig nőtt. A népességszám változását a születések, a halálozások és a vándorlások befolyásolják, így a népesség korösszetétele és a munkaerőpiaci lehetőségek egyaránt hatnak rá.

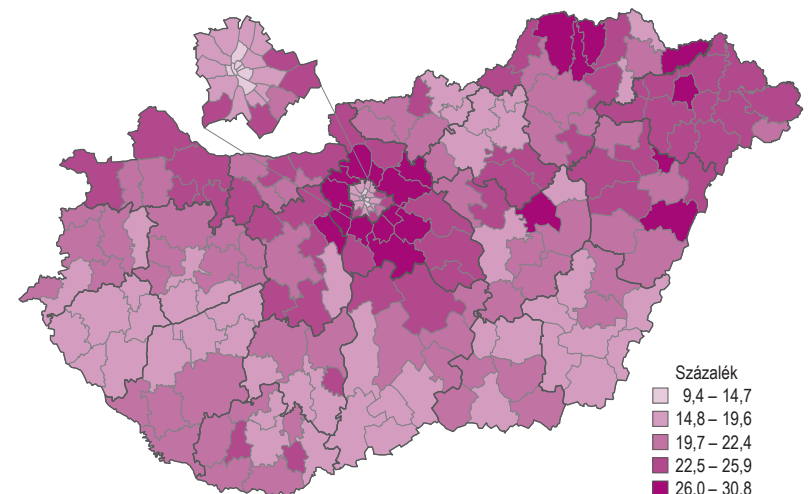
3.8. A háztartások aránya, ahol él 15 évesnél fiatalabb gyermek, 2022

2022-ben a 4 millió 10 ezer háztartás 36%-ában egy személy élt. 842 ezer háztartásban neveltek 15 évesnél fiatalabb gyermeket. Az egyedül élők kiemelkedő hányada miatt Budapest egyes kerületeiben a legalacsonyabb, a főváros agglomerációjában és az ország északi, északkeleti térségeiben viszont jóval magasabb a 15 évesnél fiatalabb gyermekkel élő háztartások aránya.

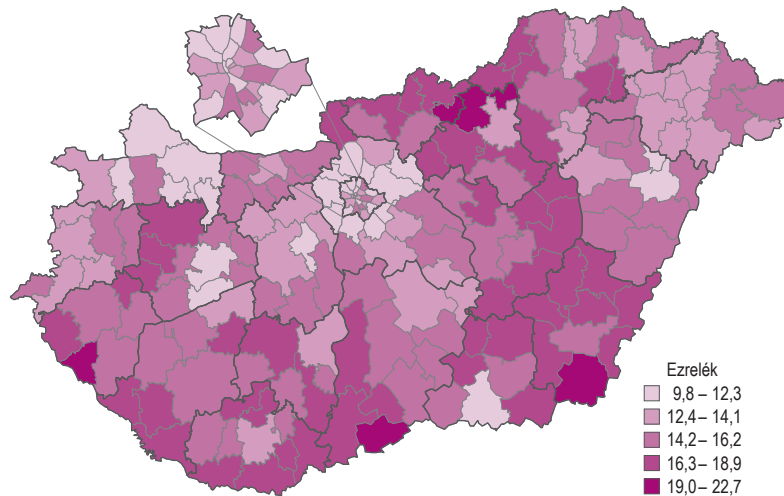
3.7. Száz gyermekkorúra jutó időskorú, 2022

A 65 évesek és annál idősebbek száma 2005 óta meghaladja a 0–14 éves gyermekekét. A főváros vonzáskörzetében és az északkelet-magyarországi járásként nagy részében az átlagosnál magasabb a gyermekkorúak aránya, és a járásként tizedében a gyermekek száma felülmúlta az időskorúakét. A 65 évesek és annál idősebbek aránya Budapest V. kerületében kiemelkedő, 2,7-szerese a gyermekekének.

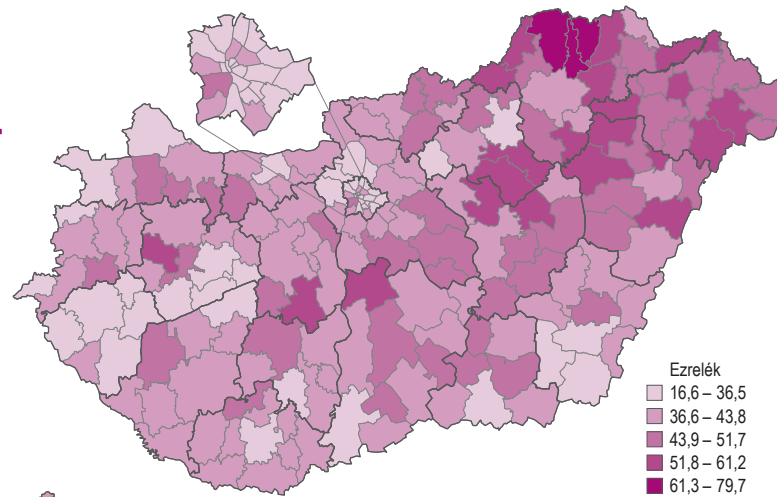
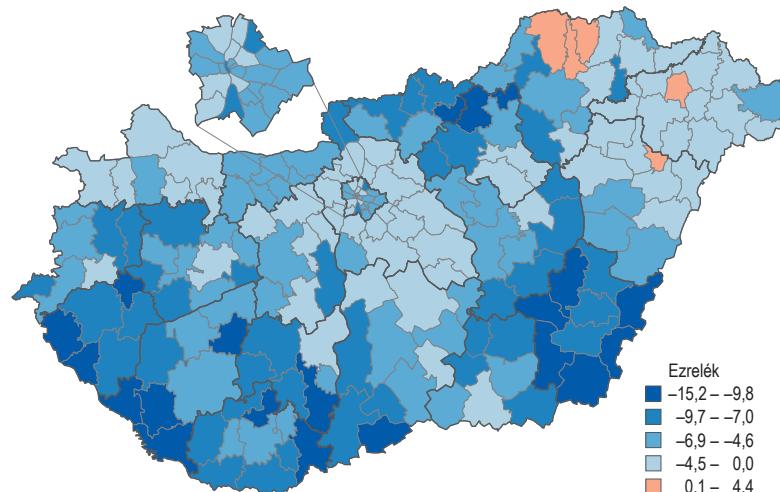
3.9. Ezer 15–49 éves nőre jutó élveszületés, 2022

Az egy évvel korábbinál 4,9%-kal kevesebb, 88,5 ezer gyermek született 2022-ben. Ezer 15–49 éves nőre átlagosan 41 élveszületés jutott. A legmagasabb születési gyakoriság Encs, Szikszó és Edelény térségét jellemezte, a legalacsonyabb pedig Budapest egyes kerületein kívül Balatonfüred, Siófok és Szentgotthárd járásait. A teljes termékenységi arányszám 1,52-re mérséklődött a 2021. évi 1,59-ről.

3.11. Ezer lakosra jutó természetes szaporodás, fogyás (–), 2022

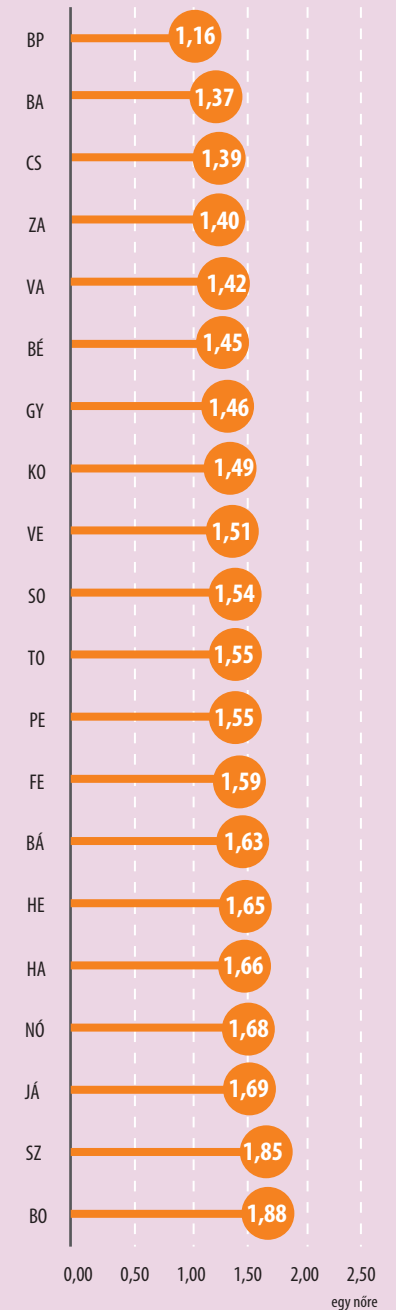
A születések száma kisebb mértékben csökkent, mint a halálozásoké, így a természetes fogyás lassult. 2022-ben 48,0 ezer fővel haltak meg többen, mint ahányan születtek. Öt északkeleti járásban a születések száma meghaladta a halálozásokét. Az ezer lakosra jutó természetes fogyás főként hazánk nyugati és déli, valamint egyes északkeleti járásiban magasabb volt az átlagnál (5,0 fő).

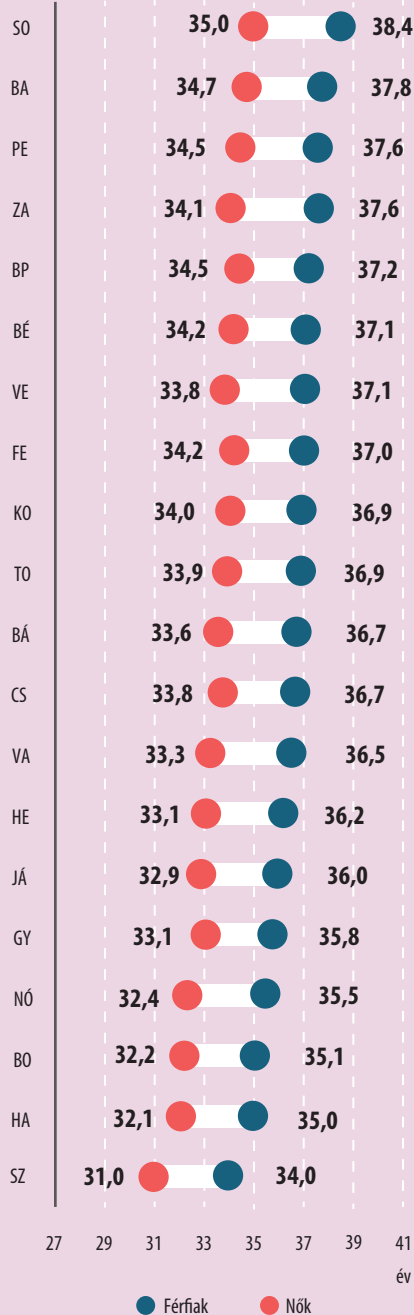
3.10. Ezer lakosra jutó halálozás, 2022

2022-ben 136,4 ezren hunytak el, a koronavírus-járvánnyal érintett 2021-hez képest 12%-kal kevesebben. Az ezer lakosra jutó halálozás (átlagosan 14,1 fő) több dél-alföldi, észak-magyarországi és dél-dunántúli járásban nagyon magas, Budapest egyes kerületeiben és agglomerációjában, valamint a Dunántúl északi részén és Debrecen térségében pedig a legalacsonyabb volt.

3.12. Teljes termékenységi arányszám vármegyéenként, 2022

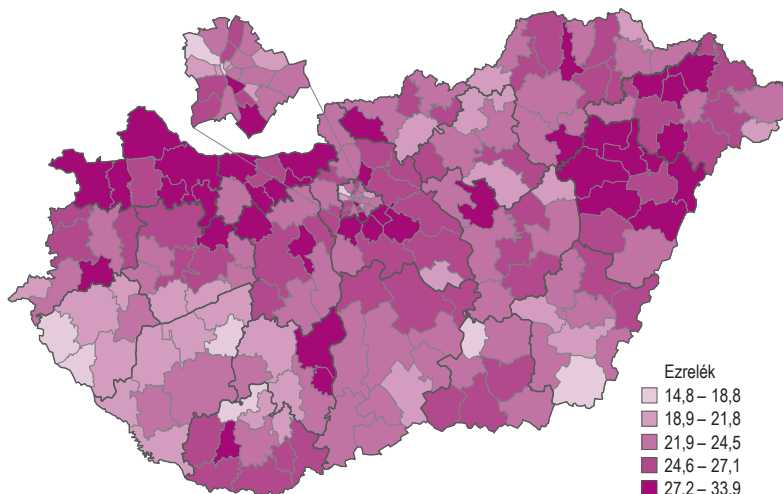
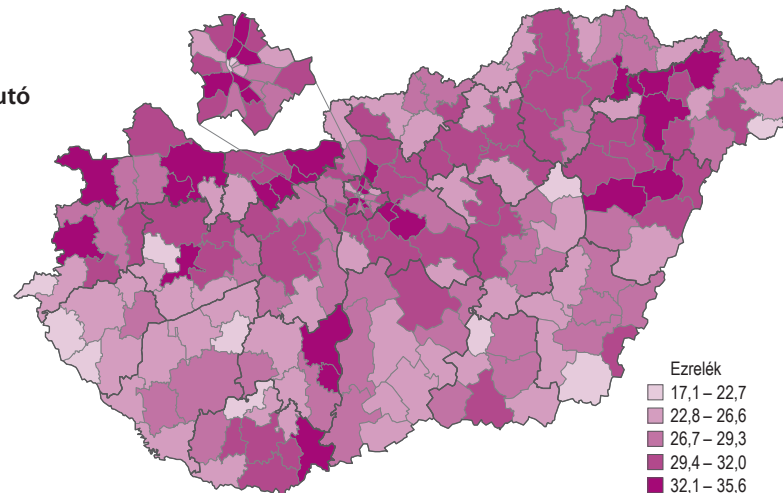

3.13. A férfiak és a nők átlagos életkora a házasságkötéskor vármegyenként, 2022

3.14. Ezer 15 éves és annál idősebb nem házas férfira jutó házasságkötés, 2022

2023 januárjában a 15 évesek és annál idősebbek 43%-a élt házasságban. 2022-ben 64 ezer házasságot kötöttek, 11%-kal kevesebbet a 2021. évi, magas bázisnál, számuk azonban így is a 4. legtöbb volt az elmúlt 30 évet tekintve. Az esetek 72%-ában mindkét fél először kötött házasságot. Első házasságkötésükkor a férfiak átlagosan 33,1 évesek voltak. Ezer nem házas férfira 29,7 házasodó jutott.

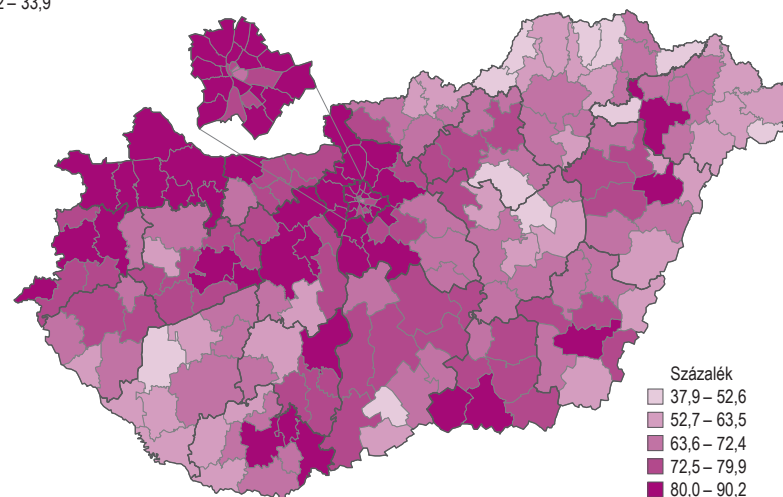

3.15. Ezer 15 éves és annál idősebb nem házas nőre jutó házasságkötés, 2022

Ezer nem házas nőre a férfiakénál kevesebb, 24,8 házasságkötés jutott, mivel a mutató értékét nemcsak a nem házasok száma, hanem a népességen belüli arányuk is befolyásolja. A nők első házasságkötésükkor átlagosan 30,4 évesek voltak.

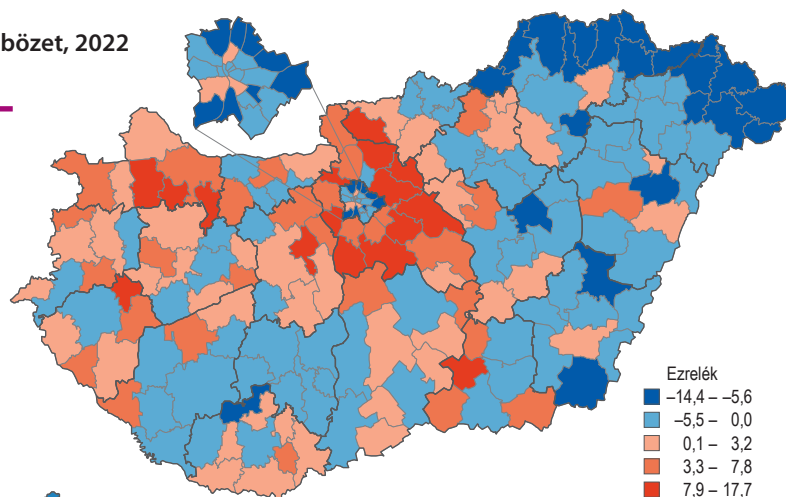
3.16. A házasságból született gyermekek aránya, 2022

Tovább emelkedett, 75%-ot ért el a házasságból született gyermekek aránya 2022-ben, megdöntve ezzel a 2021. évi, addigi negyedszázados rekordot is. Budapesten és környékén, egyes északnyugati járásokban, valamint több nagyváros térségében az újszülöttek átlagosnál jóval nagyobb hányadának voltak házasok a szülei.

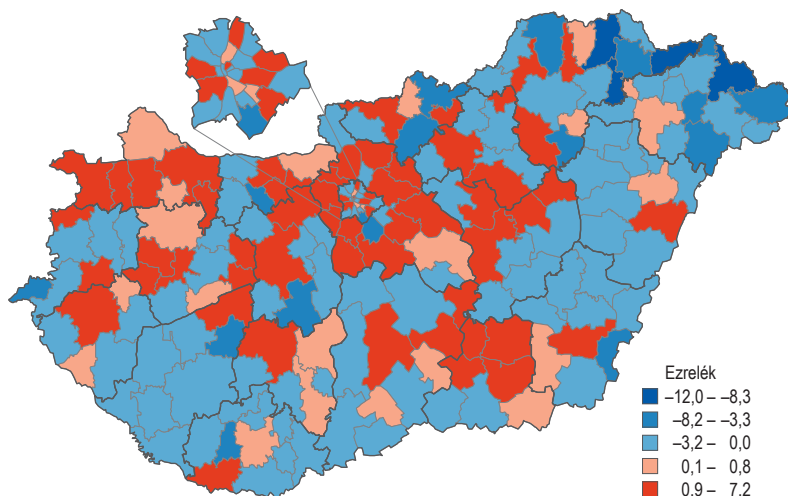
3.17. Ezer lakosra jutó belföldi állandó vándorlási különbözet, 2022

2022 vándormozgalmában az állandó vándorlások visszaesése volt a meghatározó. A főváros állandó vándorlási vesztesége mérséklődött, néhány kerület egyenlege pozitív volt. Az északkeleti, a keleti, a dél-dunántúli térséget továbbra is inkább az elvándorlás jellemezte. Általánosságban a községek állandó lakóinak száma nőtt, amiben a falusi csok hatása is szerepet játszhatott.

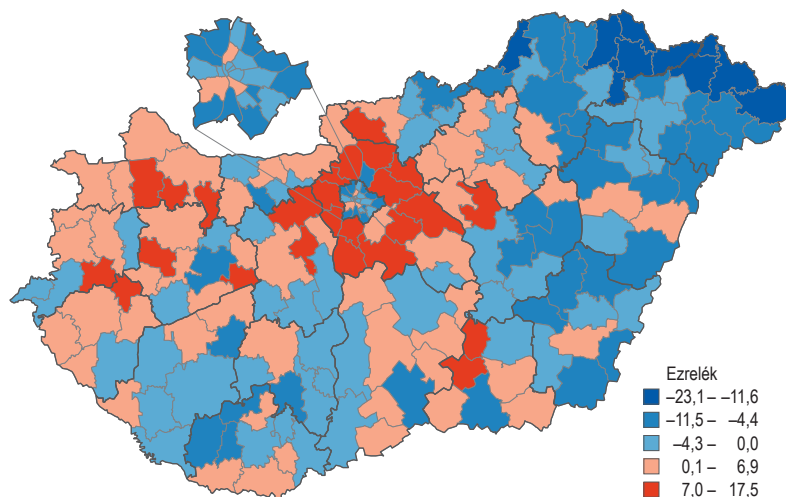
3.18. Ezer lakosra jutó belföldi ideiglenes vándorlási különbözet, 2022

A pandémiás időszakot főleg az ideiglenesen vidékre költözők nagy száma jellemezte, de 2022-ben a vándorlásokat illetően a járvány előtti mintázatok visszaépülése volt megfigyelhető. Ellentétben a 2021. évvel, 2022-ben az ideiglenes vándorlások különbözete kismértékben, de növelte a városiakok számát.

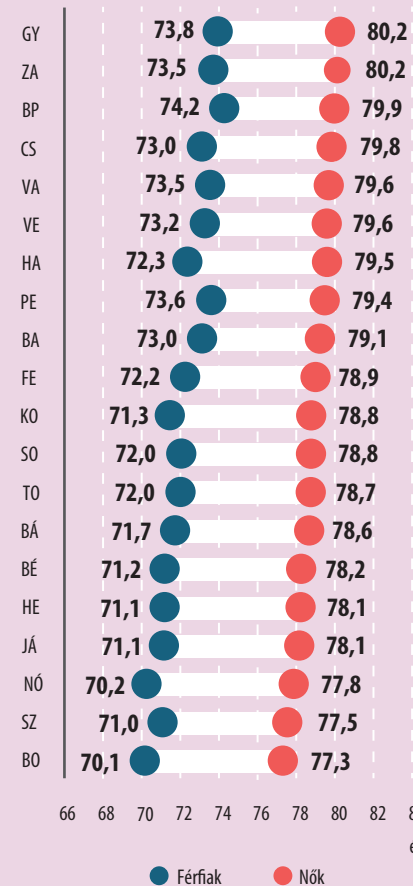

3.19. Ezer lakosra jutó belföldi teljes vándorlási különbözet, 2022

2022-ben 287 ezren változtattak állandó és 298 ezren ideiglenes lakóhelyet, ami együtt 4,0%-os csökkenést jelentett 2021-hez képest. A Budapesti agglomeráció vándorlási nyereségét főleg a Budapestre odavándorlók adták. A legnagyobb veszteséget északkelet egyes járásai szenvedték el, ahonnan leginkább Budapestre és Pest vármegyébe irányultak az elvándorlások.

3.20. A férfiak és a nők születéskor várható élettartama vármegyéenként, 2022

A koronavírus-járvány miatt 2020–2021-ben csökkent a születéskor várható átlagos élettartam, de 2022-ben javultak az életkilátások. A férfiakra számolt 72,6 életév 1,9, a nőkre számolt 79,1 év 1,5 évvel haladta meg a 2021. évit. A területi különbségek mérséklődtek, a legjobb és a legkedvezőtlenebb életkilátással rendelkező járások közötti eltérés a 2021. évi 12,3-ról 11,1 évre változott.

Munkaerőpiac

2022-ben tovább folytatódtak a kedvező munkaerőpiaci folyamatok. A foglalkoztatás nőtt, miközben csökkent a munkanélküliség. Az átlagkeresetek kimagaslóan emelkedtek, a magas infláció miatt azonban a bérek vásárlóereje csak kismértékben nőtt éves szinten.

2022

74,4%

Foglalkoztatási ráta^{a)}

3,7%

Munkanélküliségi ráta^{a)}

499 980
Ft/fő/hó

Havi bruttó átlagkereset^{b)}

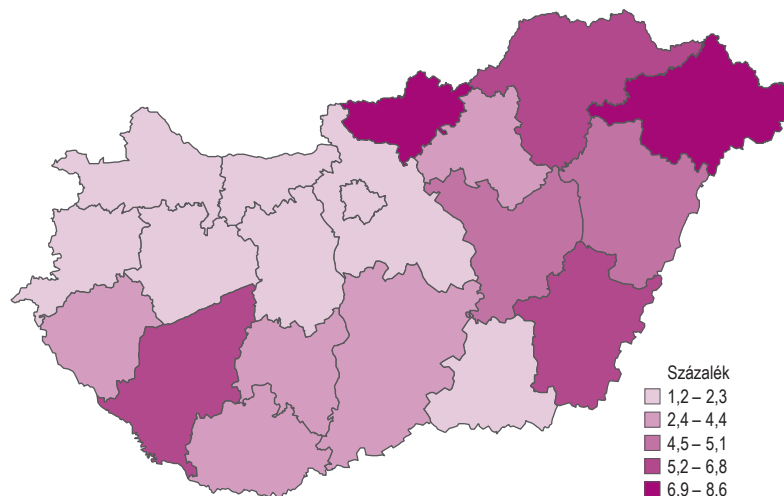
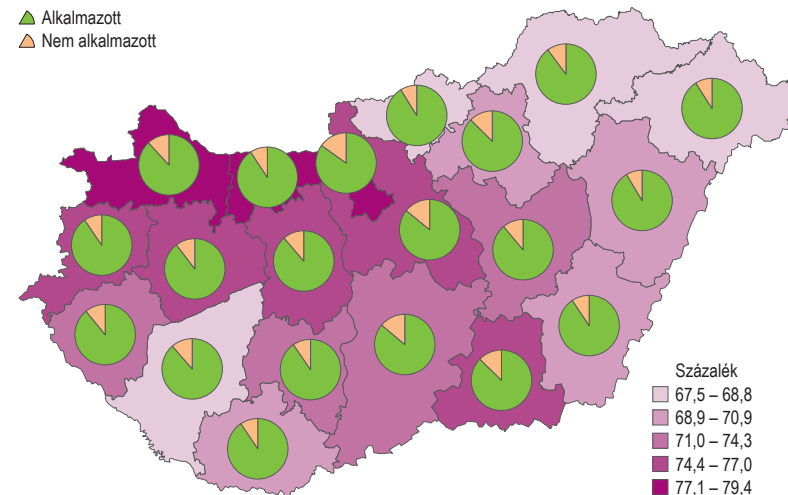
^{a)} A 15–64 éves népességén belül.

^{b)} Munkáltatók teljes köre: alkalmazásban állóval rendelkező vállalkozások, nonprofit szervezetek és a költségvetési intézmények teljes köre.

3.21. A 15–64 éves népesség foglalkoztatási rátája, a foglalkoztatottak megoszlása a foglalkoztatás jellege szerint, 2022

A foglalkoztatottság 2022-ben Békés és Vas vármegye kivételével mindenhol nőtt. A foglalkoztatási ráta változatlanul az ország északnyugati és középső térségeiben volt a legmagasabb. A szélsőértékeket tekintve csökkentek a területi különbségek. Az egyéni vagy társas vállalkozók aránya az alkalmazottakhoz képest Budapesten és Pest vármegyében volt a legnagyobb.

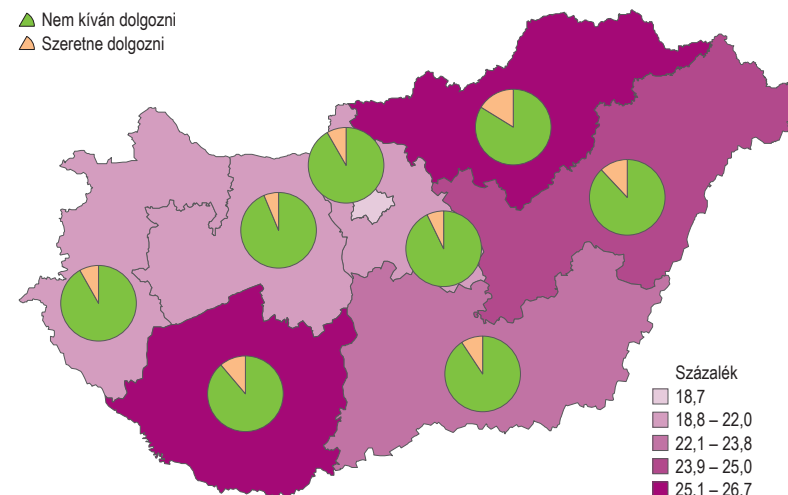
▲ Alkalmazott
▲ Nem alkalmazott

3.22. A 15–64 éves népesség munkanélküliségi rátája, 2022

Budapesten és 12 vármegyében csökkent a munkanélküliségi ráta 2022-ben. A legalacsonyabb munkanélküliség továbbra is főleg az ország északnyugati és középső térségét jellemezte, a legmagasabb pedig a keleti országrészt és Somogy vármegyét. A mutató relatív szórása alapján lényegében nem változtak a területi különbségek a 2021. évihez képest.

▲ Nem kíván dolgozni
▲ Szeretne dolgozni

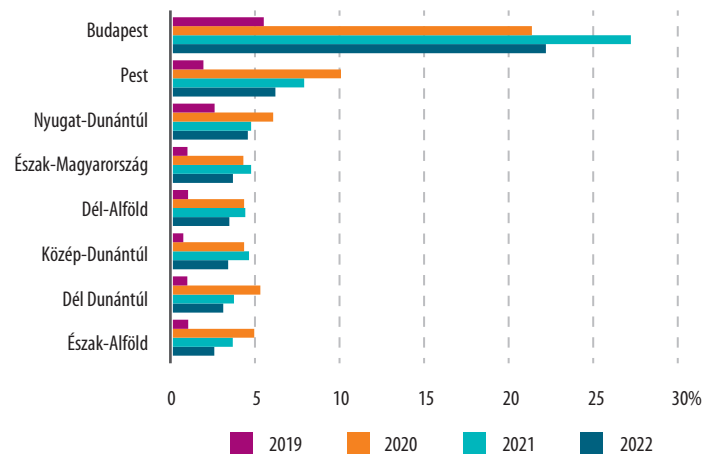

3.23. Az inaktívak aránya a 15–64 éves népességből, 2022

A gazdaságilag inaktívak aránya a régiók többségében mérséklődött 2022 folyamán, ezzel párhuzamosan az inaktívak munkavállalási szándéka is csökkent. Ebben a demográfiai folyamatok, a munkaképes inaktív népesség növekvő foglalkoztatása, valamint a koronavírus-járvány miatt megváltozott körülmények is szerepet játszhattak.

3.24. A foglalkoztatottak megoszlása a nemzetgazdasági ágak főbb csoportjai szerint, 2022

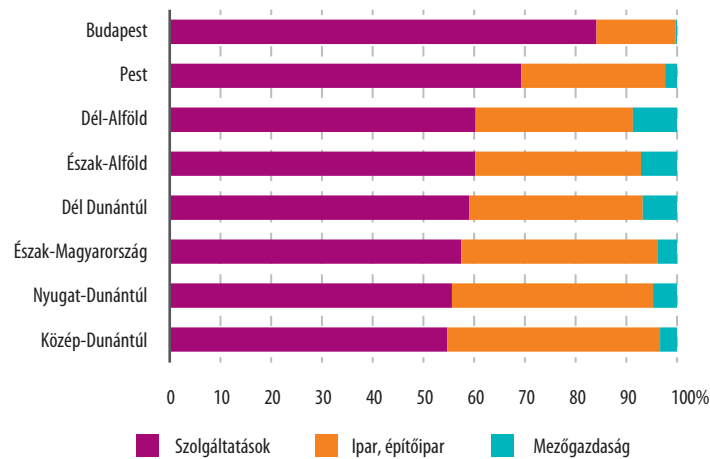
A foglalkoztatottak szektorok szerinti megoszlása 2022-ben nem változott számottevően a megelőző évekhez képest. A szolgáltató ágazat súlya az ország közép-ső térségeiben, az iparban foglalkoztatottak aránya Közép- és Nyugat-Dunántúlon, illetve Észak-Magyarországon, a mezőgazdaságé Dél- és Észak-Alföldön, valamint a dél-dunántúli régióban volt a legnagyobb.

3.26. A részmunkaidősök létszámváltozása 2019-hez képest, 2022*

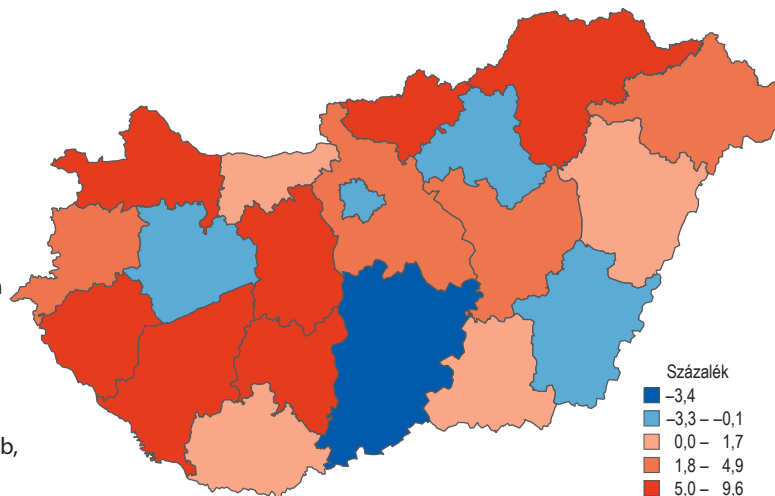
A koronavírus-járvány megfékezésére hozott intézkedések hatására számos munkavállalót átsoroltak teljesből részmunkaidős foglalkoztatásba. A 2021-es mérséklődés után 2022-ben jelentősebben csökkent a részmunkaidősök aránya, így négy vármegyében és a fővárosban elmaradt a három évvel korábbi szinttől. 2019 óta a nem teljes munkaidősök létszáma Győr-Moson-Sopron, Tolna és Nógrád vármegyében bővült leginkább, miközben a fővárosi érték nem változott számottevően.

* A 60 munkaóránál rövidebb munkaidőben foglalkoztatottakkal együtt. A munkáltatók teljes körére vonatkozó adatok.

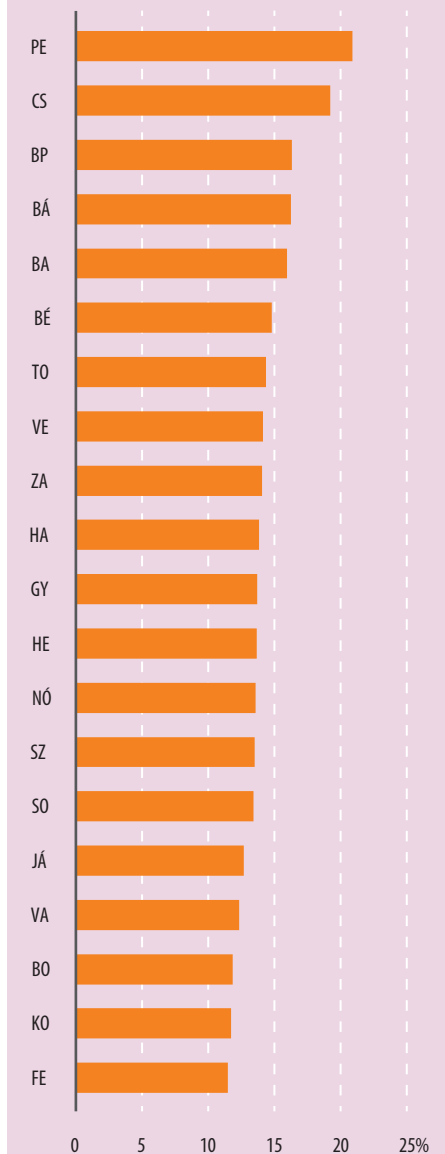

3.25. A távmunkában vagy home office-ban dolgozók aránya a 15–74 évesek körében

A koronavírus-járvány megjelenésekor megugrott a távmunkában vagy home office-ban dolgozók foglalkoztatottakon belüli aránya, amely 2021 egészét nézve országosan (9,0%-os) rekordszintre emelkedett, majd 2022-ben valamennyi régióban csökkent (átlagosan 7,3%-ra). A legnagyobb mértékben változatlanul a fővárosban éltek a munkáltatók ezzel a lehetőséggel, mivel ott nagyobb a szolgáltató szektor súlya.

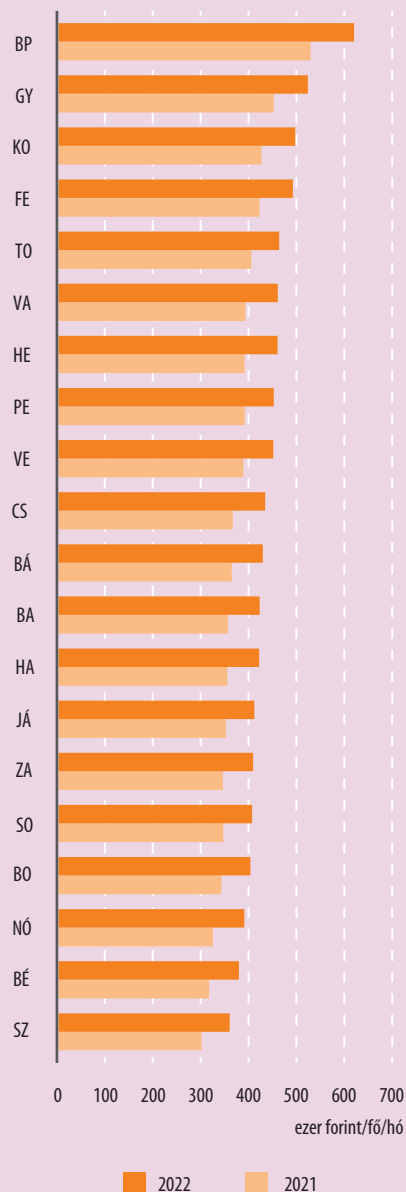

3.27. A részmunkaidőben alkalmazásban állók aránya vármegyénként, 2022*

* A 60 munkaóránál rövidebb munkaidőben foglalkoztatottakkal együtt. A munkáltatók teljes körére vonatkozó adatok.

3.28. A teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete vármegyéenként*

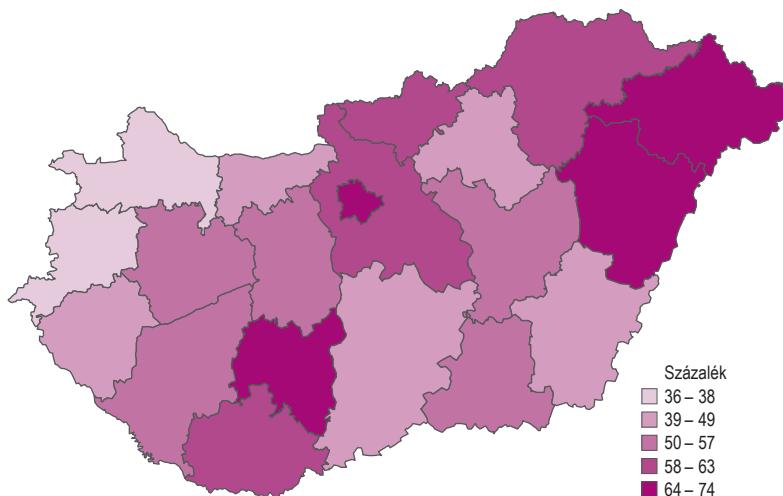

* A munkáltatók teljes köre, a munkáltató székhelyének elhelyezkedése alapján.

3.29. A teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete, 2022*

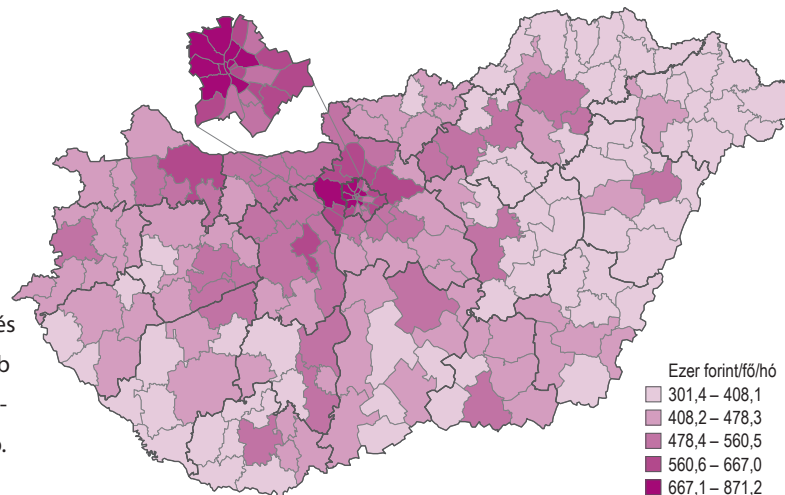
2022-ben tovább emelkedett a teljes munkaidőben alkalmazásban állók átlagkeresete. Az átlagkeresetek a fővárosban és agglomerációjának túlnyomó részében voltak a legmagasabbak. A keresetek a legalacsonyabb átlagkeresetű Nógrád, Békés és Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében nőttek a legnagyobb mértékben. Ezekben a vármegyékben a minimálbér és a garantált bérminimumon alkalmazásban állók aránya magasabb.

* A munkáltatók teljes köre az alkalmazásban állók lakóhelye alapján.

3.31. Az üres álláshelyek aránya a legalább öt főt foglalkoztató vállalkozásoknál, 2022

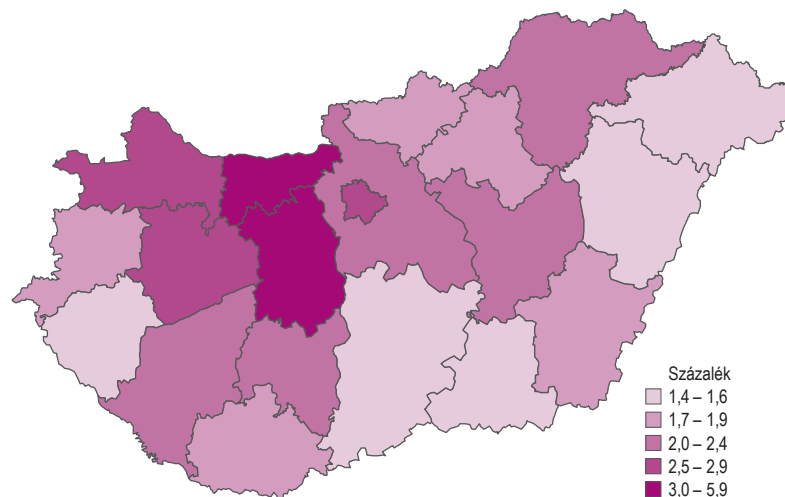
A járvány első évére jellemző, bizonytalanabb gazdasági környezet hatására 2020-ban csökkent az üres álláshelyek száma. 2021-ben a gazdaság újraindítását követően ismét emelkedett a pótlólagos munkaerő-kereslet. Ez a kedvező tendencia 2022-ben is folytatódott, Szabolcs-Szatmár-Bereg kivételével mindenhol meghaladta az üres álláshelyek aránya az előző évit, leginkább Győr-Moson-Sopron vármegyében.

3.30. A szellemi foglalkozású teljes munkaidőben alkalmazásban állók kereseti előnye a fizikaiakhoz képest, 2022*

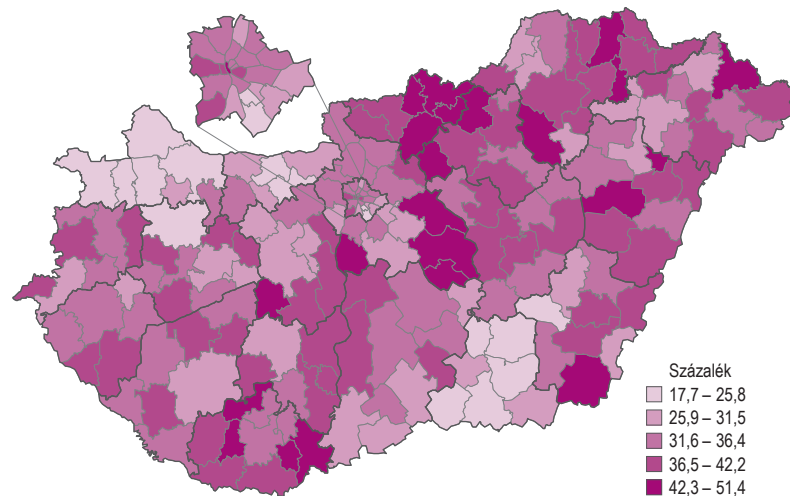
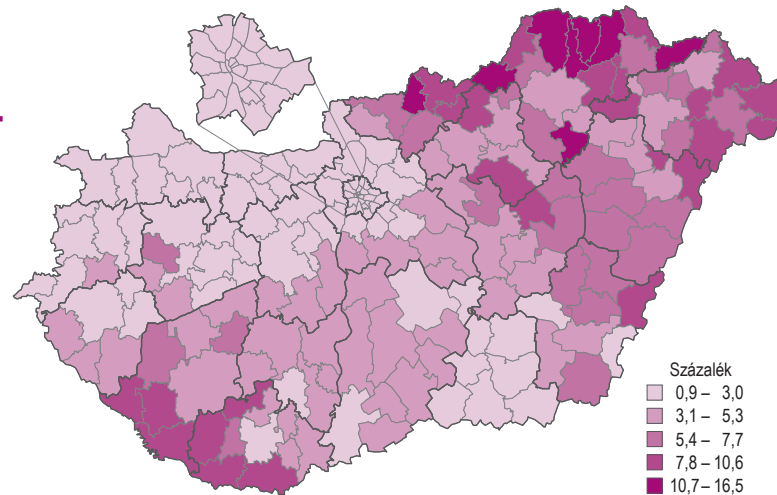
A szellemi dolgozók kereseti előnye a keleti országrész egyes vármegyéiben, Budapesten és Tolnában volt a legjelentősebb. A fizikai foglalkozásúak bruttó keresetének növekedési üteme (többek között a minimálbér és a garantált bérminimum növekedése, valamint a honvédelmi és rendvédelmi dolgozók fegyverpénze és bérfejlesztése eredményeként) az utóbbi években – 2020 és 2021 kivételével – meghaladta a szellemi foglalkozásúakét.

* A szellemi és a fizikai foglalkozásúak átlagkeresete közötti különbséget mutatja a fizikaiak százalékában. A munkáltatók teljes körére vonatkozó adatok.

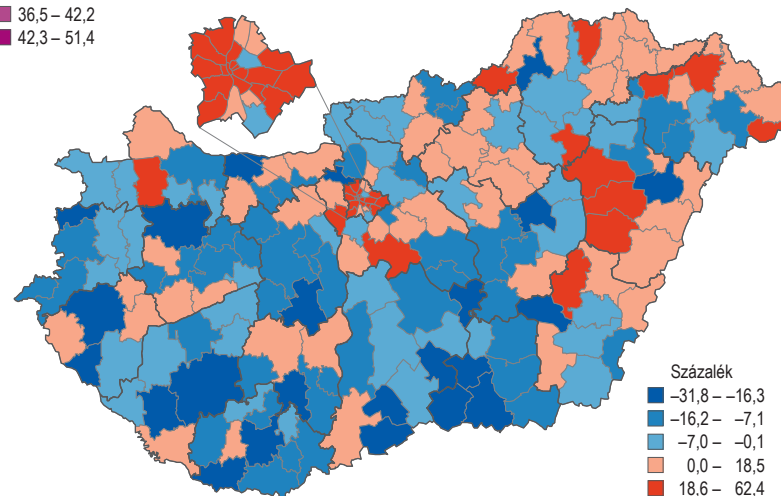
3.32. A nyilvántartott állás keresők aránya a 15–64 éves állandó népességből, 2022. december

A nyilvántartott állás keresők száma a koronavírus-járvány első hullámát követően, az aktív állás keresés megindulásával jelentősen emelkedett, majd a kedvező munkaerőpiaci folyamatok hatására 2022 végére a 2019-es érték alá csökkent. A nyilvántartott állás keresők lakosságszámhoz viszonyított aránya 2022 decemberében egyes északkeleti, valamint délnyugati járásokban volt a legmagasabb.

3.34. A nyilvántartott állás keresők számának változása 2019-hez képest, 2022. december

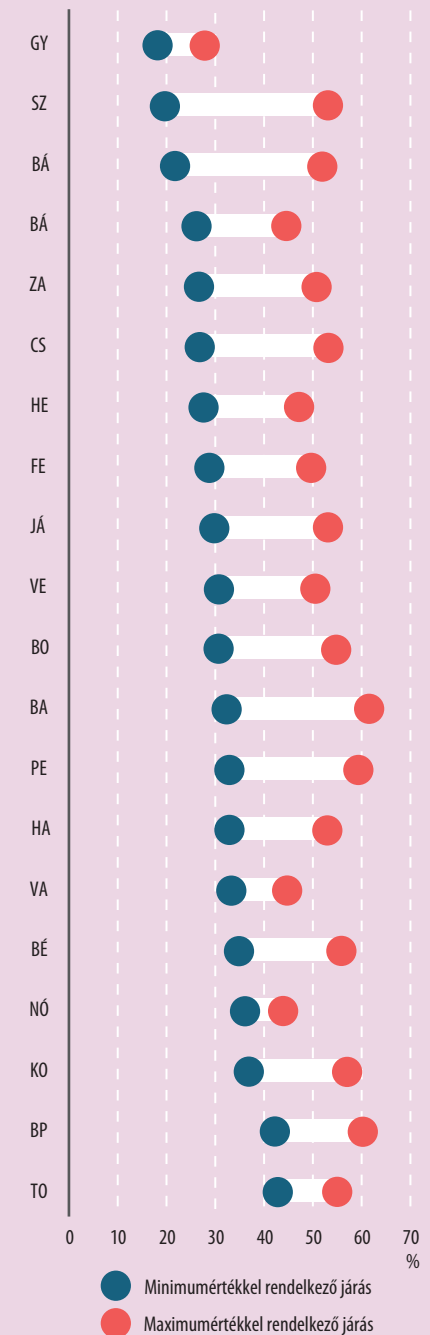
2022 végén a regisztrált munkanélküliek száma – amely 2020 során előbb megugrott, aztán csökkent – országosan a három évvel korábbinál 1,9%-kal kevesebb volt. A járások mintegy hattizedében – leginkább egyes déli és délkeleti járásokban – kevesebb állás keresőt tartottak nyilván, ezzel szemben Budapesten jelentősen megnőtt a számuk, elsősorban a budai és a belvárosi kerületekben.

3.33. Az egy éven túl nyilvántartott állás keresők aránya az összes állás keresőből, 2022. december

A legalább egy éve nyilvántartott állás keresők száma 2022 végén az egy évvel korábbinál 12%-kal kevesebb – azonban így is a három évvel korábbit 27%-kal meghaladó – volt. Az állás keresők 36%-a tartozott ebbe a körbe, arányuk az északkeleti, a délnyugati országrész, valamint Pest vármegye egyes járásában volt a legnagyobb.

3.35. Az ellátásban nem részesülő nyilvántartott állás keresők aránya vármegyénként, 2022. december

Jövedelmi viszonyok

Tovább folytatódott a személyi jövedelemadót fizetők számának bővülése, amely így – a koronavírus-járvány előttit is felülmúlva – rekordszintre, 5,1 millió fölé emelkedett. Ezer főre az egy évvel korábbinál 14-gyel több, 521 adófizető jutott. A nyugdíjban és egyéb ellátásban részesülők száma 2,4 millióra csökkent. Az ellátottak 82%-a öregségi nyugdíjas volt.

208
ezer forint

Ft Az öregségi nyugdíj egy ellátottra jutó havi összege, 2023. január

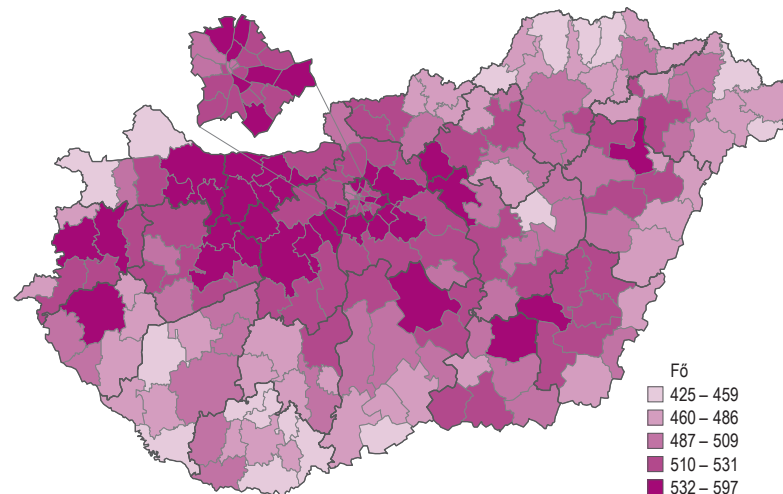
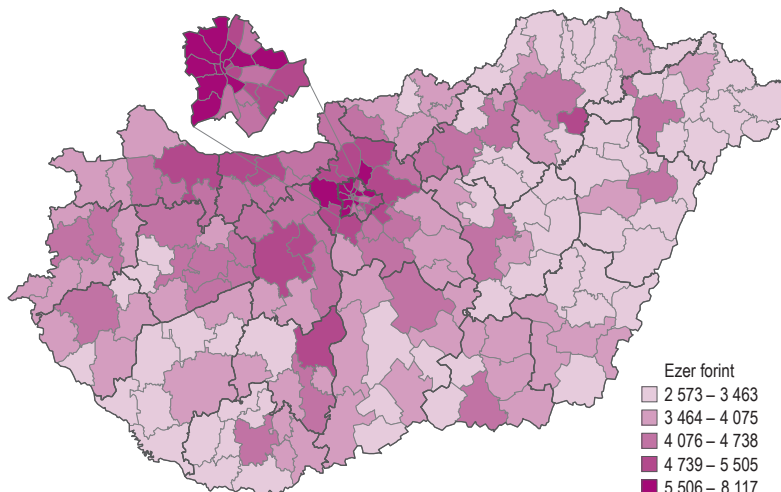
4 403
ezer forint

Ft Az egy adófizetőre jutó személyijövedelem-adó-alapot képező éves jövedelem, 2022

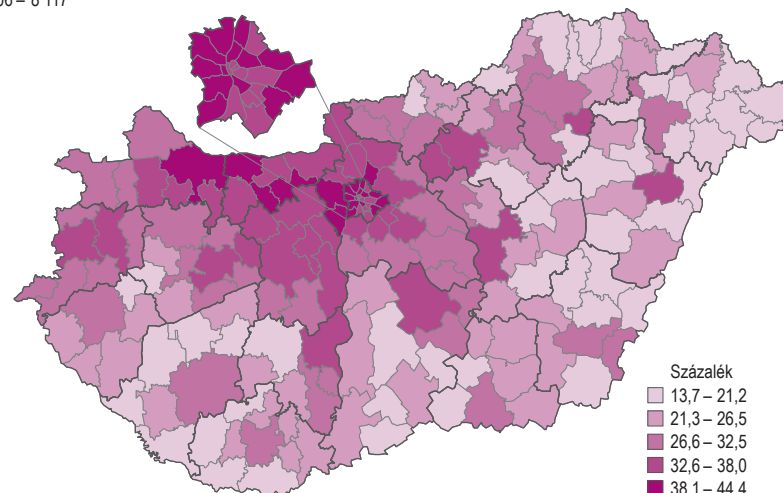
3.36. A személyi jövedelemadót fizetők ezer lakosra jutó száma, 2022

2022-ben a járáások mintegy hattizedében a személyi jövedelemadót fizetők ezer lakosra jutó száma nem érte el az országos átlagot. A területi különbségek az előző évhez képest nem változtak számottevően, a legalacsonyabb értékek – a munkaerőpiaci helyzet-tel összefüggésben – főként az ország északkeleti és déli (nagyreszt) határ menti járásait jellemezték.

3.37. Az egy adófizetőre jutó, szja-alapot képező éves jövedelem, 2022

Az egy adófizetőre jutó, személyijövedelemadó-alapot képező jövedelem összege a fővárosban (átlagosan 5,7 millió forint) és térségében, az északnyugati országrész járásainak többségében, illetve néhány nagyváros körzetében volt magasabb az átlagosnál (4,4 millió forint). A területi különbségek – a mutató relatív szórása alapján – 2021-hez képest kismértékben csökkentek.

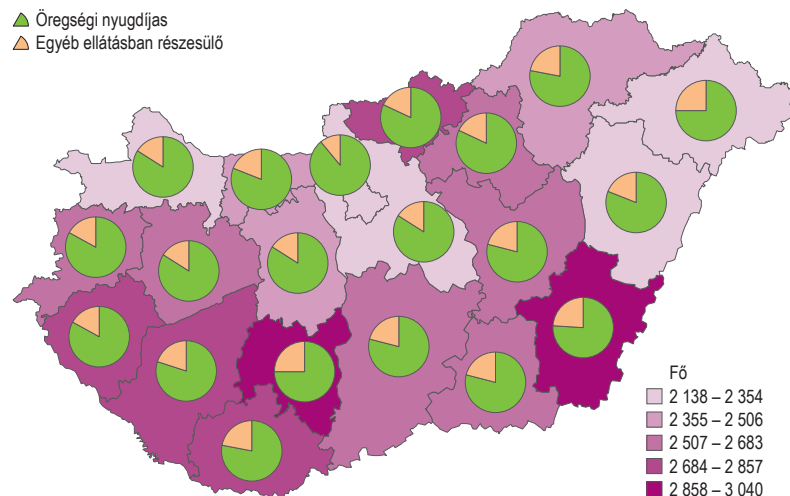
3.38. Az ötmillió forintos jövedelemhatár feletti adófizetők aránya, 2022

Az adófizetők 31%-ának volt ötmillió forintnál több az éves adóköteles jövedelme 2022-ben. A legmagasabb arány a főváros, illetve néhány nagyobb dunántúli város vonzáskörzetében volt jellemző, míg a vármegyei járáások héttizedében országos átlag alatt maradt ez az érték.

3.39. Az öregségi nyugdíj egy ellátottra jutó havi összege, 2023. január

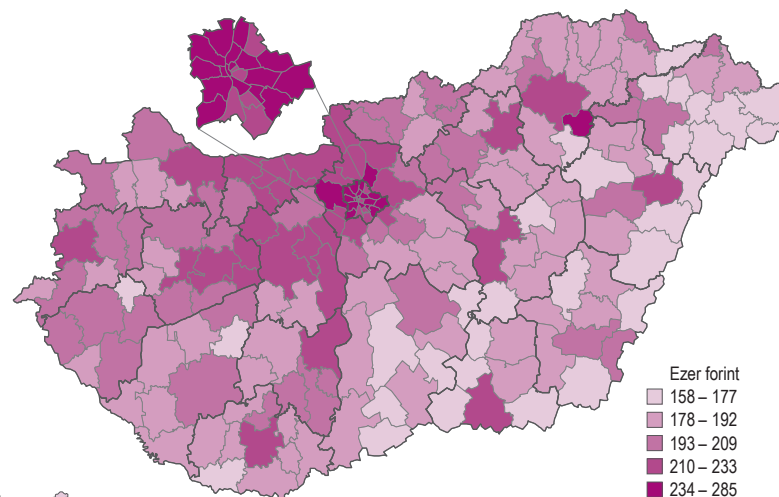
Az öregségi nyugdíjak összege függ az aktív korban elért jövedelem nagyságától, így a magasabb keresetű lakossággal rendelkező térségekben jellemzően nagyobb. 2023 januárjában a területi különbségek – az öregségi nyugdíjak relatív szórása alapján – nem változtak az előző évhez képest, a járások héttizedében az országos átlag alatt volt az egy ellátottra jutó havi összeg.

▲ Öregségi nyugdíjas
▲ Egyéb ellátásban részesülő

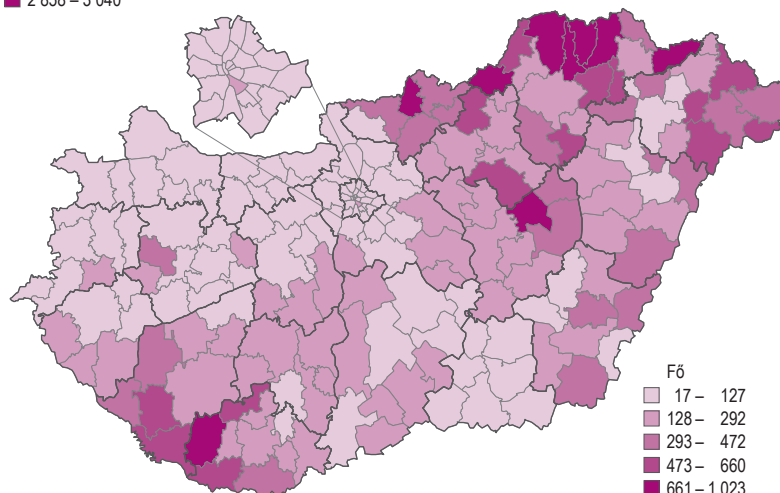
3.41. Az aktív korúak ellátásában részesített hátrányos munkaerőpiaci helyzetűek tízezer, 18–64 év közötti lakosra jutó száma, 2022

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerőpiaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújt jövedelmet. Az ilyen támogatásban részesülők (országosan 89 ezer fő) népességhez viszonyított aránya döntően az északkeleti és a dél-dunántúli területeken, az országhatárhoz közeli térségekben volt a legmagasabb.

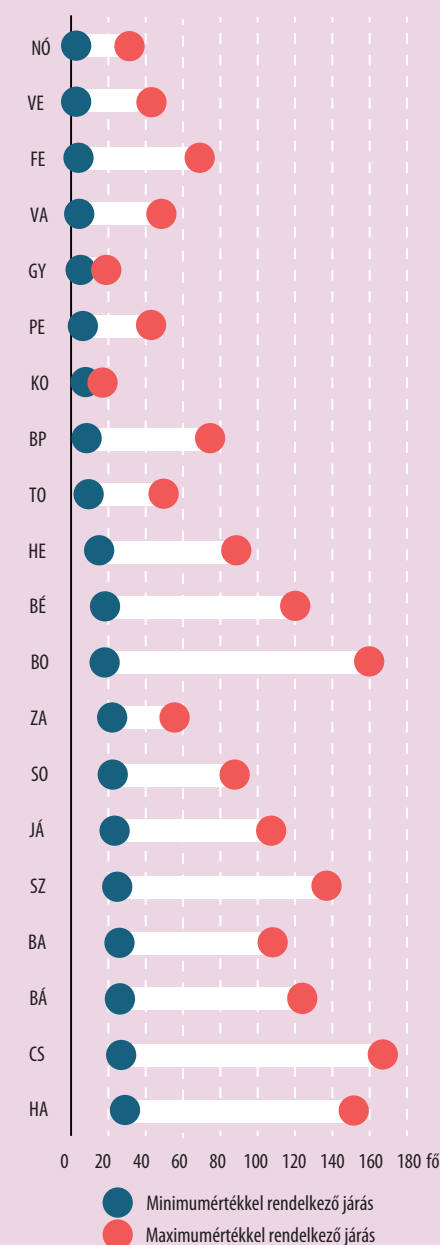

3.40. A nyugdíjban és egyéb ellátásban részesülők tízezer lakosra jutó száma és megoszlása, 2023. január

A nyugdíjban és egyéb ellátásban részesülők tízezer lakosra jutó száma – az idősebb korösszetétellel összefüggően – egyes déli vármegyékben haladta meg leginkább az országos átlagot (2536 fő). Az ellátottak nagy része mindenütt öregségi nyugdíjas, az egyéb ellátottak aránya 2023 januárjában a déli és a keleti vármegyékben volt a legnagyobb.

3.42. Időskorúak járadékában* részesítettek tízezer, 65 éves és annál idősebb lakosra jutó száma, 2022

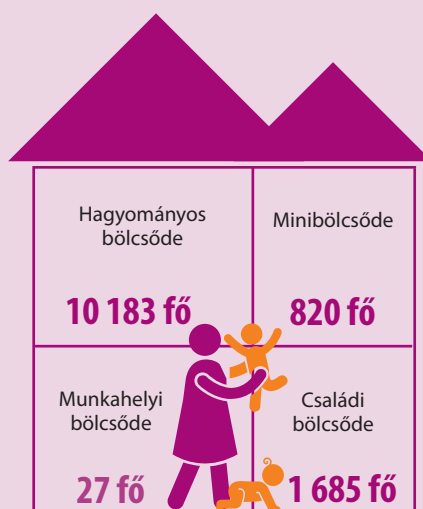

* Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújt havi rendszeres ellátást.

Szociális ellátások

A három éven aluli gyermekek napközbeni ellátására 2022-ben a négy bölcsődetípusban együttesen 55 370 férőhely állt rendelkezésre, 4,8%-kal több az egy évvel korábbinál. A beíratott gyermekek száma – a koronavírus-járvánnyal érintett 2020 kivételével – folyamatosan emelkedett, 2022-ben a férőhelyeket közel 51 ezer gyermek vette igénybe, számuk 7,6%-kal emelkedett egy év alatt.

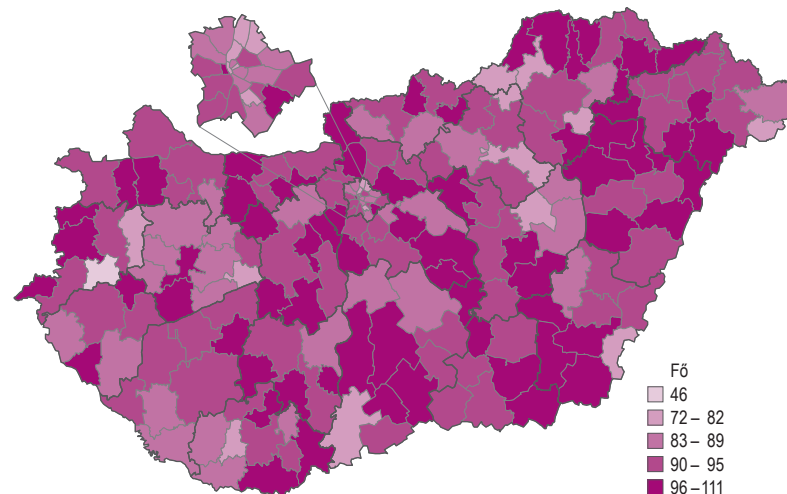
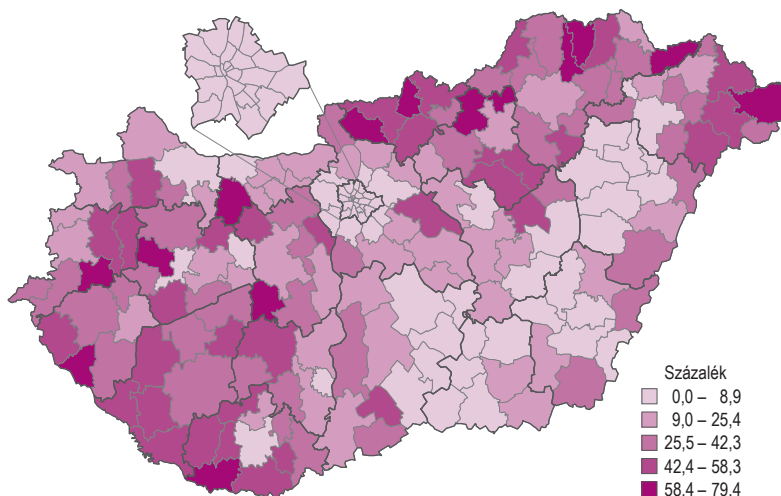

▲ Bölcsődei dolgozók száma, 2022

3.43. A kisgyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmény vagy szolgáltatás* száz férőhelyére jutó beíratott gyermekek száma, 2022

2022-ben országos szinten száz bölcsődei férőhelyre az egy évvel korábbinál hárommal több, 92 beíratott gyermek jutott. Jellemzően az ország keleti és középső részein található túlszűfolt bölcsődék. A fővárosi bölcsődék kerületenként magas szórást mutatnak: zsúfoltak és alacsony kihasználtságúak egyaránt jelen vannak.

* Hagyományos, családi, munkahelyi és minibölcsőde együtt.

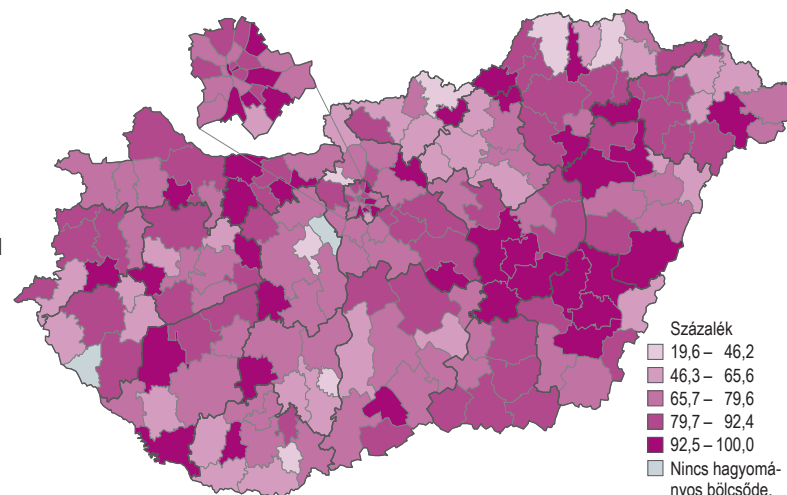
3.44. A kisgyermekek napközbeni ellátását helyben igénybe venni nem tudó kisgyermekek aránya,* 2022

2022-ben sem volt olyan járás, ahol ne lett volna elérhető a bölcsődei ellátás, településszinten viszont 2233 településen, közel 52 ezer gyermek számára nem volt helyben napközbeni ellátás, ők az érintett korcsoportú gyermekek 18%-át képezték. A kapacitások és az igények területi egyenlőtlenségét jelzi ugyanakkor, hogy a működő férőhelyek száma országosan 4650-nel meghaladta a beíratott gyermekekét.

* A 0–2 évesek körében.

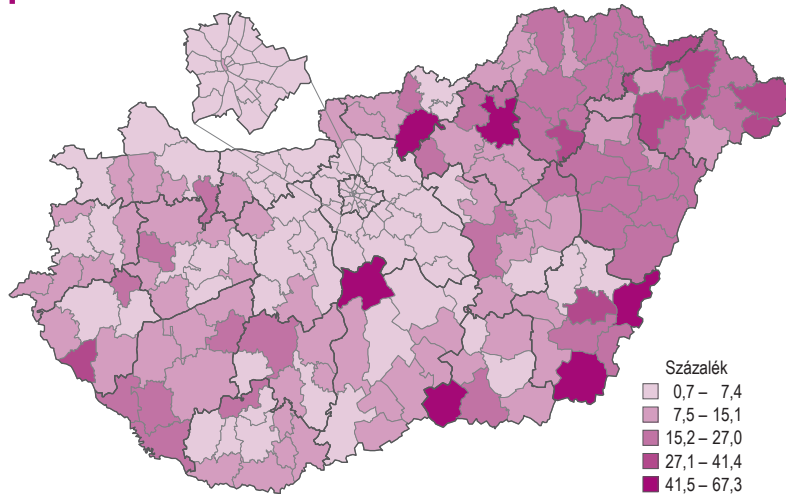
3.45. A hagyományos bölcsődékben gondozott gyermekek aránya, 2022

Továbbra is a hagyományos bölcsődék a legelterjedtebbek, a családi, a mini-, és a munkahelyi bölcsődék részesedése jóval kisebb. 2022-ben a beíratott gyermekek 81%-át gondozták hagyományos bölcsődékben, ez az arány 2017-ben még 86% volt, a csökkenés a minibölcsődék dinamikus növekedésével magyarázható. 2022-ben két járásban nem volt hagyományos bölcsőde, az egy évvel korábbi hattal szemben.

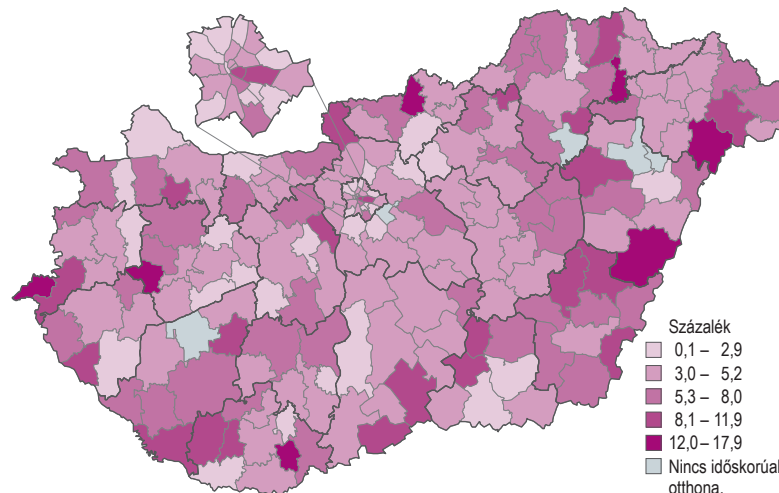
3.46. Házi segítségnyújtásban részesülők a 65 éves és annál idősebb népesség százalékában, 2022

A szociális alapszolgáltatások közül a házi segítségnyújtást a 65 éves és annál idősebbek 4,6%-a vette igénybe 2022-ben, azonosan az egy évvel korábbival. Továbbra is leginkább a keleti országrész járásaiiban részesültek a legtöbben ebben a gondoskodásban. Kiemelkedő a Gyulai járás, ahol az önkormányzat minden második időskorú számára biztosította a házi segítségnyújtást, viszont a járások több mint 80%-ában kevesebb mint tizedük vette ezt igénybe.

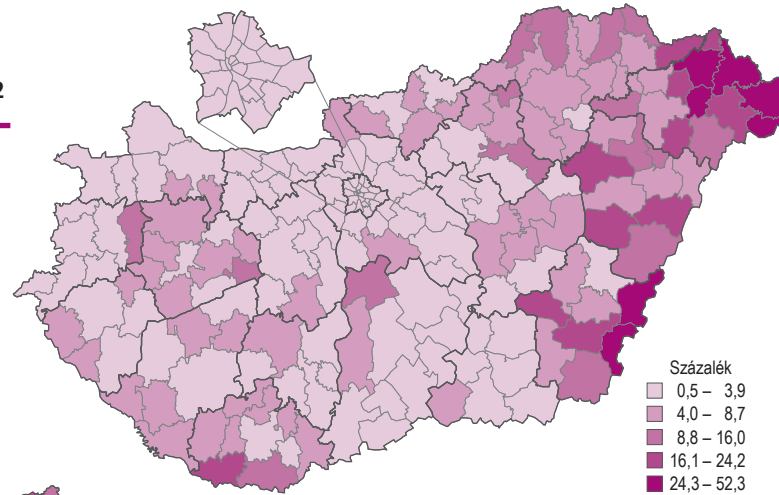
3.48. Idősek bentlakásos intézményében ellátottak a 65 éves és annál idősebb népesség százalékában, 2022

Azoknak az időseknek, akikről házi segítségnyújtás keretén belül nem lehet gondoskodni, teljes ellátást és orvosi szolgáltatást biztosítanak a tartós bentlakásos elhelyezést nyújtó intézmények. 2022 végén 55 ezer idős embert gondoztak ilyen intézményben országszerte. Az egy évvel korábbinál hárommal kevesebb, öt járásban (Mezőcsáti, Hajdúböszörményi, Hajdúhadházi, Vecsési, Fonyódi) nem volt időskorúak otthona.

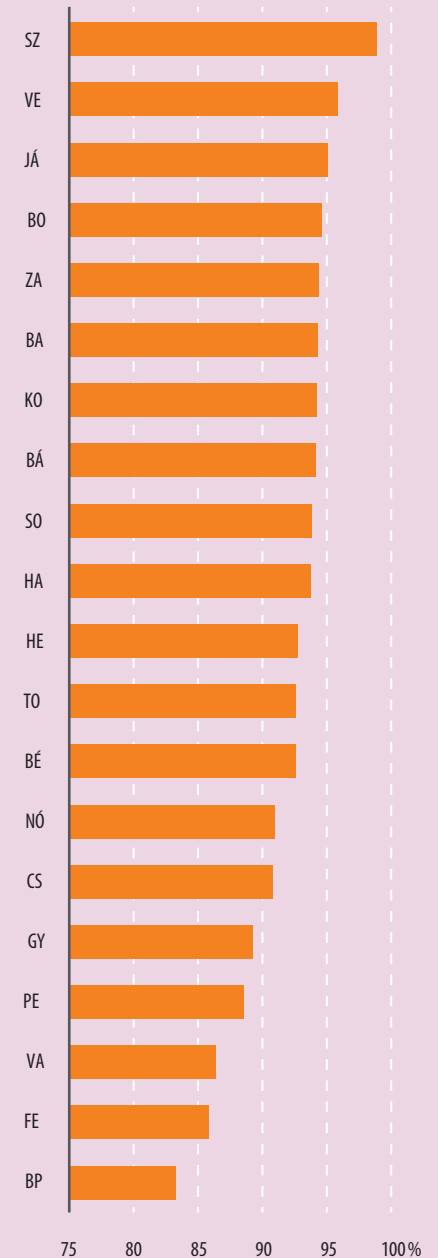

3.47. Szociális étkeztetésben részesülők a 65 éves és annál idősebb népesség százalékában, 2022

A napi egyszeri meleg étkezést az időskorúak 11%-ának biztosították az önkormányzatok átlagosan 2022-ben, hasonlóan a 2021. évihez. A területi jellemzők sem változtak, és hasonlóak voltak a házi segítségnyújtáshoz: a keleti országrészben jóval nagyobb volt a rászorultak aránya, mint az ország középső vagy nyugati részein.

3.49. Az időskorúak otthonainak kapacitáskihasználtsága vármegyénként, 2022

Egészségügy

2022-ben a háziiorvosi szolgáltatást 5748 háziiorvos és házi gyermekorvos látta el hazánkban, a számuk kissé (59 fővel) csökkent 2021-hez képest. Éves betegforgalmuk együttesen meghaladta a 73 millió esetet. Egy háziiorvosra és házi gyermekorvosra átlagosan – az egy évvel korábbival szinte azonosan – 1670 lakos jutott.

2022-ben

Egy háziiorvosra és házi gyermekorvosra jutó lakosok száma

1 670 fő

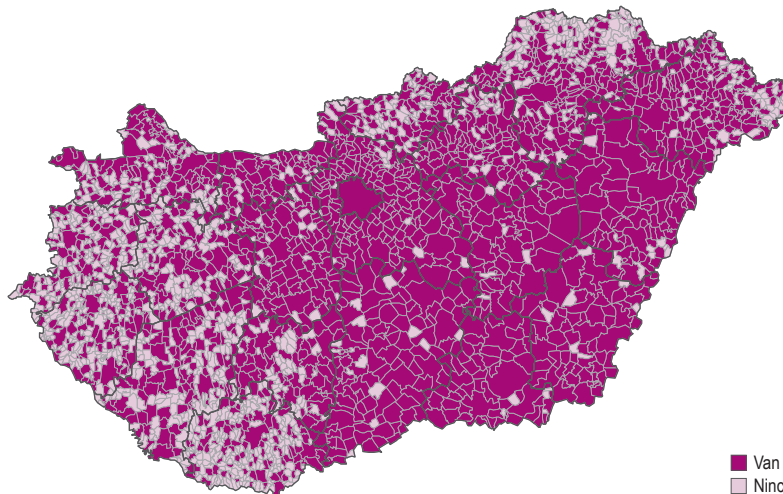
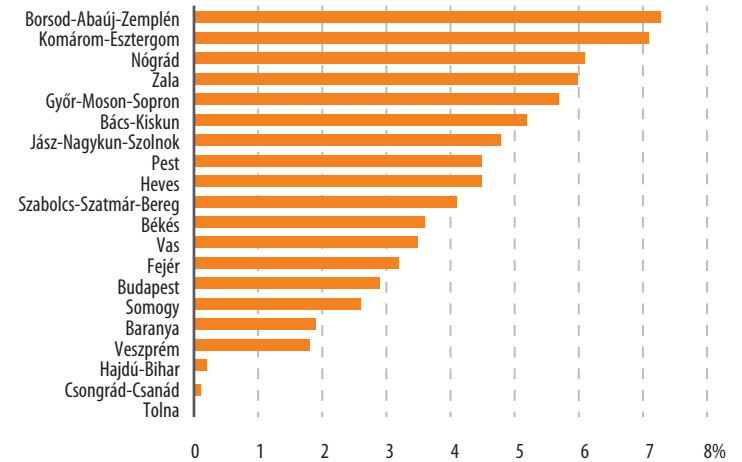

Egy háziiorvos és házi gyermekorvos napi átlagos betegforgalma (telemedicinális ellátással együtt)

50 eset

3.50. A betöltetlen orvosi állások aránya, 2022

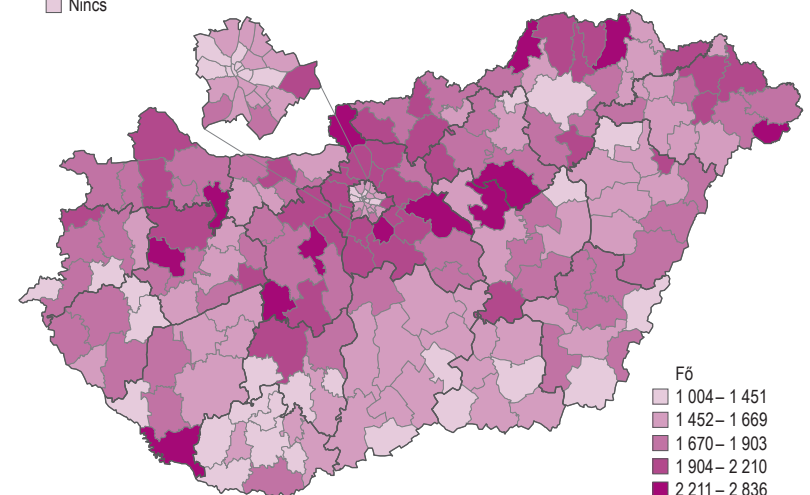
2022-ben az előző évinél 4,5%-kal több, 40,7 ezer orvos dolgozott hazánkban, tízezer lakosra jutó számuk 40,2-ről 42,4-re emelkedett. Ugyanakkor 7400 állás volt betöltetlen az egészségügyben, közel felére szakdolgozókat, ötödére orvosokat vártak. Mind az orvosi, mind a szakdolgozó állások 3,3%-a üres volt. A legtöbb orvos Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében hiányzott, ugyanakkor Tolnában nem volt betöltetlen orvosi állás.

3.51. A háziiorvosi és házi gyermekorvosi praxissal rendelkező települések, 2022

A háziiorvosi praxisok döntő hányadát saját praxisként, 11%-ukat viszont helyettesítésben látták el. Utóbbiak túlnyomó részében az ún. betöltetlen, vagy üres praxisok betegeinek ellátása történt. Leginkább a szórványtelepüléseken fordul elő, hogy helyben nem hozzáférhető a házi-orvosi szolgáltatás, ez mintegy 1400 települést és 538 ezer lakost, az ország népességének 5,6%-át érintette 2022-ben.

■ Van
■ Nincs

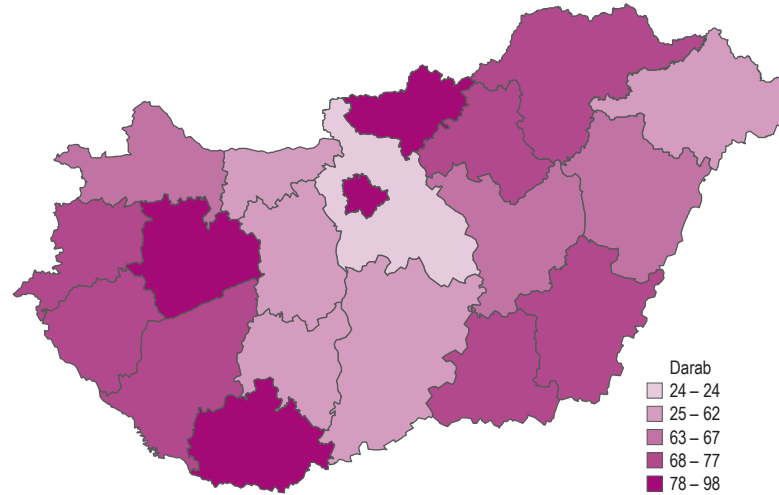

3.52. Az egy háziiorvosra és házi gyermekorvosra jutó lakosok száma, 2022

Egy háziiorvosra átlagosan 1963, egy házi gyermekorvosra 1086 bejelentkezett lakos jutott 2022-ben, számuk évek óta lassan emelkedik. Egyes praxisoknál a gyermekeket is a háziiorvos látja el. Az egy háziiorvosra és házi gyermekorvosra jutó lakosok száma Budapest belső kerületeiben a legkisebb, 1000–2000 körüli, ezzel szemben közel negyven járásban több mint 2000 lakos ellátása hárul egy orvosra, a legtöbb (2836) Putnok térségében.

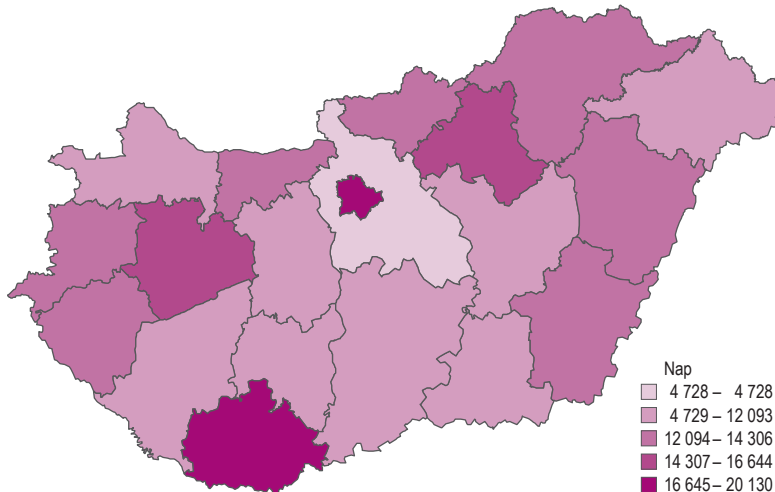
3.53. A tízezer lakosra jutó kórházi ágyak száma, 2022

2022-ben 65,5 ezer kórházi ágy működött az országban, tízezer lakosra jutó számuk az egy évvel korábbi 68,8-ról 67,7-re mérséklődött. Az országos hatáskörű egészségügyi intézmények miatt a fővárosban összpontosul a működő kórházi ágyak negyede. Népességhez viszonyított arányuk Pest vármegyében a legkisebb, azonban az ottani lakosok fekvőbeteg-ellátása nagyrészt Budapesten lévő intézményekben történik.

3.54. A tízezer lakosra jutó ápolási napok száma a fekvőbeteg-ellátásban, 2022

2022-ben a kórházi ápolás átlagos tartama országosan 6,8 nap volt, az egy évvel korábbi 7,3 nappal szemben. Tízezer lakosra 13 144 ápolási nap jutott országosan, Budapesten a legtöbb (20 130), az országos hatáskörű intézmények jelenléte, valamint a Pest vármegyei lakosok ellátási kötelezettsége miatt.

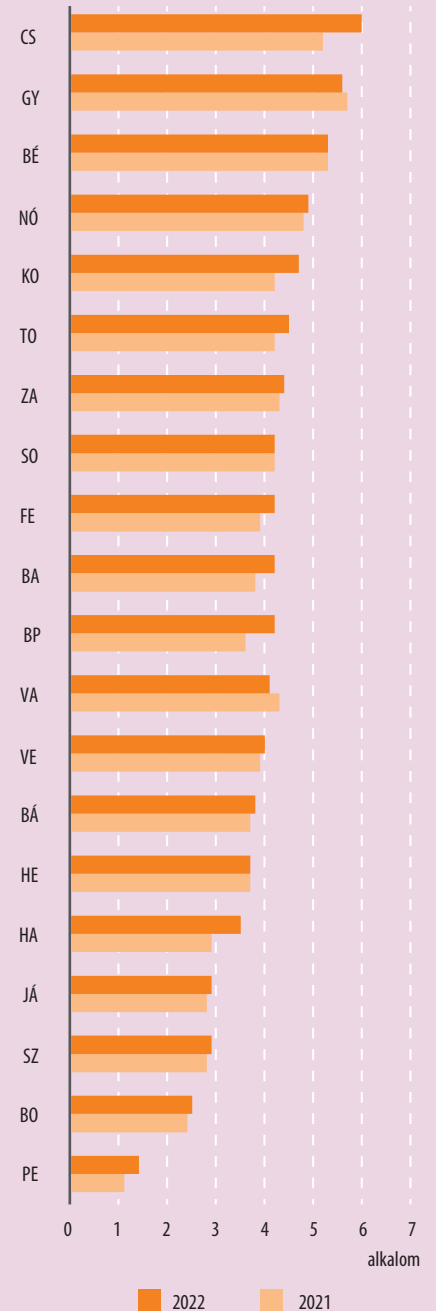

3.55. Mentőállomás megléte, 2022

Az ország településeinek 7,6%-án, 241 településen volt összesen 256 mentőállomás 2022-ben. A 788 futó mentőgépkocsi több mint 1,2 millió mentőfeladatot látott el, míg a közel 1,7 millió betegszállítást 725 kocsi végezte. Mind a mentőfeladatok, mind a betegszállítások száma közel azonos volt a tavalyival. Légimentő segítségét az egy évvel korábbinál 8,4%-kal több, 3723 esetben vették igénybe.

3.56. Száz lakosra jutó vészhívás, vármegyénként

Oktatás

A 2022/2023-as tanévben 1 millió 852 ezer fő vett részt a köznevelés, a szakképzés és a felsőoktatás különböző szintű képzéseiben. Az előző tanévhez képest az óvodás gyermekek és a középfokú oktatásban tanulók száma nőtt, miközben az általános iskolásoké és a felsőoktatási képzések hallgatóié csökkent.

2022-ben

322 871

Óvodások száma

715 155

Általános iskolások száma*

427 596

Középfokú oktatásban részt vevők száma*

190 281

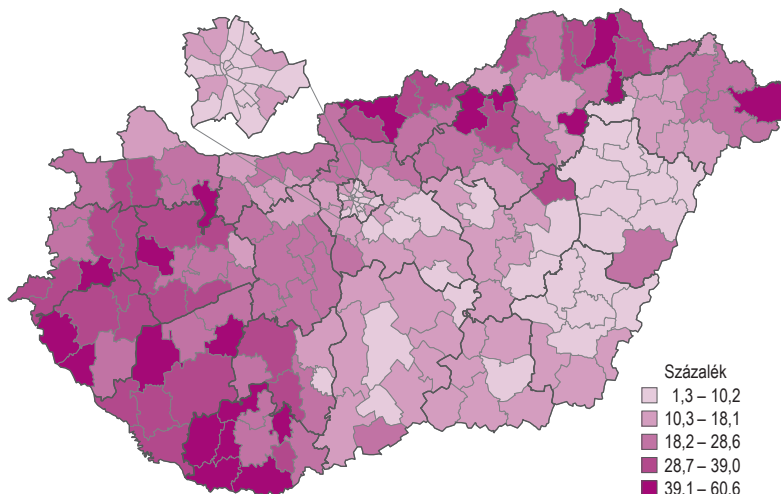
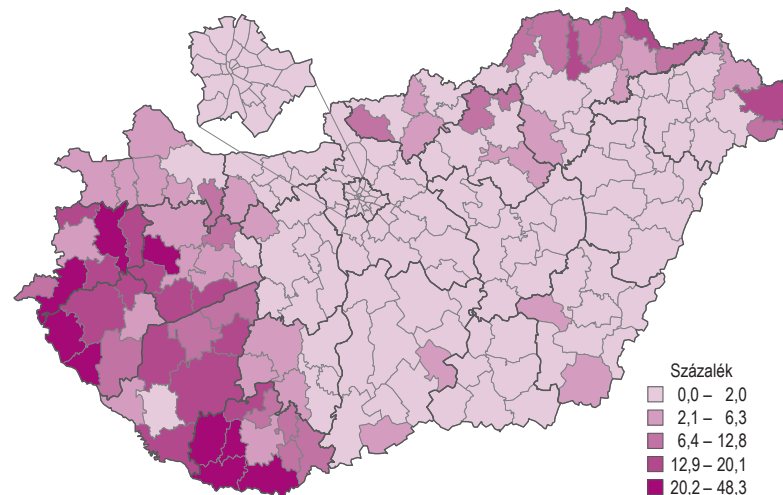
Felsőfokú alap- és mesterképzésben részt vevő hallgatók száma**

* A nappali oktatásban.

** A nappali képzésben az osztatlan és az egyéb képzésben részt vevőkkel együtt.

3.57. Az óvodát helyben igénybe venni nem tudó gyermekek aránya a 3–5 évesek körében, 2022/2023. nevelési év

A járások mindegyike rendelkezett óvodával, ugyanakkor a települések háromtizedén, leginkább az ország nyugati, valamint északkeleti részének aprófalvas térségeiben nem volt helyben elérhető óvodai ellátás a 2022/2023-as nevelési évben. Az óvodával rendelkező települések 9,8%-ában haladta meg a beíratott gyermekek száma a férőhelyekét. A legtöbb ilyen település Borsod-Abaúj-Zemplén és Pest vármegyében található.

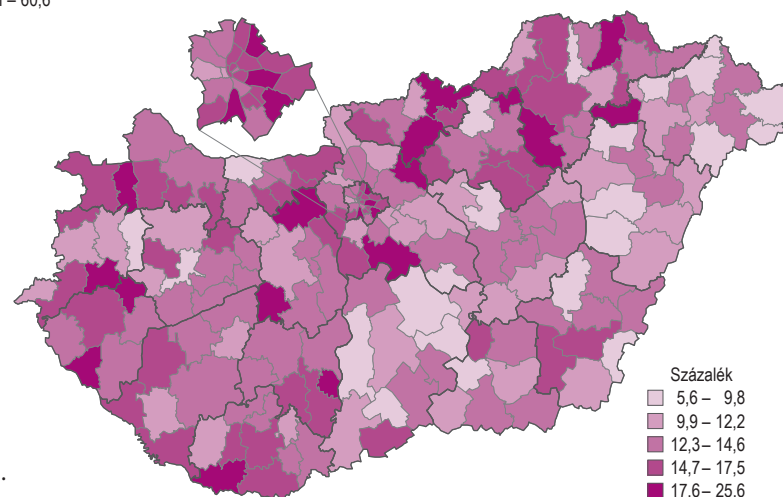

3.58. Az általános iskolák nappali rendszerű oktatásában a más településről bejáró tanulók aránya, 2022/2023. tanév

Általános iskola 1409 községben nem volt (ezen belül 956-ban az óvoda is hiányzott), a legtöbb ilyen település a dél- és a nyugat-dunántúli, illetve az észak-magyarországi járásokban található. Az általános iskolákban a más településről bejárók aránya szintén ezekben a térségekben volt a legmagasabb.

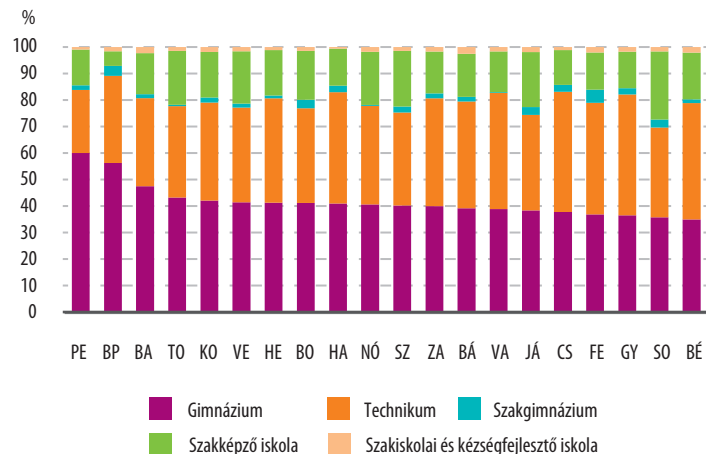
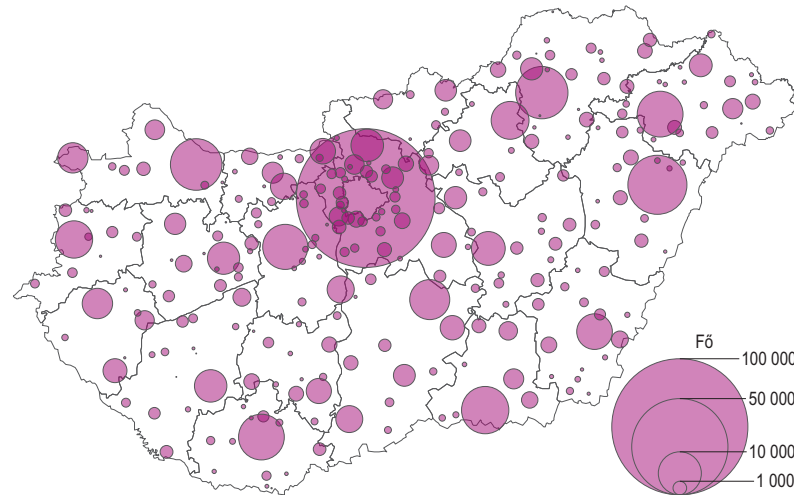
3.59. A 60 éves és annál idősebb általános iskolai pedagógusok aránya, 2022/2023. tanév

Egy általános iskolai pedagógusra országos átlagban 9,7 tanuló jutott. A pedagógusok 13,6%-a, 10,0 ezer fő volt 60 éves és annál idősebb, arányuk a járások többségében emelkedett. A főváros mellett jellemzően Nógrád, Zala és Baranya vármegyei járásokban dolgozott arányaiban a legtöbb 59 évesnél idősebb pedagógus. A 35 évesnél fiatalabb pedagógusok száma 8,7 ezer fő volt, arányuk 11,8%-ot tett ki.

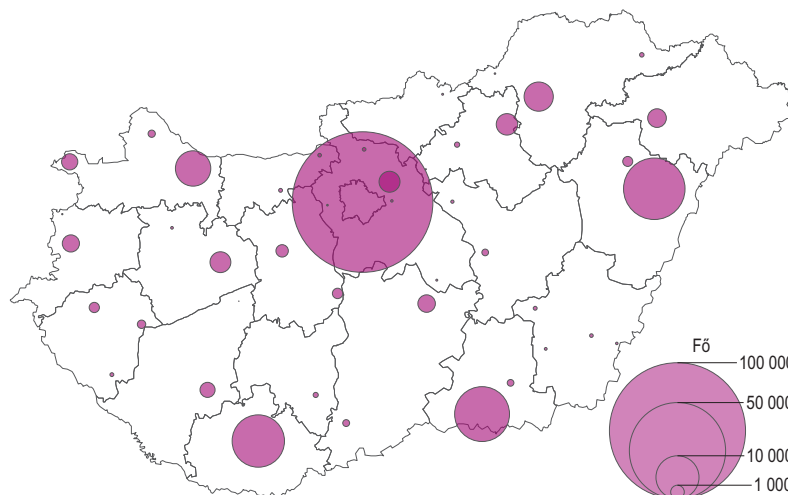
3.60. A középfokú nappali oktatásban részt vevő tanulók száma, 2022/2023. tanév

A 2022/2023-as tanévben középfokú nappali oktatásban az egy évvel korábbinál 0,9%-kal kevesebben, 428 ezren tanultak, összesen 2277 feladatellátási helyen. Középfokú oktatás jellemzően a nagyobb lélekszámú településeken, főleg a városokban működik, csupán a diákok 0,8%-a tanult községekben működő intézményekben.

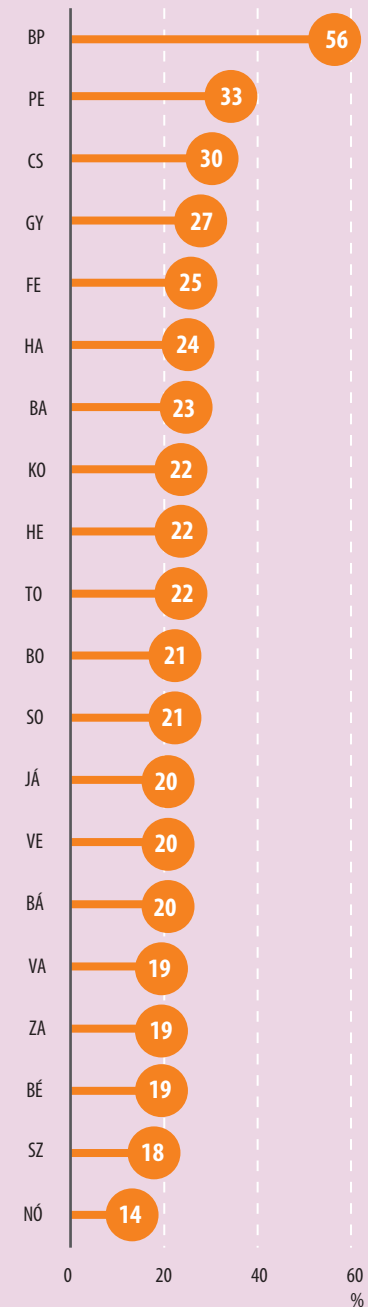

3.61. A középfokú nappali oktatásban részt vevő tanulók megoszlása a feladatellátási hely típusa szerint, 2022/2023. tanév

A nappali oktatásban tanulók 46%-a gimnáziumba, 36%-a technikumba, 14%-a szakképző iskolába járt, további 2,6%-uk szakgimnáziumban, illetve 1,6%-uk szakiskolában, készségfejlesztő iskolában tanult. A gimnazisták aránya Pest vármegyében, a technikumba járóké Győr-Moson-Sopronban volt a legmagasabb.

3.63. A felsőfokú végzettségűek aránya a 25–64 éves népességből vármegyénként, 2022*

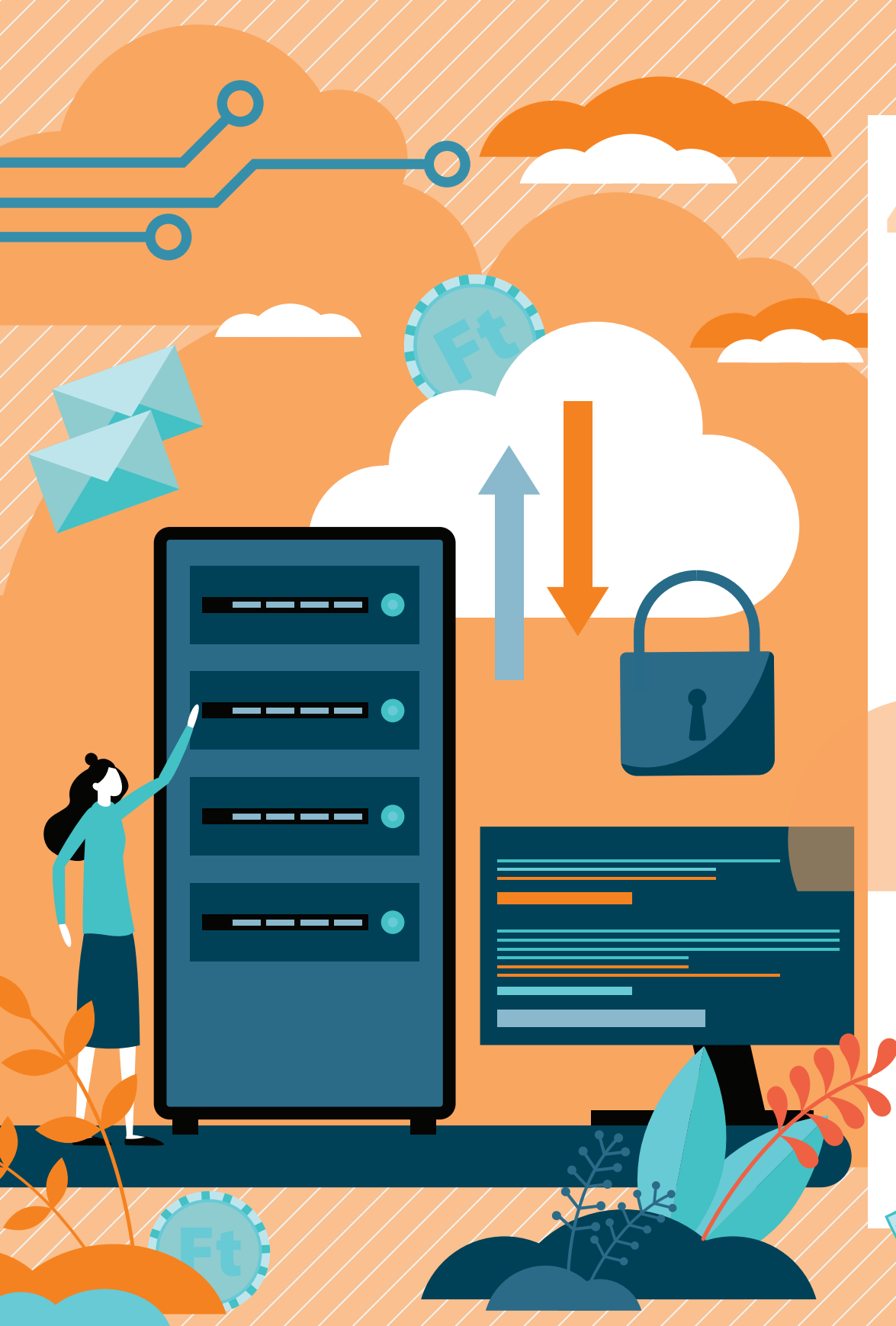

* A munkaerő-felmérés alapfelvétel adatai alapján.

3.62. A felsőfokú alap- és mesterképzésben részt vevő hallgatók száma a nappali képzésben,* 2022/2023. tanév

A felsőfokú tanulmányokat folytatók legnagyobb része Budapesten, további jelentős hányaduk a klasszikus egyetemi városokban (Debrecenben, Szegeden, illetve Pécsen) tanult. A főváros a doktori képzések indításában is meghatározó, a doktoranduszhallgatók mintegy fele budapesti intézmény tanulója volt.

* Az osztatlan és az egyéb képzésben részt vevőkkel együtt. Képzési hely szerinti adatok.

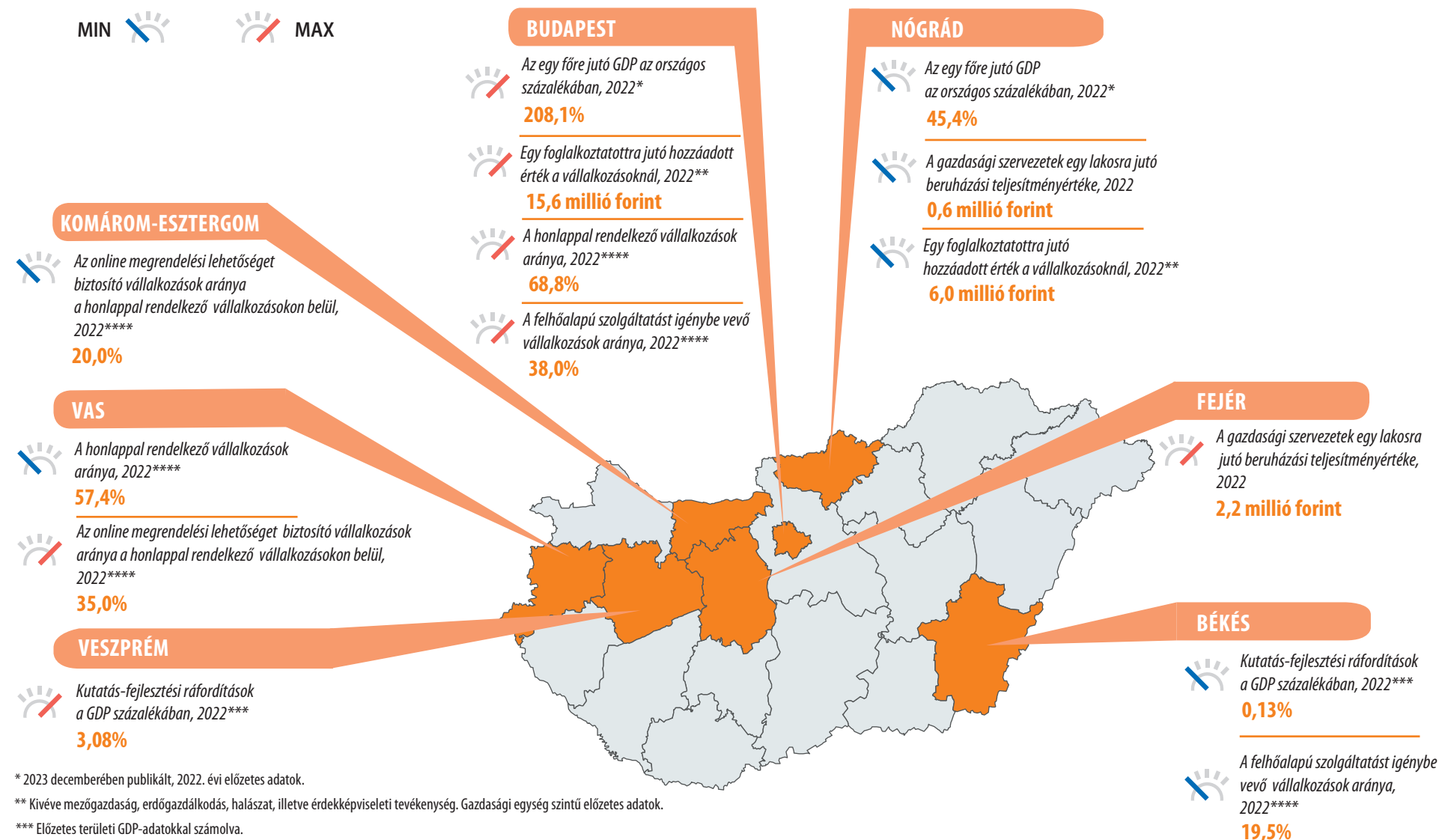
4. Gazdasági környezet

Vármegyei szélsőértékek	52
Gazdasági teljesítmény	54
Beruházások	55
Cégvilág	56
Tudomány és technológia	58
Vállalkozások digitalizációja	59

Vármegyei szélsőértékek

4.1. Vármegyei szélsőértékek néhány kiemelt mutató alapján

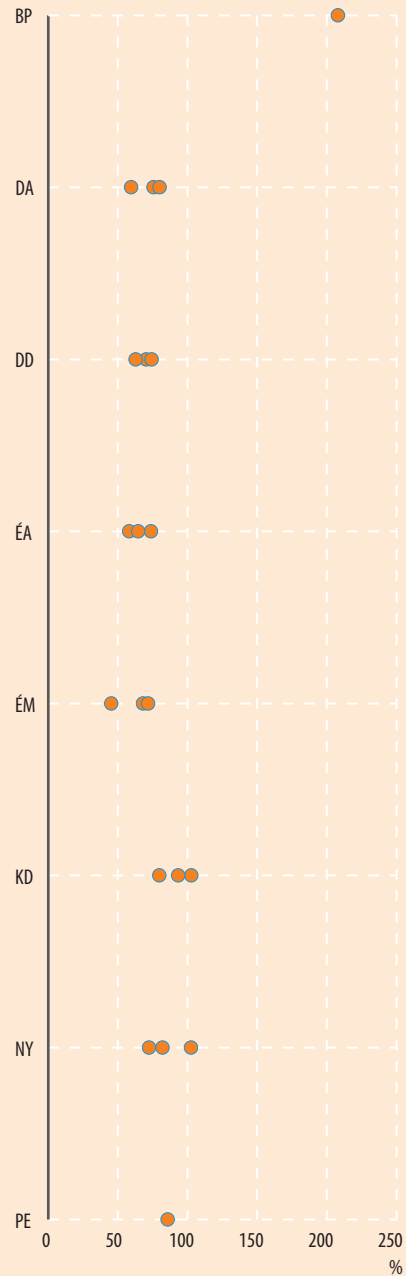
* 2023 decemberében publikált, 2022. évi előzetes adatok.

** Kivéve mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat, illetve érdekképviselési tevékenység. Gazdasági egység szintű előzetes adatok.

*** Előzetes területi GDP-adatokkal számolva.

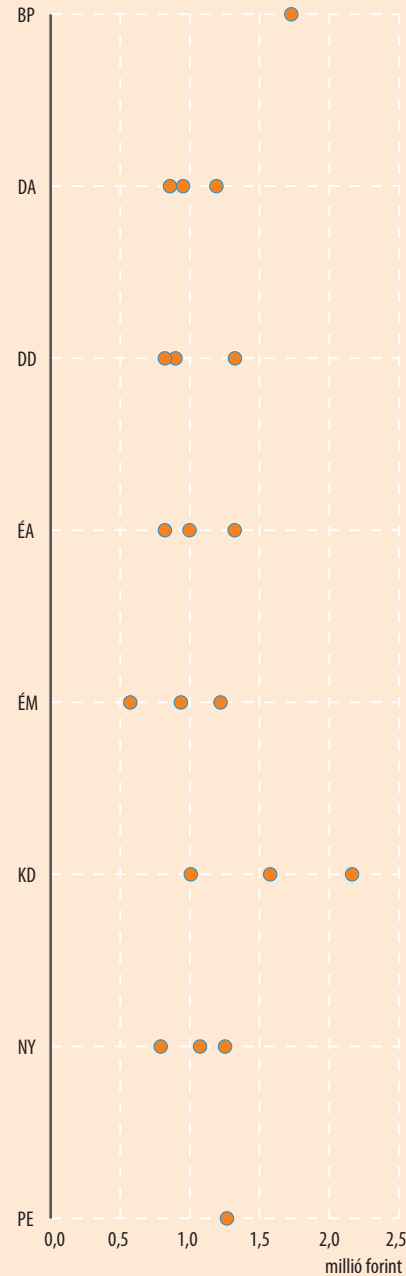
**** Kivéve a mezőgazdaság, a bányászat, a pénzügyi szolgáltatás, a közigazgatás, az oktatás, az egészségügy, szociális ellátás, valamint a művészet, szabadidő nemzeti gazdasági ágba sorolt vállalkozásokat.

4.2. Az egy főre jutó GDP az országos százalékában, régióként, 2022*

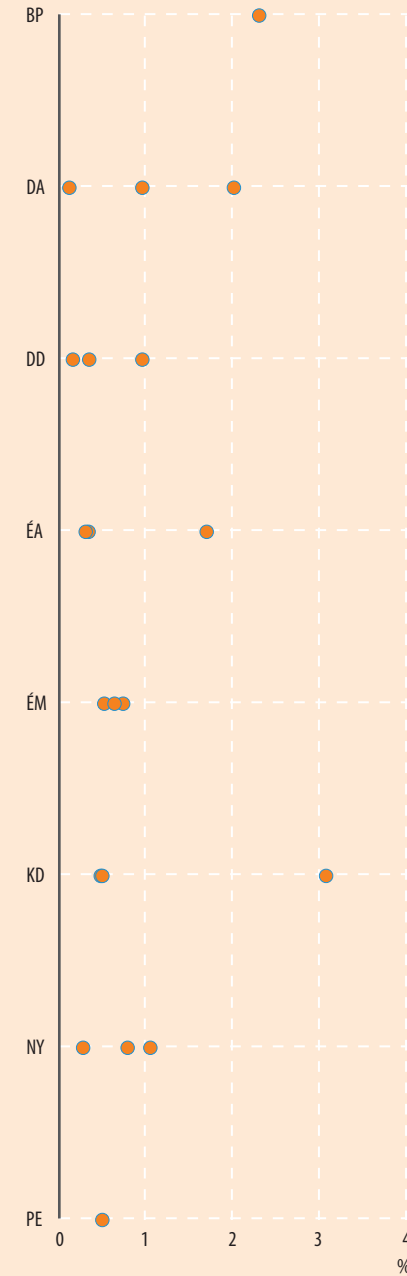

* 2023 decemberében publikált, 2022. évi előzetes adatok.

4.3. A gazdasági szervezetek egy lakosra jutó beruházási teljesítményértéke, 2022

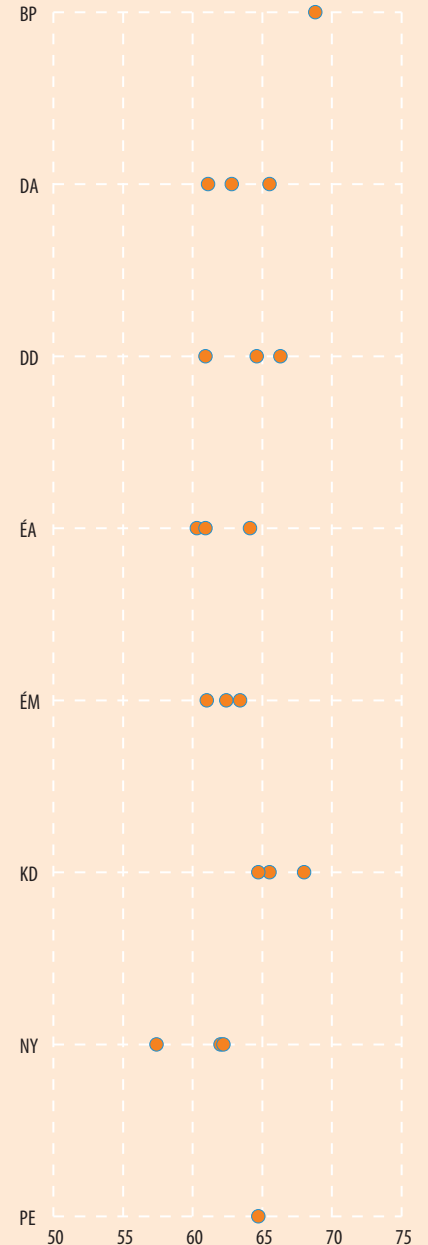

4.4. Kutatás-fejlesztési ráfordítások a GDP százalékában, 2022**

** Előzetes GDP-adatokkal számolva.

4.5. A honlappal rendelkező vállalkozások aránya, 2022***

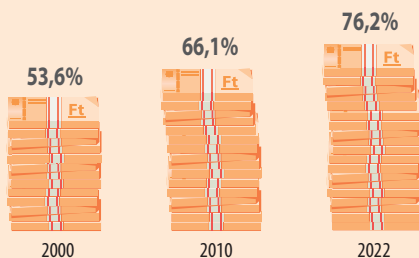

*** Kivéve a mezőgazdaság, a bányászat, a pénzügyi szolgáltatás, a közigazgatás, az oktatás, az egészségügy, szociális ellátás, valamint a művészet, szabadidő nemzeti gazdasági ágba sorolt vállalkozásokat.

Gazdasági teljesítmény

A 2013-ban kezdődött gazdasági növekedést 2020-ban megtörte a koronavírus-járvány, de a 2021. évi „visszapattanást” 2022-ben további növekedés követte. Az év során az uniós átlaghoz viszonyított fejlettségünk korábban nem tapasztalt szintet ért el.

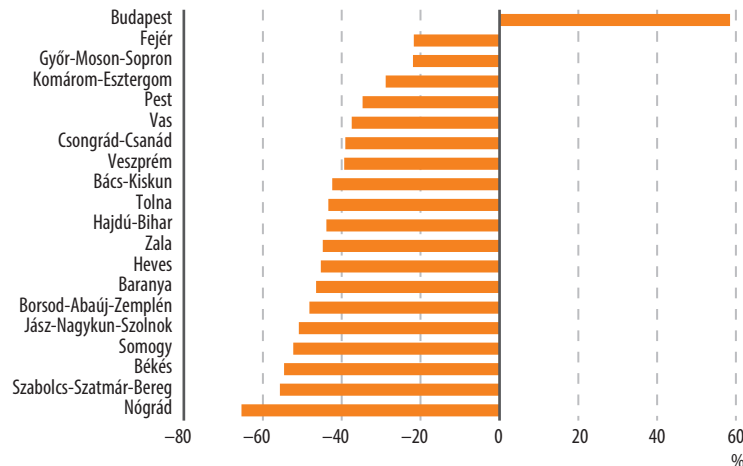

▲ Az egy főre jutó GDP az EU27_2020 átlagának százalékában

4.6. Az egy főre jutó GDP az országos százalékában, 2022*

Hazánk gazdasága határozottan fővároscentrikus, 2022-ben a bruttó hazai termék (GDP) 37%-a Budapestre, további 12%-a Pest vármegyére koncentrált. A többi vármegye a gazdasági teljesítmény 0,9–5,1%-át adta. Az egy főre jutó GDP Budapesten 2,1-szerese, míg a legkevésbé fejlett Nógrád vármegyében kevesebb mint fele volt a 6,8 millió forintos országos átlagnak.

* 2023 decemberében publikált, 2022. évi előzetes adatok.

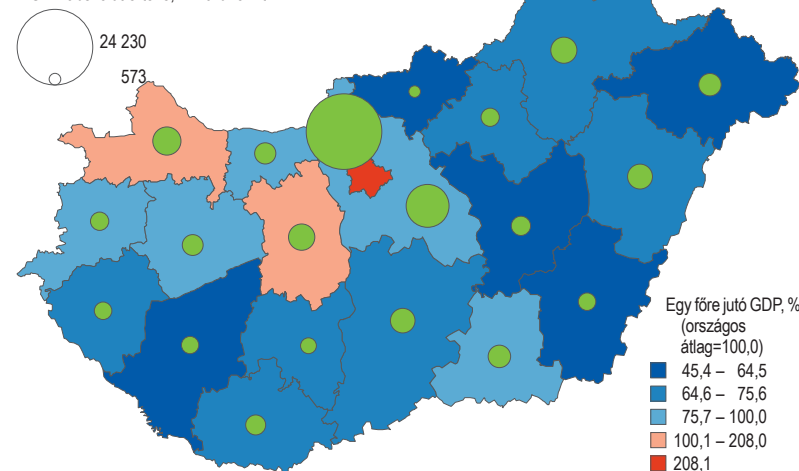

4.8. A bruttó hozzáadott érték megoszlása a nemzetgazdasági ágak főbb csoportjai szerint, 2022*

2022-ben hazánk gazdasági teljesítményének bő kétharmadát a szolgáltatások adták. A szektor súlya Budapesten kiemelkedően nagy (84%), de valamennyi vármegyében e terület a legnagyobb részarányú, átlagosan 58%-os. Az ipar részaránya Észak-Magyarországon a legnagyobb (37%), míg a mezőgazdaságé a két alföldi régióban és a Dél-Dunántúlon (mintegy 9%).

* 2023 decemberében publikált, 2022. évi előzetes adatok.

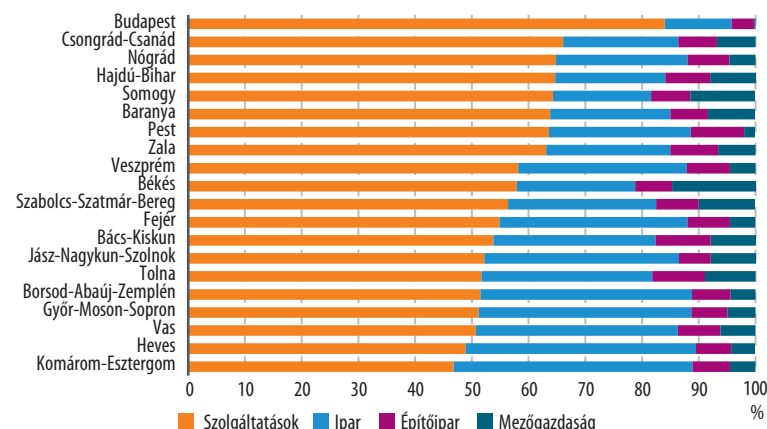
A GDP abszolút értéke, milliárd forint

4.7. Az egy főre jutó GDP eltérése az EU27_2020 átlagától, 2022*

Az egy lakosra jutó GDP – vásárlóerő-paritáson számolt – értéke az EU-átlaghoz viszonyítva 2022-ben országosan, a fővárosban és 13 vármegyében javult, kettőben nem változott, négyben romlott az előző évhez képest. Az uniós átlagot 2022-ben is csak Budapest fejlettségi szintje haladta meg, miközben öt vármegyében az EU-átlag felé sem érte el a mutató értéke.

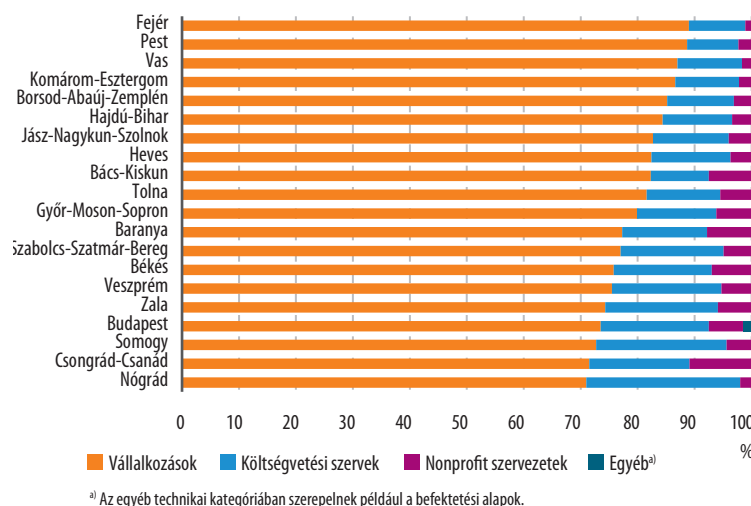
* Vásárlóerő-paritáson számítva.

4.9. A gazdasági szervezetek beruházásainak egy lakosra jutó értéke és a beruházások megoszlása anyagi-műszaki összetétel szerint, 2022*

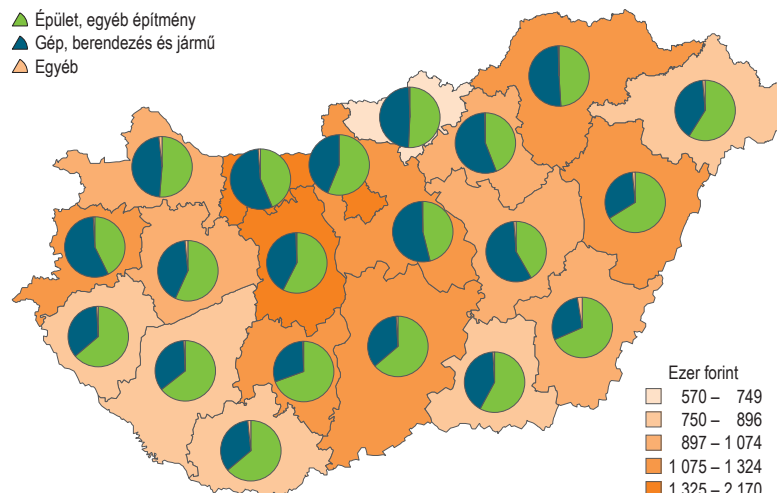
A beruházási források 38%-át Budapesten és Pest vármegyében használták fel. A gazdasági szervezetek egy lakosra jutó fejlesztéseinek értéke (országosan átlagosan 1,3 millió forint) – a feldolgozóipari beruházásoknak köszönhetően – Fejér vármegyében volt a legnagyobb, Nógrádban pedig a legkisebb. A beruházások intenzitásának területi különbségei az utóbbi években lényegesen nem változtak.

*Az egyéb beruházás a mezőgazdasági célú, állatokkal, ültetvényekkel, földdel (például melioráció) kapcsolatos beruházásokat tartalmazza.

4.11. A gazdasági szervezetek beruházásainak megoszlása nemzetgazdasági ágak szerint, 2022

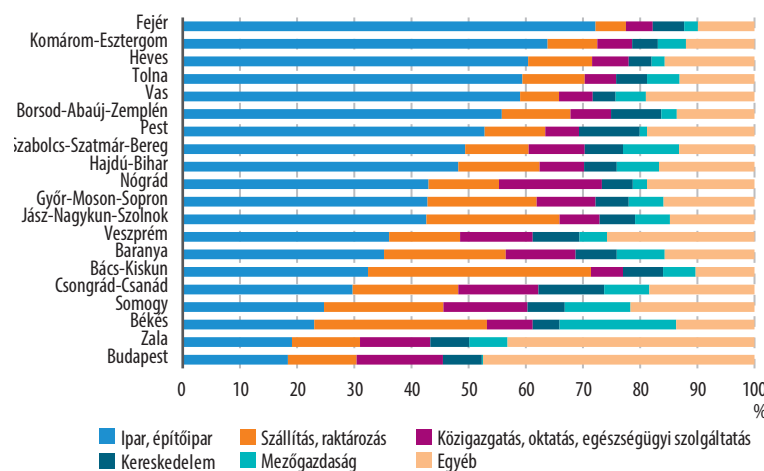
A vármegyék jelentős részében az ipar, valamint – a közlekedés-hálózat fejlesztésével és logisztikai beruházásokkal összefüggésben – a szállítás és raktározás területén történtek a legnagyobb értékű fejlesztések. Budapesten az ingatlanügyletek, az ipar, továbbá a szállítás és raktározás területére érkeztek a legnagyobb fejlesztési források.

4.10. A gazdasági szervezetek beruházásainak megoszlása gazdálkodási forma szerint, 2022*

Az eltérő gazdasági szerkezet következtében az iparosodottabb vármegyékben jellemzően nagyobb a vállalkozások részesedése a beruházásokon belül. Az alacsonyabb fejlesztési intenzitású vármegyékben és Budapesten a költségvetési szervek beruházásai viszonylag magas arányt képviselnek.

* A vállalkozások adatai az állami tulajdonú, kormányzati szektorba tartozó vállalkozásokat is tartalmazzák.

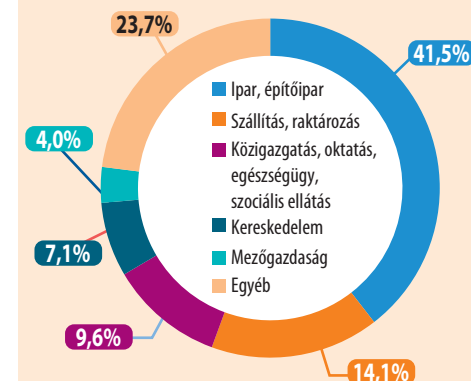

Beruházások*

2022-ben a nemzetgazdasági beruházások volumene 2,0%-kal csökkent az előző évhez képest. A fejlesztések 55%-a épületek és egyéb építmények építésére, 45%-a gépek, berendezések beszerzésére irányult. A legtöbb beruházást az ipar, építőipar, valamint a szállítás és raktározás területén hajtották végre.

A beruházások megoszlása a nemzetgazdasági ágak főbb csoportjai szerint országosan, 2022

* Adóadatok felhasználásával teljeskörűsített éves területi adatok.

Cégvilág

Az orosz–ukrán háborúval kapcsolatos ársokk, valamint adójogszabályi szigorítások következtében a vállalkozások működési környezete 2022-ben nehezebbé vált. Ennek hatására az egy évvel korábbinál kevesebb valódi új cég jött létre, és többet szüntettek meg. Összességében 2022 végén 2,8%-kal több vállalkozás működött, mint 2021-ben.

109
darab

Ezer lakosra
jutó működő
vállalkozás
országosan,
2022

-37%

A valódi új
vállalkozások számának
változása, 2022
(az előző évhez képest)

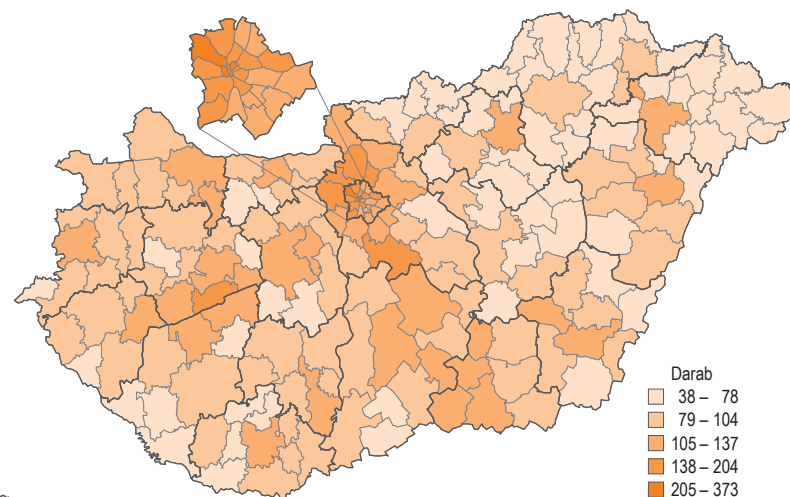
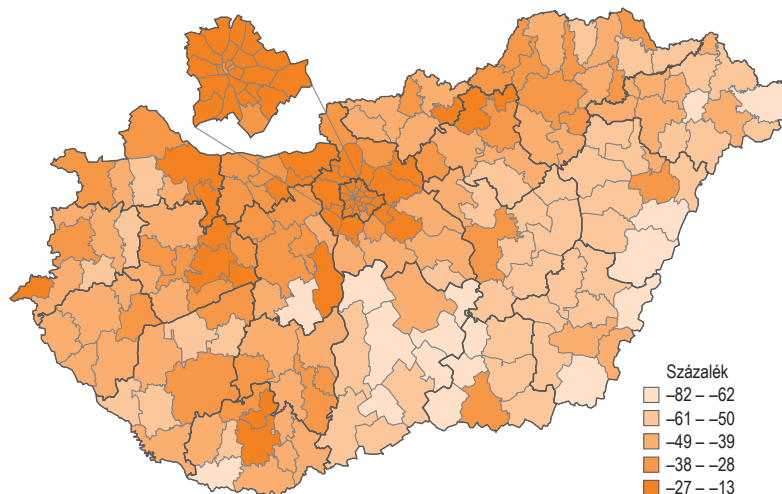
63%

A valódi megszűnt
vállalkozások számának
változása, 2021
(az előző évhez képest)

4.12. Ezer lakosra jutó működő vállalkozás, 2022

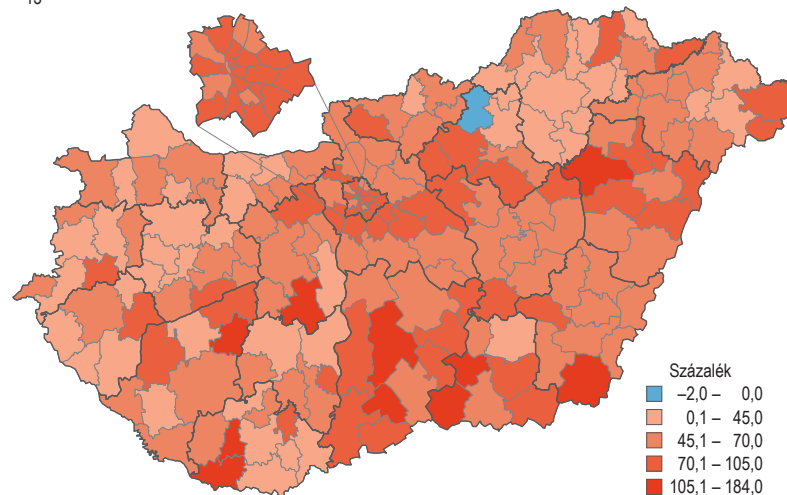
A működő vállalkozások száma 2022-ben országosan meghaladta az 1 millió 50 ezret. A vállalkozássűrűség szempontjából a járásközi különbségek továbbra is meghatározók: a működő vállalkozások ezer lakosra jutó száma az ország középső és nyugati térségeiben jellemzően magasabb, keleten és északon – különösen a határ menti és a közép-tiszai járásokban – alacsonyabb volt az országos átlagnál.

4.13. A valódi új vállalkozások számának változása az előző évhez képest, 2022*

Országosan 97 ezer új vállalkozást alapítottak 2022-ben, 37%-kal kevesebbet az egy évvel korábbinál. Az újonnan indult önálló vállalkozások száma 38, a társas vállalkozásoké 32%-kal csökkent. Az új vállalkozások száma leginkább az alföldi vármegyék járásaiiban maradt el az előző évitől, a középső és a nyugati vármegyékben kisebb volt a visszaesés.

* A vállalkozásdemográfia módszertana szerinti előzetes adatok.

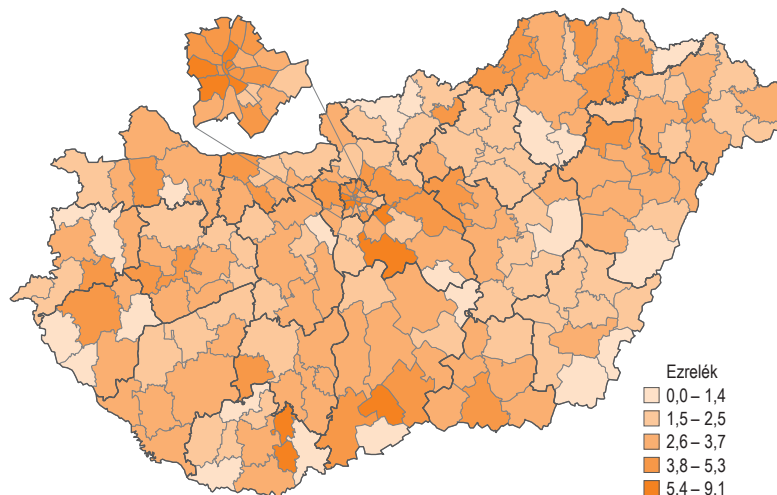
4.14. A valódi megszűnt vállalkozások számának változása az előző évhez képest, 2021*

2021-ben – főként a kata adózási forma szigorítása és a koronavírus-járvány következtében – országosan a vállalkozásdemográfia módszertanát követve az egy évvel korábbinál 63%-kal több, csaknem 75 ezer, többségében egyéni vállalkozás szűnt meg. A megszűnések számának növekedése kiemelkedő volt több alföldi járásban, valamint a főváros legtöbb kerületében.

4.15. A gyorsan növekvő* vállalkozások a működők arányában, 2022

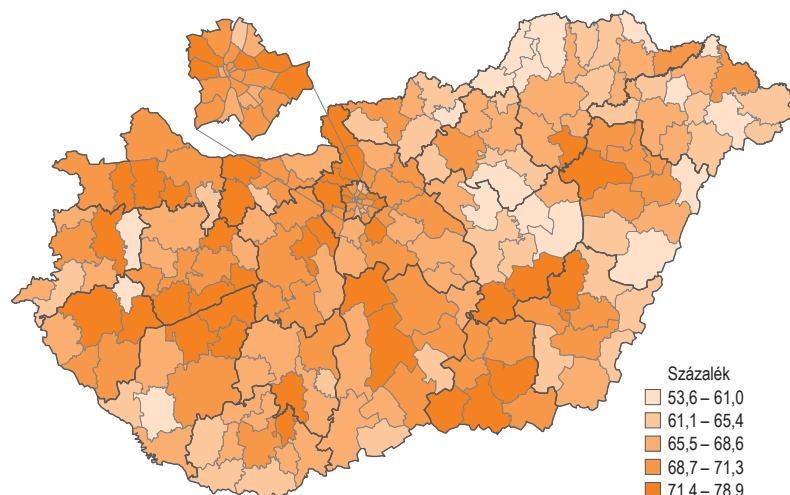
Mintegy 3700 cég (a működő vállalkozások 3,5 ezreléke) minősült 2022-ben gyorsan növekvőnek. Területi elhelyezkedésük szigetszerű, egyes járásokban a működő vállalkozásokon belüli arányuk jóval meghaladta az országos átlagot. A fővárosban a kereskedelmi és a tudományos, műszaki tevékenység területén, a vidéki térségekben jellemzően inkább az iparban működő cégek révén volt magasabb az arányuk.

* Az a tíz vagy annál több főt alkalmazó működő vállalkozás, amely alkalmazottainak száma a vonatkozó évet megelőző három évben évente átlagosan 10%-nál erőteljesebben nőtt.

4.16. A működés kezdete után három évet túlélő vállalkozások aránya, 2022

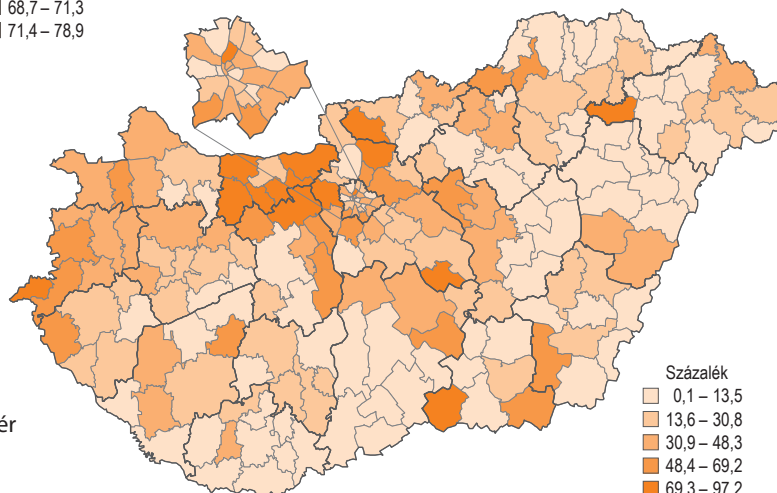
A 2019-ben elindult új vállalkozások 69%-a működött még 3 év elteltével is, a mutató értéke országosan 8,1 százalékponttal csökkent 2022-ben az előző évihez képest. A vállalkozások túlélőképessége a járások 41%-ában jobb volt az országos átlagnál. Ezek a járások többségükben a Dunántúlon, a fővárosban és környékén, illetve a Dél-Alföldön helyezkedtek el.

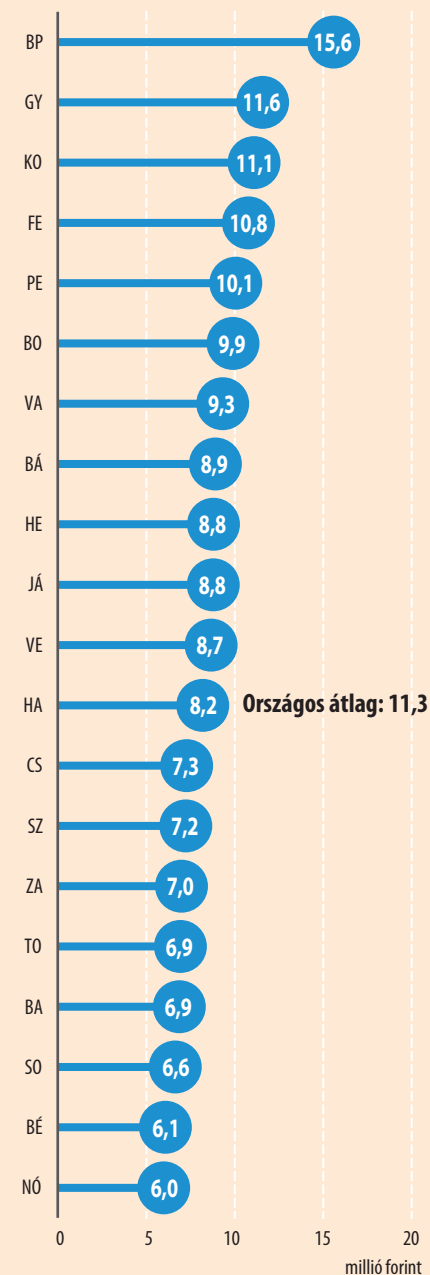
4.17. A külföldi tőke aránya a jegyzett tőkéből, 2021

Országosan a külföldiműködőtőke-befektetések a vállalkozások jegyzett tőkéjének 41%-át tették ki 2021-ben, 7,1 százalékponttal kisebb részét, mint egy évvel korábban. A külföldi tulajdonosok döntéshozó szerepe jellemzően Komárom-Esztergom és Pest vármegyében, valamint több Fejér vármegyei és nyugat-dunántúli járásban is kiemelkedő volt.

Forrás: Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR), a társaságiadó-bevallást benyújtó vállalkozások adatai.

4.18. Egy foglalkoztatottra jutó hozzáadott érték a vállalkozásoknál, 2022*

* Kivéve mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat, illetve érdekképviselői tevékenység. Gazdasági egység szintű előzetes adatok.

Tudomány és technológia

A nemzetgazdasági szintű kutatás-fejlesztési ráfordítások folyó áron számított összege 2017 óta emelkedik, a növekedés mértéke azonban 2022-ben jelentősen lelassult. A csaknem 920 milliárd forintot elérő K+F-ráfordítás mindössze 1,4%-kal volt több az előző évinél. A ráfordítások GDP-hez mért aránya az egy évvel korábbi 1,64-ről 1,39%-ra csökkent.

1,39% K+F-ráfordítások a GDP %-ában, 2022

72,3% A vállalkozási kutatóhelyek felhasználásainak aránya a K+F-ráfordításokból*, 2022

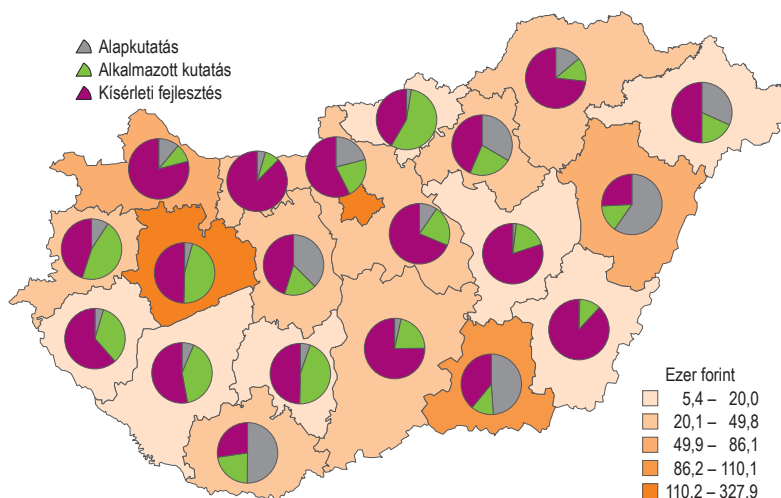
56,1% A K+F-ráfordításokból* kísérleti fejlesztésre fordított összegek aránya, 2022

* A kutatóhelyre bontható K+F-ráfordításokból.

4.19. A kutatás-fejlesztési ráfordítások értéke és aránya a GDP százalékában, 2022*

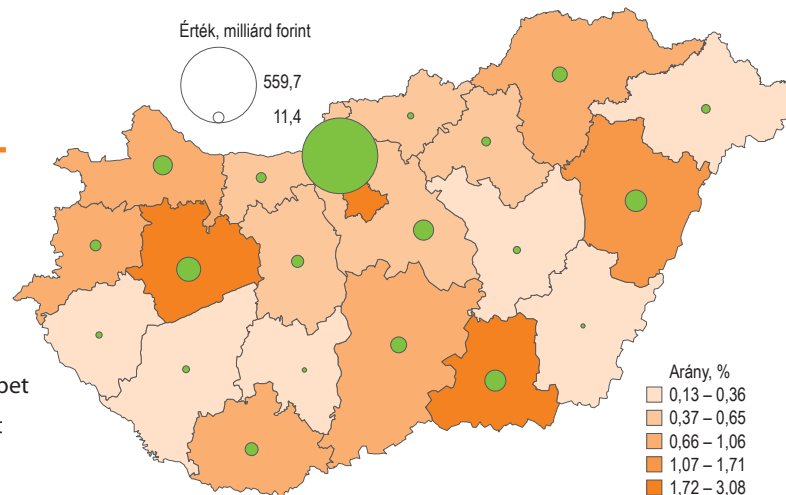
A hazai K+F-tevékenység alapvetően fővároscentrikus: Budapesten használták fel a területre bontható K+F-ráfordítások nagyjából hattizedét, a vármegyék közül Veszprém, Hajdú-Bihar, Csongrád-Csanád és Pest súlya volt a legnagyobb. A korábbi évekhez hasonlóan 2022-ben is Veszprém vármegyében fordították GDP-arányosan a legtöbbet (a vármegyei GDP 3,08%-át) K+F-re, rajta kívül még Budapest és Csongrád-Csanád értékei (2,31, illetve 2,02%) haladták meg a 2%-ot.

* Előzetes területi GDP-adatokkal számolva.

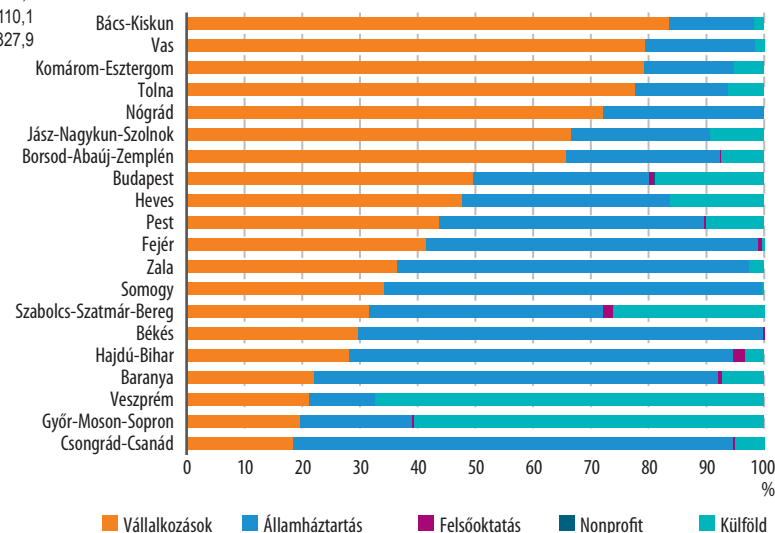
4.21. A kutatás-fejlesztési ráfordítások megoszlása források szerint, 2022

A K+F-ráfordításokon belül a vállalkozási forrásból származó összegek aránya a főváros mellett még nyolc vármegyében volt az átlagosnál meghatározóbb. Ugyanakkor az államháztartási források túlsúlya Csongrád-Csanád, Békés és Baranya, a külföldieké pedig (amelyek zöme alapvetően rezidens vállalkozások külföldi anyavállalataitól származik) Veszprém és Győr-Moson-Sopron vármegyében volt kiemelkedő.

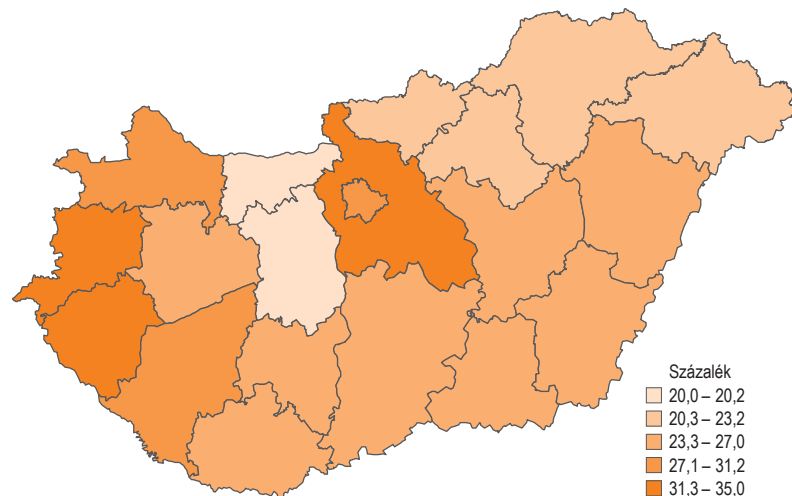
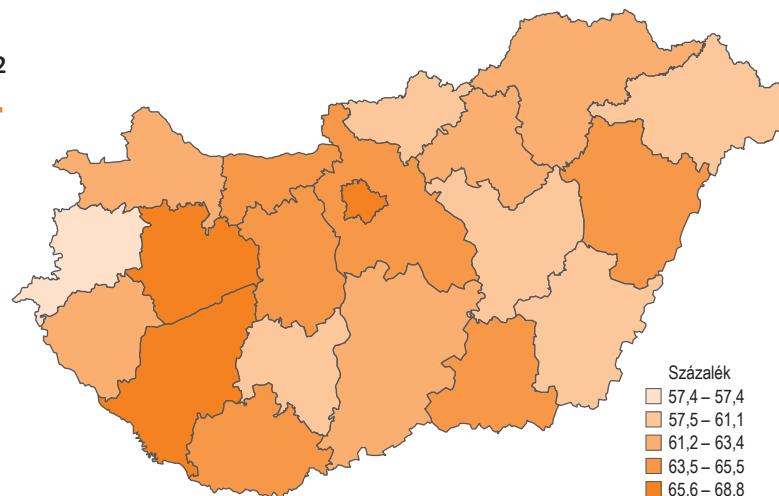
4.20. A kutatás-fejlesztési ráfordítások egy lakosra jutó értéke és megoszlása a K+F-tevékenység típusa szerint, 2022

A K+F-ráfordítások népességszámmra vetített összege 2022-ben csak a főváros, Veszprém és Csongrád-Csanád vármegyében volt országos átlag (95 ezer forint/fő) feletti, a többi vármegyében – különösen Békésben és Tolnában – jelentősen elmaradt attól. A területi különbségek kismértékű hullámzás mellett hosszú távon valamelyest mérséklődtek, az elmúlt közel két évtizedet tekintve azonban mindvégig számottevőek maradtak.

4.22. A honlappal rendelkező vállalkozások aránya, 2022

Napjainkban a vállalkozások eredményes működéséhez szinte nélkülözhetetlen az internetkapcsolat és a virtuális jelenlét. 2022-ben a honlappal rendelkező vállalkozások aránya (országosan 65%) a vármegyék többségében nőtt, a fővárosban, Veszprém és Somogy vármegyében volt a legnagyobb.

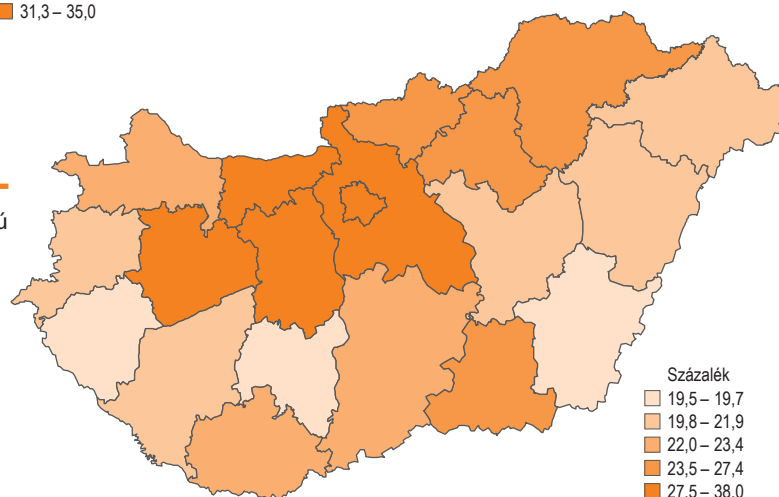

4.23. Az online megrendelési lehetőséget biztosító vállalkozások aránya a honlappal rendelkező vállalkozásokon belül, 2022

A vállalkozások egy része a fogyasztói igények változásához igazodva online is elérhetővé teszi termékeit vagy szolgáltatásait. 2022-ben az online megrendelési lehetőséget biztosító vállalkozások aránya a honlappal rendelkező vállalkozásokon belül (országosan 29%) Budapesten, Pest vármegyében és az ország nyugati térségében volt a legmagasabb.

4.24. A felhőalapú szolgáltatást igénybe vevő vállalkozások aránya, 2022

A vállalkozások egyre szélesebb köre vesz igénybe felhőalapú szolgáltatást, amely a különféle állományoknak egy személynél tárhelyre, ún. „felhőbe” való feltöltését és az interneten keresztül elérhetőségét teszi lehetővé. 2022-ben a legnagyobb arányban továbbra is a fővárosi, a Pest vármegyei és a közép-dunántúli cégek éltek ezzel a lehetőséggel.

Vállalkozások digitalizációja*

Az infokommunikációs eszközök használata fontos a versenyképesség javítása szempontjából, ugyanakkor a hazai vállalkozásoknál ezen a téren stagnálás tapasztalható. Többségük (95%) 2022-ben rendelkezett internetkapcsolattal, kétharmaduk saját honlappal, utóbbi esetén a vállalkozások közel harmada biztosította az online megrendelés lehetőségét is.

2022

* Kivéve a mezőgazdaság, a bányászat, a pénzügyi szolgáltatás, a közigazgatás, az oktatás, az egészségügy, szociális ellátás, valamint a művészet, szabadidő nemzeti gazdasági ágba sorolt vállalkozásokat.

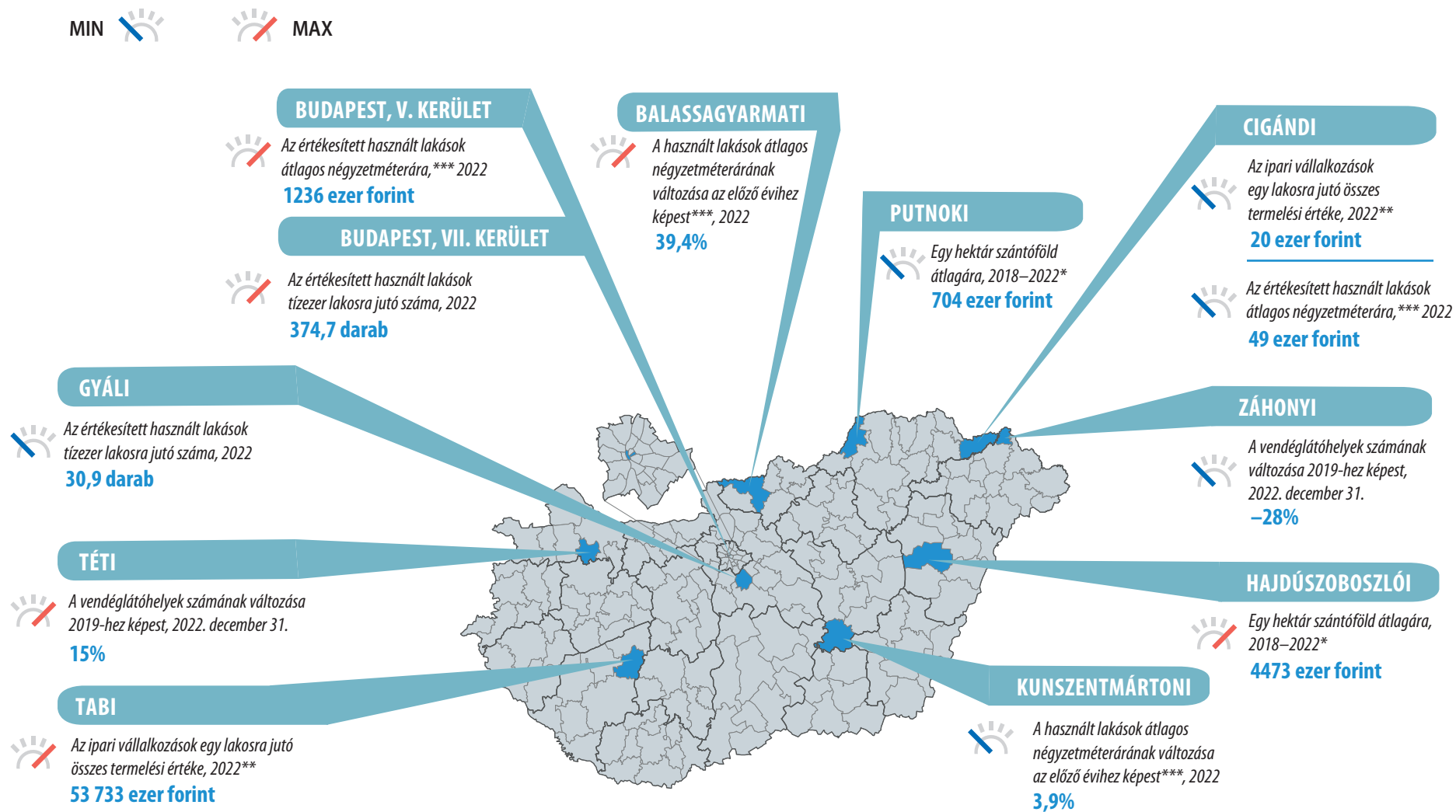
5. Ágazati körkép

Járási szélsőértékek	62
Mezőgazdaság	64
Ipar	66
Építőipar, lakásépítés	67
Lakásállomány, lakáspiac	69
Turizmus, vendéglátás.	72
Kiskereskedelem	74

Járási szélsőértékek

5.1. Járási szélsőértékek néhány kiemelt mutató alapján

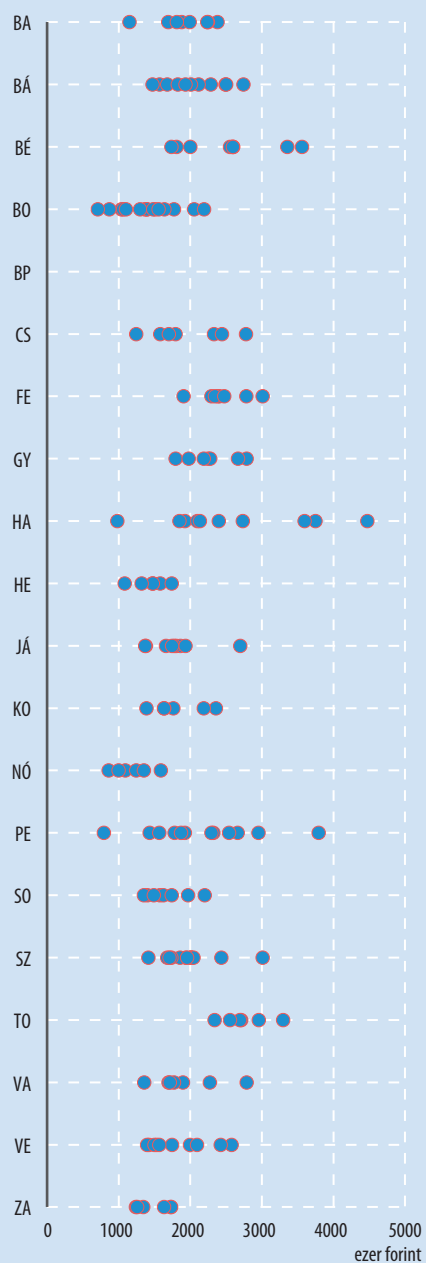

* A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) adatai alapján a mezőgazdasági termelőiár-indexszel súlyozott öt éves – a Pest vármegyei járásoknál 2018–2021-re vonatkozó négy éves – átlagár. Budapest kerületeire nincs adat.

** Víz- és hulladékgazdálkodással együtt. Székhely szerinti adatok alapján.

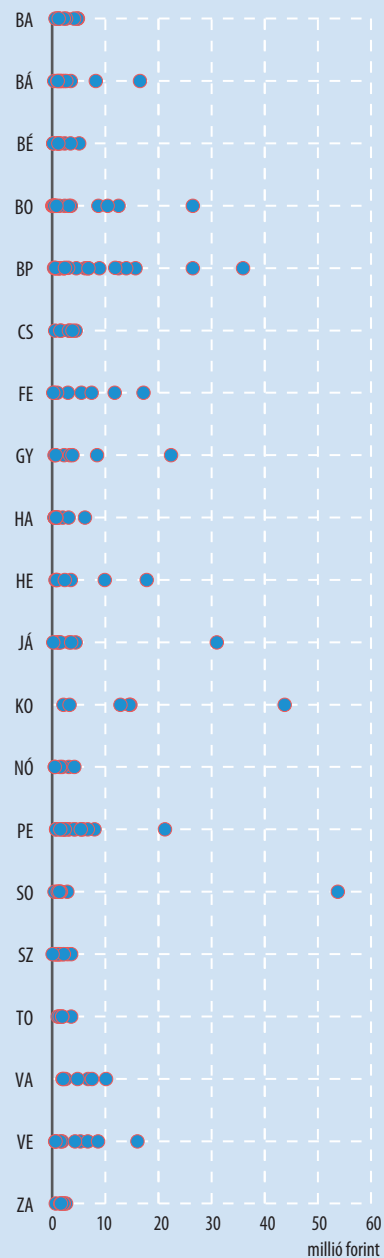
*** Azokban az esetekben, ahol a lakás alapterülete ismeretlen, az árak számítása a becsült alapterület alapján történt.

5.2. Egy hektár szántóföld átlagára, 2018–2022*

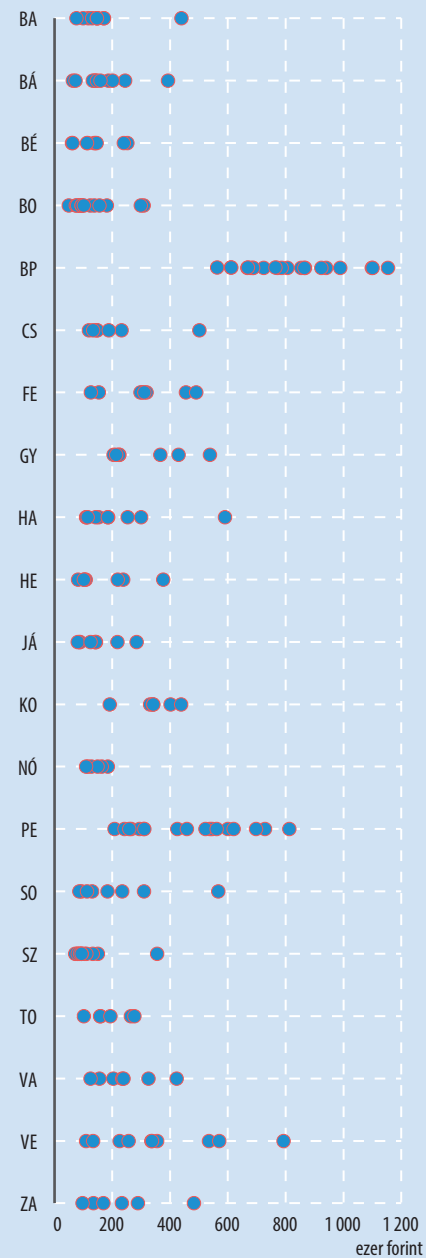
*A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) adatai alapján a mezőgazdasági termelőiár-indexszel súlyozott ötéves – a Pest vármegyei járásoknál 2018–2021-re vonatkozó négyéves – átlagár. Budapest kerületeire nincs adat.

5.3. Az ipari vállalkozások egy lakosra jutó összes termelési értéke, 2022**

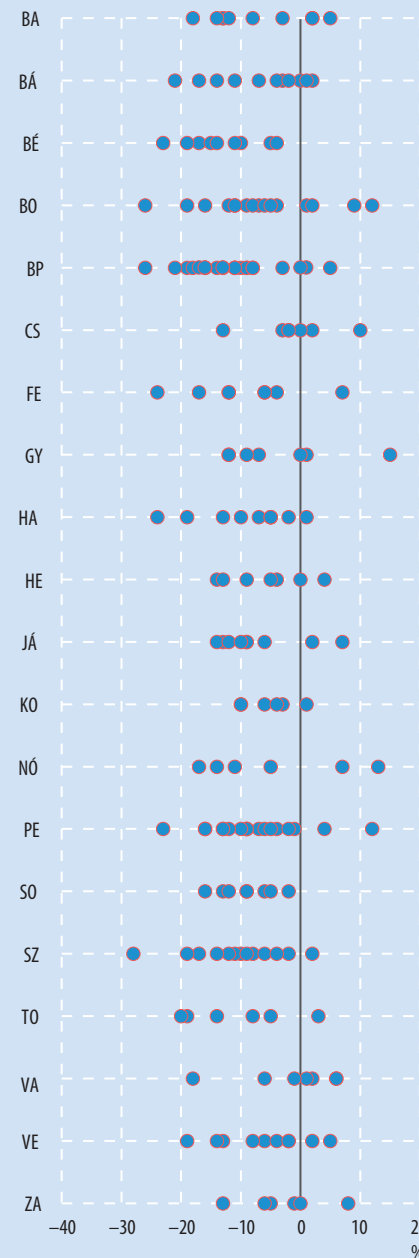
**Víz- és hulladékgazdálkodással együtt. Székhely szerinti adatok alapján.

5.4. Az értékesített használt lakások átlagos négyzetméterára, 2022***

*** Azokban az esetekben, ahol a lakás alapterülete ismeretlen, az árak számítása a becslült alapterület alapján történt.

5.5. A vendéglátóhelyek számának változása 2019-hez képest, 2022. december 31.

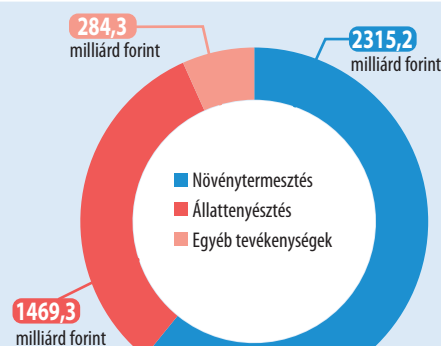

Mezőgazdaság

A mezőgazdaság kibocsátása 2022-ben 4,1 ezer milliárd forint volt, ennek 57%-a növénytermesztésből, 36%-a állattenyésztésből, 7,0 %-a szolgáltatásokból és egyéb másodlagos tevékenységekből származott. A nemzetgazdaság bruttó hozzáadott értékének 3,8%-át (2,1 ezer milliárd forintot) az agrárium állította elő. Az éves munkaerőegységben (ÉME)¹ kifejezett élőmunka-felhasználás 2022-ben 290 ezer ember mezőgazdasági tevékenységének felelt meg.

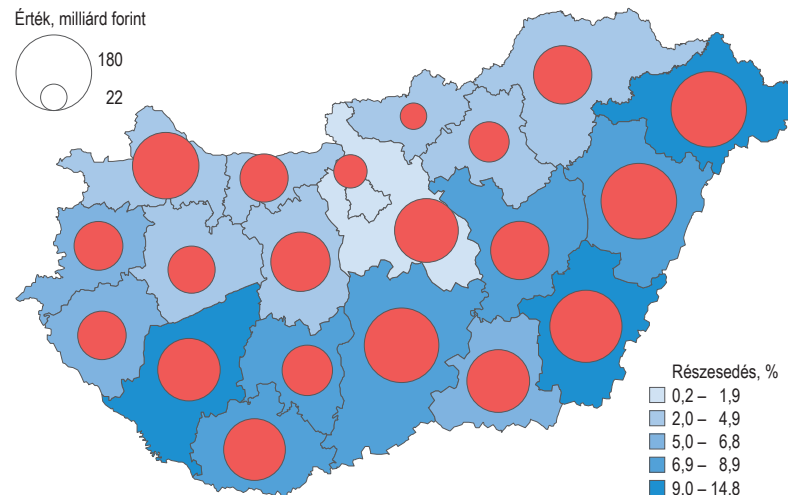
¹Éves munkaerőegységben kifejezve, amely egyenlő egy, a mezőgazdaságban főállásban foglalkoztatott személy által a gazdaságban egy év alatt ledolgozott idő (1800 munkaóra) mennyiségével. Ez a számbavétel a töredékidőben, illetve a szezonálisan végzett munkát is figyelembe veszi.

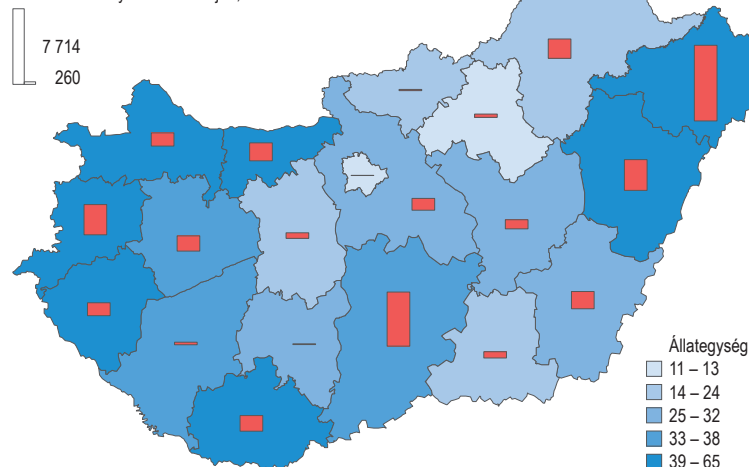
▲ A mezőgazdasági kibocsátás összetétele, 2022

5.6. A mezőgazdaság hozzáadott értékének nagysága és részesedése a vármegyék és a főváros gazdasági teljesítményéből, 2022

A dunántúli vármegyék a mezőgazdaság bruttó hozzáadott értékének 41, az alföldiek 43, az északi és a közép-magyarországi vármegyék pedig 8,4, illetve 7,6%-át állították elő. Az agráriumnak a gazdaságban betöltött szerepe Békés, Somogy és Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében a legnagyobb.

Baromfiállomány december 1-jén, ezer

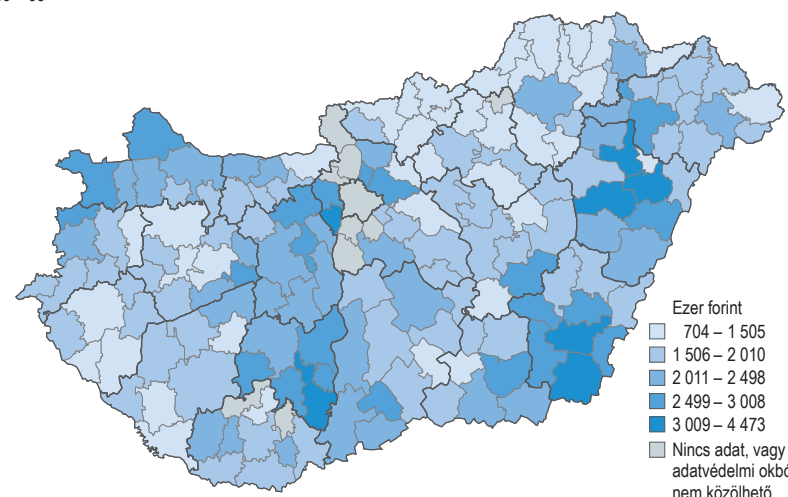

5.7. Száz hektár mezőgazdasági területre jutó állategység és a baromfiállomány, 2022

Száz hektár mezőgazdasági területre vetítve a legtöbb haszonállat (állategységben mérve) 2022-ben is Komárom-Esztergom vármegyére jutott. Szarvasmarhát, sertést és juhot legnagyobb egyedszámban Hajdú-Bihar, tyúkot Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében gondoztak. A baromfiállomány 22%-át Szabolcs-Szatmár-Bereg, 16%-át Bács-Kiskun vármegyében tartották.

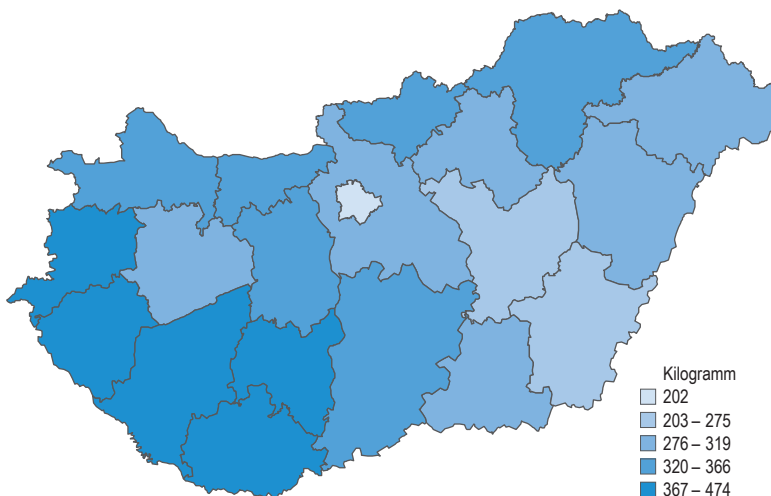
5.8. Egy hektár szántó föld átlagára, 2022

2022-ben a szántó átlagára (országosan hektáronként 2,1 millió forint) Hajdú-Bihar és Békés vármegye egyes járásaiban volt a legmagasabb, Észak-Magyarország határmenti járásaiban a legalacsonyabb. 2022-ben 1 hektár szántót átlagosan 82 ezer forintért lehetett bérelni, de Hajdú-Bihar és Tolna vármegyében az átlagos bérleti díj a 100 ezer forintot is meghaladta.

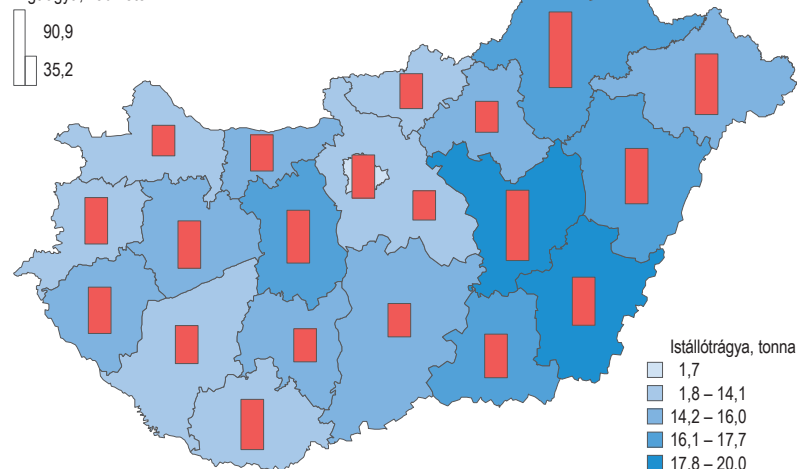

5.9. Egy hektárra jutó műtrágya, 2022

A gazdálkodók 2022-ben a folyó termelőfelhasználás összegének 13%-át fordították műtrágyákra, talajjavító szerekre. Országosan hektáronként átlagosan 342 kilogramm műtrágyát juttattak a kezelt területekre, a legtöbbet Zalában (474 kilogrammot), Vasban (461 kilogrammot) és a dél-dunántúli vármegyékben.

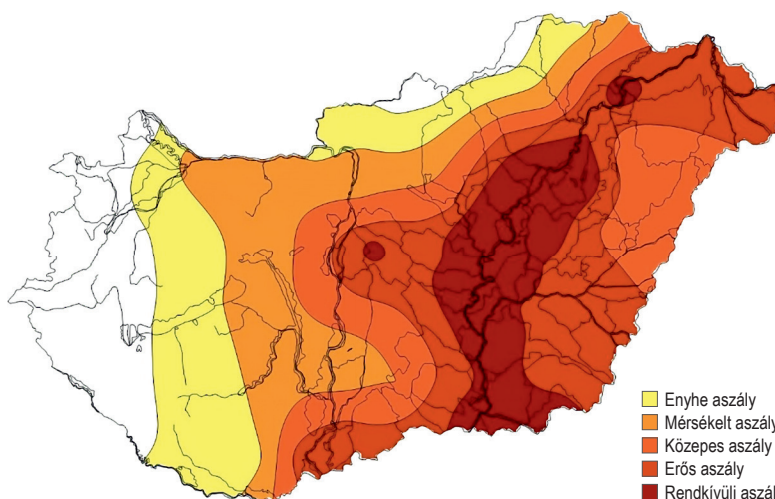

Hígtrágya, köbméter

5.10. Egy hektárra jutó istálló- és hígtrágya, 2022

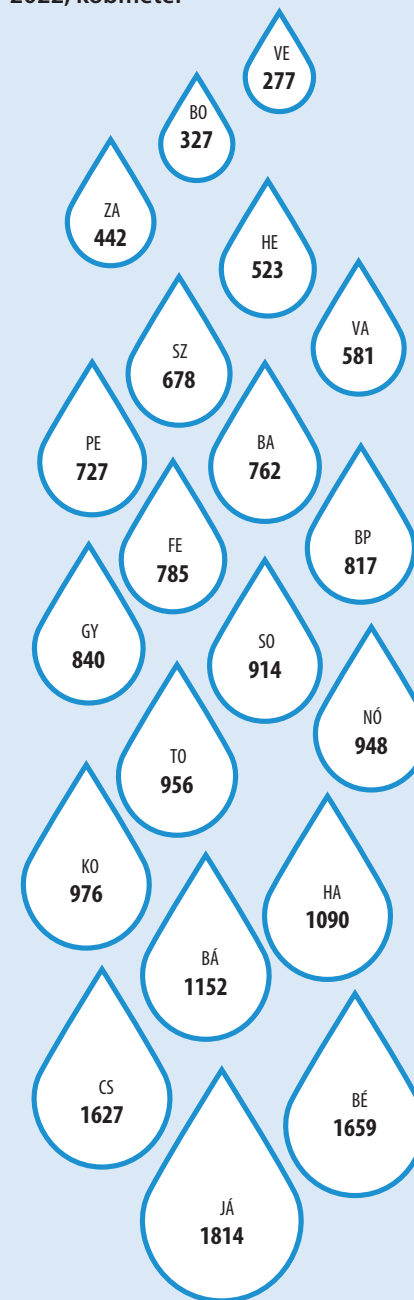
2022-ben a mezőgazdasági terület 4,6%-át istálló-, 1,1%-át hígtrágyázták. A legalább egyszer trágyázott területeken hektáronként átlagosan 16 tonna istállótrágyát és 54 köbméter hígtrágyát használtak fel. Az előbbiből egy hektárra a legtöbbet Jász-Nagykun-Szolnok és Békés, az utóbbiból Borsod-Abaúj-Zemplén és Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében juttattak ki.

5.11. Aszályal érintett területek, 2022

2010 óta csak 2014-ben és 2016-ban nem volt aszály Magyarországon. 2022-ben 7,9 millió hektáron jelentkezett tartós vízhiány, a legalább enyhe aszályal érintett területek aránya így elérte a 85%-ot. Ennél nagyobb mértékű aszály utoljára 2015-ben sújtotta hazánkat. A szárazság leginkább az Alföldet érintette.

5.12. Az egy hektárra felhasznált öntözővíz mennyisége vármegyénként, 2022, köbméter

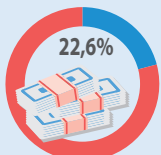
Ipar

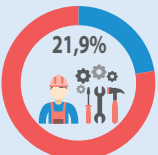
Hazánkban az ipar nemzetgazdasági súlya nagyobb az uniós átlagnál. A termelés 2013 óta tartó bővülését a koronavírus-járvány miatti gyárleállások 2020-ban megtörték, a 2021. évi kilábalást követően – az Ukrajnában zajló háború okozta gazdasági nehézségek ellenére – 2022-ben az ipar tovább bővült.

2022-ben

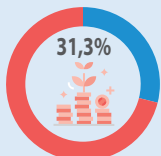
Az ipar részesedése...

...a bruttó hozzáadott értékből

...a foglalkoztatásból

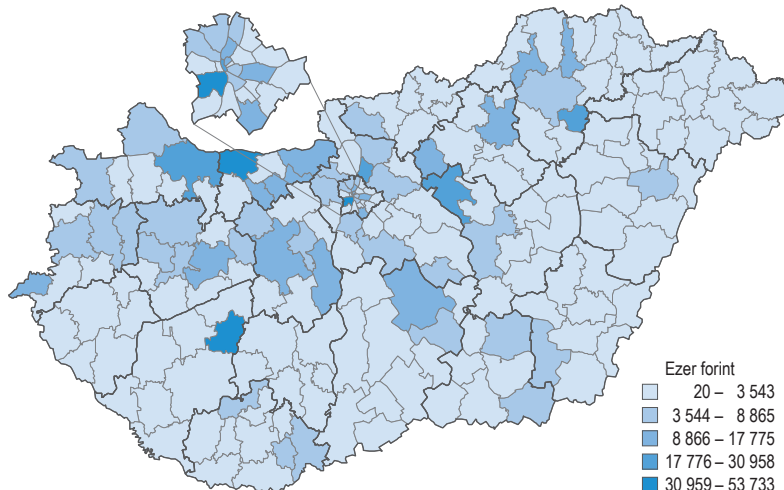
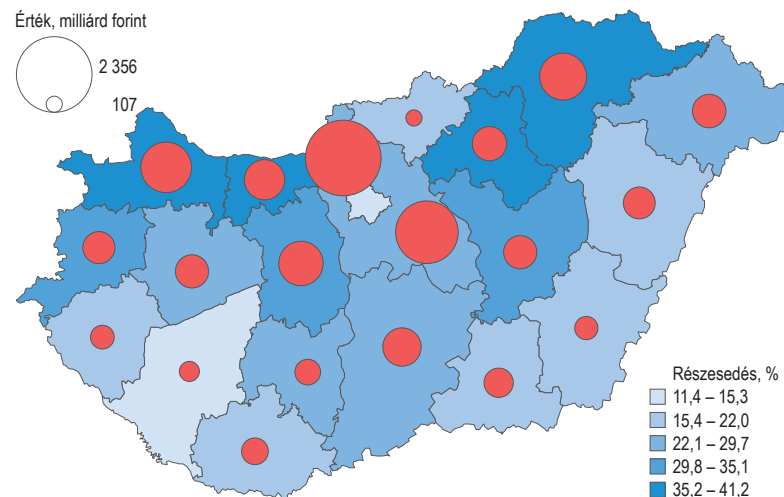

...a beruházásokból

5.13. Az ipar hozzáadott értékének nagysága és részesedése a vármegyék és a főváros gazdasági teljesítményéből, 2022*

Az ipari hozzáadott érték több mint felét budapesti, Pest, Győr-Moson-Sopron, Borsod-Abaúj-Zemplén és Fejér vármegyei szervezetek adták 2022-ben. Közülük Budapest részesedése volt a legnagyobb, annak ellenére, hogy a főváros – alapvetően szolgáltatásokra épülő – gazdaságán belül az ipar súlya mindössze 11%. A vármegyék gazdasági szerkezetében jóval nagyobb az ipar szerepe, Komárom-Esztergom és Heves vármegyében a gazdasági teljesítmény több mint négytizedét adta.

* 2023 decemberében publikált, 2022. évi előzetes adatok.

5.15. Az ipari termelés volumenváltozása az előző évhez képest és megoszlása főbb ágazatok szerint,* 2022

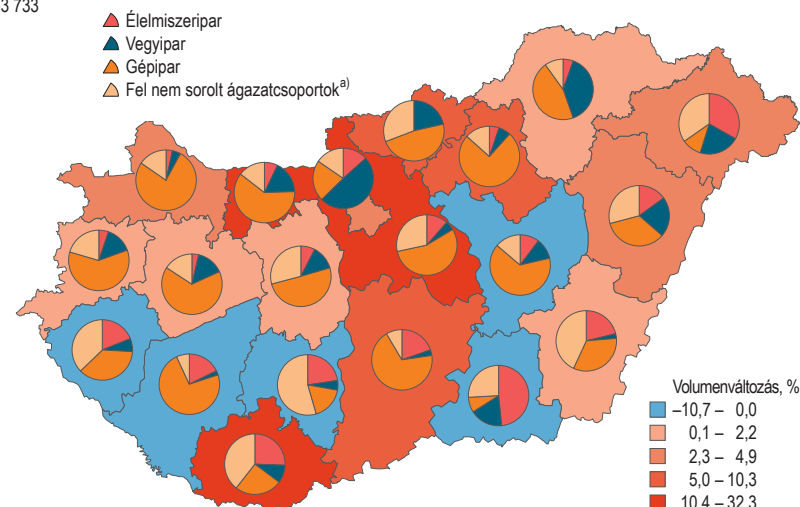
2022-ben a vármegyék többségében nagyobb volt az ipari termelés volumene, mint az előző évben. Az ipar húzóágazatának számító villamosberendezés-gyártás bázisa Pest vármegye. Az alkatrészellátási problémák enyhülésével országosan a járműgyártás is élénkült. A 2014 óta évről évre bővülő élelmiszeripar részaránya az Alföldön és Dél-Dunántúlon a legmagasabb.

* A volumenváltozás a legalább öt főt foglalkoztató vállalkozások telephely szerinti adatai alapján, az ágazati megoszlás a legalább ötven főt foglalkoztató vállalkozások székhely szerinti adatai alapján.
a) Adatvédelmi okból Nógrád vármegyében az élelmiszeripar adatait is tartalmazza.

5.14. Az ipari vállalkozások egy lakosra jutó összes termelési értéke,* 2022

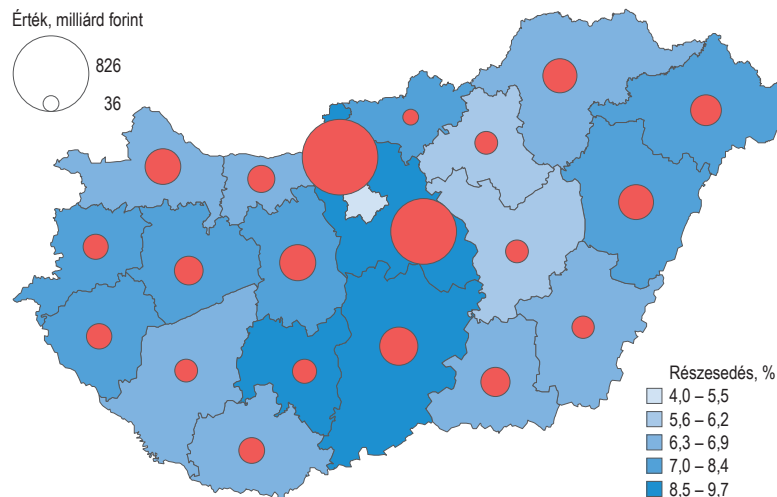
Az egy lakosra jutó termelési érték a gyorsforgalmi utakon könnyen megközelíthető ipari központokban a legmagasabb, így a Dunántúl északi és középső részein, Észak-Magyarország ipari hagyományokkal rendelkező járásaiban, egy-egy nagyobb üzem székhelyének térségében, valamint Budapest egyes kerületeiben.

* Gazdasági egység szintű előzetes adatok. Viz- és hulladékgazdálkodással együtt. Székhely szerinti adatok alapján.

5.16. Az építőipar hozzáadott értékének nagysága és részesedése a vármegyék és a főváros gazdasági teljesítményéből, 2022

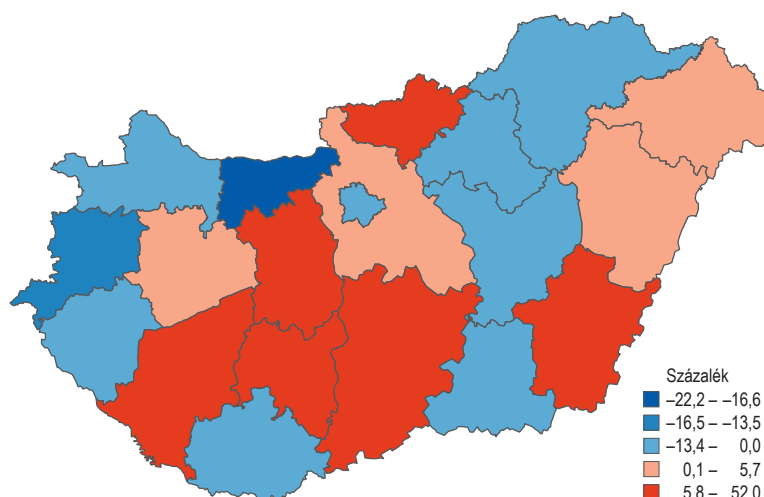
Az építőipar a bruttó hozzáadott érték 6,3%-át állította elő 2022-ben, csaknem akkora részét, mint egy évvel korábban. Az ágazat részesedése a vármegyék többségében nőtt 2021-hez képest. Az építőipar hozzáadott értékének 23%-a a fővárosból, 18%-a Pest vármegyéből származott. A többi vármegye részesedése 1,0 és 5,9% között alakult.

5.17. Az építőipari termelés volumenváltozása az előző évhez képest a kivitelezés helye szerint, 2022*

2022-ben a vármegyék felében nőtt az építőipari kibocsátás, de a legnagyobb súlyú Budapesten elmaradt a bázistól. Országosan az épületek építése ágazat 2,5%-os teljesítménybővülése nem tudta ellensúlyozni az egyéb építmények építése 5,1, illetve a speciális szaképítés 0,9%-os csökkenését.

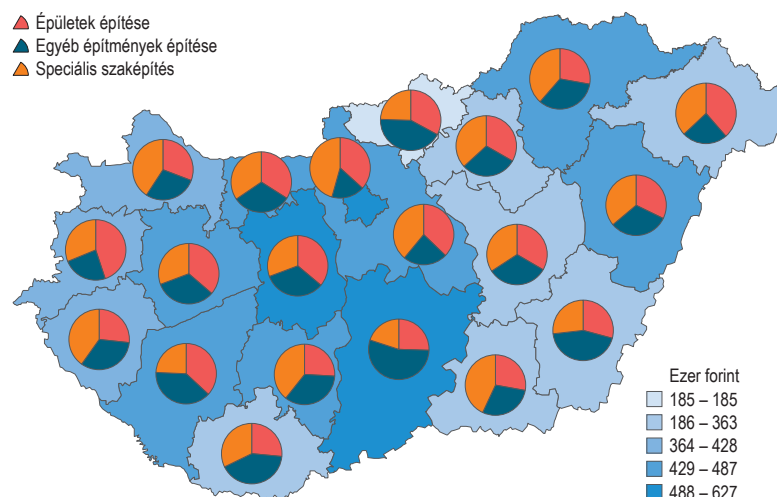
* A legalább öt főt foglalkoztató építőipari vállalkozások adatai.

5.18. Az egy lakosra jutó építőipari termelési érték és a termelés megoszlása ágazatonként a kivitelezés helye szerint, 2022*

Az egy lakosra jutó építőipari termelési érték országos átlaga 455 ezer forintot ért el. A mutató értéke Bács-Kiskun vármegyében volt a legmagasabb, Nógrádban pedig a legalacsonyabb. Ágazati bontás szerint országosan a termelési érték 37%-át a speciális szaképítés, harmadát az épületek építése, 30%-át pedig az egyéb építmények építése tette ki.

* A legalább öt főt foglalkoztató építőipari vállalkozások adatai.

Építőipar, lakásépítés

Az építőipari vállalkozások termelési volumene 2022-ben országosan 1,1%-kal elmaradt az egy évvel korábbi szinttől. Az előző évi visszaesés után enyhén, 3,2%-kal bővült a lakásépítések száma. Az építési hajlandóság élénkülésének üteme lassult, az egy évvel korábbinál 17%-kal több lakás építését tervezték 2022-ben, ami nagyjából a pandémia előtti, 2019-es szintnek felelt meg.

2022-ben

455,4
ezer forint

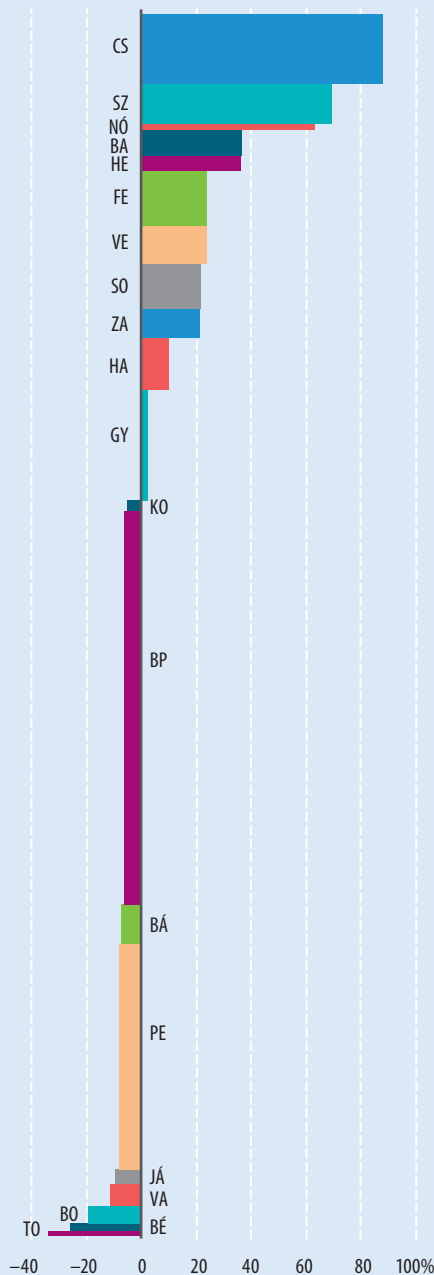
Az egy lakosra jutó építőipari termelési érték országosan

21
lakás

Az épített lakások tízezer lakosra jutó száma országosan

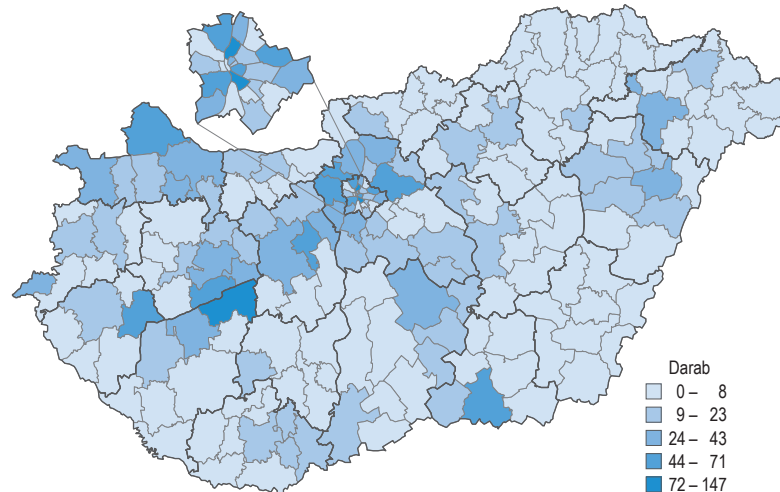
5.19. Az épített lakások számának változása az előző évihez képest vármegyénként, 2022*

* A sávok magassága a 2022-ben épült lakások száma szerinti megoszlást ábrázolja.

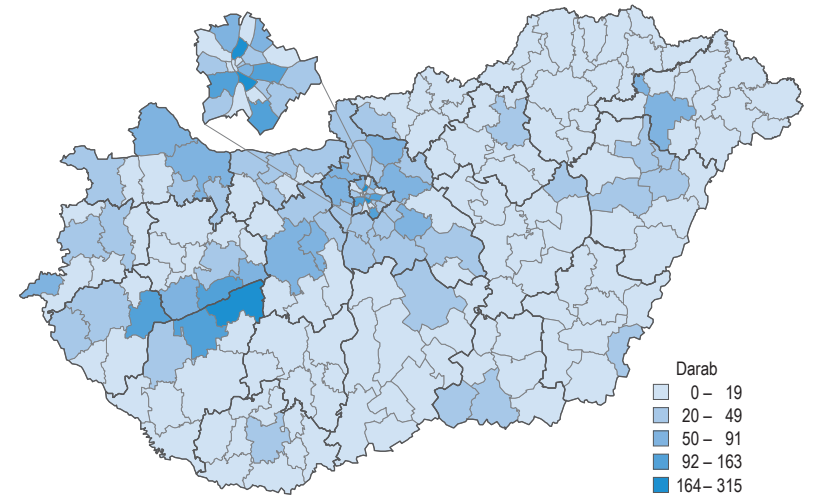
5.20. A kiadott új lakásépítési engedélyek tízezer lakosra jutó száma, 2022

A lakásépítési hajlandóság élénkülésében a főváros szerepe volt meghatározó, amit legnagyobb részben a Pest vármegyei visszaesés ellensúlyozott. A tízezer lakosra jutó kiadott engedélyek száma csak a járások 21%-ában volt az átlagosnál (36) magasabb: a főváros több kerületében, Pest vármegye jelentős részén, több északnyugati járásban, valamint a Balaton, Nyíregyháza és Pécs környékén.

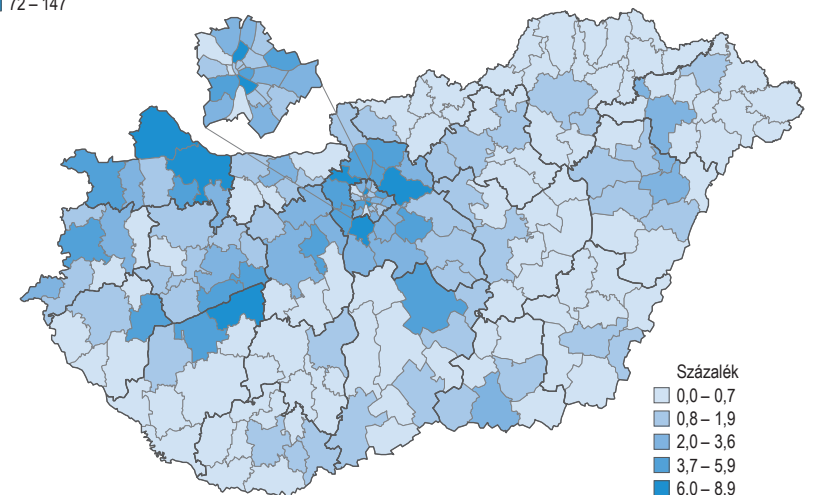
5.22. A 2018 és 2022 között épült lakások aránya a 2022. végi lakásállományból

Az országban 2018 és 2022 között épült lakások száma a teljes lakásállomány 2,3%-át tette ki. A járások 77%-ában ez az arány nem érte el az országos átlagot, és mindössze 14 járásban volt 5% feletti. A lakásállomány a vidéki járások közül a siófoki, a mosonmagyaróvári és a gödöllői járásban (8,9, 7,5 és 7,4%), a budapesti kerületek közül pedig a XIII. és a IX. kerületben (8,4 és 7,1%) újult meg a legerőteljesebben az utóbbi években.

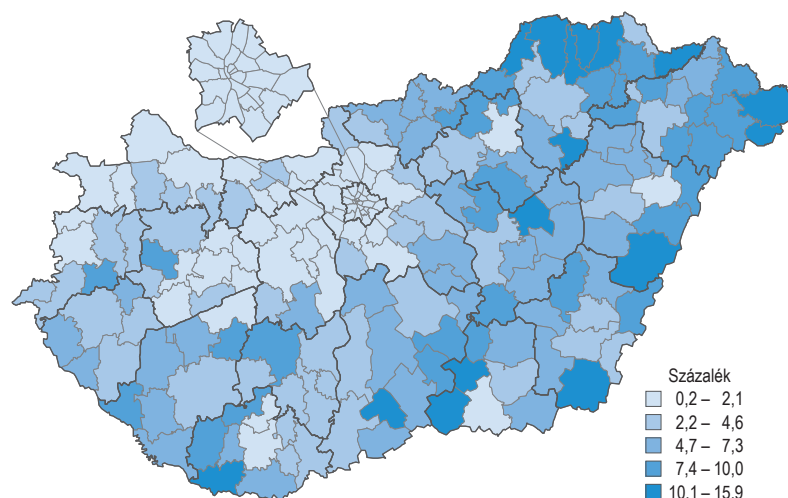
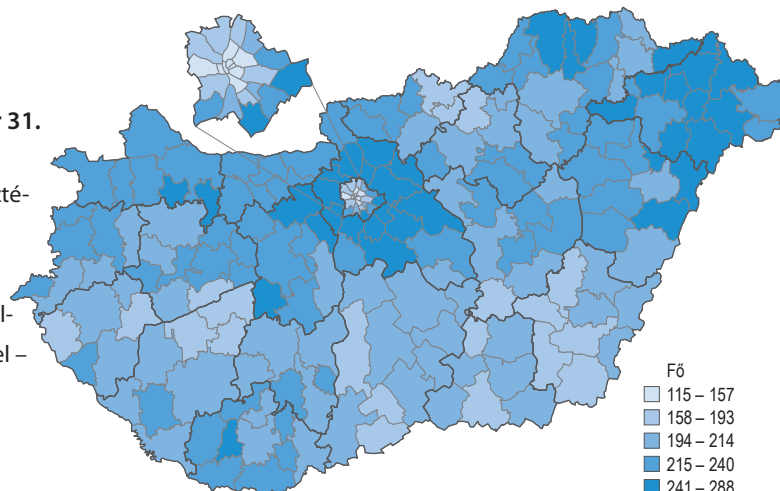
5.21. Az épített lakások tízezer lakosra jutó száma, 2022

A kismértékű országos bővülés hátterében főként a Csongrád-Csanád és a Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében tapasztalt jelentős növekedés állt, amit leginkább a fővárosi és a Pest vármegyei visszaesés fogott vissza. Az építések a Balaton partjára, a főváros egyes kerületeire és környékére, az északnyugati országrészbe, valamint néhány alföldi nagyváros térségére koncentráálódtak. A területi szélsőségeket jelzi, hogy a járások 23%-ában még öt lakás sem épült, és 22%-ában száznál is több.

5.23. A száz lakásra jutó lakosok száma, 2022. december 31.

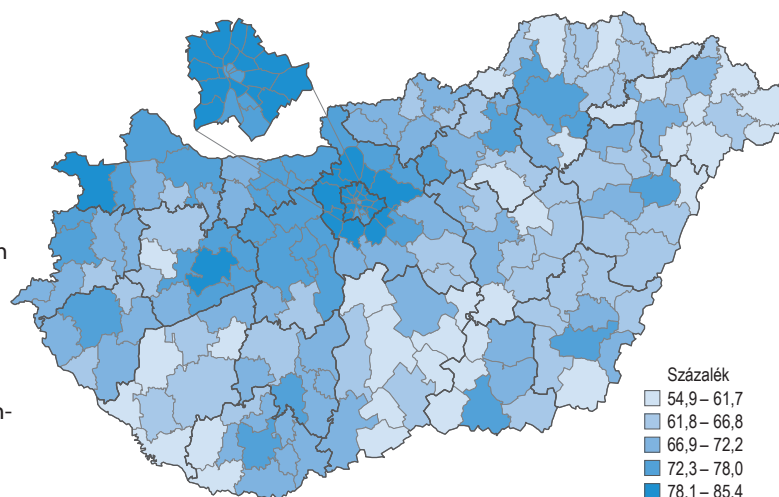
A lakásállomány gyarapodása és a népesség fogyása következtében országosan évről évre csökken a laksűrűség: 2022 végén száz lakásra 209 lakos jutott. Az átlagosnál sűrűbben lakott lakások elsősorban – összefüggésben a fiatalabb korösszetétellel, a magasabb termékenységgel és a nagyobb családmérettel – az északkeleti, valamint az átlagosnál fiatalabb korösszetételű fővárosi agglomerációhoz tartozó járásokban vannak.

5.24. A komfort nélküli, szükség- és egyéb lakások aránya, 2022*

Az elmúlt évek tömeges lakásfelújításai és az egyre korszerűbb építési módok, technológiák hatására 2011 óta tovább javult a lakásállomány komfortossága. 2022-re a 11 évvel korábbi 59-ről 69%-ra emelkedett az összkomfortos lakások aránya, míg a komfort nélküli, szükség- és egyéb lakásoké (3,1%) a felére csökkent. Az utóbbiak magas aránya elsősorban a Szabolcs-Szatmár-Bereg és Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei, az alföldi és egyes dél-dunántúli járásokra jellemző.

* A legutóbbi népszámlálás eszmei időpontjában, 2022. október 1-jén.

5.25. A vezetékes internettel ellátott lakott lakások aránya, 2022*

2022-ben országosan a lakott lakások 73%-a rendelkezett vezetékes internettel, azonban minden tizedik vidéki járásban 60% alatti volt az ellátottság. A legkevésbé ellátott járások többsége az ország északkeleti és dél-alföldi járaiból került ki. Az országos átlagot meghaladó ellátottság a fővárost és agglomerációját, az ország északnyugati, illetve közép-dunántúli részét, valamint a nagyobb városok környékét jellemezte.

* A legutóbbi népszámlálás eszmei időpontjában, 2022. október 1-jén.

Lakásállomány, lakáspiac

2022-ben hazánk lakásállománya a lakásépítések és -megszűnések eredményeként az előző népszámláláshoz képest 190 ezer lakással (4,3%-kal) nőtt, a bővülés a korábbi censzusoknál megfigyeltnél érezhetően alacsonyabb volt. Ebben az évben 138 ezer lakás cserélt gazdát, amely 14%-kal kevesebb az előző évinél. A járvány miatti, 2020-as mélypontot leszámítva utoljára 2015-ben volt ennél visszafo-gottabb a teljes lakáspiaci forgalom. Az áremelkedés éves üteme (22%) azonban rekordmértékű volt, mindkét részpiacon meghaladta a 20%-ot.

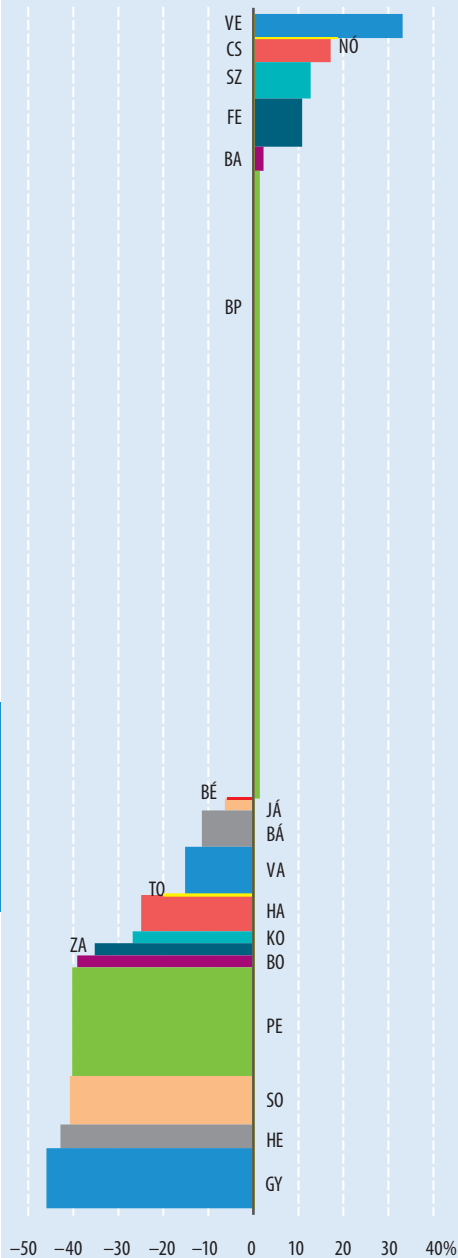
2022. október 1-jén
4 millió 581 ezer
lakás volt az országban.

2022-ben
28 darab új
és
350 darab
használt

lakást értékesítettek naponta átlagosan.

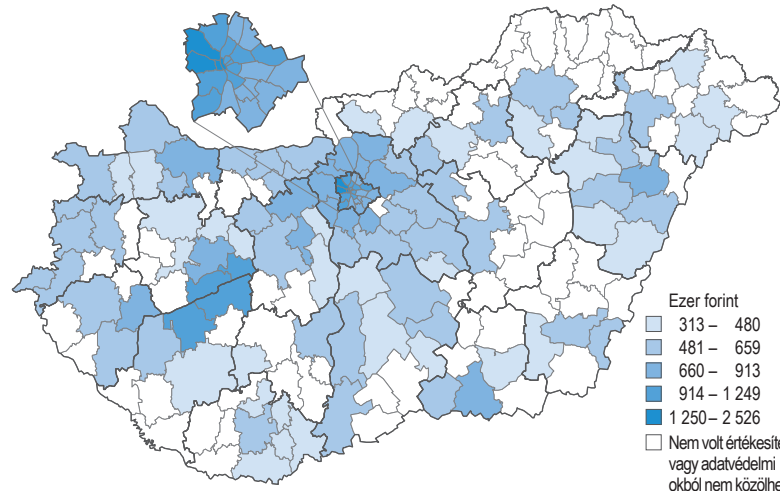
5.26. Az értékesített új lakások számának változása az előző évihez képest vármegyénként, 2022

* A sávok magassága az újlakás-értékesítések 2022. évi megoszlását ábrázolja.

5.27. Az értékesített új lakások tízezer lakosra jutó száma, 2022

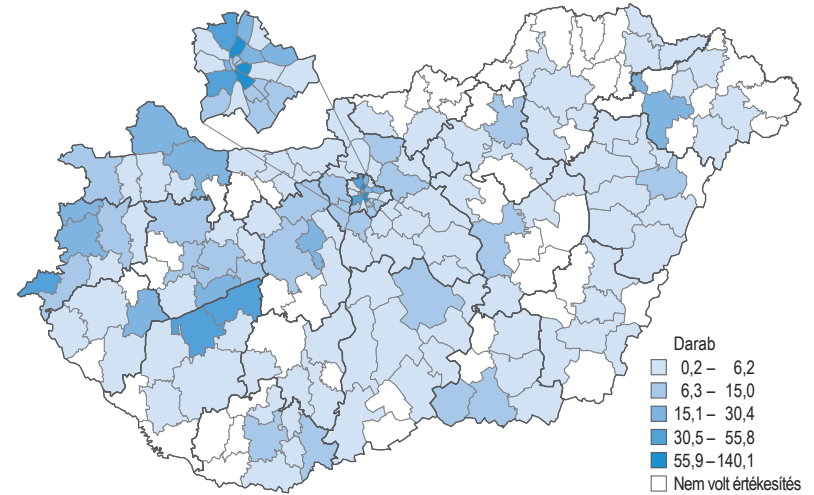
A budapesti kerületek fajlagos újlakás-forgalmát jellemző nagy különbségek ellenére a lakáspiac a főváros egyik kerületében sem állt le. A vidéki járások 44%-ában viszont egyáltalán nem, vagy csak egy-két adásvétel történt. A forgalom Budapest több kerülete és néhány agglomerációs térsége mellett a Balaton és egy-két nagyváros környékén, valamint pár északnyugati járásban volt az átlagosnál intenzívebb.

5.29. Az új lakások átlagos négyzetméterárának változása az előző évihez képest,* 2022

2022-ben az előző évihez képest országos átlagban 27%-kal emelkedett az új lakások négyzetméterára, ennél nagyobb mértékű drágulás 5 fővárosi kerületben, több Pest vármegyei, illetve néhány Balaton-parti járásban, egy-két vármegyeszékhely környékén, és további 14, többségében dunántúli térségben történt. Ugyanakkor mindössze 7, döntően az ország északi részében lévő járásban csökkentek a négyzetméterenkénti árak.

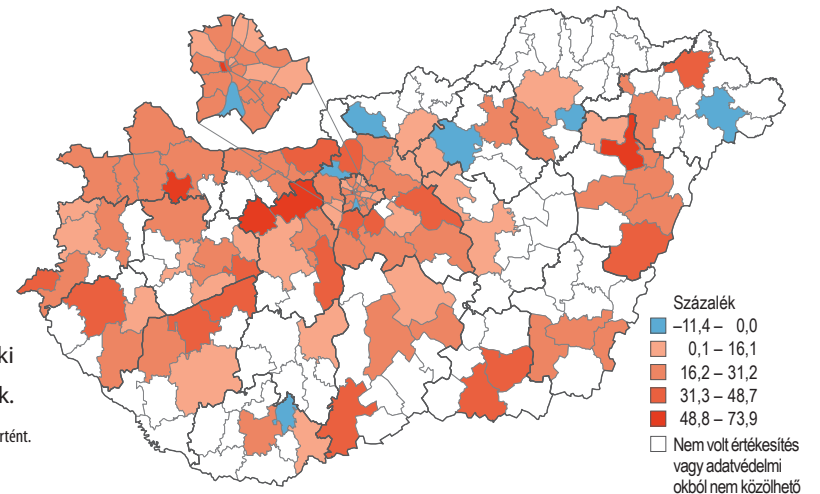
* Azokban az esetekben, ahol a lakás alapterülete ismeretlen, az árak számítása becslült alapterület alapján történt.

5.28. Az értékesített új lakások átlagos négyzetméterára,* 2022

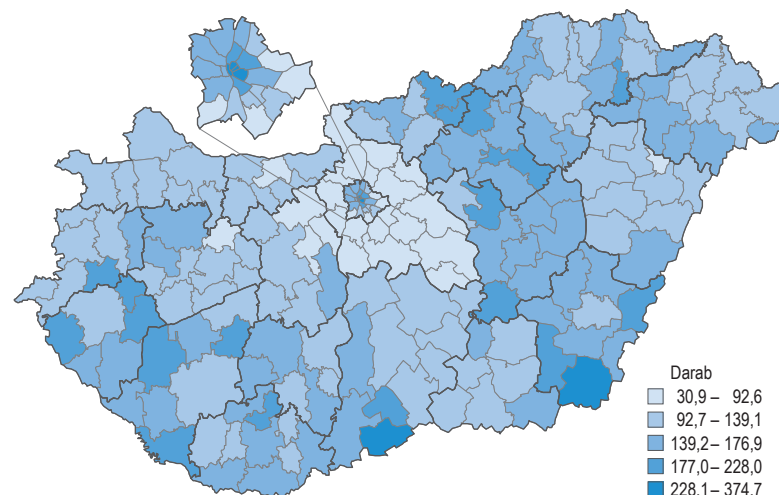
Egy újjépítésű lakás átlagos négyzetméterára 910 ezer forint volt 2022-ben, mindössze 15 budapesti kerületben, továbbá 4 balatoni járásban keltek el ennél magasabb átlagáron a lakások. Az ország ezen részein realizált tranzakciók akár 2–8-szor drágábbak voltak, mint egyes, ingatlanpiaci szempontból hátrányos helyzetű térségekben.

* Azokban az esetekben, ahol a lakás alapterülete ismeretlen, az árak számítása becslült alapterület alapján történt.

5.30. Az értékesített használt lakások tízezer lakosra jutó száma, 2022

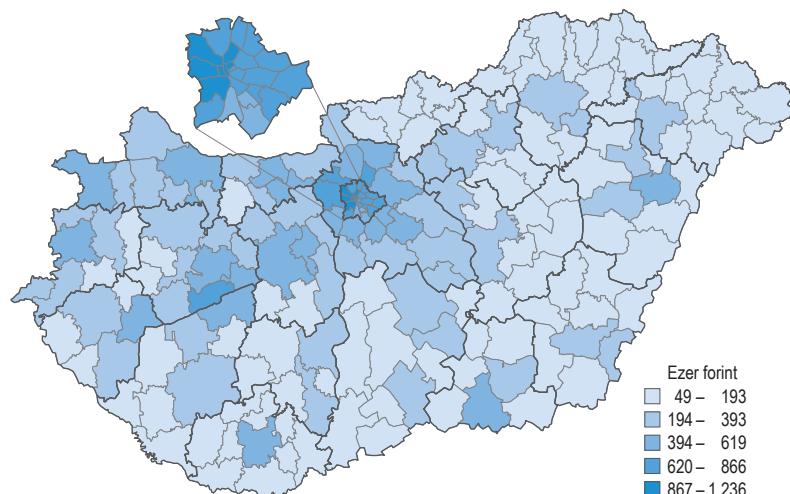
2022-ben a használtlakás-tranzakciók száma a fővárosban és valamennyi vármegyében csökkent 2021-hez képest. A vármegyék közül Pest forgalma esett vissza a leginkább (24%-kal), ami az ottani járáások átlagosnál jóval alacsonyabb tízezer lakosra jutó forgalmában is tükröződött. A piac intenzitása ugyanakkor 15 fővárosi kerületben és a vidéki járáások több mint felében országos átlag feletti volt.

5.31. Az értékesített használt lakások átlagos négyzetméterára,* 2022

A használt lakások átlagosan 411 ezer forintos négyzetméteráron cseréltek gazdát 2022-ben, a vidéki járáások 86%-ában azonban ennél csak alacsonyabb átlagáron lehetett használt lakást eladni. Az árak változatlanul a budapesti kerületekben, illetve néhány főváros környéki és a Balatonfüredi járáásban voltak a legmagasabbak, az alföldi, az észak-magyarországi, valamint a dél-dunántúli járáások többségében pedig a legalacsonyabbak.

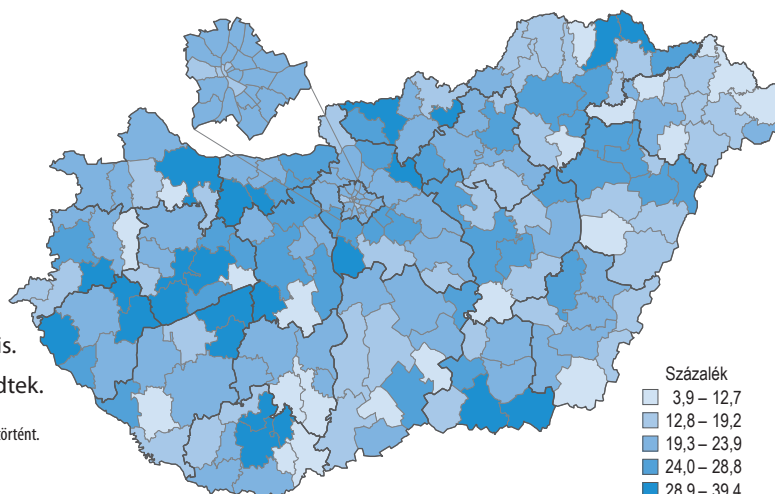
* Azokban az esetekben, ahol a lakás alapterülete ismeretlen, az árak számítása becsült alapterület alapján történt.

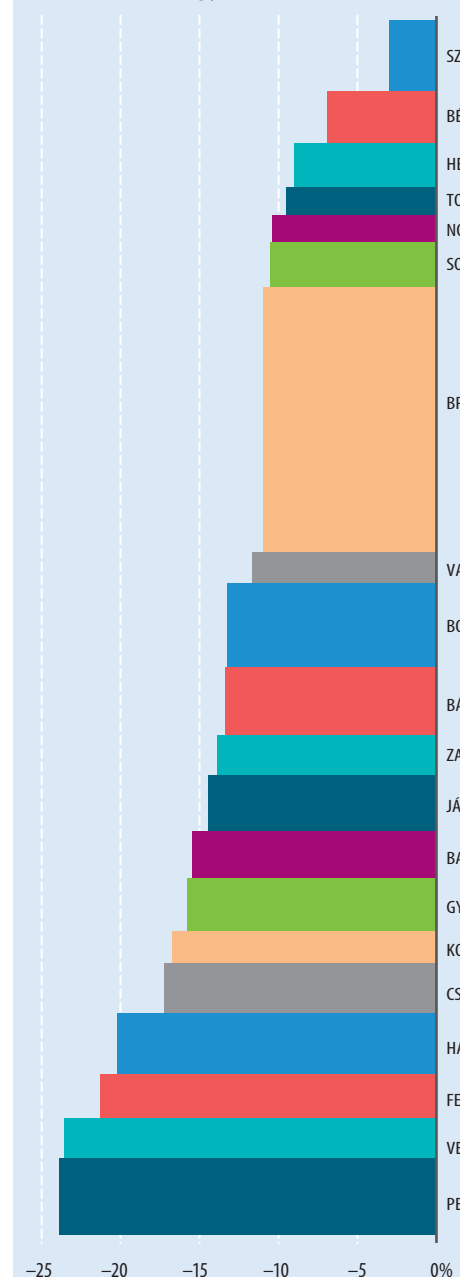
5.32. A használt lakások átlagos négyzetméterárának változása az előző évihez képest,* 2022

2022-ben a használtlakás-négyzetméterárak az előző évihez mérten országos átlagban 21%-kal voltak magasabbak. 10 fővárosi kerület mellett a vidéki járáások több mint felében átlag feletti volt a drágulás: Pest vármegye legtöbb és a Balaton-part néhány járáásában, a dunántúli térségek többségében, de a keleti országrész járáásainak nagy hányadában is. A területi árkülönbségek 2022-ben enyhén tovább mérséklődtek.

* Azokban az esetekben, ahol a lakás alapterülete ismeretlen, az árak számítása becsült alapterület alapján történt.

5.33. Az értékesített használt lakások számának változása az előző évihez képest vármegyénként, 2022

* A sávok magassága a használtlakás-értékesítések 2022. évi megoszlását ábrázolja.

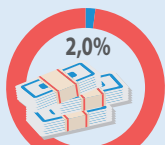
Turizmus, vendéglátás

A járványügyi korlátozások feloldása pozitívan hatott a 2022. évi turisztikai forgalomra, a szektor teljesítménye azonban még nem tért vissza a koronavírus-járvány előtti szintre. A külföldről Magyarországra tett utazások száma 25%-kal, a többnapos belföldi utazásoké 12%-kal volt kevesebb, mint 2019-ben. A vendéglátóhelyek forgalmának volumene 4,0%-kal elmaradt a 2019. évitől.

2022

A szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás részesedése...

...a bruttó hozzáadott értékből

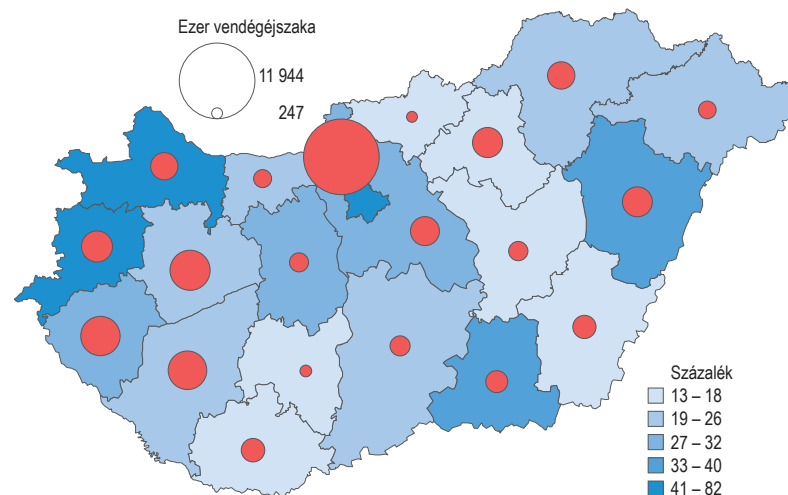
...a foglalkoztatásból

...a beruházásokból

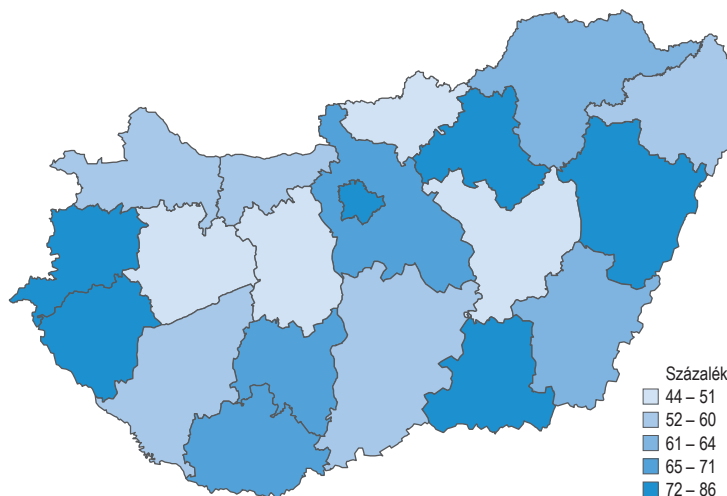
5.34. A vendégéjszakák száma és a külföldivendégéjszakák aránya a turisztikai szálláshelyeken, 2022

2022-ben 15,0 millió vendég 39,8 millió vendégéjszakát töltött a turisztikai szálláshelyeken (kereskedelmi, magán- és egyéb szálláshelyeken). A legtöbb vendégéjszakát Budapesten és a Balaton körüli három vármegyében regisztrálták, együttesen az összes vendégéjszaka 54%-át tették ki. A fővárosban a külföldi, a vármegyékben a belföldi vendégek adták a forgalom nagyobb részét.

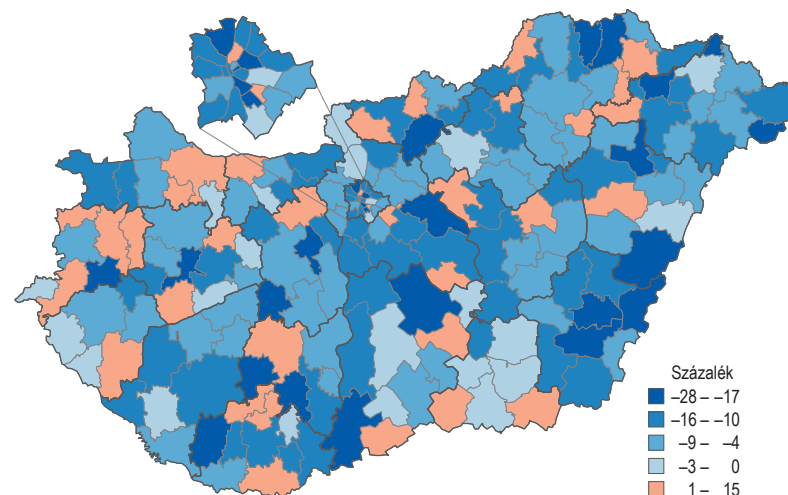
5.35. A szállodában töltött vendégéjszakák aránya a kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakáiból, 2022

2022. július 31-én több mint 3000 kereskedelmi szálláshely 300 ezer férőhellyel, ezen belül közel 1000 szálloda a férőhelyek felével várta a vendégeket. Az év során eltöltött kereskedelmi szálláshelyi vendégéjszakák 71%-át a szállodákban regisztrálták, amelyek aránya Zala vármegyében és Budapesten volt a legmagasabb.

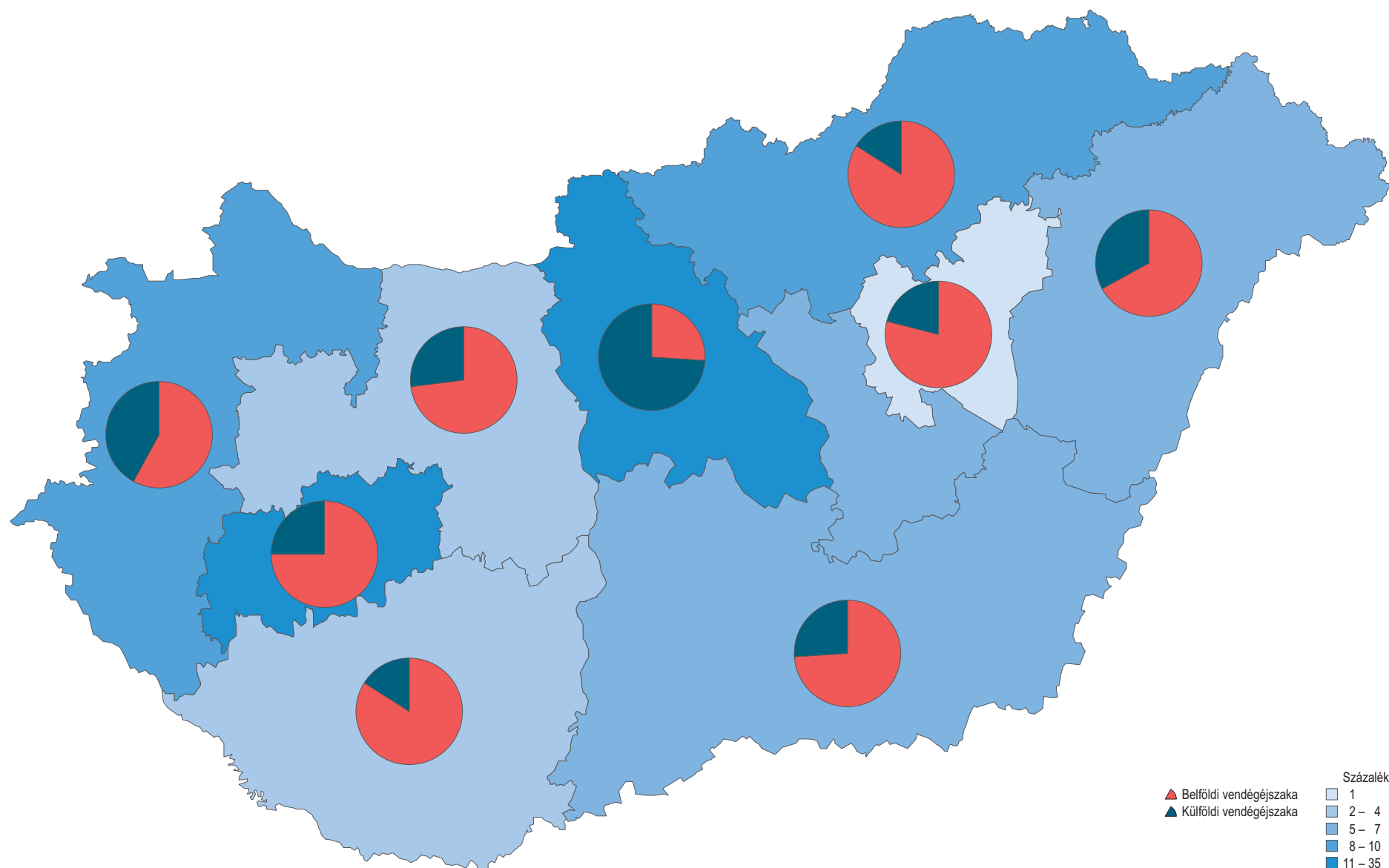
5.36. A vendéglátóhelyek számának változása 2019-hez képest, 2022. december 31.

A járványügyi korlátozások és az energiaválság hatására jelentősen csökkent a vendéglátó üzletek – ezen belül leginkább az italüzletek és a zenés szórakozóhelyek – száma. 2022 végén 8,5%-kal kevesebb vendéglátóhely működött hazánkban, mint 2019-ben. A járások 80%-ában csökkent a vendéglátó üzletek száma 2019 és 2022 között, többségükben az országosnál nagyobb mértékben.

5.37. A turisztikai szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák aránya (belföldi, külföldi) és megoszlása a turisztikai régiók között, 2022

2022-ben a 39,8 millió vendégéjszaka 56%-át a Budapest–Közép-Duna-vidék és a Balaton régió turisztikai szálláshelyein töltötték el. A vendégforgalom tekintetében Budapest–Közép-Duna-vidéken a külföldi, míg a többi turisztikai régióban a belföldi vendégéjszakák adták a forgalom nagyobb hányadát.

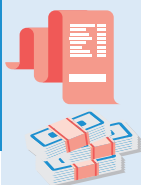

Kiskereskedelem*

A kiskereskedelmi üzletek forgalma 2022-ben is bővült, a felpörgő inflációval összefüggésben a folyó áron számított növekedés lényegesen nagyobb ütemű volt, mint a volumenben mért. Az év során jelentősen nőtt a gépjármű-üzemanyagok értékesítése, amihez a világpiacínál alacsonyabb hatósági ár is hozzájárult.

2022-ben

Egy lakosra jutó
kiskereskedelmi
bolti forgalom:

**1,6 millió
forint**

Kiskereskedelmi üzletek
száma ezer lakosra,
2022. december 31.:

11 üzlet

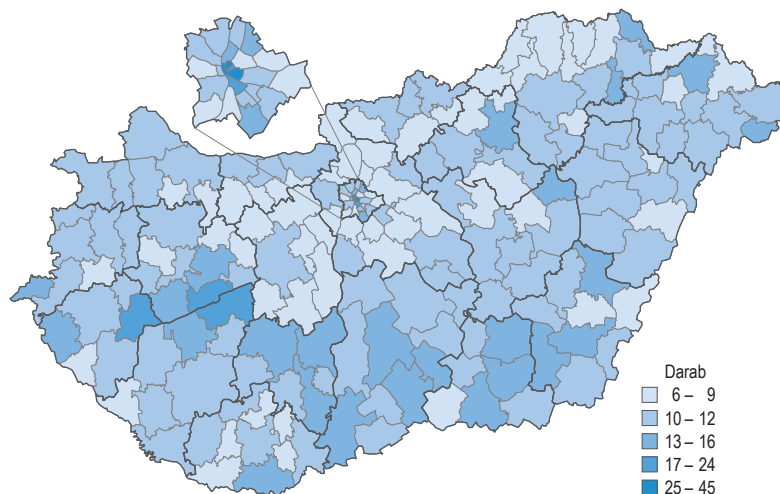
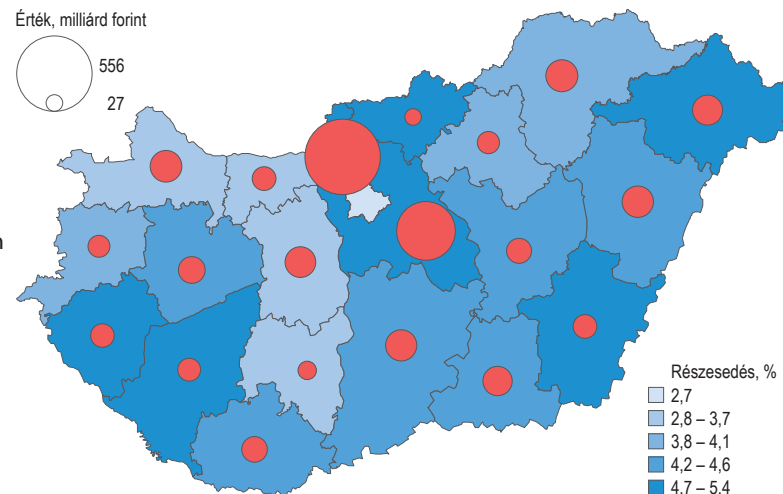

* A kereskedelmi forgalom nem tartalmazza az ország területre nem bontható csomagküldő és internetes kiskereskedelmét, illetve a piaci és egyéb nem bolti kiskereskedelmet. A kiskereskedelmi üzletek száma az üzemanyag-töltő állomásokkal együtt, de a gépjármű-, gépjárműalkatrész-, valamint motorkerékpár- és motorkerékpáralkatrész-szaküzletek és nemzeti dohányboltok nélkül értendő.

5.38. A kiskereskedelem hozzáadott értékének nagysága és részesedése a vármegyék és a főváros gazdasági teljesítményéből, 2022*

A kiskereskedelem 2022-ben 3,8%-os aránnyal részesedett az ország bruttó hozzáadott értékéből. Az ágazat termelésen belüli súlya Nógrád és Pest vármegyében volt a legnagyobb (5,4, illetve 5,1%), míg Budapesten, Győr-Moson-Sopron és Komárom-Esztergom vármegyében a legkisebb (2,7, illetve 3,4–3,4%).

* Előzetes adat.

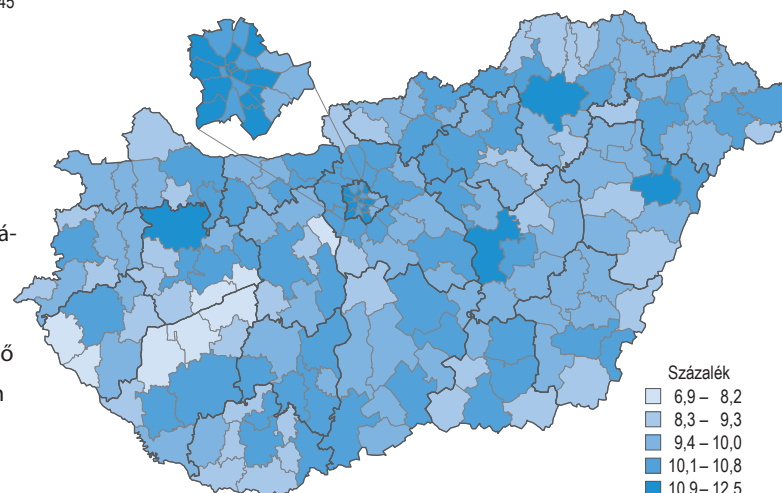
5.39. Kiskereskedelmi üzletek ezer lakosra jutó száma, 2022. december 31.

Hazánkban 2022 végén mintegy 107 ezer kiskereskedelmi üzlet működött. A boltok csaknem egyharmada a főváros és Pest vármegye bolthálózatát bővíti. Lakosságarányosan a legtöbb üzletet a pesti városmagnet jelentő – V–IX. – kerületekben, továbbá a három legnagyobb népességű Balaton-parti várost magában foglaló járásban működtették.

5.40. A decemberi forgalom részesedése a teljes éves kiskereskedelmi forgalomból, 2022*

A legmagasabb arányú decemberi forgalmat számos – az országos átlagot jellemzően meghaladó jövedelmű – fővárosi kerületben és több megyeszékhelyen tapasztaltuk, míg a legalacsonyabbakat, többek között a Balaton mellett elhelyezkedő járásokban, amelyekben a népesség száma – és így a forgalom értéke – a nyári hónapokban számottevőbb, mint a téliekben.

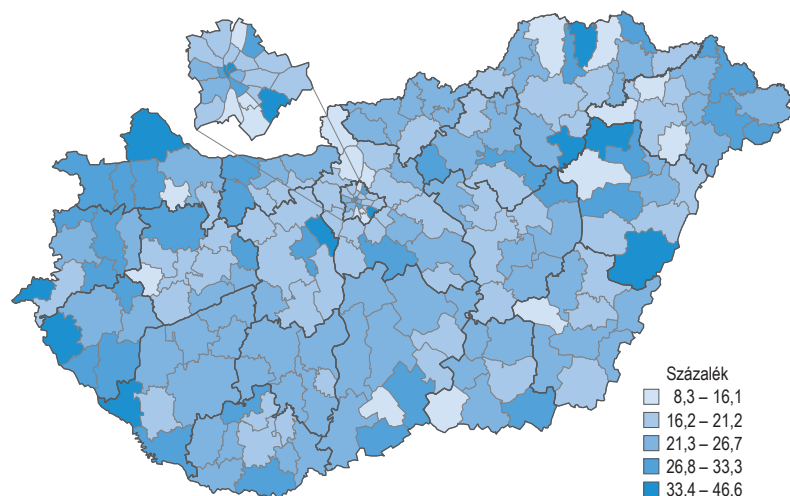
* Előzetes adat.

5.41. A járások részesedése a kiskereskedelmi üzletek országos forgalmából, 2022*

A kiskereskedelmi forgalom leginkább a régióközpontokra (Budapesten kívül) és a nagy lakosságszámú megyeszékhelyeket magukba foglaló járásokra koncentrálódik. Ezzel szemben a 197 járás közül 85 legfeljebb 0,2%-kal részesedett az országos forgalomból, két észak-magyarországi járás esetében pedig az arány a 0,1%-ot sem érte el.

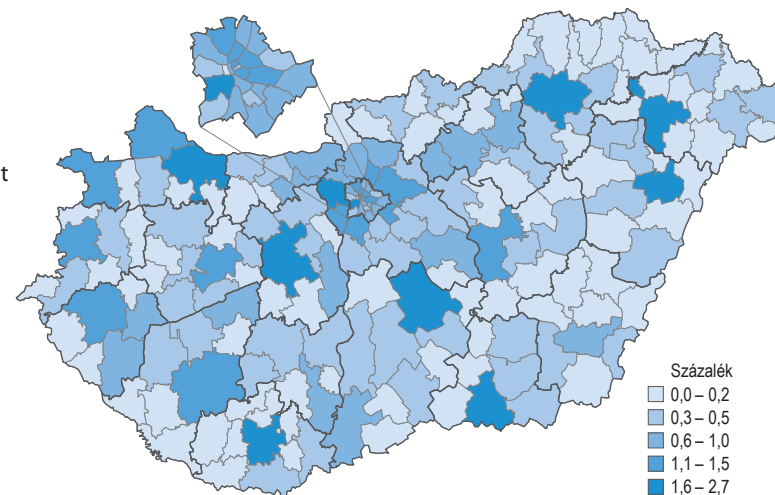
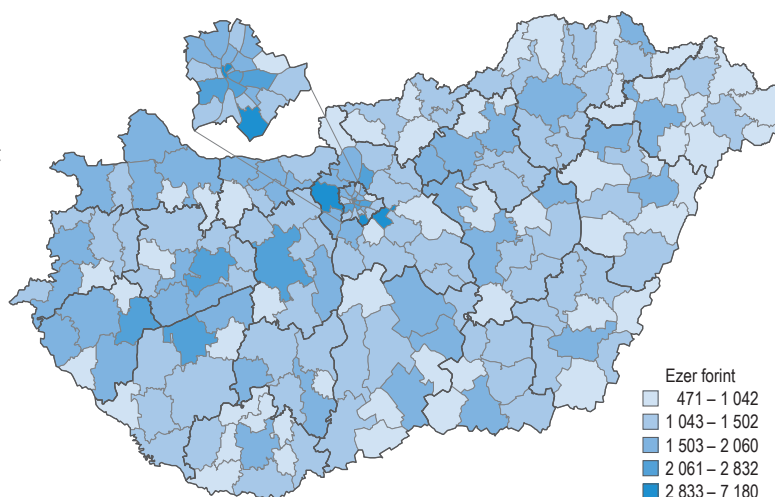
* Előzetes adat.

5.43. A kiskereskedelmi forgalom egy lakosra jutó értéke, 2022*

Az egy lakosra jutó forgalom alapján néhány budapesti és Pest vármegyei járás emelkedik ki, ami turisztikai vonzerejükkel, valamint az átutazó forgalommal is összefüggésben áll. A rangsor másik végén Borsod-Abaúj-Zemplén, valamint Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei járásokat találhatunk a legnagyobb számban.

* Előzetes adat.

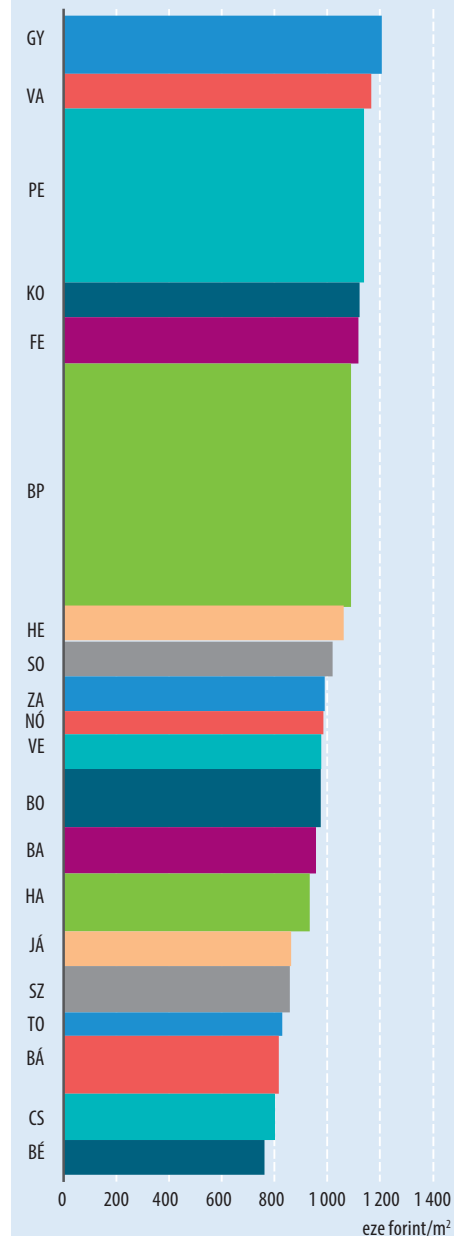

5.42. A kiskereskedelmi üzletek folyó áras forgalmának változása az előző évhez képest, 2022*

2022-ben a kiskereskedelmi üzletek értékben számított országos forgalma 23%-kal bővült a 2021. évihez képest. Mintegy tucatnyi járásban az eladások forintértéke több mint harmadával nőtt, lényegesen nagyobb ütemben, mint amennyivel a fogyasztói árak (14,5%). Az inflációtól elmaradó mértékű növekedést mindössze tíz járásban tapasztaltunk.

* Előzetes adat.

5.44. A kiskereskedelmi üzletek forgalma és annak egy négyzetméter alapterületre jutó értéke vármegyénként, 2022*

* A sávok magassága a forgalom 2022. évi megoszlását ábrázolja. Előzetes adat.

6. A környezet és az infrastruktúra területi jellemzői

Járási szélsőértékek	78
Közlekedési hálózatok	80
Személygépkocsik	81
Természeti környezet	82
Víz- és hulladékgazdálkodás	84
Energiafelhasználás	86
Internethálózat	89

Járási szélsőértékek

6.1. Járási szélsőértékek néhány kiemelt mutató alapján

MIN

MAX

BUDAPEST, II. KERÜLET

A közüzemi szennyvízgyűjtő hálózatba bekapcsolt lakások aránya, 2022
97%

BUDAPEST, XIII. KERÜLET

Egy háztartási fogyasztóra jutó vezetékesgáz-fogyasztás, 2022
441 köbméter

BUDAPEST, VIII. KERÜLET

A természetes személyek által üzemeltetett személygépkocsik ezer lakosra jutó száma, 2022. december 31.
235 darab

BUDAPEST, XXII. KERÜLET

Egy háztartási fogyasztóra jutó vezetékesgáz-fogyasztás, 2022
2333 köbméter

KÖRMENDI

A természetes személyek által üzemeltetett személygépkocsik ezer lakosra jutó száma, 2022. december 31.
494 darab

NAGYKANIZSAI

Egy háztartási fogyasztóra jutó villamosenergia-felhasználás, 2022
1513 kilowattóra

DABASI

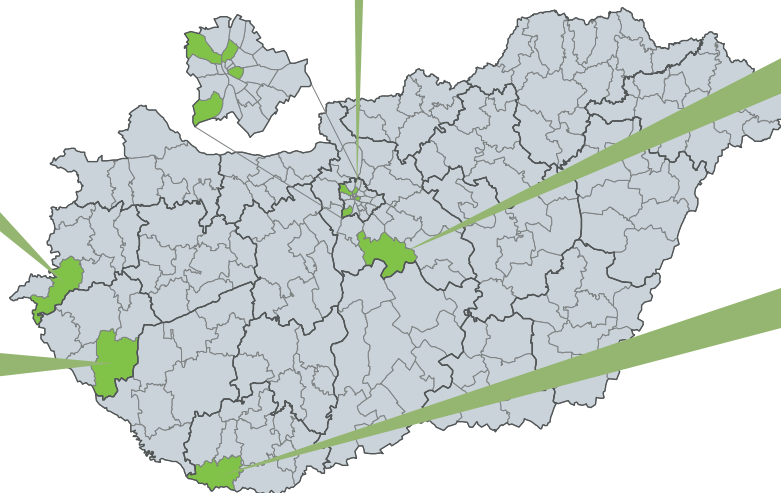

Egy háztartási fogyasztóra jutó villamosenergia-felhasználás, 2022
3406 kilowattóra

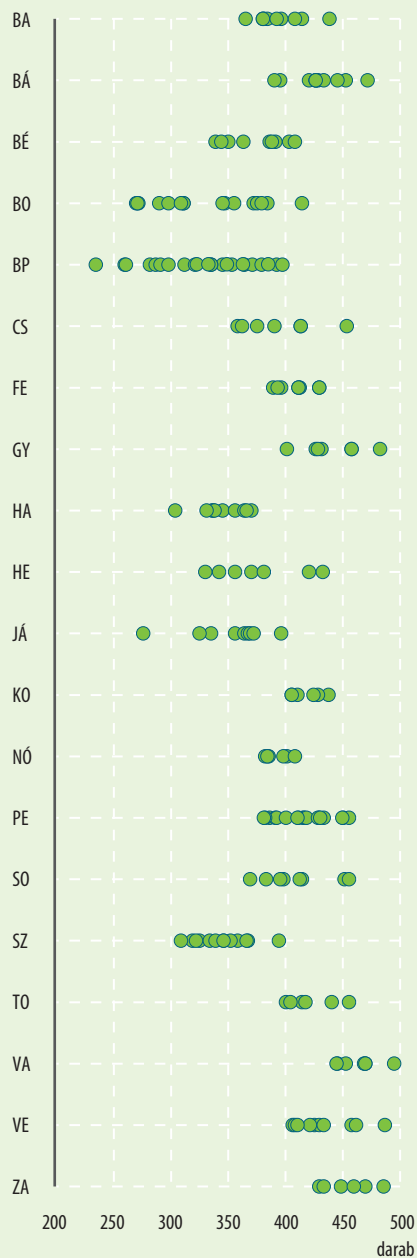
SELLYEI

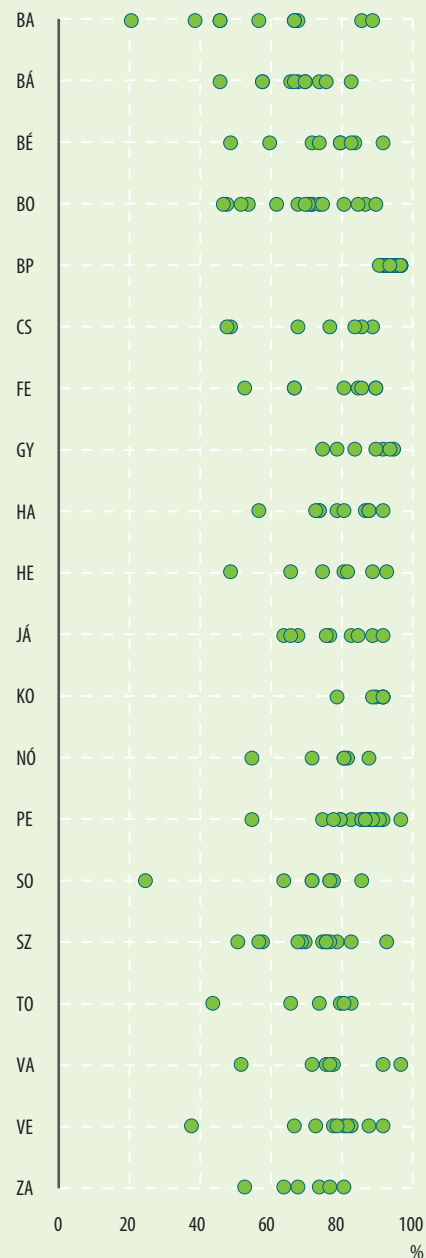
A közüzemi szennyvízgyűjtő hálózatba bekapcsolt lakások aránya, 2022
21%

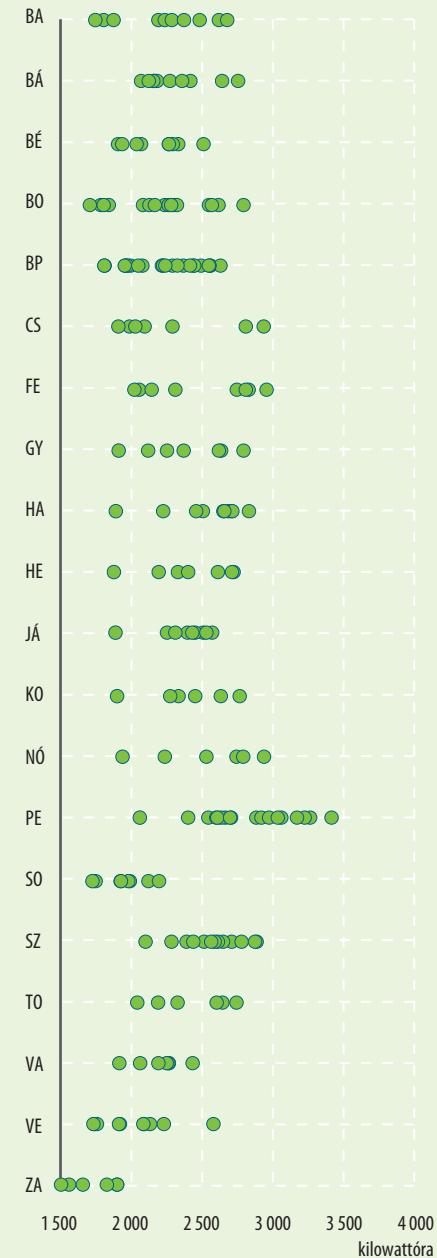
6.2. A természetes személyek által üzemeltetett személygépkocsik ezer lakosra jutó száma, 2022

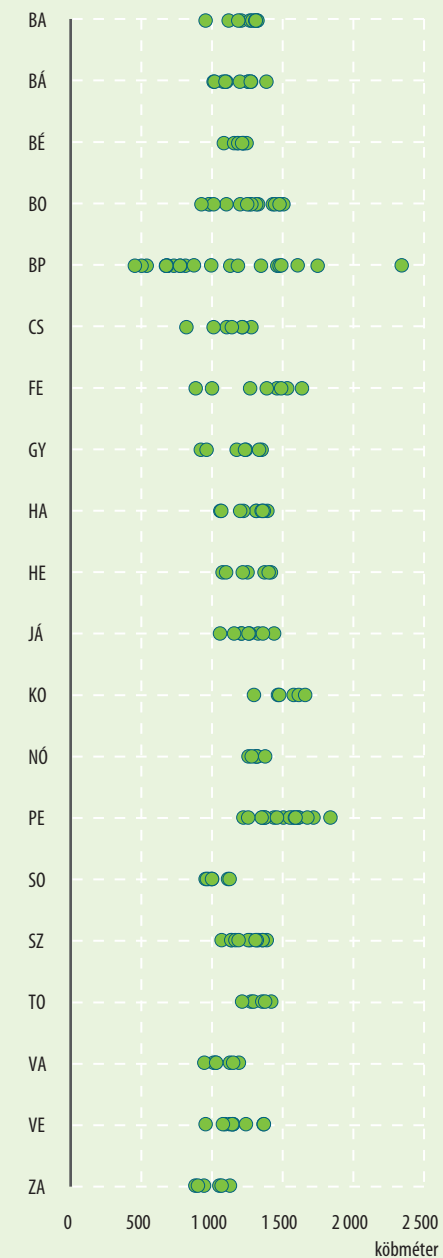
6.3. A közüzemi szennyvízgyűjtő hálózatba bekapcsolt lakások aránya, 2022

6.4. Egy háztartási fogyasztóra jutó villamosenergia-felhasználás, 2022

6.5. Egy háztartási fogyasztóra jutó vezetékesgáz-fogyasztás, 2022

Közlekedési hálózatok

2022-ben országos átlagban 99 helyi autóbuszos utazás jutott egy lakosra, ami továbbra is alacsonyabb a járványt megelőző évek teljesítményénél. A normál nyomtávú vasúti vágányok hossza 7558 kilométer volt 2022 végén, lényegében ugyanolyan hosszú, mint 12 évvel korábban. A gyorsforgalmi utak hossza 2422 kilométert tett ki, 44%-kal többet, mint 2010-ben.

2022-ben
7558 km

Az országos építésű, normál nyomtávú vasútvonalai vágányok hossza

2422 km

A gyorsforgalmi utak hossza

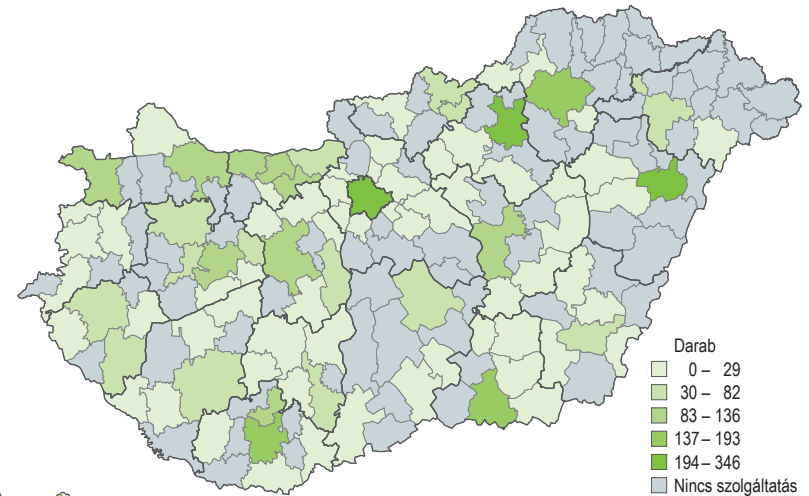
A helyi autóbuszos utazások egy lakosra jutó száma

99

6.6. A helyi autóbuszos utazások egy lakosra jutó száma, 2022

A helyi autóbuszos utazások száma Eger térségében és Budapesten kimagasló. Ezenkívül még 12 város járásában volt százas nagyságrendű az utazások éves, egy főre jutó száma, a régióközpontokon és néhány megyei jogú városon kívül a Tatai és a Komlói járásban. Helyi autóbuszos közlekedésre a vármegyei járárok valamivel több mint felében van lehetőség.

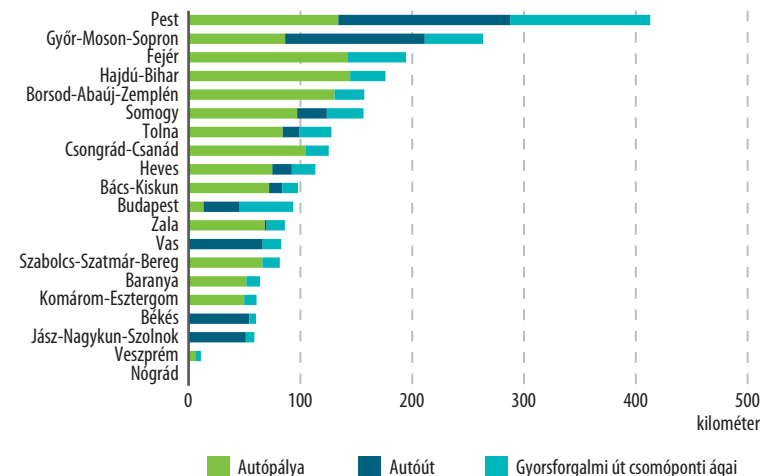

6.7. Vasúthálózat, 2022

A vármegyek közül a leghosszabb vasúthálózat Bács-Kiskunban (548 km), a legrövidebb Nógrád vármegyében (201 km) épült ki. Utóbbiban nem volt 2022-ben villamosított szakasz, és – 5 másik vármegyéhez hasonlóan – többvágányú vonalakat sem alakítottak ki. Országos átlagban a vasútvonalak 43%-a villamosított és 17%-a többvágányú.

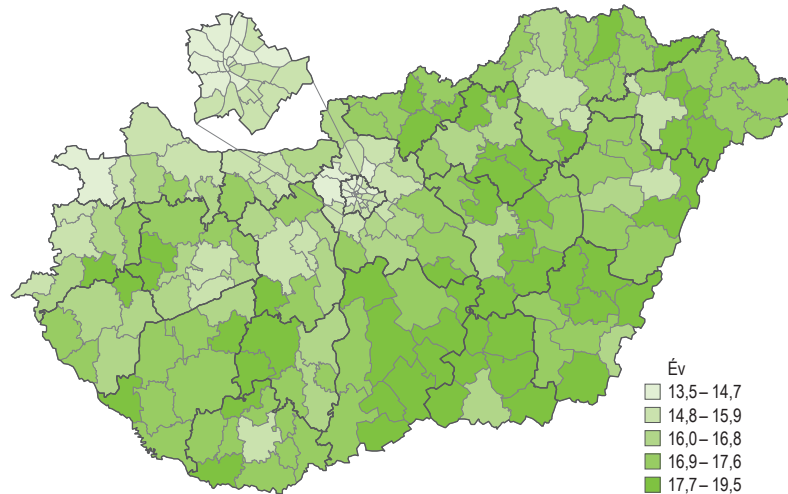
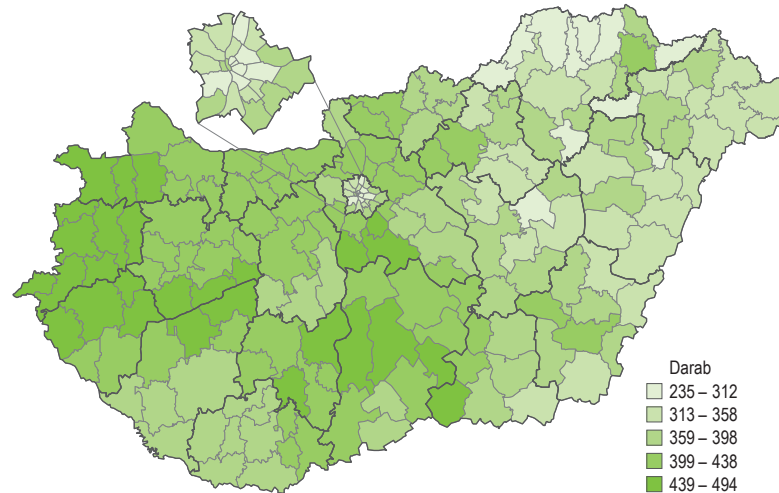
6.8. A gyorsforgalmi úthálózat hossza, 2022

A gyorsforgalmi utak Budapestről induló sugaras jellege, valamint a fővárost elkerülő, még nem teljesen elkészült M0-s körgyűrű miatt a leghosszabb (413 km) gyorsforgalmi úthálózat Pest vármegyében található. A legrövidebb szakasz Veszprém vármegyében épült meg, míg Nógrádban még nincs lehetőség a nagy sebességű közúti közlekedésre.

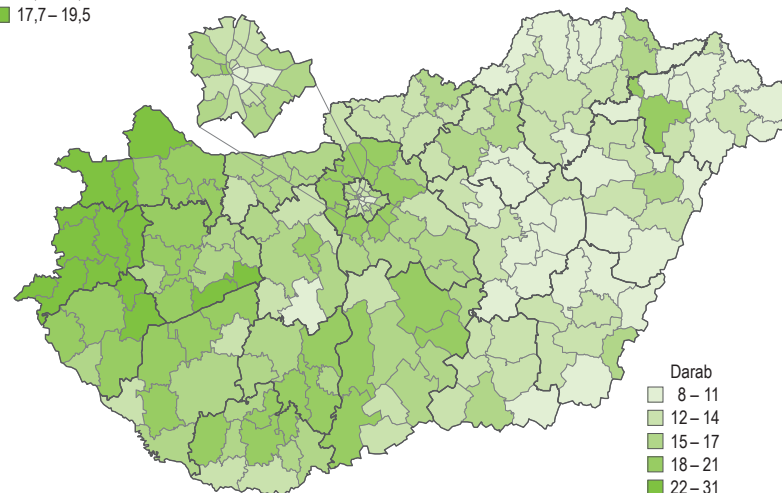
6.9. A természetes személyek által üzemeltetett személygépkocsik ezer lakosra jutó száma, 2022. december 31.

Népességarányosan a legtöbb személygépkocsit Nyugat-Dunántúlon és Balaton környékén, illetve néhány Bács-Kiskun és Pest vármegyei járásban üzemeltették. A legalacsonyabb motorizációs ráta ezzel szemben a Szlovákiával határos Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei járások többségében, valamint a fejlett közösségi közlekedésű Budapest belső kerületeiben alakult ki.

6.10. A természetes személyek által üzemeltetett személygépkocsik átlagos kora, 2022. december 31.

A legfiatalabb személygépkocsi a fővárosban és néhány agglomerációs térségében, illetve a Soproni járásban futott 2022 végén. A legidősebb autókat ezzel szemben leginkább alföldi járásokban használják. A járássok közel héttizedében az autópark átlagos kora meghaladja az országos átlagot.

6.11. Magyarországon első alkalommal, természetes személyek által üzembe helyezett személygépkocsik ezer lakosra jutó száma, 2022

2022-ben a legtöbb kocsit lakosságarányosan leginkább a nyugat-dunántúli járásokban helyezték forgalomba, míg számos észak-alföldi és Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei járásban alacsony volt a használatba vételek ezer lakosra jutó száma. A járássok gépkocsiállomány-cserélődési ideje 15 és 45 év között szóródott, és Nyugat-Dunántúlon volt a legrövidebb.

Személygépkocsik

2022 végén a természetes személyek által üzemben tartott személygépkocsik ezer lakosra jutó száma 385-öt ért el, 41%-kal többet, mint 2010 végén. Az állomány átlagos kora 16,2 év volt, 4,4 évvel idősebb a 12 évvel korábbinál. A forgalomba helyezések ezer lakosra jutó száma a 2019. évi 22-ről 16-ra csökkent 2022-ben.

Személygépkocsik
ezer lakosra jutó
száma

385

Első alkalommal
üzembe helyezett
személygépkocsik
ezer lakosra jutó
száma

16

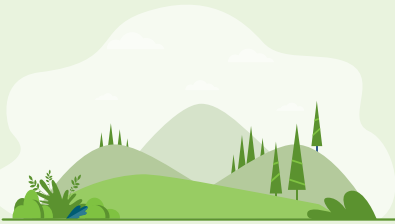

16,2 év

A személygépkocsik
átlagos kora

▲ Magyarországon a természetes személyek által üzemeltetett személygépkocsik 2022-ben

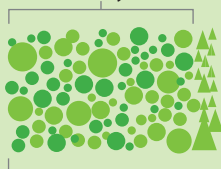
Természeti környezet

Hazánk területének 9,1%-a (849 ezer hektár) volt országos jelentőségű védett terület 2022-ben. Ezek száma összesen 326 (ezen belül 10 nemzeti park, 39 tájvédelmi körzet, 174 természetvédelmi terület és 103 természeti emlék), amely megegyezik az egy évvel korábbival. Az erdősültség és a lomblevelű erdők területe jellemzően növekszik, és a nem őshonos akác foglalja el az erdőterület közel negyedét.

90,6%

Lomblevelűek aránya

21,0%

Erdősültség

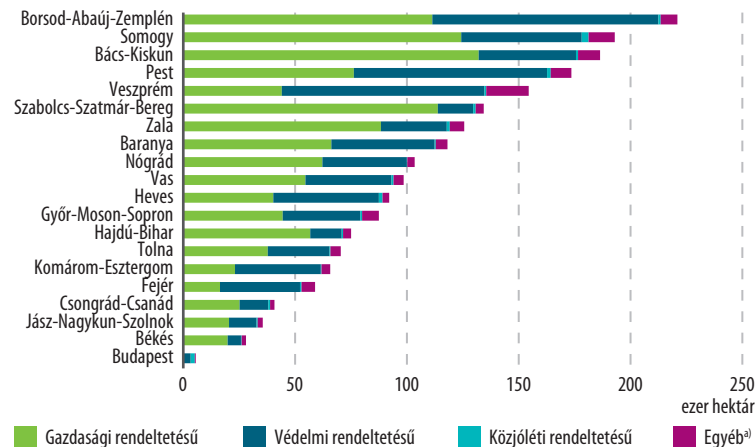
9,4%

Tűlevelűek aránya

6.12. Erdősültség és az erdők tulajdon szerinti megoszlása, 2022. december 31.

Erdősültség tekintetében Nógrád és Zala vármegye kiemelkedik, területük 39, illetve 32%-át borítja erdő. 2022 végén az erdők 56%-a állami, 43%-a magán-, 1,0%-a közösségi tulajdonban volt. A legtöbb vármegyében az állami tulajdonú erdők dominálnak, leginkább Komárom-Esztergom vármegyében. A magánerdők aránya Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében, a közösségi erdők a fővárosban volt a legmagasabb.

Forrás: Nemzeti Földügyi Központ Erdészeti Főosztály.

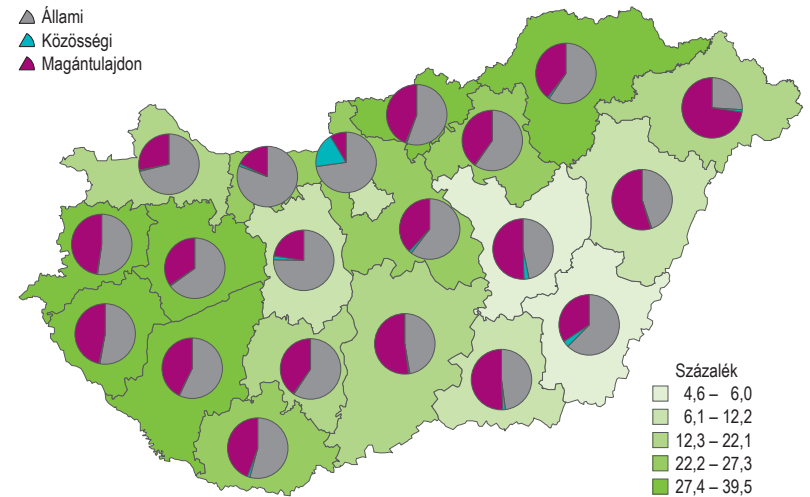

a) Az erdőhöz tartozó, erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló egyéb földterület (erdei utak, tisztások stb.).

6.14. Az országos jelentőségű védett természeti területek aránya és megoszlása védett természeti területi kategória alapján, 2022

A vármegyek közül a védett területek aránya Hevesben és Borsod-Abaúj-Zemplénben volt a legmagasabb, Tolnában és Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében a legalacsonyabb. 2022-ben a nemzeti parki védelem alatt álló területek jelentősége alapján Vas, a tájvédelmi körzetek szerint Heves vármegye emelkedett ki (az összterületen belüli 13 és 9,9%-os aránnyal).

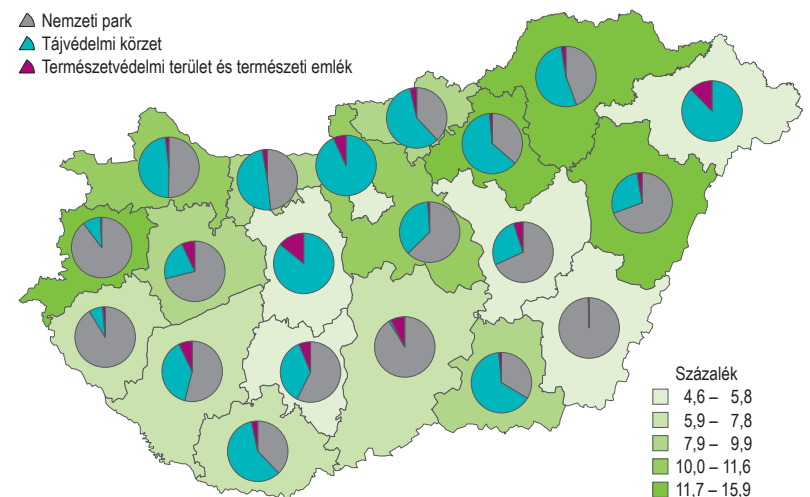
Forrás: Agrárminisztérium.

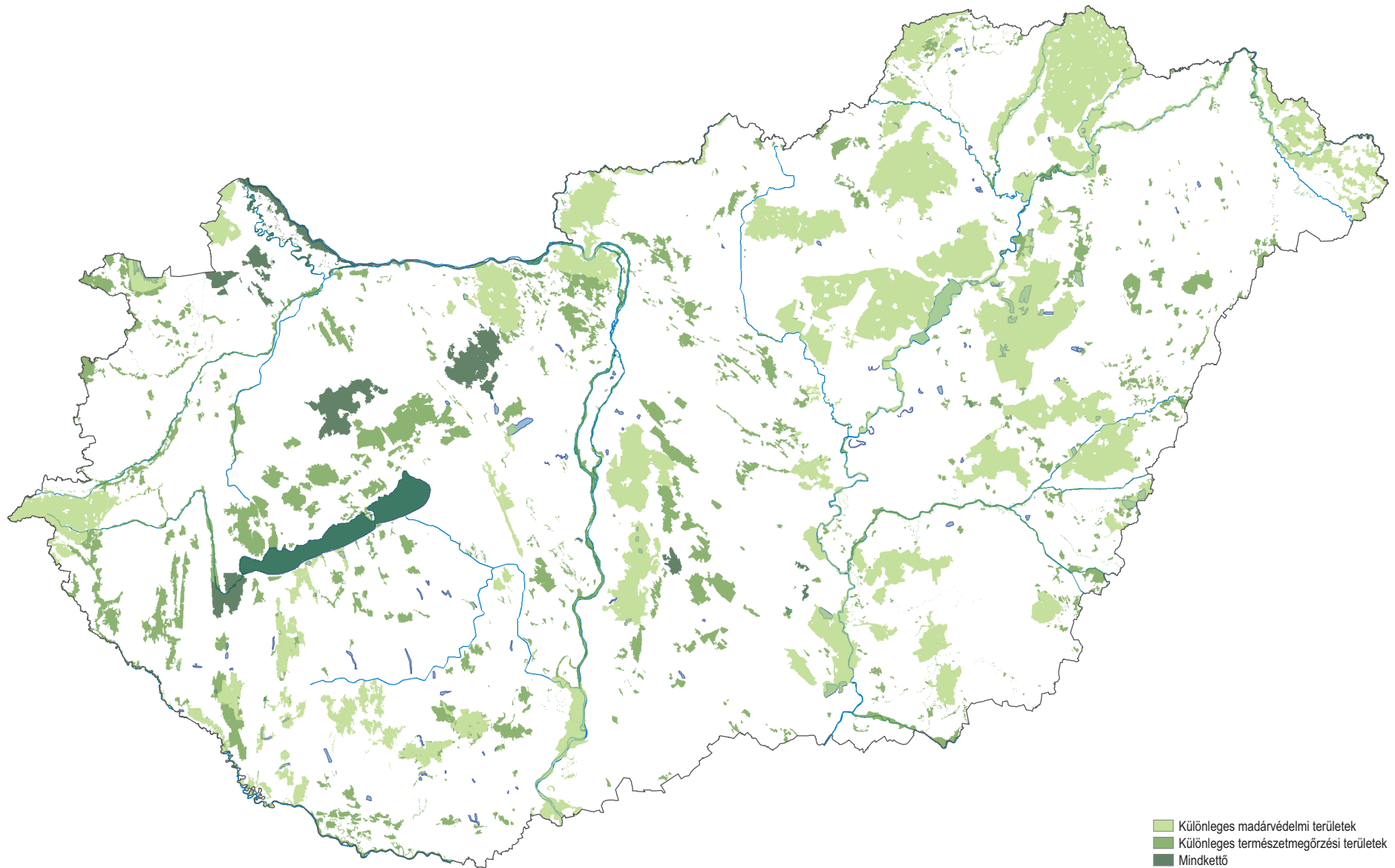
6.13. Erdőgazdálkodási célú terület elsődleges rendeltetés szerint, 2022. december 31.

2022 végén hazánkban az erdőgazdálkodási célú területek kiterjedése 2 millió 72 ezer hektár volt, 26 ezer hektárral nagyobb, mint 2010-ben. A gazdasági és a közjóléti rendeltetésű erdők kiterjedése – a vármegyek többségében – tendenciájában csökken. Országosan mindössze a védelmi rendeltetésű erdők területe nőtt, a 2010. évi 689 ezer hektárról 2022-re 777 ezer hektárra, ezt jórészt a gazdasági rendeltetésű erdőkből való átsorolás eredményezte.

Forrás: Nemzeti Földügyi Központ Erdészeti Főosztály.

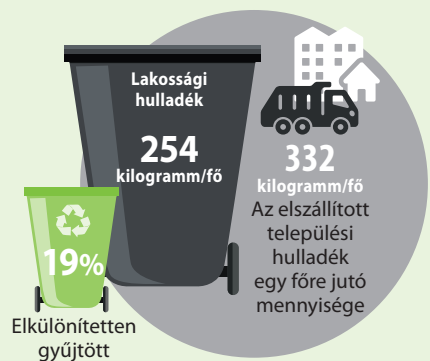
6.15. Natura 2000 területek

Víz- és hulladék-gazdálkodás

Nyolc év emelkedést követően az összes települési hulladék, valamint ezen belül a lakosságtól elszállított mennyisége egyaránt csökkent. 2022-ben 3,2 millió tonna települési hulladékot gyűjtöttek össze, ennek több mint háromnegyede a lakosságtól származott. A lakosságtól elkülönítetten gyűjtött hulladék aránya – évtizedes bővülés után – az egy évvel korábbival közel azonos volt.

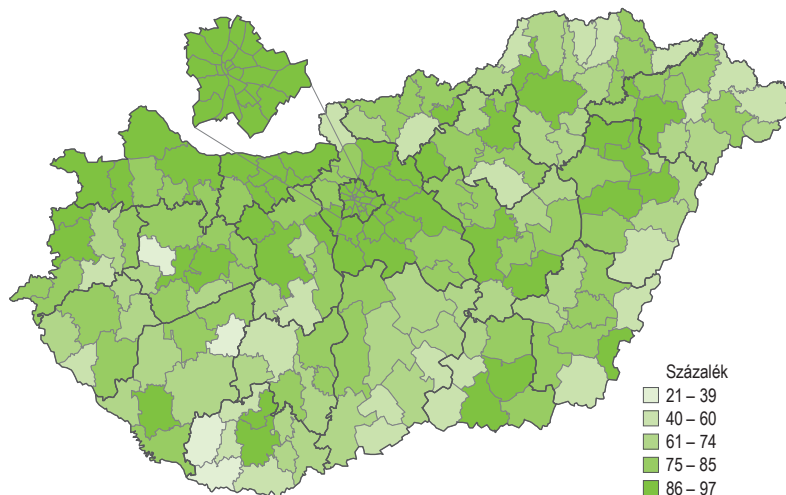

▲ A lakosságtól elszállított települési hulladék megoszlása a gyűjtés módja szerint, 2022

6.16. Az egy közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakásra jutó ivóvízfogyasztás, 2022*

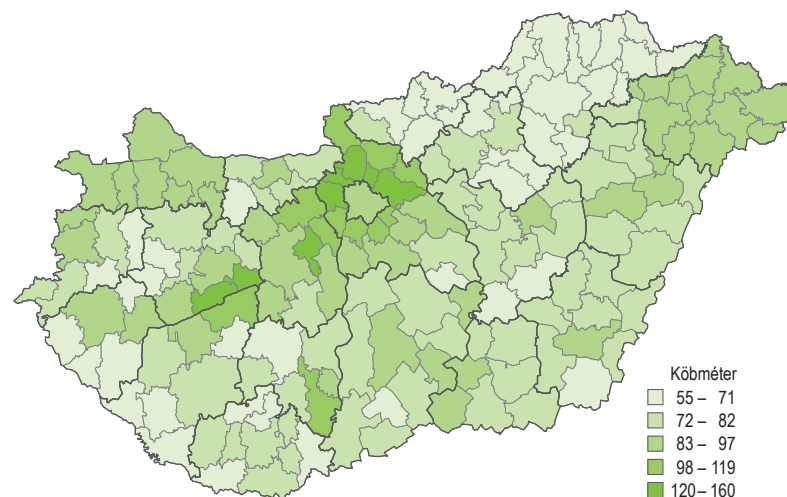
A közüemi ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások 2022-ben – az előző évvel lényegében megegyezően – átlagosan 86 m³ vizet fogyasztottak. A Budapesti agglomeráció néhány járásában az országos érték másfélszeresét is meghaladta a lakossági vízfelhasználás, miközben több észak-magyarországi járásban a hazai átlag háromnegyedét sem érte el.

* A közkifolyókon keresztül szolgáltatott ivóvízzel együtt.

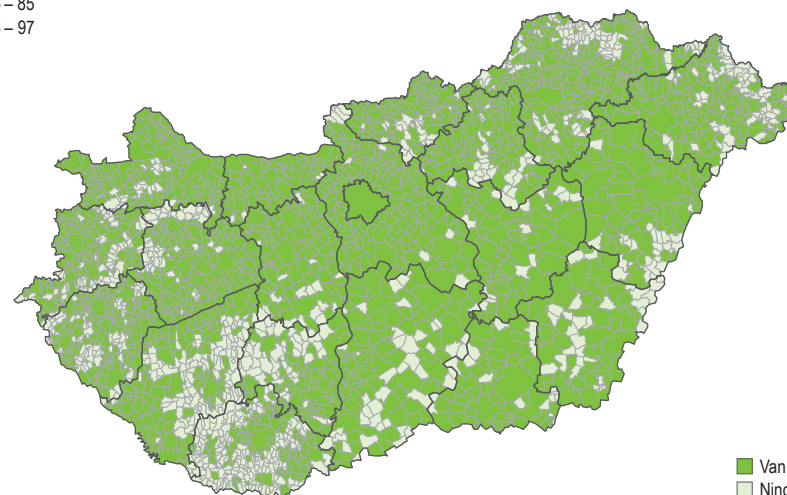
6.18. A közüemi szennyvízelvezető rendszerrel egyáltalán nem rendelkező települések, 2022

Az ezredfordulón a települések alig több mint negyedéről, 2022 végén a települések közel héttizedéről lehetett közcstartornán elvezetni a szennyvizet. A csatornahálózattal nem rendelkező települések nagyrészt olyan térségekben fekszenek, ahol nem megoldható a szennyvízelvezető közmű gazdaságos üzemeltetése.

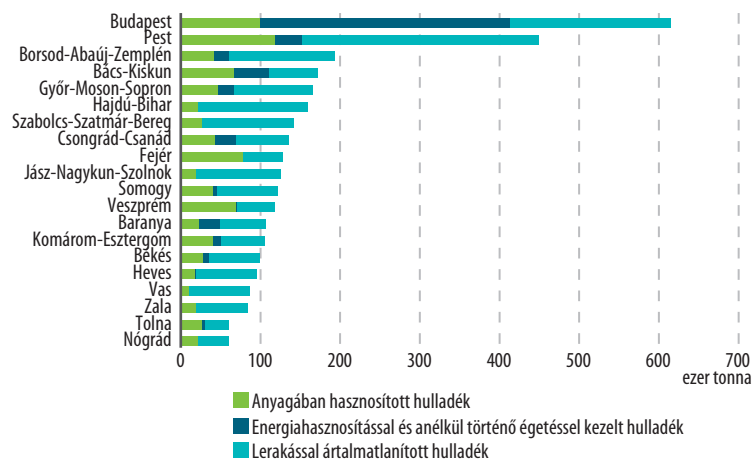
6.17. A közüemi szennyvízgyűjtő hálózatba bekapcsolt lakások aránya, 2022

A közüemi szennyvízhálózatba bekapcsolt lakások aránya 2022-ben elsősorban az alföldi és a délnyugat-magyarországi járásokban maradt el az országos átlagtól (83%). A legmagasabb értékeket a főváros és az azt körülvevő járasok mellett többek között a vármegyeszékhelyeket magukba foglaló járasok mutatták.

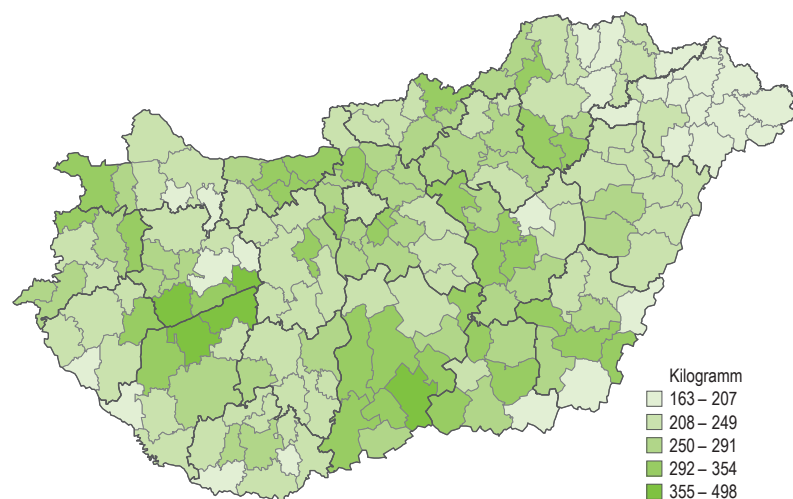
6.19. A hulladék hasznosítása, ártalmatlanítása, 2022

A hulladékkezelési módok közül a lerakás részesedése a legmagasabb (2022-ben 57%), aránya hat vármegyében továbbra is 75% fölötti volt. Az anyagában hasznosított hulladék mennyisége és részesedése (27%) az előző évi növekedés után csökkent. Égetéssel országosan a hulladék 16%-át ártalmatlanították, ennek aránya a fővárosban viszont kimagasló (51%) volt.

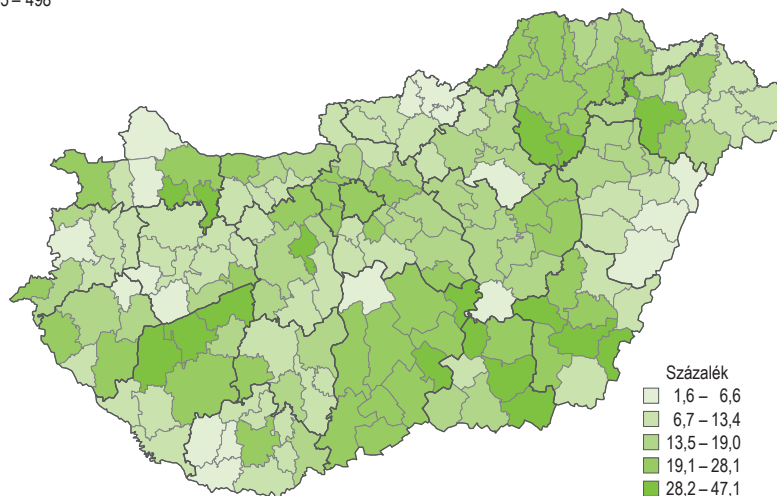
6.20. A közszolgáltatás keretében elszállított települési hulladék egy főre jutó mennyisége, 2022

A közszolgáltatás keretében elszállított települési hulladék járásonkénti egy főre jutó éves mennyisége a Balaton környéki (a Siófoki, a Fonyódi és a Balatonalmádi) járásokban volt a legmagasabb (395 és 498 kilogramm/fő közötti). A turisztikai célpontokban tapasztalt magas értékeket az eredményezi, hogy ott viszonylag alacsony a lakónépség, viszont a hulladék mennyisége igen jelentős.

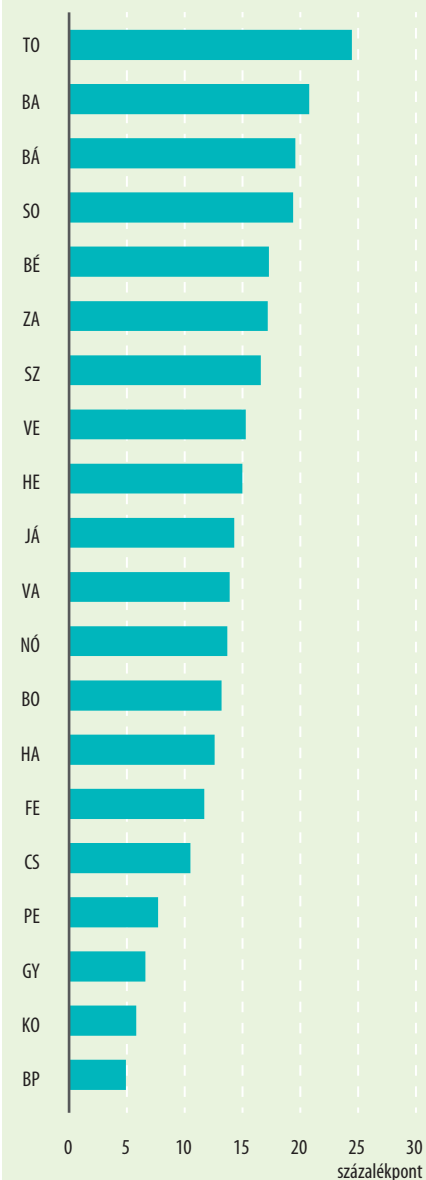

6.21. A lakosságtól elkülönített gyűjtéssel elszállított hulladék aránya, 2022

Az elkülönített hulladékgyűjtés kiterjesztése az anyagában hasznosítás megteremtésének egyik alapfeltétele. A lakosságtól elkülönített gyűjtéssel elszállított hulladék részesedése 2022-ben három járásban (Siófoki, Szarvasi és Fonyódi) 40% feletti volt. A vidéki járások kicsivel több mint felében (közte az összes Tolna és Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyeiben) nőtt ez az arány, azonban negyvenben továbbra is a hulladék kevesebb mint egytizedét gyűjtötték szelektíven.

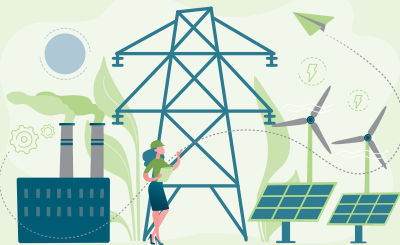

6.22. Másodlagos közműolló vármegyénként, 2022*

* A víz- és a csatornahálózatba bekapcsolt lakások arányának különbsége.

Energiafelhasználás

Az ország primerenergia-felhasználása 2022-ben az előző évinél 5,5%-kal kevesebb, 1091 petajoule (PJ) volt. Az év során szolgáltatott villamos energia 30, a vezetékes gáz 44, a távhőmennyiség 74%-át a lakosság használta fel. A háztartások 2021-ben az igénybe vett energia (269 PJ) döntő hányadát fűtésre fordították.

196,4
Petajoule

Fűtés/
hűtés

31,9
Petajoule

Használati
meleg víz

27,4
Petajoule

Világítás és
elektromos
készülékek

13,0
Petajoule

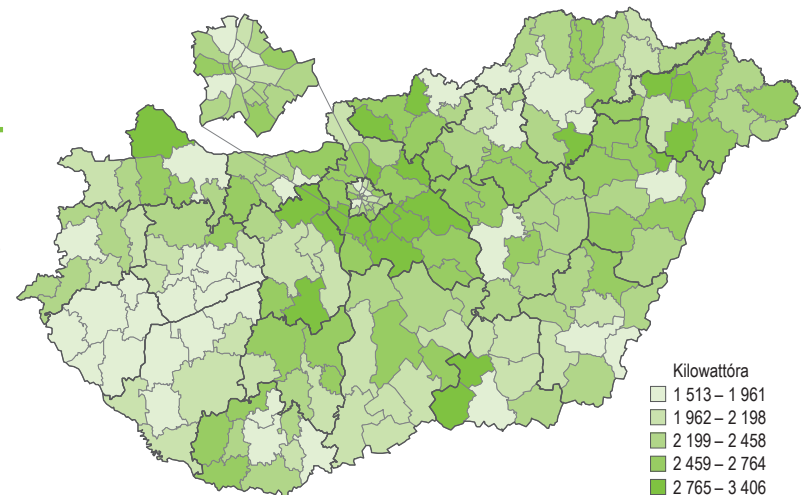
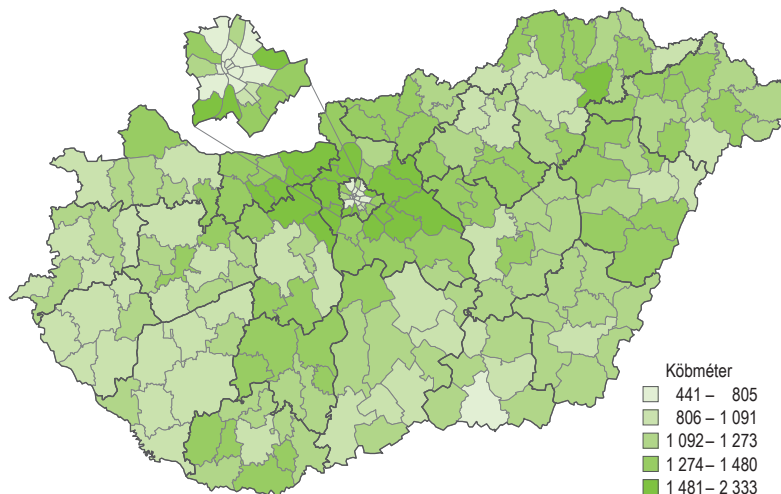

Főzés

▲ A háztartások végső energiateljesítménye, 2021

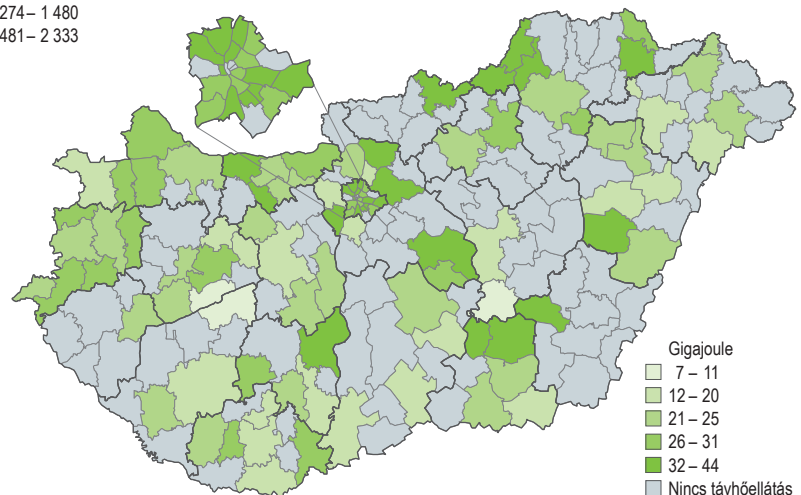
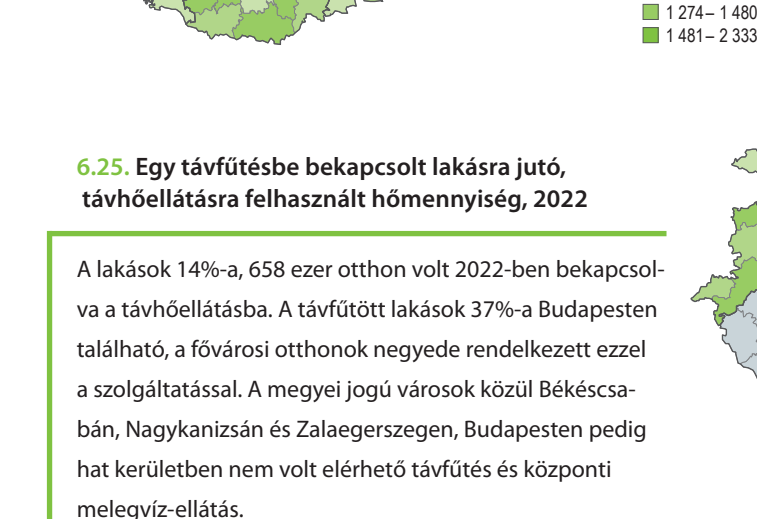
6.23. Egy háztartási fogyasztóra jutó villamosenergia-felhasználás, 2022

A korábbi évek növekvő tendenciáját követően 2022-ben csökkent a háztartások fajlagos villamosenergia-felhasználása: a lakossági fogyasztók átlagosan 2226 kilowattóra villamos energiát használtak fel, 135 kilowattórával kevesebbet az egy évvel korábbinál. A fogyasztás jellemzően a főváros vonzáskörzetében és az ország északnyugati térségében volt nagyobb, a délnyugati részén pedig kisebb az átlagosnál.

6.24. Egy háztartási fogyasztóra jutó vezetékesgáz-fogyasztás, 2022

A háztartások 71%-ában használtak a lakók vezetékes gázt 2022-ben, jellemzően fűtésre. A háztartások éves átlagos gázfogyasztása 1128 köbméter volt, 61 köbméterrel kevesebb, mint 2021-ben. A Pilisvörösvári járás és két fővárosi kerület (XVI. és XXII. kerület) kivételével az ország többi részén a kedvezményes mennyiség (1729 köbméter) alatt maradt az éves felhasználás.

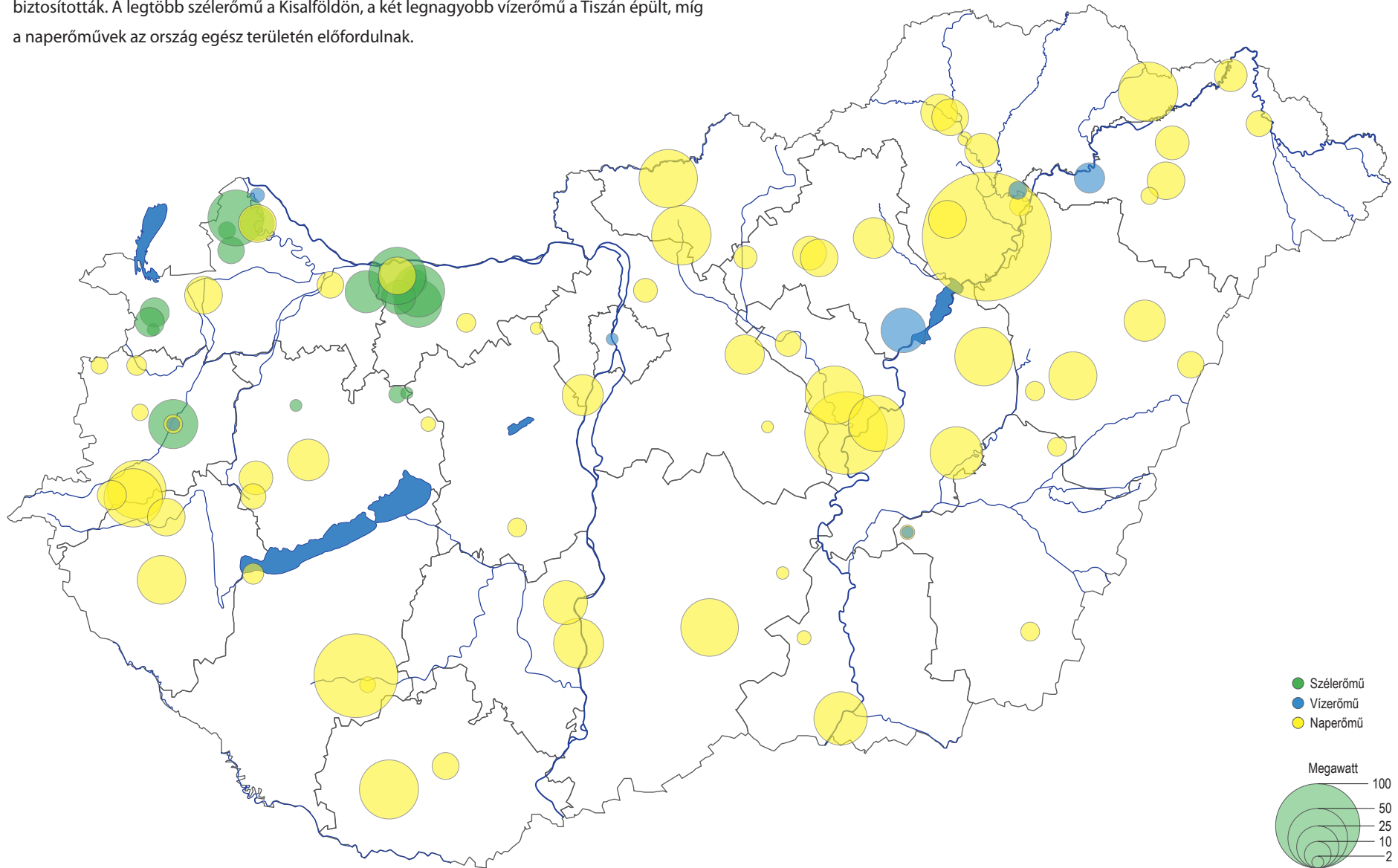

6.25. Egy távfűtésbe bekapcsolt lakásra jutó, távhőellátásra felhasznált hőmennyiség, 2022

A lakások 14%-a, 658 ezer otthon volt 2022-ben bekapcsolva a távhőellátásba. A távfűtött lakások 37%-a Budapesten található, a fővárosi otthonok negyede rendelkezett ezzel a szolgáltatással. A megyei jogú városok közül Békéscsabán, Nagykanizsán és Zalaegerszegen, Budapesten pedig hat kerületben nem volt elérhető távfűtés és központi melegvíz-ellátás.

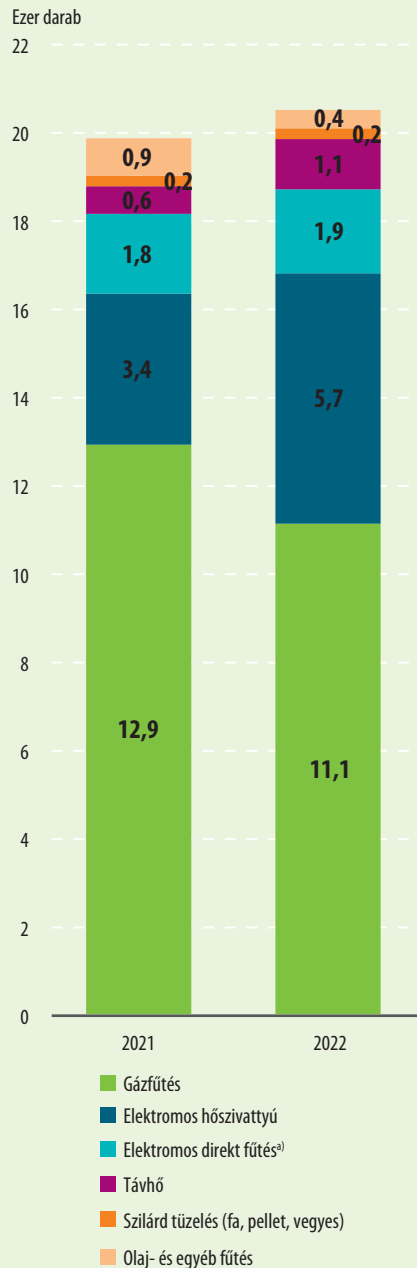
6.26. A legalább 2 megawatt beépített teljesítőképességű, villamos energiát termelő nap-, szél- és vízerőművek, 2023. augusztus 31.*

A napfény, a szél és a víz hasznosításával előállított villamos energia 2014 és 2022 között 5,4-szeresére nőtt. 2022-ben a villamosenergia-termelés 11%-át a nap-, 1,8%-át a szél-, 0,6%-át a vízerőművek biztosították. A legtöbb szél erőmű a Kisalföldön, a két legnagyobb vízerőmű a Tiszán épült, míg a naperőművek az ország egész területén előfordulnak.

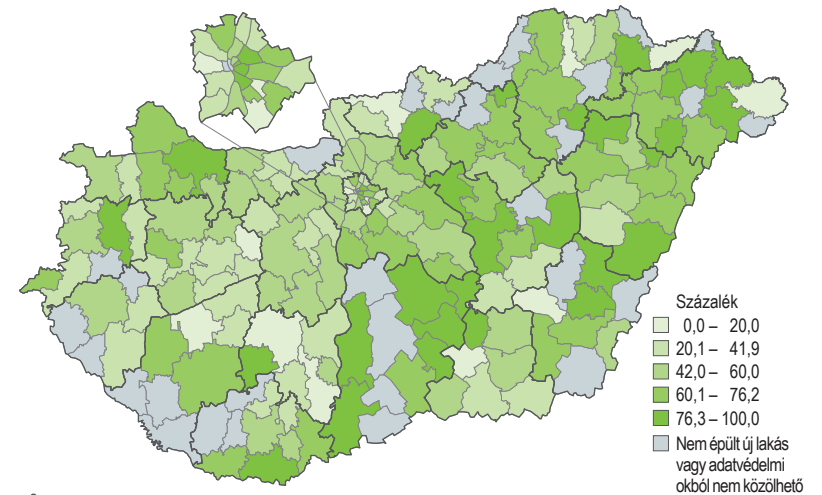
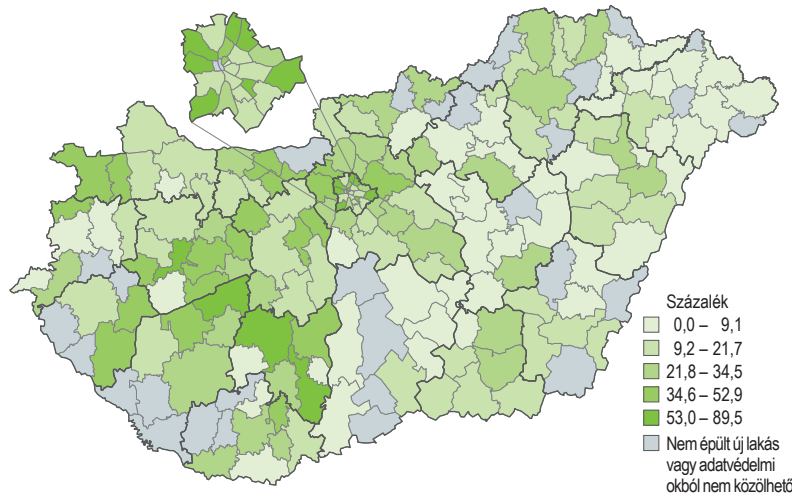
* A naperőművek közül azok, amelyek egymás mellett vannak, de különállónak minősülnek és nem érik el a megadott teljesítményt, nem szerepelnek a térképen.
Forrás: Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal.

6.27. Az épített lakások fűtési energia szerint

6.28. A gázfűtéssel épített lakások aránya a lakásépítésekben, 2022

Az újonnan épült lakásokban továbbra is a gáz a leggyakoribb fűtőanyag, a 2022-ben felépült lakások több mint felében ezzel fűtenek. A járáskor 45%-ában ennél nagyobb arányban adtak át gázfűtéssel működő lakást, ezek többsége alföldi, illetve észak-magyarországi járás volt.

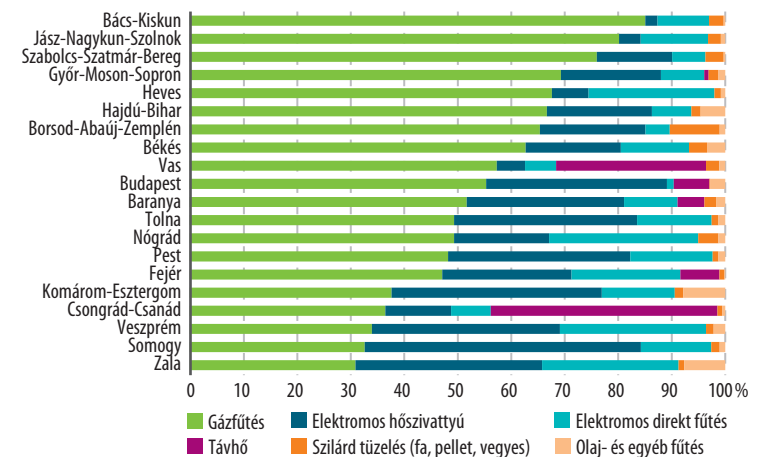

6.29. Az elektromos hőszivattyúval épített lakások aránya a lakásépítésekben, 2022

Az elektromos hőszivattyúk beépítése egyre elterjedtebb, aránya országos átlagban az egy évvel korábbi 17-ről 28%-ra emelkedett 2022-ben. E fűtési mód gyakorisága a járáskor több mint negyedében, így 10 fővárosi kerületben, több Pest vármegyei járásban, számos dunántúli térségben és néhány kelet-magyarországi járásban meghaladta az országos átlagot.

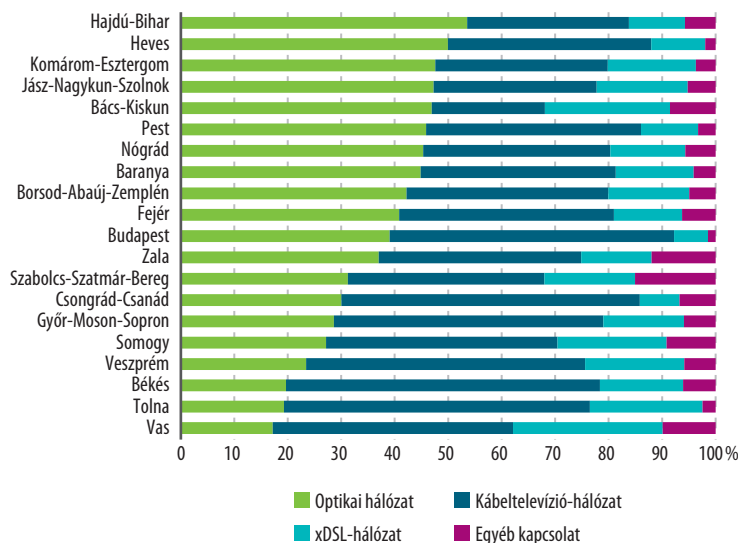
6.30. Az épített lakások megoszlása fűtési energia szerint, 2022

Az új lakások építésénél 2022-ben az elektromos direkt fűtés volt a harmadik legnépszerűbb fűtési mód, 9,3%-ukban a fűtést közvetlenül a hálózatra csatlakoztatott elektromos eszközökkel oldották meg. Szilárd tüzelőanyag használatára országosan az új lakások mindössze 1,2%-a épült, ez a megoldás azonban Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében ennél csaknem 8-szor, Nógrád, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Békés vármegyében pedig mintegy 3-szor gyakoribb volt.

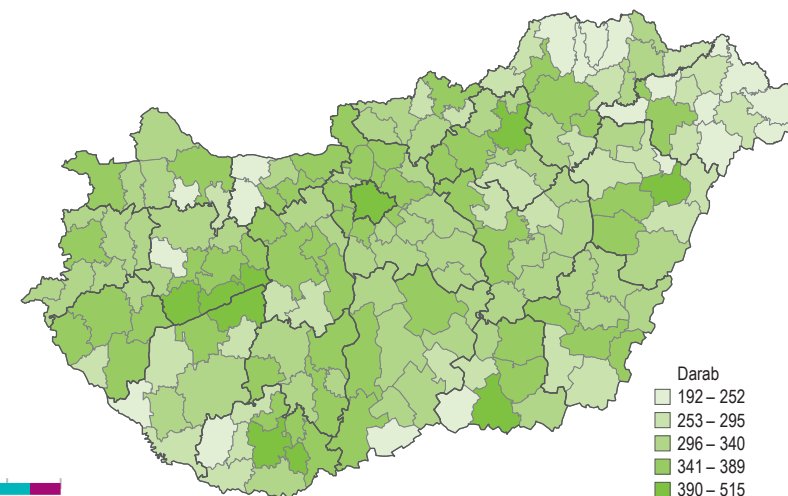
6.31. A helyhez kötött internet-előfizetések ezer lakosra jutó száma, 2022

Népességarányosan elsősorban a gazdaságilag fejlettebb dunántúli járásokban, a nagyvárosi térségekben, valamint a fővárosban és környékén a legmagasabb a helyhez kötött internet-előfizetések száma. Egyes, főleg északkeleti járásokban viszont az országos átlag (366) kétharmadát sem érte el a mutató értéke.

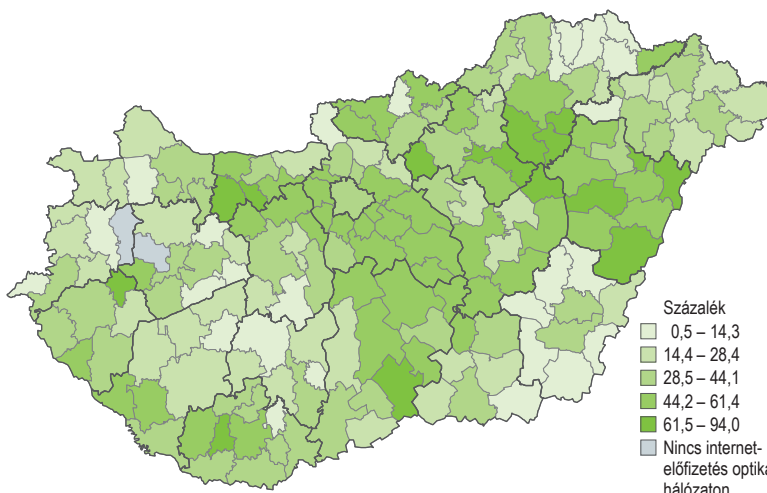
6.33. Az optikai hálózaton alapuló internet-előfizetések aránya az összes helyhez kötött előfizetésen belül, 2022

2022-ben a helyhez kötött internet-előfizetések közül országosan már 10-ből 4 a legfejlettebb, optikai hálózaton keresztül elérést tette lehetővé. Ez a technológia főleg egyes Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei és a hajdú-bihari járásokban elterjedtebb, míg a Dunántúl középső részén, illetve Békés vármegyében kevésbé jellemző.

6.32. A helyhez kötött internet-előfizetések megoszlása kapcsolattípusok szerint, 2022

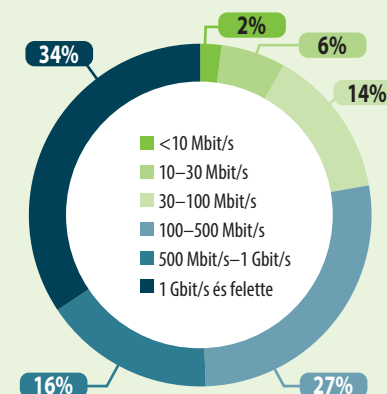
Hazánkban az utóbbi években folyamatosan nőtt a legfejlettebb technológia, az optikai hálózat részaránya az előfizetésekben, miközben a másik két jelentősebb kapcsolattípusé csökkent. Jelentősek a különbségek vármegyék szerint, míg Vasban az optikai hálózat részaránya 17% volt 2022-ben, addig Hajdú-Bihar vármegyében 54%.

Internethálózat

A mobil- és a helyhez kötött internet-hálózatokon átmenő adatforgalom folyamatosan nő. Utóbbi előfizetőinek száma a piac telítődése miatt évek óta visszafogott ütemben emelkedik, 2022 végén 3,5 millió ilyen előfizetést tartottak nyilván. Egyre többen részesítik előnyben az interneteléshez gyors sebességet (legalább 500 Mbit/s-ot) biztosító csomagokat.

▲ A helyhez kötött internet-előfizetések megoszlása névleges sávszélességek szerint, 2022

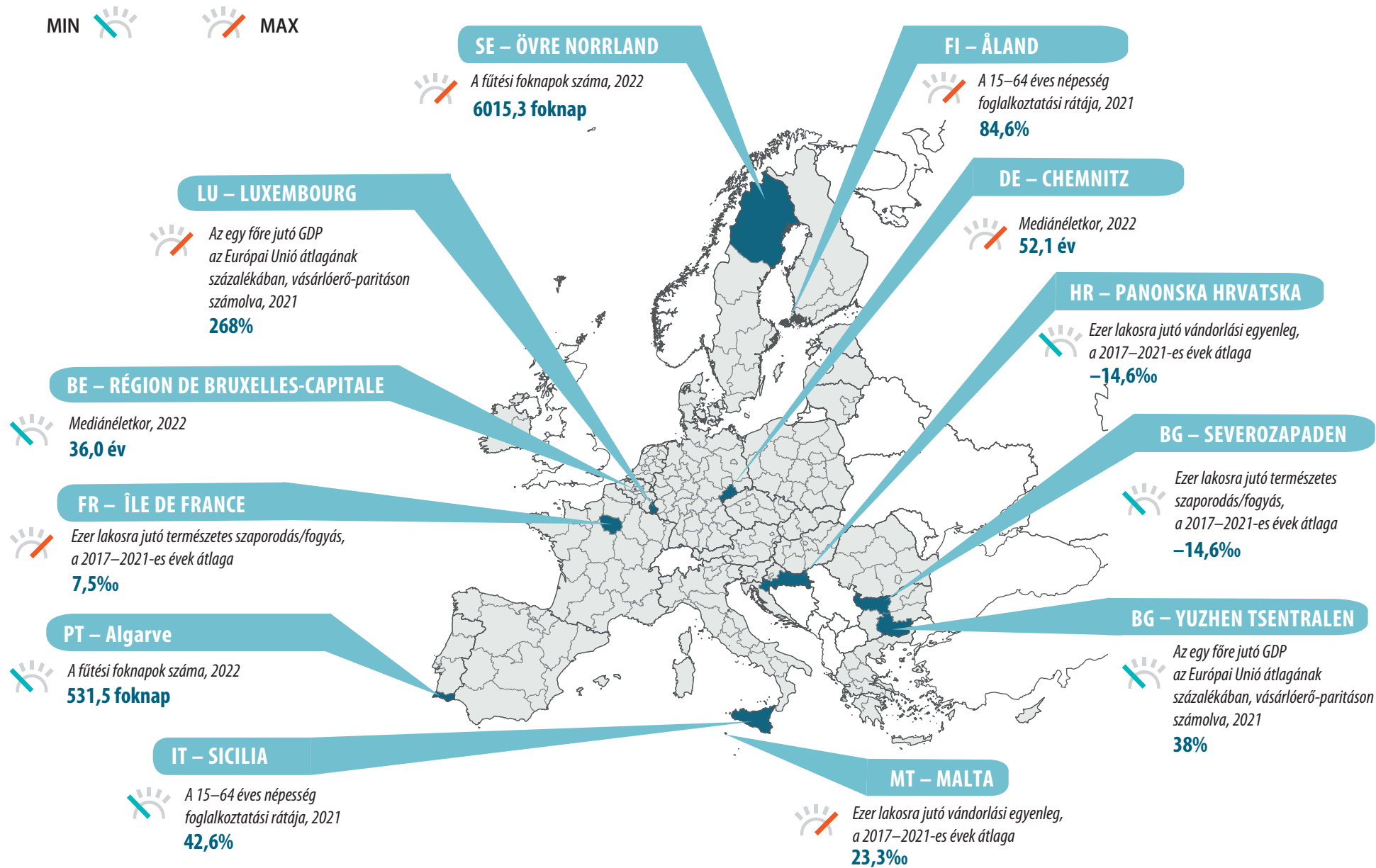
7 A regionális különbségek főbb mutatói az Európai Unióban

Unió szélőértékek	92
Az unió népesség jellemzői	94
Társadalmi helyzet az EU-ban.	98
Pillanatkép az EU gazdaságáról.	102
Energiagazdálkodás az EU-ban.	104

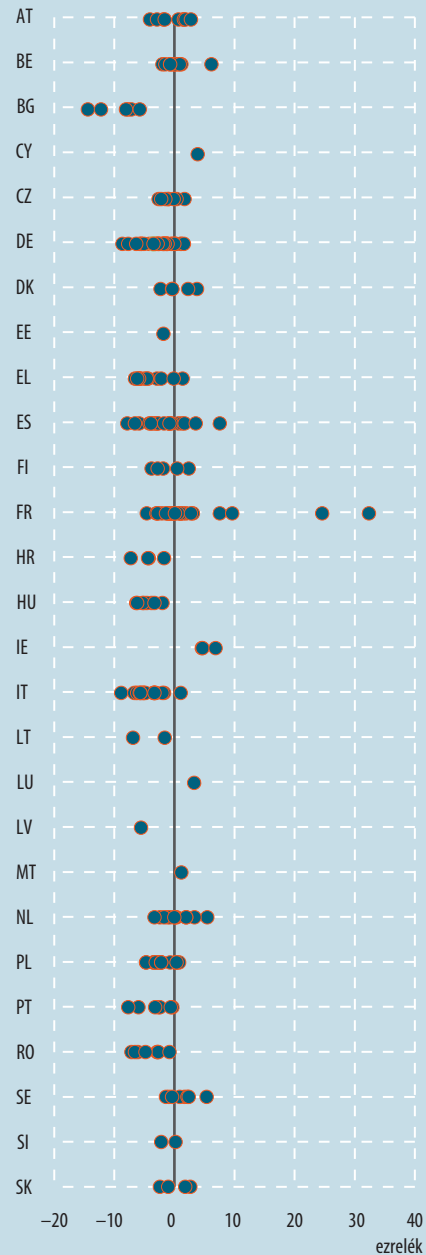
Uniós szélsőértékek*

7.1. Uniós szélsőértékek néhány kiemelt mutató alapján

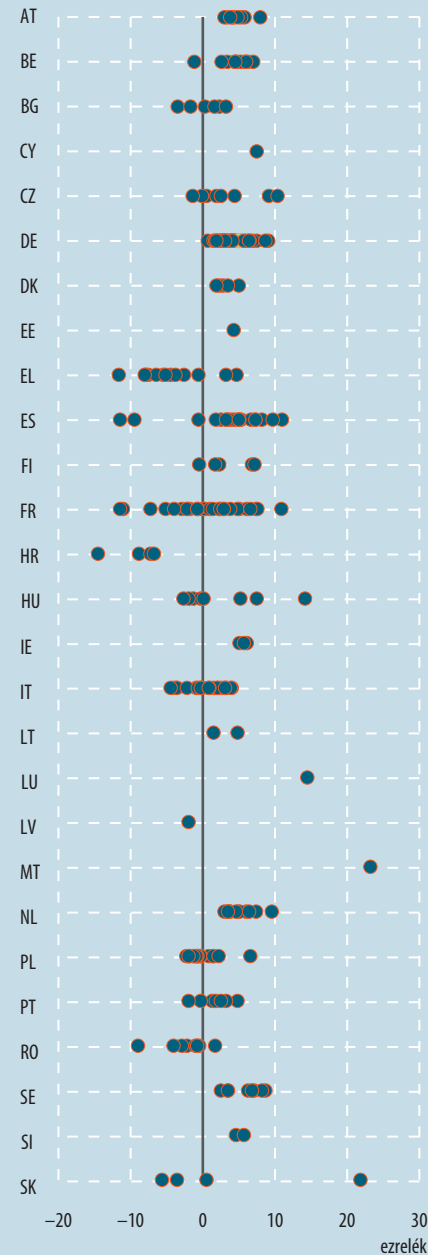

* A szélsőértékek meghatározásánál nem vettük figyelembe az európai kontinensen kívüli francia régiókat, valamint a Spanyolországhoz és Portugáliához tartozó autonóm területeket.

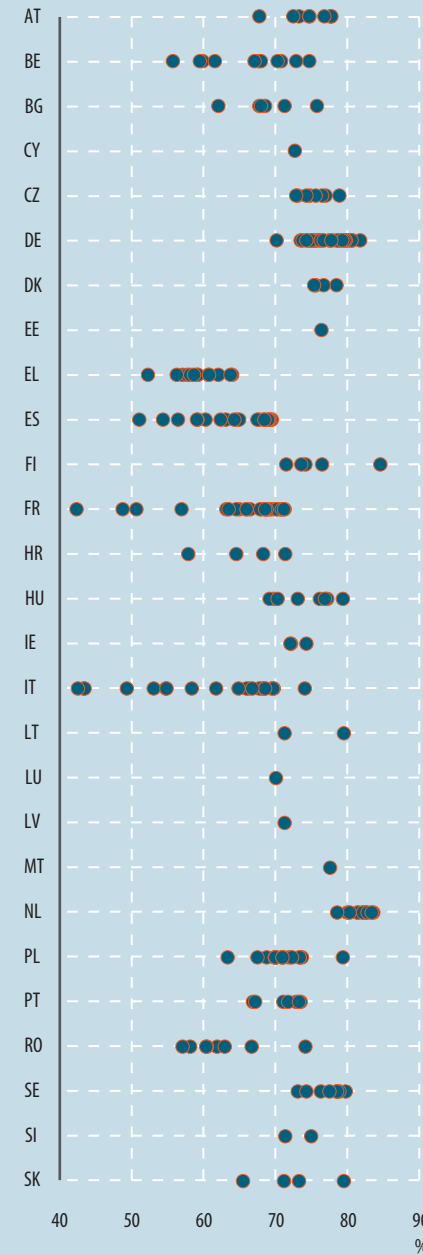
7.2. Ezer lakosra jutó természetes szaporodás/fogyás, 2017–2021 átlaga

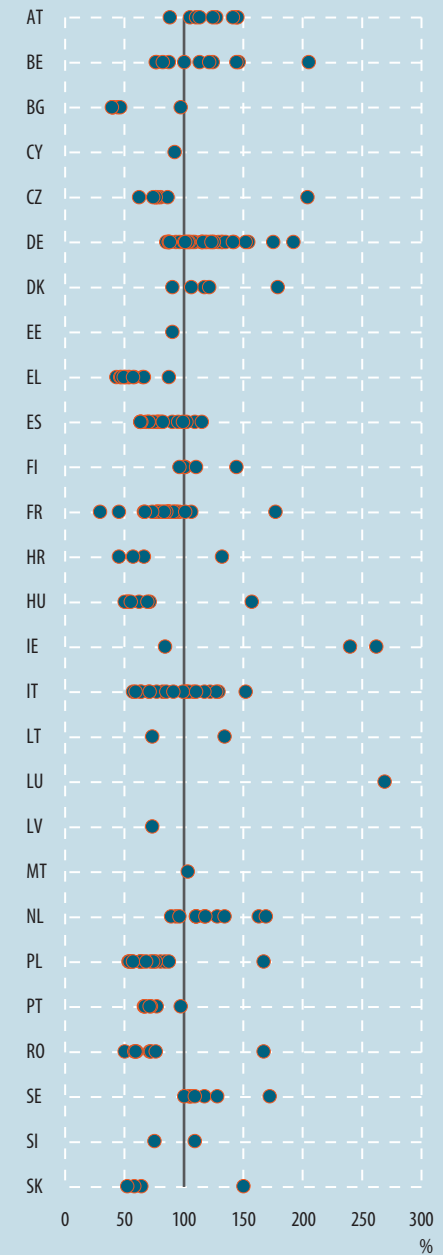
7.3. Ezer lakosra jutó vándorlási egyenleg, 2017–2021 átlaga

7.4. A 15–64 éves népesség foglalkoztatási rátája, 2022

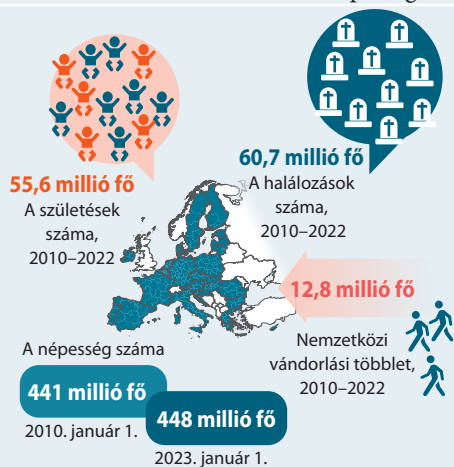
7.5. Az egy főre jutó GDP az Európai Unió átlagának százalékában, vásárlóerő-paritáson számolva, 2021

Az uniós népesség jellemzői

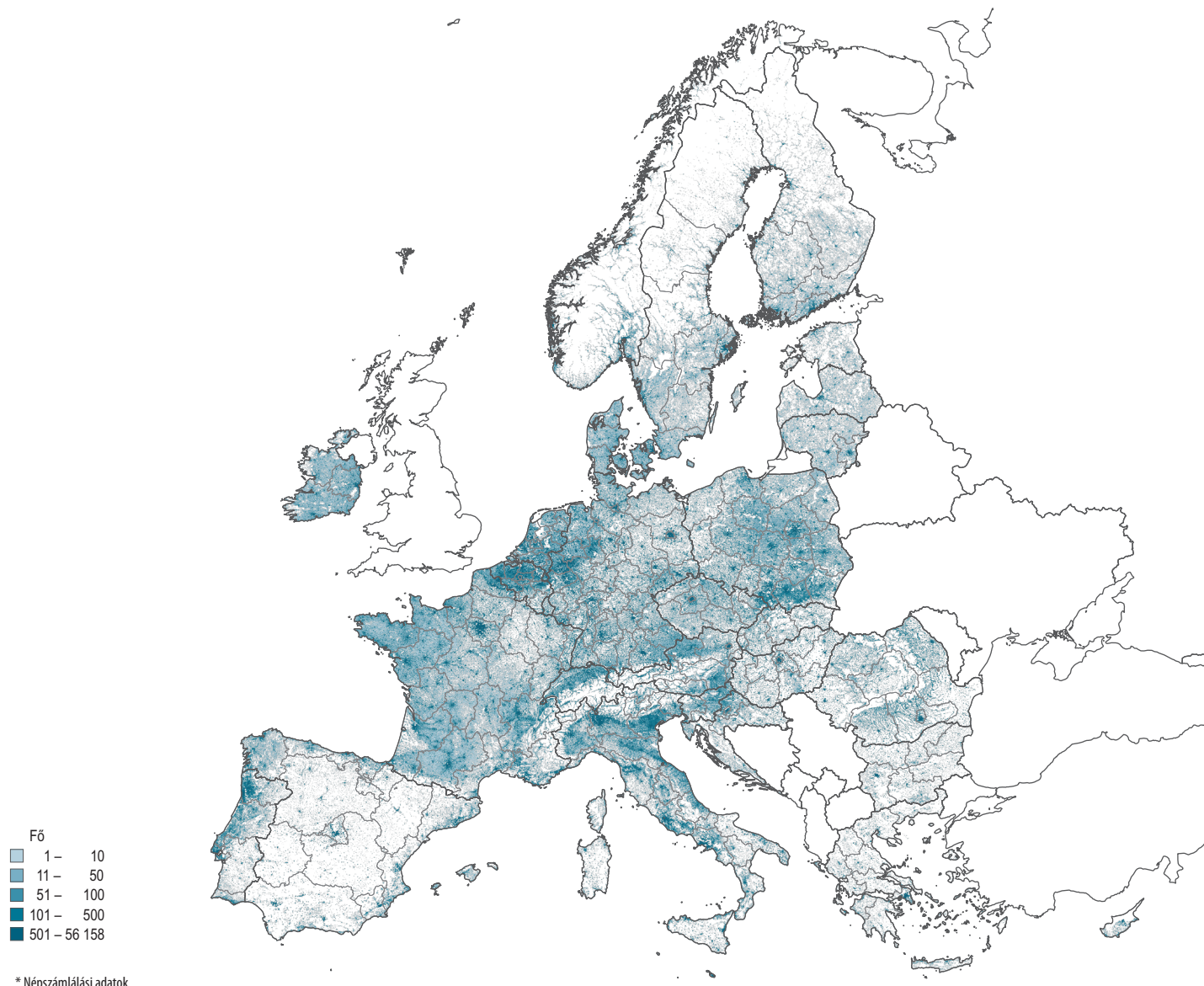

Az Európai Unióban (EU27_2020) a születések száma 2012 óta minden évben elmaradt a halálozásokétól. Azonban a nemzetközi vándorlásból adódó többlet miatt az unió lélekszáma 2019-ig emelkedett. 2020-ban és 2021-ben csökkent a népességszám, amit elsősorban a koronavírus-járvány miatt megugró halálozások okoztak. 2022-ben ismét nőtt az unió népessége.

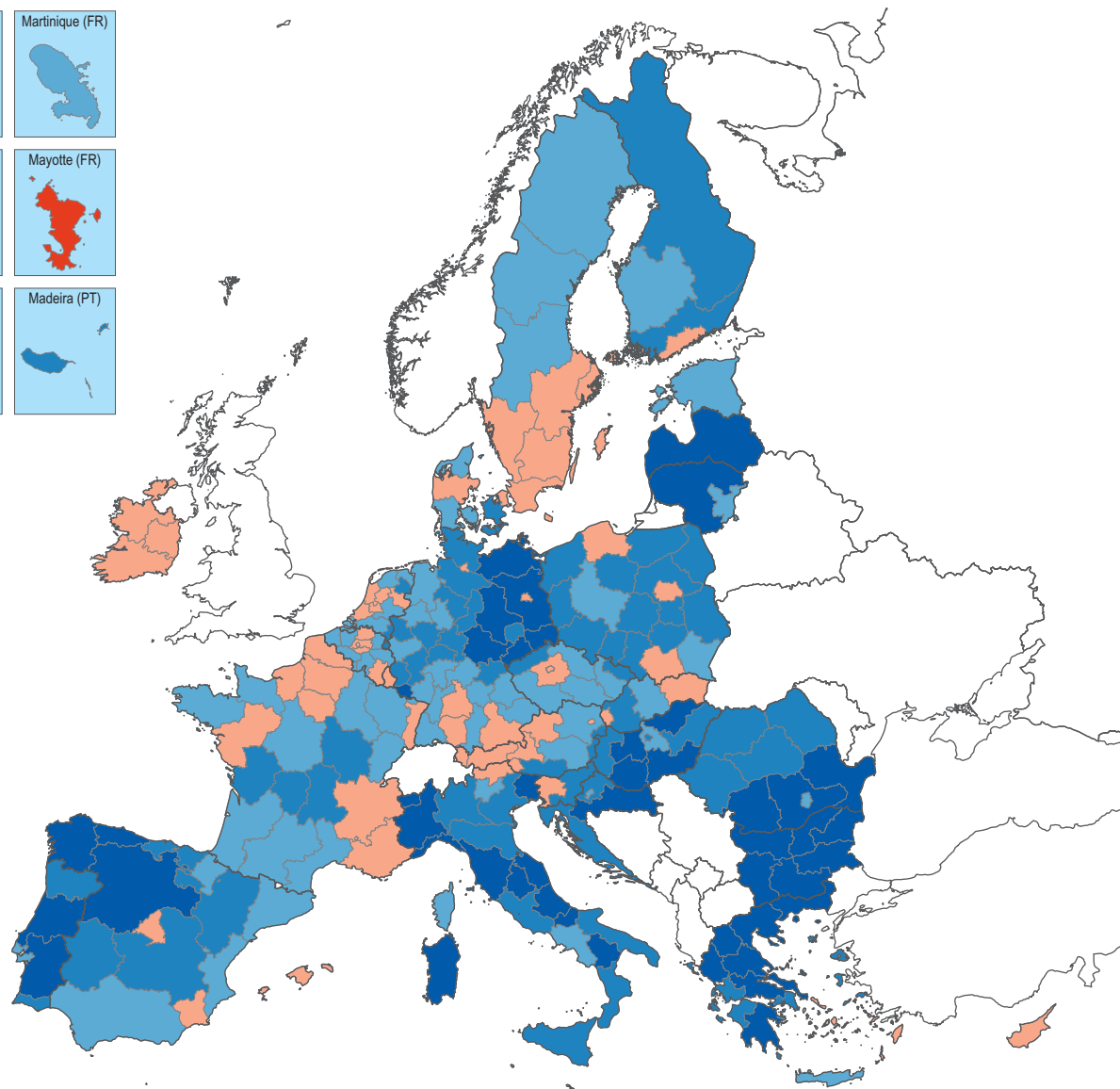
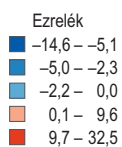
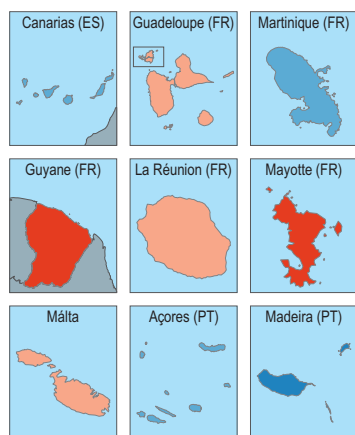
7.6. Az egy négyzetkilométeres földrajzi rácshálóra (gridre) jutó népesség száma, 2021*

A népesség térbeli eloszlását jórészt a természeti adottságok és a gazdasági lehetőségek határozzák meg. Az unió legsűrűbben lakott területeinek a Benelux államok, Németország északnyugati és Olaszország északi része, valamint a fővárosi, nagyvárosi térségek számítanak. Az uniós népesség mintegy 10%-a él a tagállamok fővárosaiban.

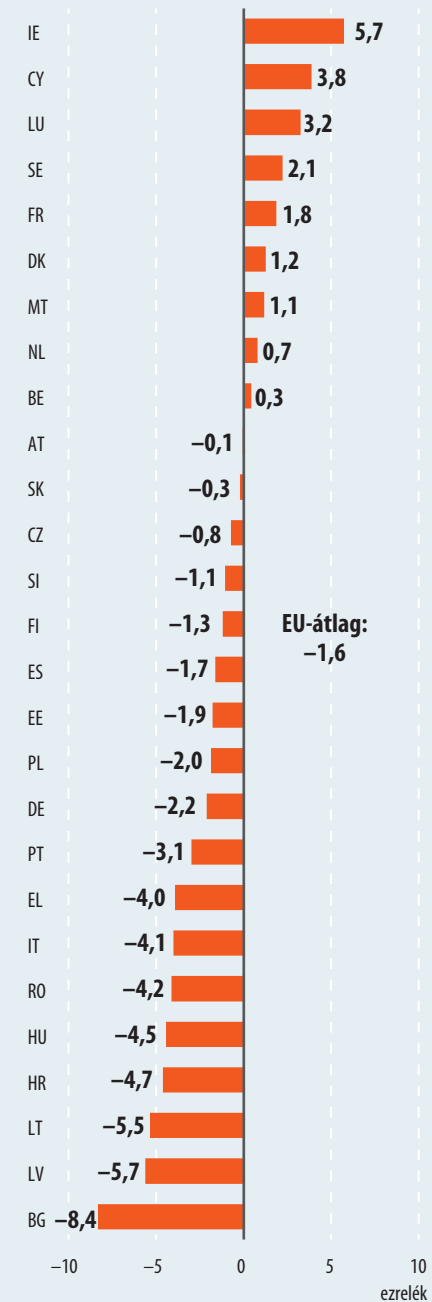

7.7. Ezer lakosra jutó természetes szaporodás/fogyás, 2017–2021 átlaga

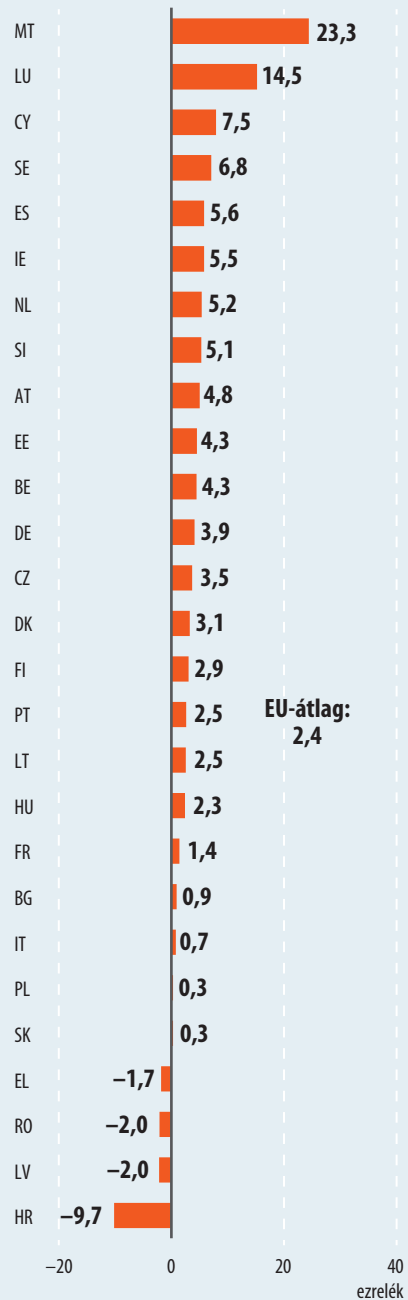
2017 és 2021 között az uniós régiók 74%-ában a halálozások száma meghaladta a születéseket. Természetes szaporodás leginkább Írországot, a Benelux államok és Franciaország egyes régióit, Svédország sűrűbben lakott területeit, az Alpok térségét, valamint a fővárosok, illetve a legnagyobb népességű városok környékét jellemezte.

7.8. Ezer lakosra jutó természetes szaporodás/fogyás, 2017–2021 átlaga

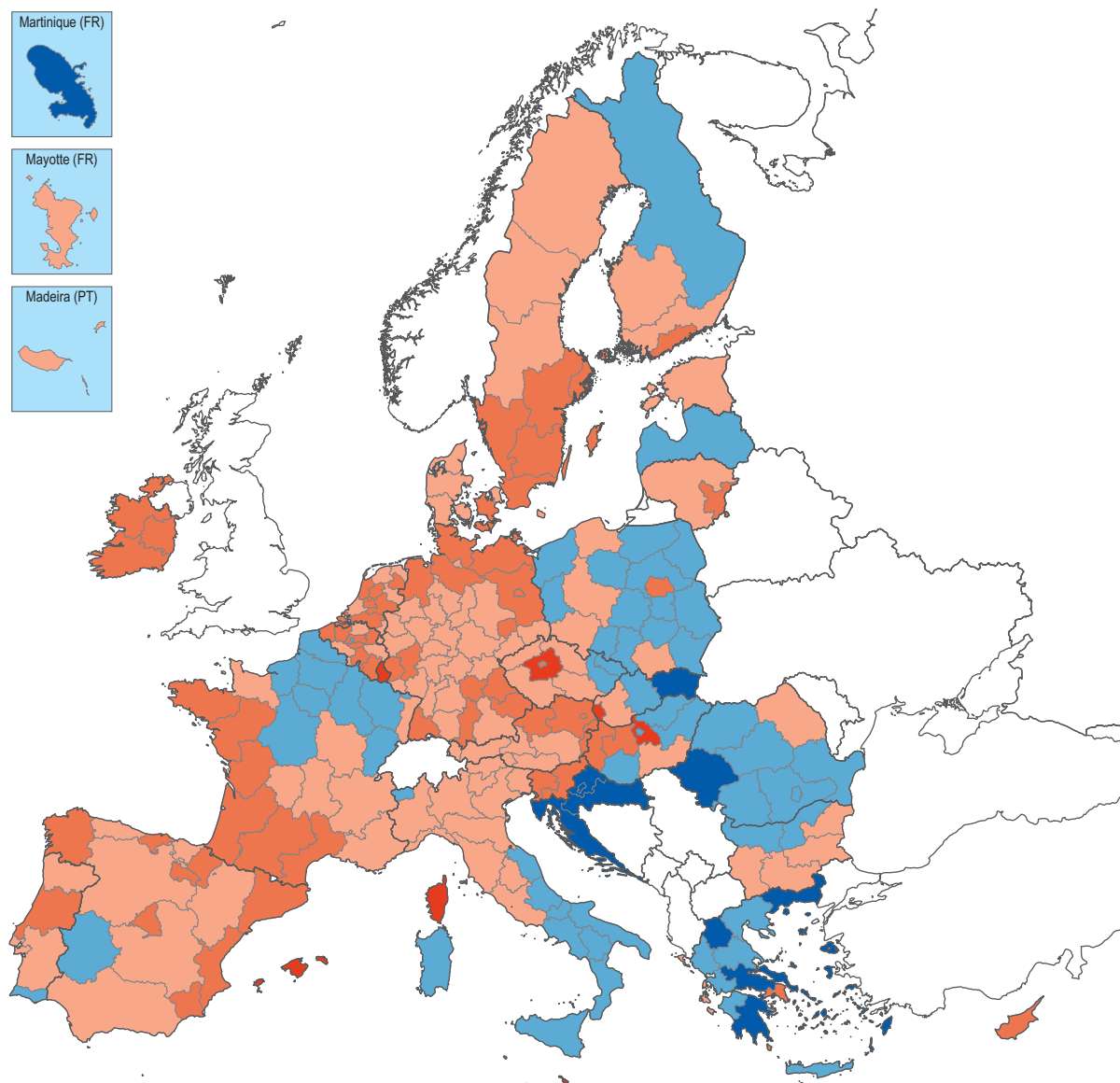
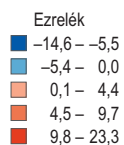
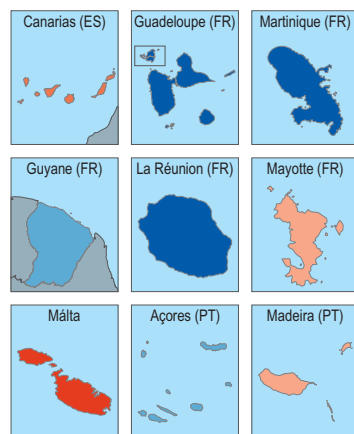

7.9. Ezer lakosra jutó vándorlási egyenleg tagállamonként, 2017–2021 átlaga

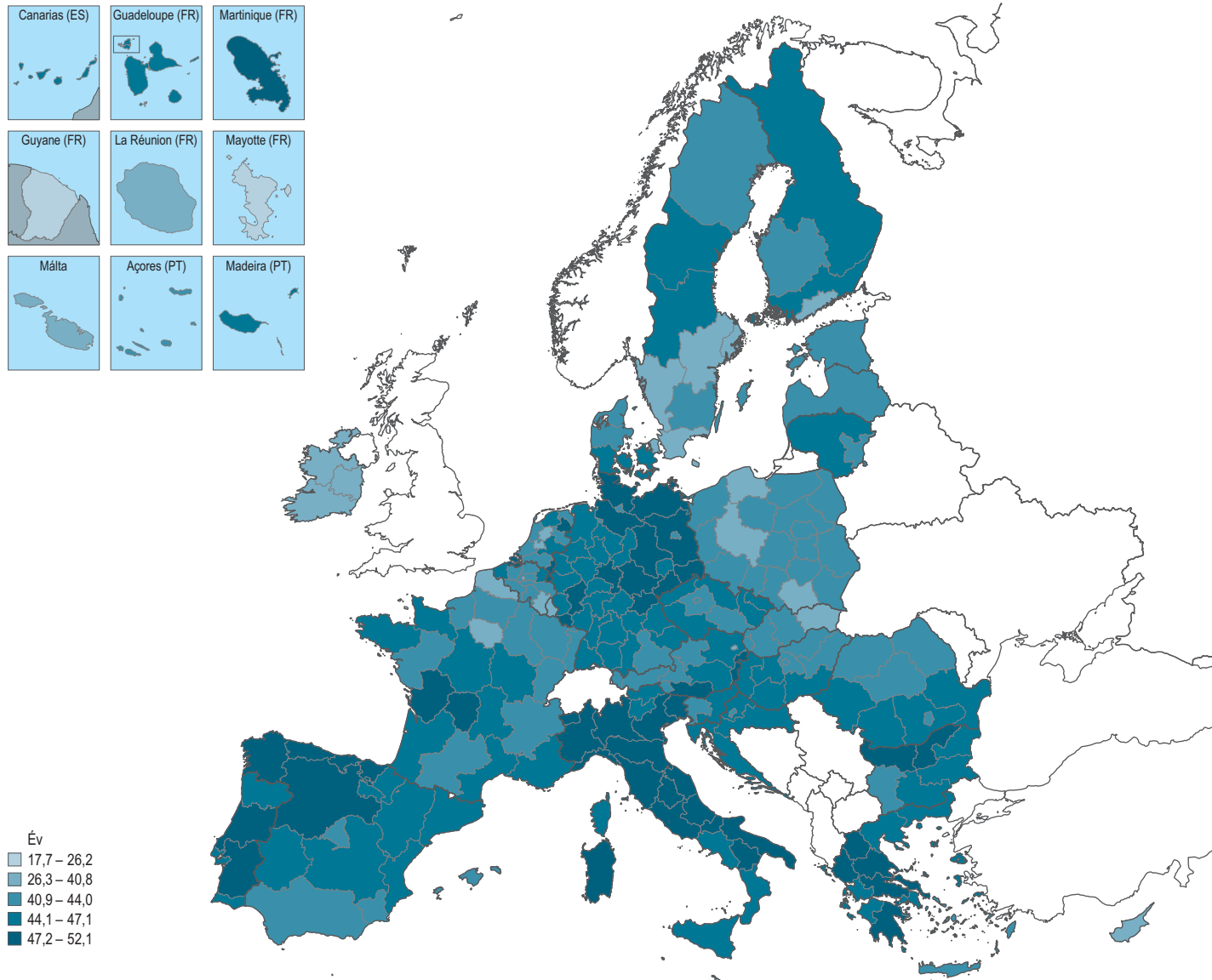
7.10. Ezer lakosra jutó vándorlási egyenleg, 2017–2021 átlaga

2017 és 2021 között – a közösségen belüli vándorlást is figyelembe véve – a bevándorlók száma a régiók 70%-ában meghaladta az elvándorlókéét. A vándorlás fő iránya a gazdaságilag fejlettebb térségek felé mutat. A régiók egyenlegét az unió kívülről érkezők száma is befolyásolja.

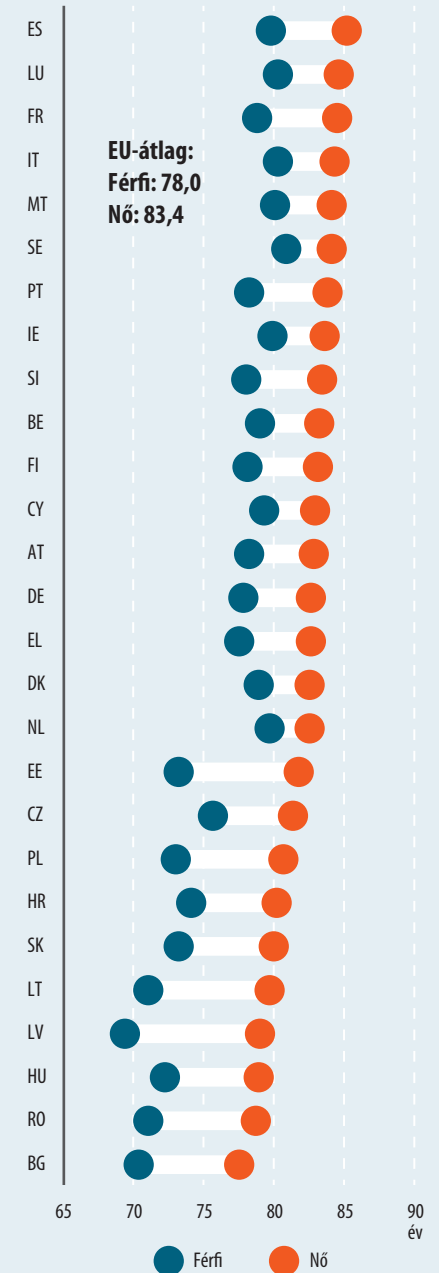

7.11. Mediánéletkor, 2022

Az Európai Uniót idősödő korszerkezet jellemzi, 2022-ben a népesség fele 44 évesnél idősebb volt. A mediánéletkor regionális mintázata jellemzően a természetes népmozgalmi folyamatokét követi, vagyis azokon a területeken alacsonyabb, amelyeken a születések száma meghaladja a halálozásokét.

7.12. Születéskor várható átlagos élettartam, 2022*

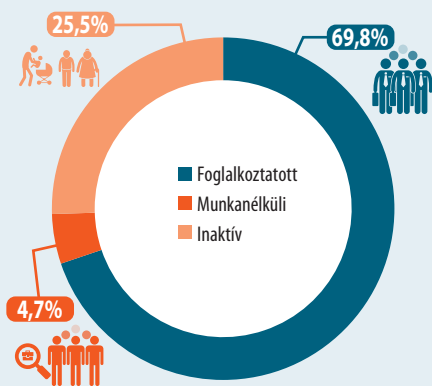

* Írország és Németország adatai 2021-re vonatkoznak.

Társadalmi helyzet az EU-ban

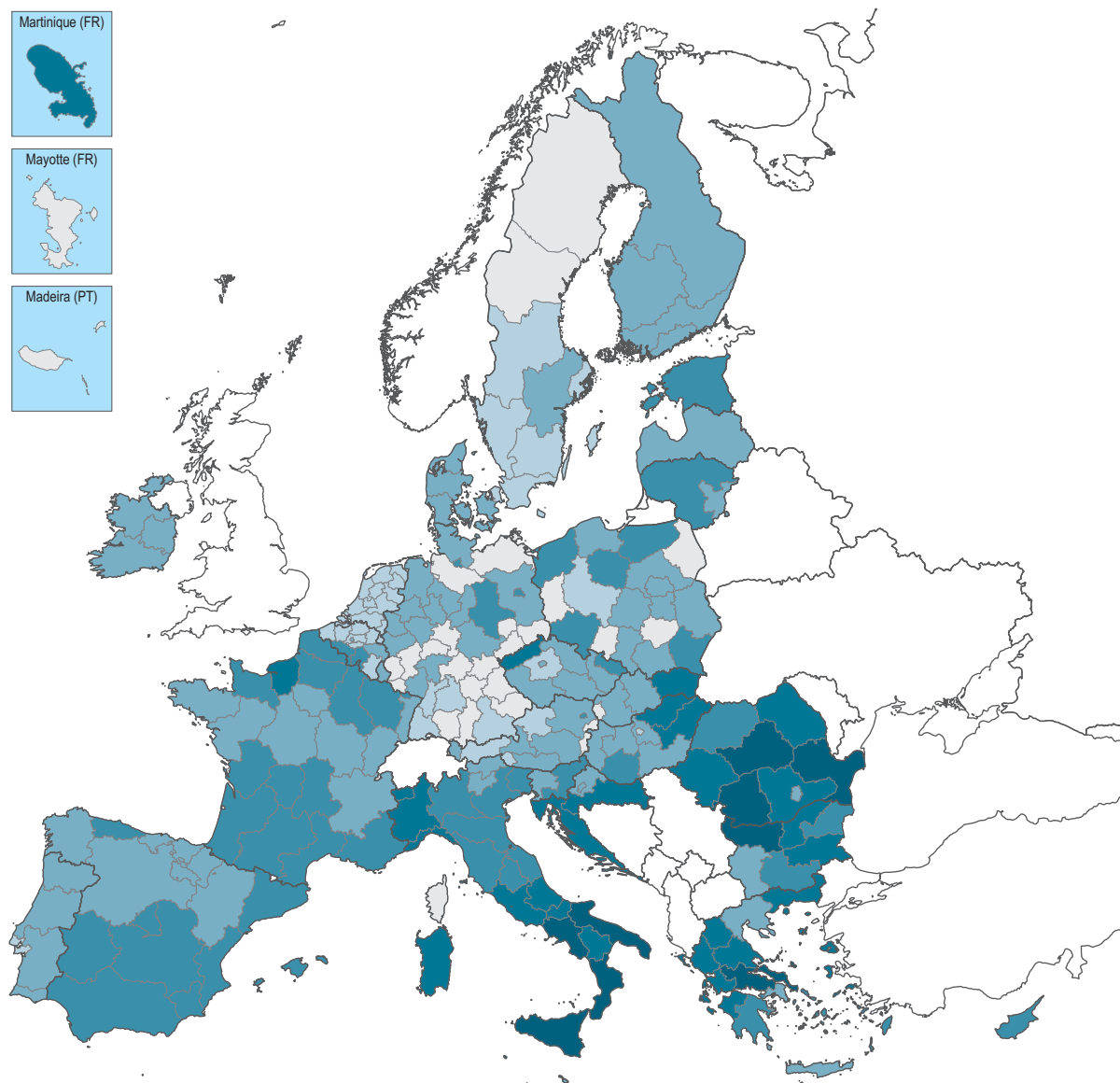
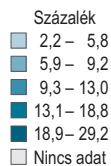
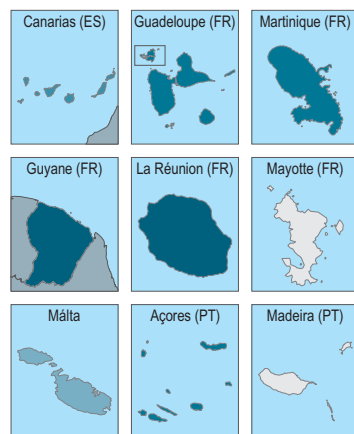
Az Európai Unió számos program-mal rendelkezik a társadalmi helyzet, többek között az oktatási és a munka-erőpiaci viszonyok javítása érdekében. Ennek keretében kiemelt jelentősége van a digitális készségek fejlesztésének, amelyek hozzájárulnak az eredménye-sebb munkaerőpiaci érvényesüléshez, valamint a jólét növekedéséhez.

▲ A 15–64 éves népességen belüli arányok, 2022

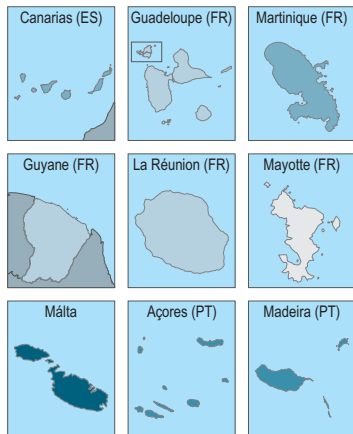
7.13. Nem tanuló, nem dolgozók aránya a 15–24 éves népességből, 2022

Az Európai Unióban a 15–24 évesek 90%-a képzésben, oktatásban vett részt vagy foglalkoztatott volt 2022-ben. A skandináv és a Benelux államokban az átlagnál kisebb, az olasz, a román, a bolgár és a görög régiókban pedig jellemzően nagyobb volt a nem tanuló, nem dolgozó fiatalok aránya.

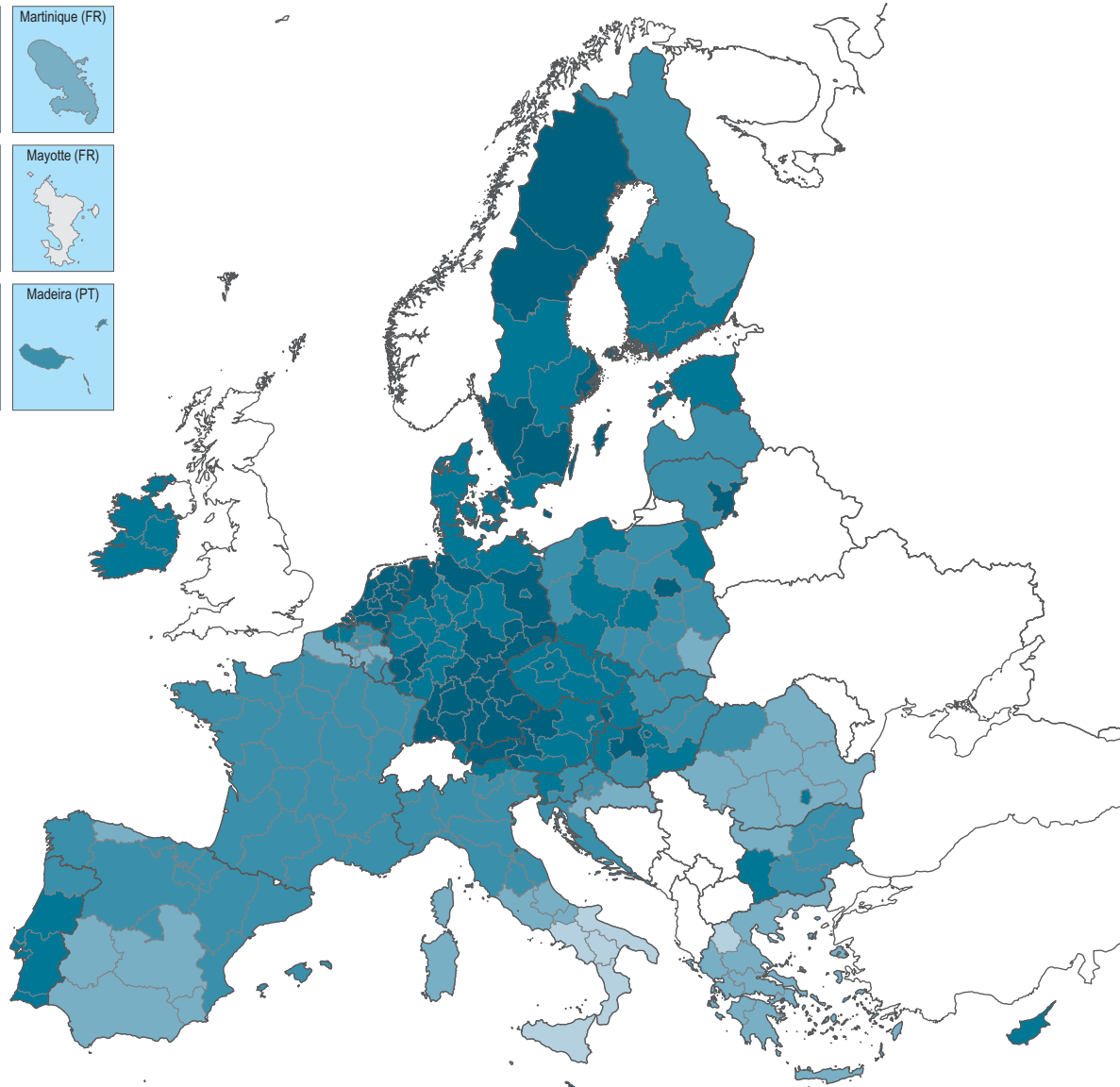
7.14. A 15–64 éves népesség foglalkoztatási rátája, 2022

2022-ben az uniós foglalkoztatottság tovább emelkedett, és megközelítette a 70%-ot. A foglalkoztatási ráta az EU középső és északi (jellemzően német, osztrák, holland és svéd) régióiban volt a legmagasabb, déli (főként olasz, görög és spanyol) térségeiben pedig a legalacsonyabb.

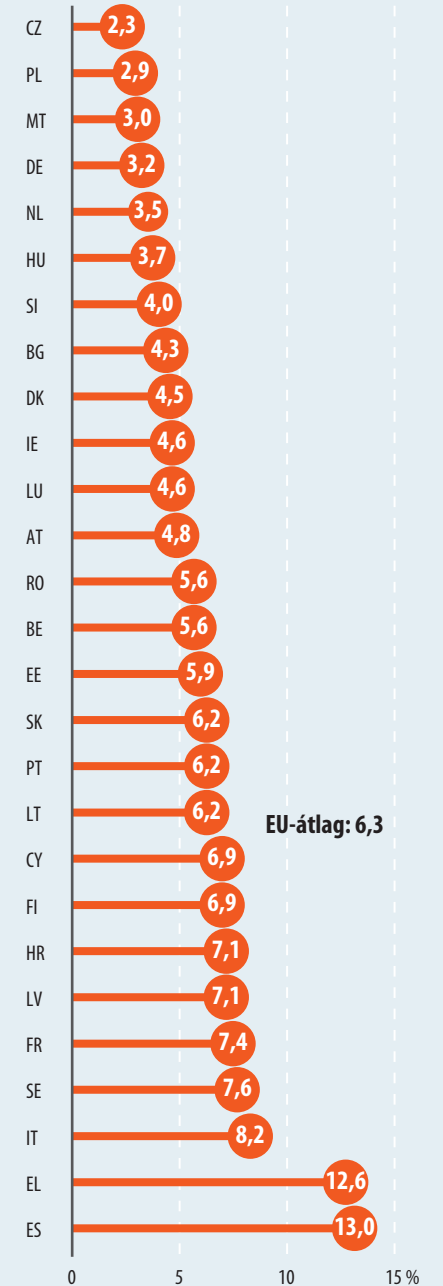

Százalék

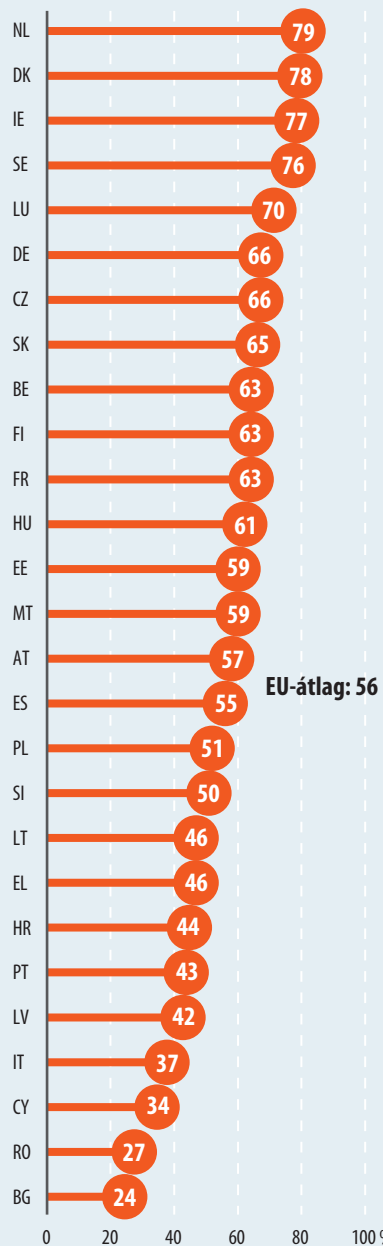
- 42,4 – 53,1
- 53,2 – 64,0
- 64,1 – 71,5
- 71,6 – 77,0
- 77,1 – 84,6
- Nincs adat

7.15. A 15–64 éves népesség munkanélküliségi rátája, 2022

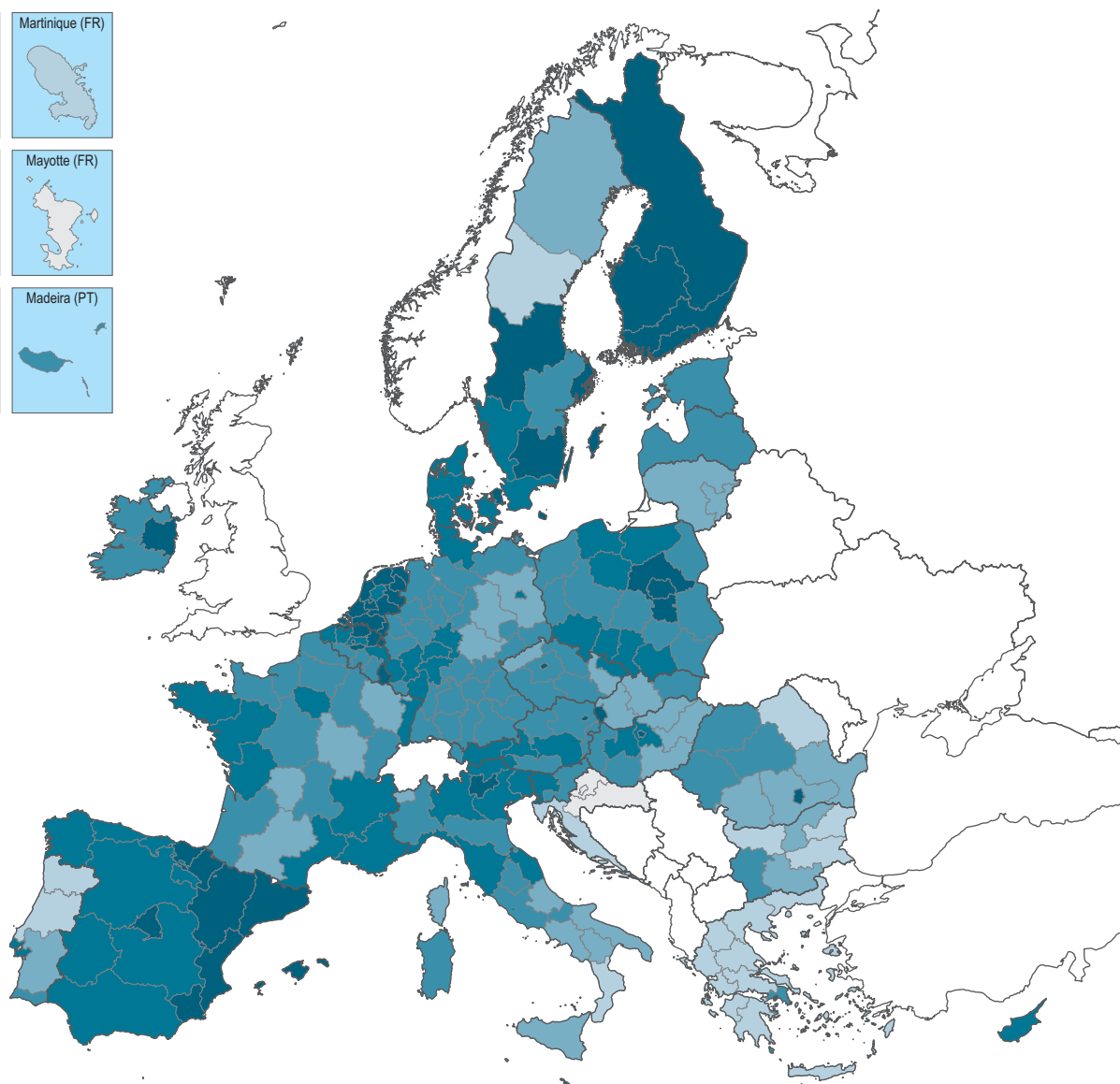
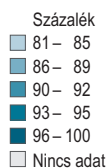
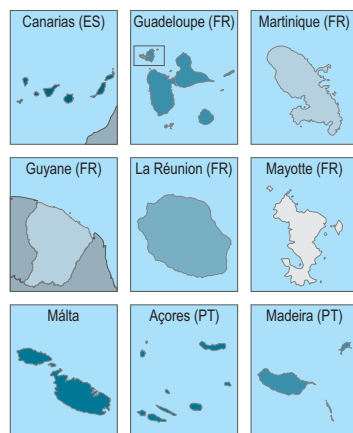
7.16. Az online vásárlók aránya a 16–74 éveseken belül, 2022*

* Azok aránya, akik a felmérést megelőző három hónapban legalább egyszer vásároltak az interneten.

7.17. Az otthoni internet-hozzáféréssel rendelkező háztartások aránya, 2022*

A digitalizáció fejlődése magával hozza az internethez való hozzáférés bővülését is. 2022-ben a háztartások 92%-a rendelkezett otthoni internet-hozzáféréssel az Európai Unióban. A régiók háromnegyedében 90% feletti ez az arány, Hollandiában, Finnországban és Spanyolország keleti részén szinte teljes a hozzáférés.

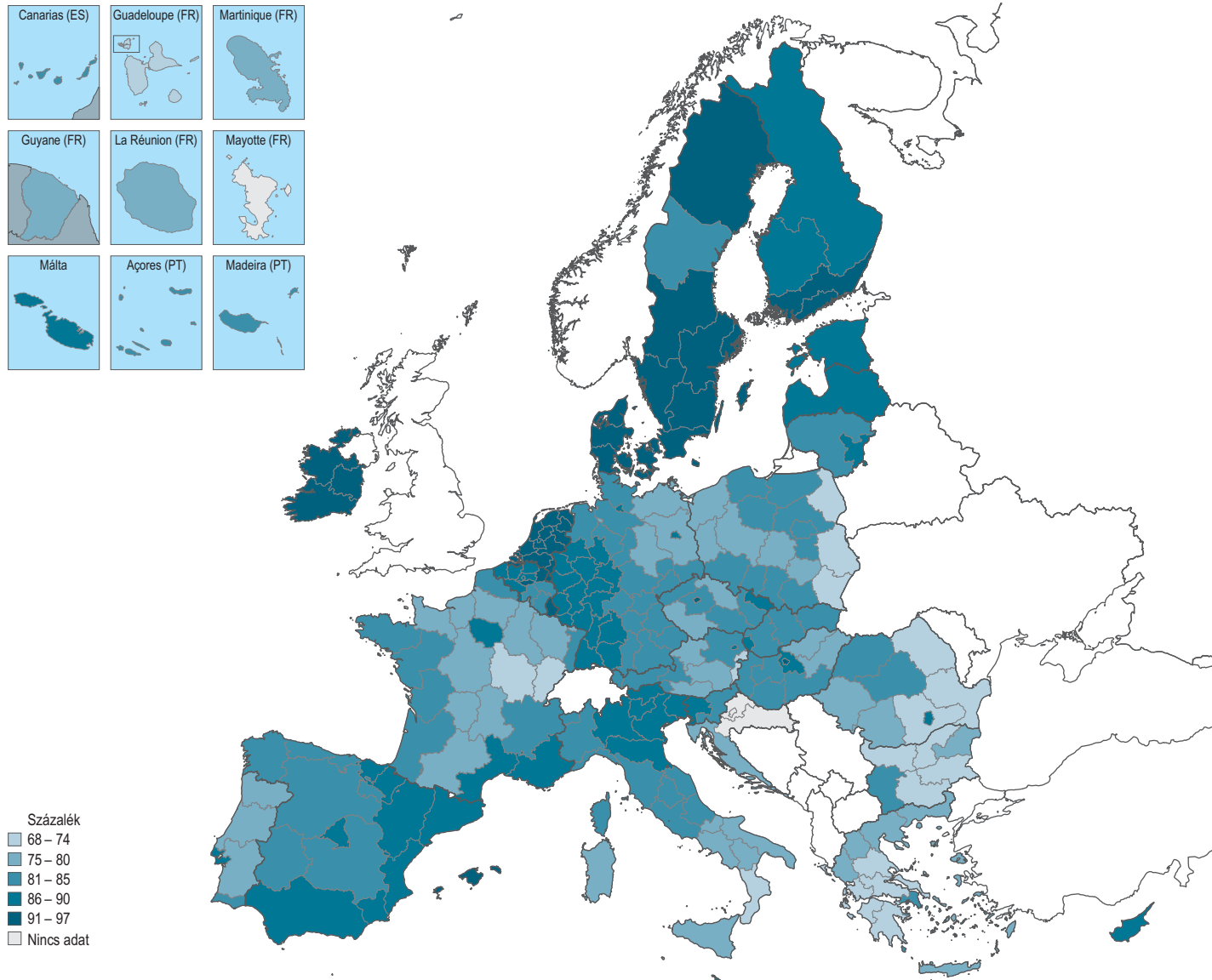

* Görögországban, Lengyelországban és Németországban az adatok nagyrégiókra (NUTS1-szinten) állnak rendelkezésre.

7.18. A napi rendszerességgel internetezők aránya a 16–74 éveseken belül, 2022*

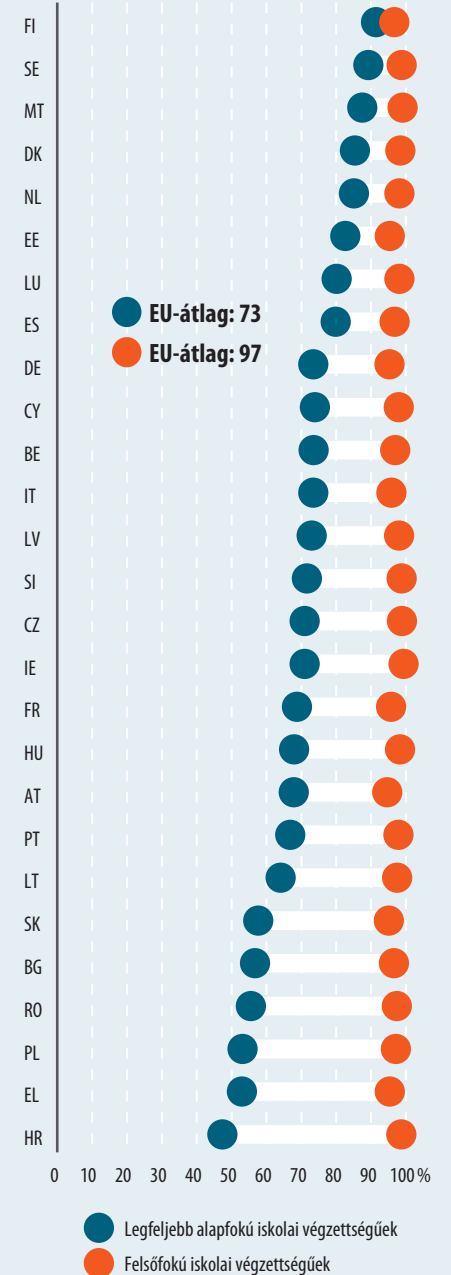
Az Európai Unió 16–74 éves népességének 84%-a naponta használta a világhálót 2022-ben.

A skandináv, a Benelux és az ír régiókban jellemzően 90% fölötti, míg a görög, a bolgár és a román régiókban rendre uniós átlag alatti a naponta internetezők aránya.

* Görögországban, Lengyelországban és Németországban az adatok nagyrégiókra (NUTS1- szinten) állnak rendelkezésre.

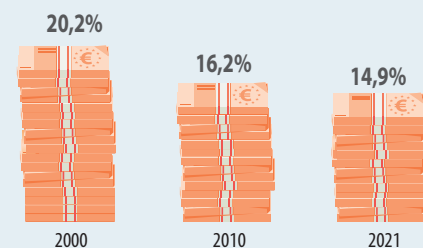
7.19. A napi rendszerességgel internetező 25–64 évesek aránya iskolai végzettség szerint, 2022

Pillanatkép az EU gazdaságáról

Az Európai Unió – Kína és az Egyesült Államok mellett – a világ gazdaság egyik legjelentősebb szereplője, tagállamainak többsége az országok fejlettségi rangsorának felső harmadába tartozik. Az utóbbi évtizedekben az EU világgazdasági súlya – a tagállamok számának bővülése ellenére – számottevően csökkent.

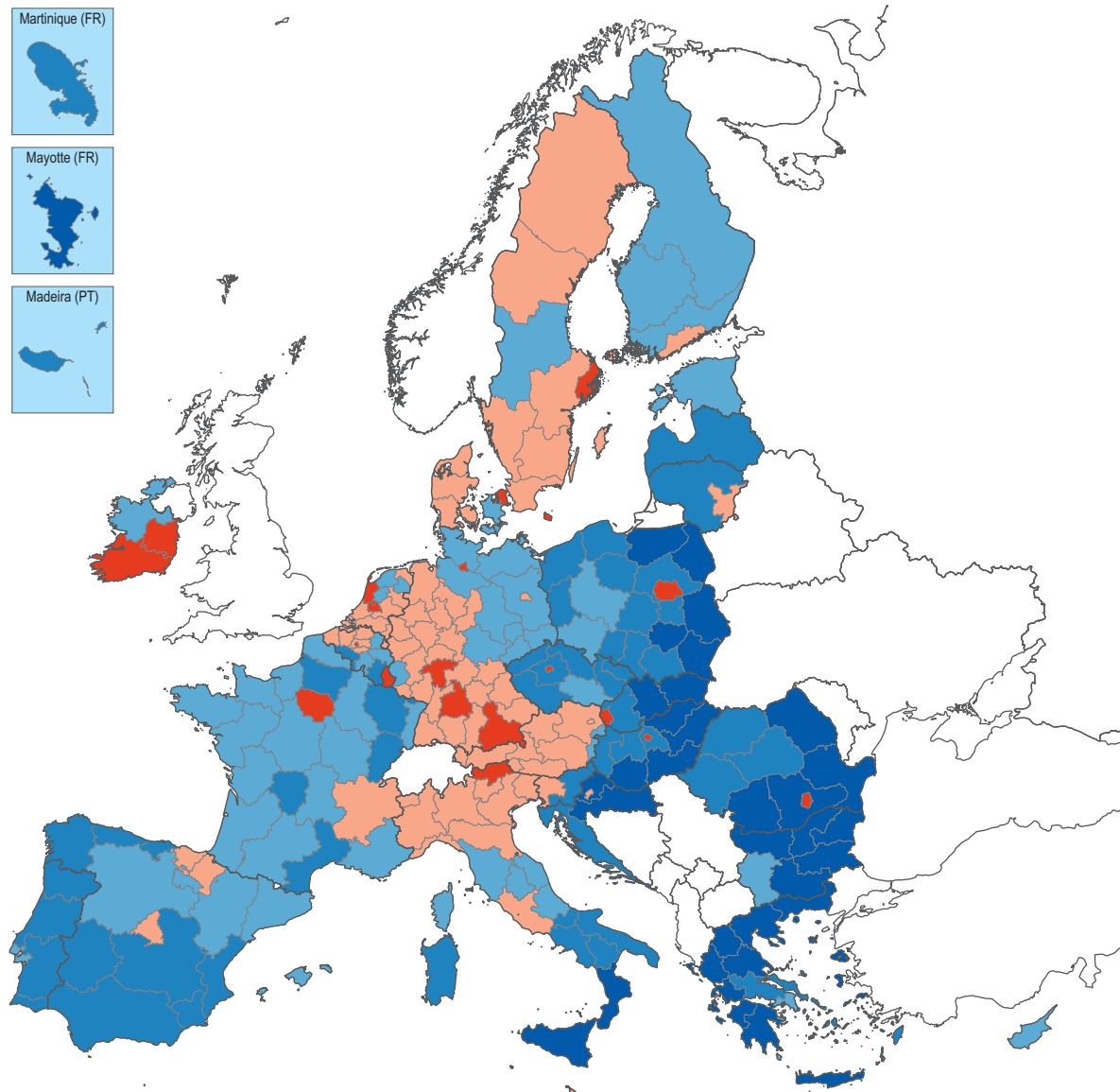
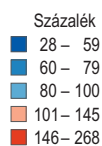
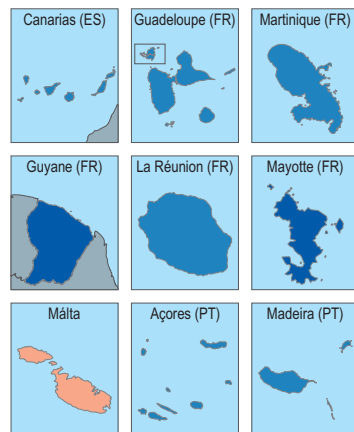

▲ Az Európai Unió (EU27_2020) részesedése a globális GDP-ből.

Forrás: Nemzetközi Valutaalap (IMF).

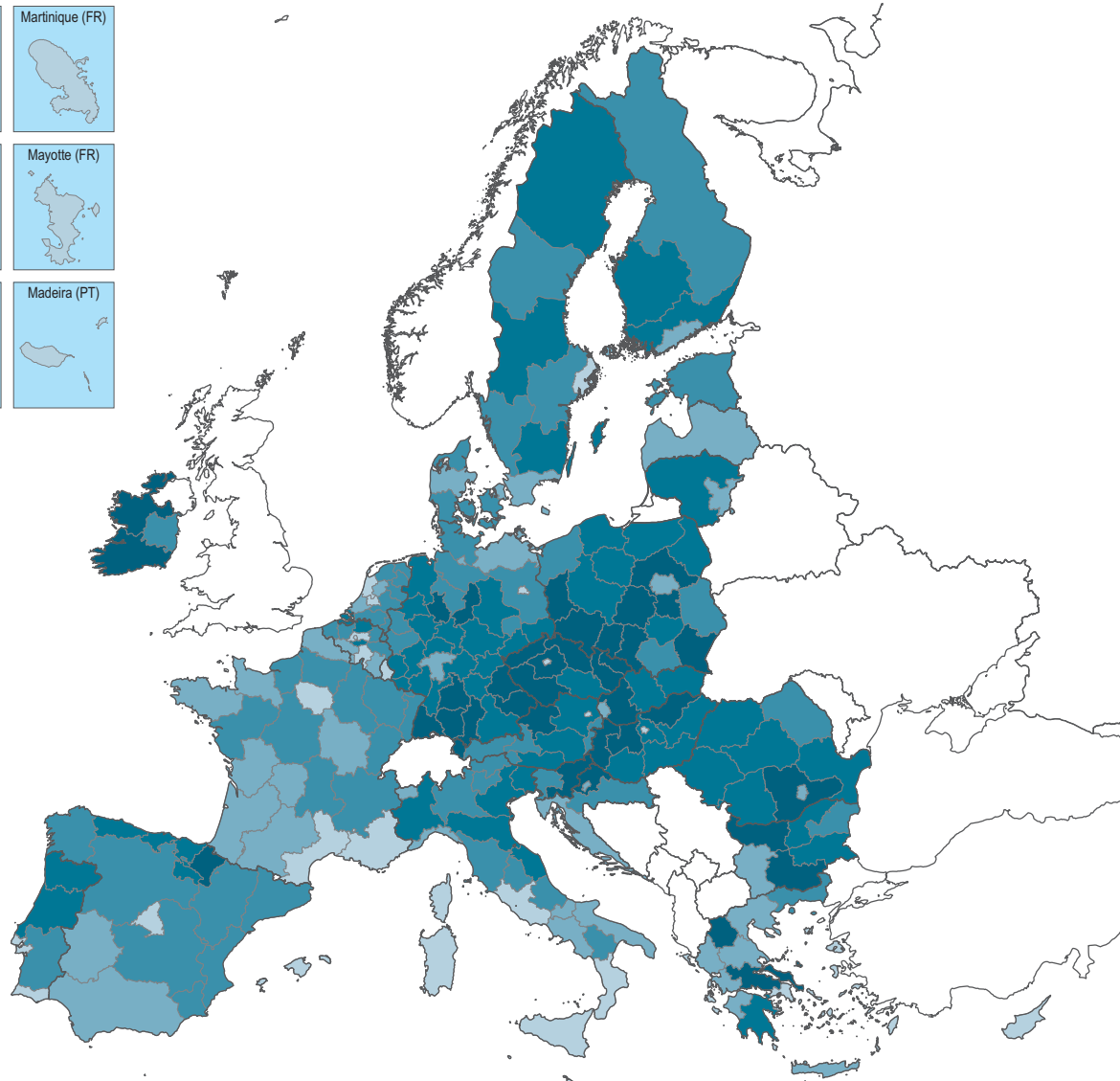
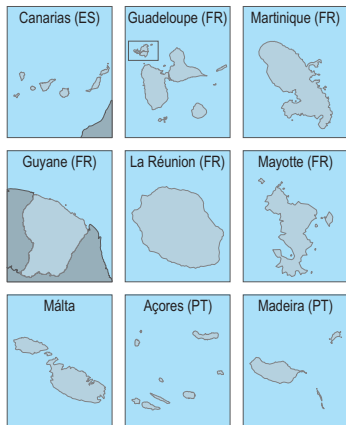
7.20. Az egy főre jutó GDP az Európai Unió átlagának százalékában, vásárlóerő-paritáson számolva, 2021

Az Európai Unió gazdaságilag legfejlettebb részét az Írországtól a Benelux államokon, Németországon és Ausztrián keresztül Észak-Olaszországig terjedő övezete, a skandináv országok és a fővárosokat magukban foglaló régiók jelentik. Az unió keleti és déli régióiban a legalacsonyabb az egy főre jutó GDP, közülük a görög, a spanyol és az olasz térségek lemaradása nőtt, a 2004-ben és azután csatlakozottaké többségében csökkent 2011 és 2021 között.

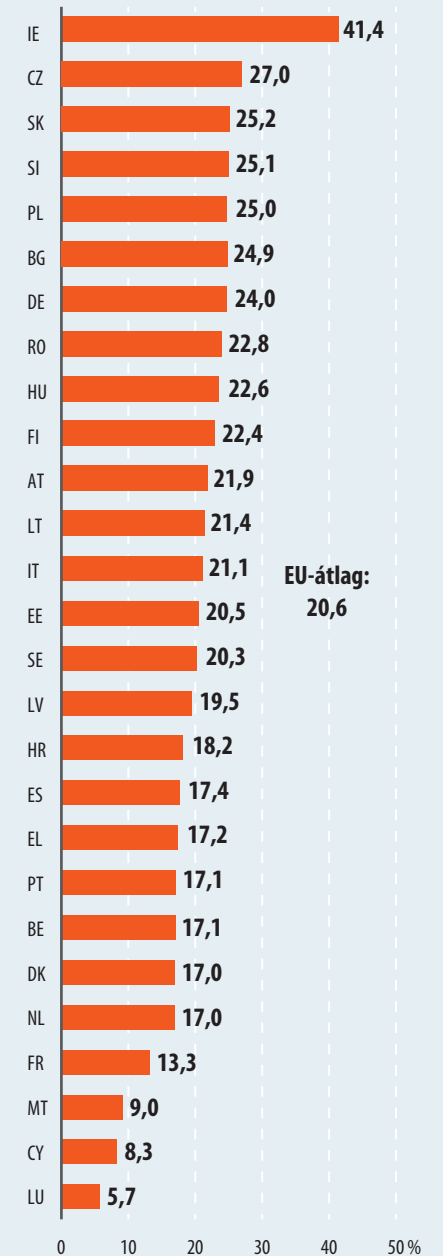
7.21. Az ipar aránya a bruttó hozzáadott értékből*

Az Európai Unió régióinak többségében a szolgáltatások adják a gazdasági teljesítmény több mint felét. Az ipar súlya az ír, a német és a közép-európai régiók gazdasági szerkezetében a legnagyobb, a hozzáadott érték nagysága szerint Írországban, Németországban, Olaszországban, Franciaországban és Spanyolországban vannak az unió legjelentősebb ipari központjai.

* Euróadatokból számítva. 13 tagállam (Belgium, Ciprus, Csehország, Dánia, Észtország, Franciaország, Horvátország, Luxemburg, Magyarország, Málta, Spanyolország, Szlovákia és Szlovénia) esetében az adatok 2021-re, a többi 14 tagállam esetében 2020-ra vonatkoznak.

7.22. Az ipar aránya a bruttó hozzáadott értékből, 2022*

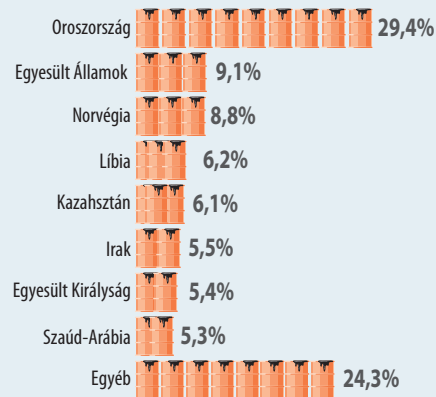

* Euróadatokból számítva.

Energiagazdálkodás az EU-ban

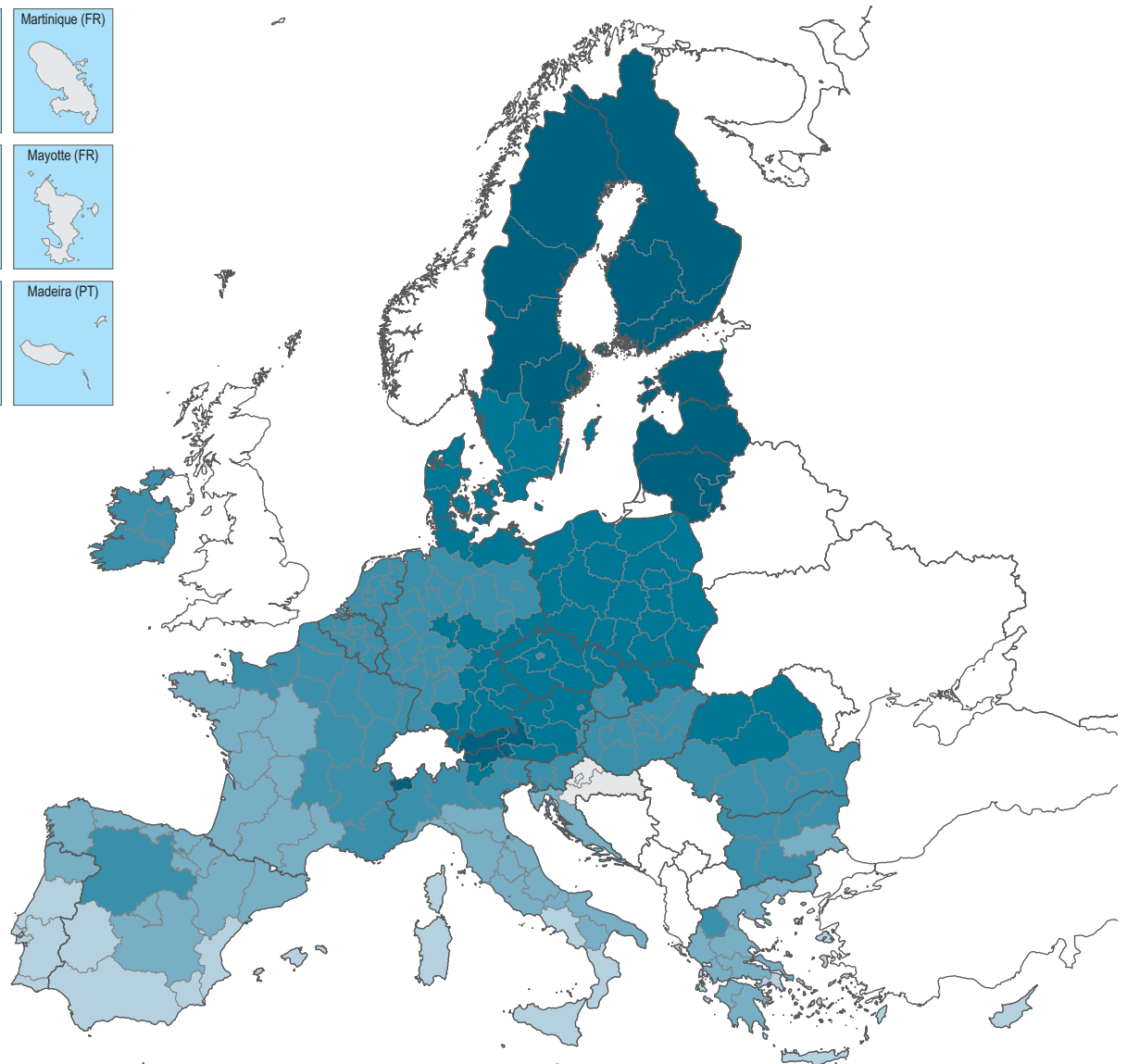
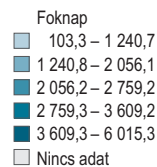
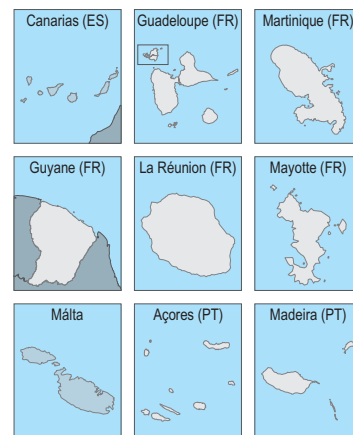
Az Európai Unió nettó energiaimportőr, 2021-ben éves energiafelhasználásának 44%-át volt képes saját termelésből fedezni, 56%-át importból biztosította. Az unió energiastratégiájának egyik központi eleme a megújuló energiaforrások fokozott alkalmazása. 2021-ben a felhasznált energia 22%-a származott megújuló forrásból.

▲ Az EU kőolajimportjának megoszlása, annak ezer tonnában kifejezett mennyisége alapján, országok szerint, 2021

7.23. A fűtési foknapok száma, 2022*

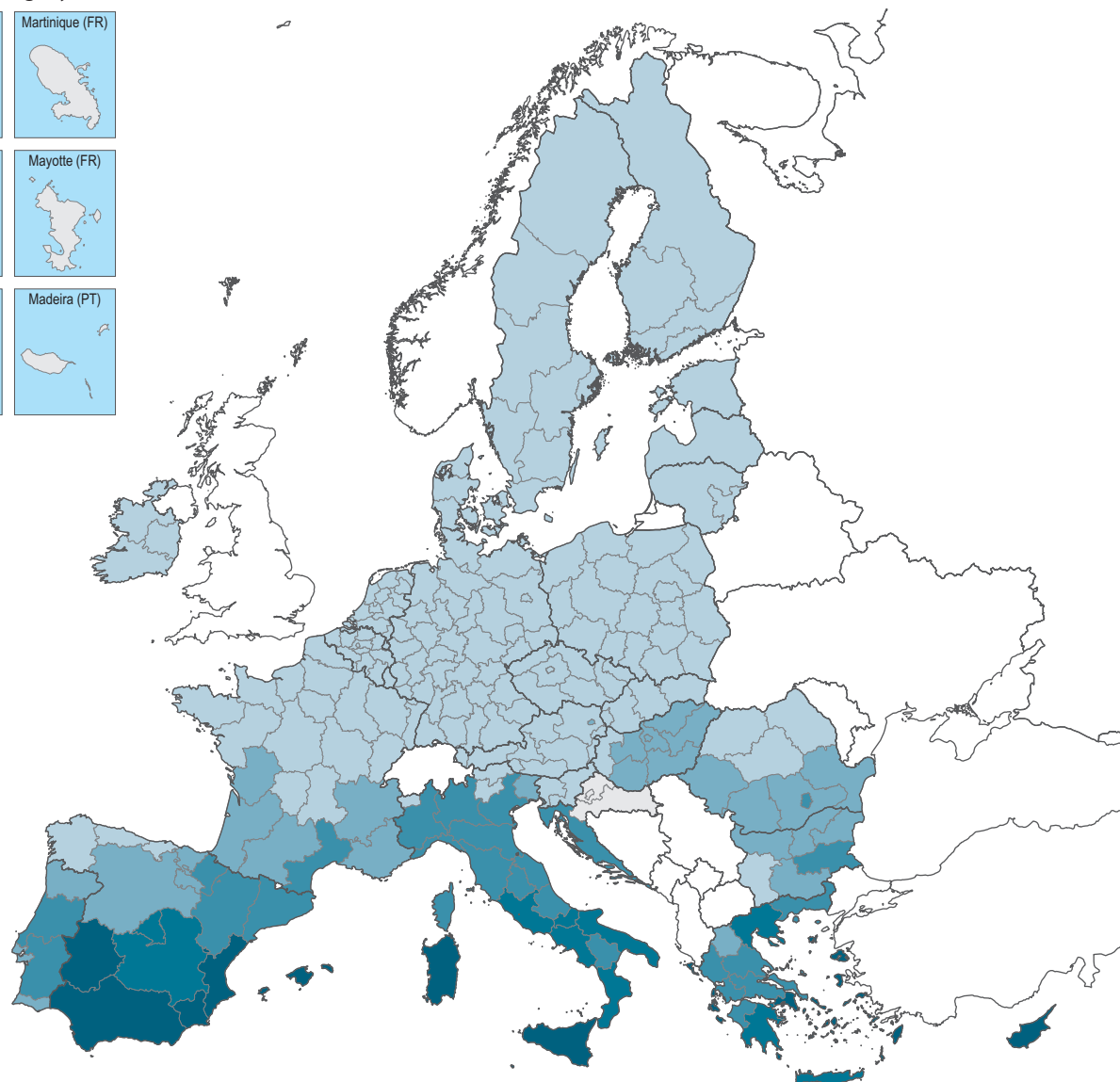
A klímaváltozással összefüggésben az elmúlt négy évtizedben mintegy ötödével csökkent az Európában (EU27_2020) a fűtési foknapok száma. A leghidegebb északi és alpesi régiókban a fűtési igény átlagosan mintegy kilencszer akkora volt 2022-ben, mint a legmelegebb dél-európai térségekben.

* A fűtési foknapok száma az épületek fűtésienergia-igényét fejezi ki a külső hőmérséklet függvényében. A mutató a $\sum(18^\circ\text{C} - \text{Közép})$ képlettel határozható meg, ahol Közép, az i-edik nap középhőmérséklete, azonban csak azokat a napokat kell figyelembe venni, amikor a középhőmérséklet legfeljebb 15°C volt. Az ennél melegebb napokon a mutató értéke 0.

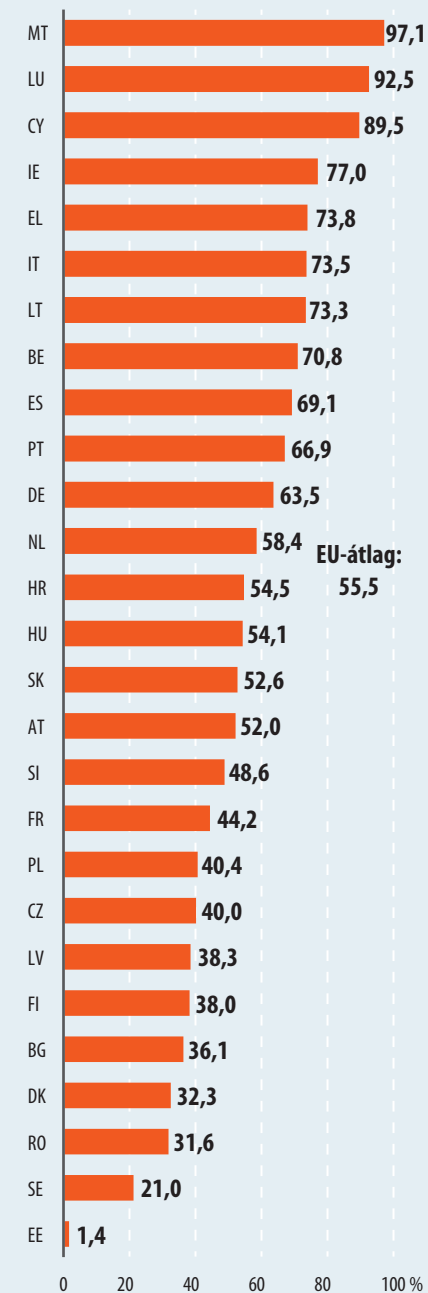
7.24. A hűtési foknapok száma, 2022*

A fűtési napok csökkenésével párhuzamosan az elmúlt négy évtizedben közel négyszeresére nőtt az Európai Unióban (EU27_2020) a hűtési foknapok száma. Miközben Skandináviában, az Atlanti-óceán partvidékén és a hegyvidéki régiókban lényegében elhanyagolható, addig a mediterrán térségekben igen jelentős a hűtési igény.

* A hűtési foknapok száma az épületek hűtésenergia-igényét fejezi ki a külső hőmérséklet függvényében. A mutató a $\Sigma(\text{Közép} - 21^\circ\text{C})$ képlettel határozható meg, ahol Közép, az i-edik nap középhőmérséklete, azonban csak azokat a napokat kell figyelembe venni, amikor a középhőmérséklet legalább 24°C volt. Az ennél hidegebb napokon a mutató értéke 0.

7.25. Energiaimport-függőség, 2021

Módszertani megjegyzések

A kiadványban szereplő adatok elsődleges forrása a Központi Statisztikai Hivatal, a nemzetközi adatok az Eurostat adatbázisából származnak. Minden egyéb forrást a felmerülés helyén jelöltünk.

Az Európai Unióra közölt adatok az Egyesült Királyság nélküli, 27 tagú integrációra vonatkoznak.

A tematikus térképek többsége az adatsorban lévő jelentősebb törésekhez igazodva, természetes töréspontok (Jenks) szerinti kategorizáláson alapul. Ez alól kivételt képeznek azok, amelyeknél valamilyen jellegadó értékhez (pl. országos átlag) viszonyítunk, valamint a 2. fejezet azonos témájú térképei, amelyek egységes kategóriabeosztással készültek. Az ábrázolások során a kerekített értékeket használtuk fel.

Bizonyos mutatók esetén Budapest kerületeire nincs adat, ezért az érintett járási térképeknél a főváros egészére számított értékek jelennek meg.

A kézirat lezárásának időpontja:

2023. december 4., a GDP adatok esetében 2024. január 17.

A kiadványban használt rövidítések:

Régiók

BP	Budapest
DA	Dél-Alföld
DD	Dél-Dunántúl
ÉA	Észak-Alföld
ÉM	Észak-Magyarország
KD	Közép-Dunántúl
NY	Nyugat-Dunántúl
PE	Pest

Vármegyék

BA	Baranya
BÁ	Bács-Kiskun
BÉ	Békés
BO	Borsod-Abaúj-Zemplén
BP	Budapest
CS	Csongrád-Csanád
FE	Fejér
GY	Győr-Moson-Sopron
HA	Hajdú-Bihar
HE	Heves
JÁ	Jász-Nagykun-Szolnok
KO	Komárom-Esztergom
NÓ	Nógrád
PE	Pest
SO	Somogy
SZ	Szabolcs-Szatmár-Bereg
TO	Tolna
VA	Vas
VE	Veszprém
ZA	Zala

Országok

AT	Ausztria
BE	Belgium
BG	Bulgária
CY	Ciprus
CZ	Csehország
DE	Németország
DK	Dánia
EE	Észtország
EL	Görögország
ES	Spanyolország
FI	Finnország
FR	Franciaország
HR	Horvátország
HU	Magyarország
IE	Írország
IT	Olaszország
LT	Litvánia
LU	Luxemburg
LV	Lettország
MT	Málta
NL	Hollandia
PL	Lengyelország
PT	Portugália
RO	Románia
SE	Svédország
SI	Szlovénia
SK	Szlovákia

Területi egységek

Magyarország régiói (NUTS 2-egységek), 2022. január 1.	110
Magyarország vármegyei (NUTS 3-egységek), 2022. január 1.	111
Magyarország járásai, 2022. január 1.	112
Magyarország települései, 2023. január 1.	113
Magyarország funkcionális várostérségei, 2022. január 1.	114
Magyarország turisztikai régiói, 2022. január 1..	115
Az Európai Unió országai (NUTS 0-egységek), 2022. január 1.	116
Az Európai Unió régiói (NUTS 2-egységek), 2022. január 1.	117

Magyarország régiói (NUTS 2-egységek), 2022. január 1.

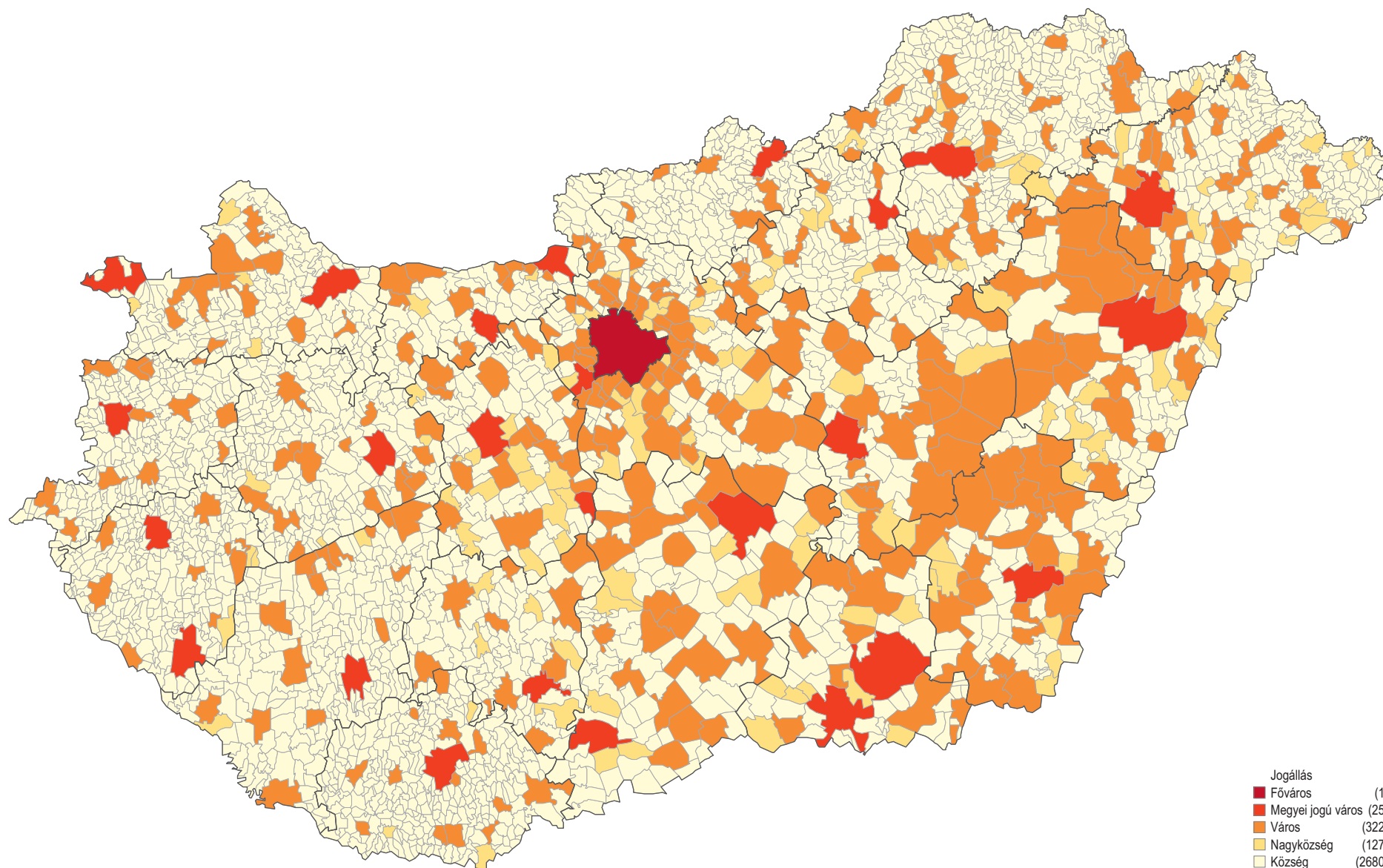
Magyarország vármegyéi (NUTS 3-egységek), 2022. január 1.

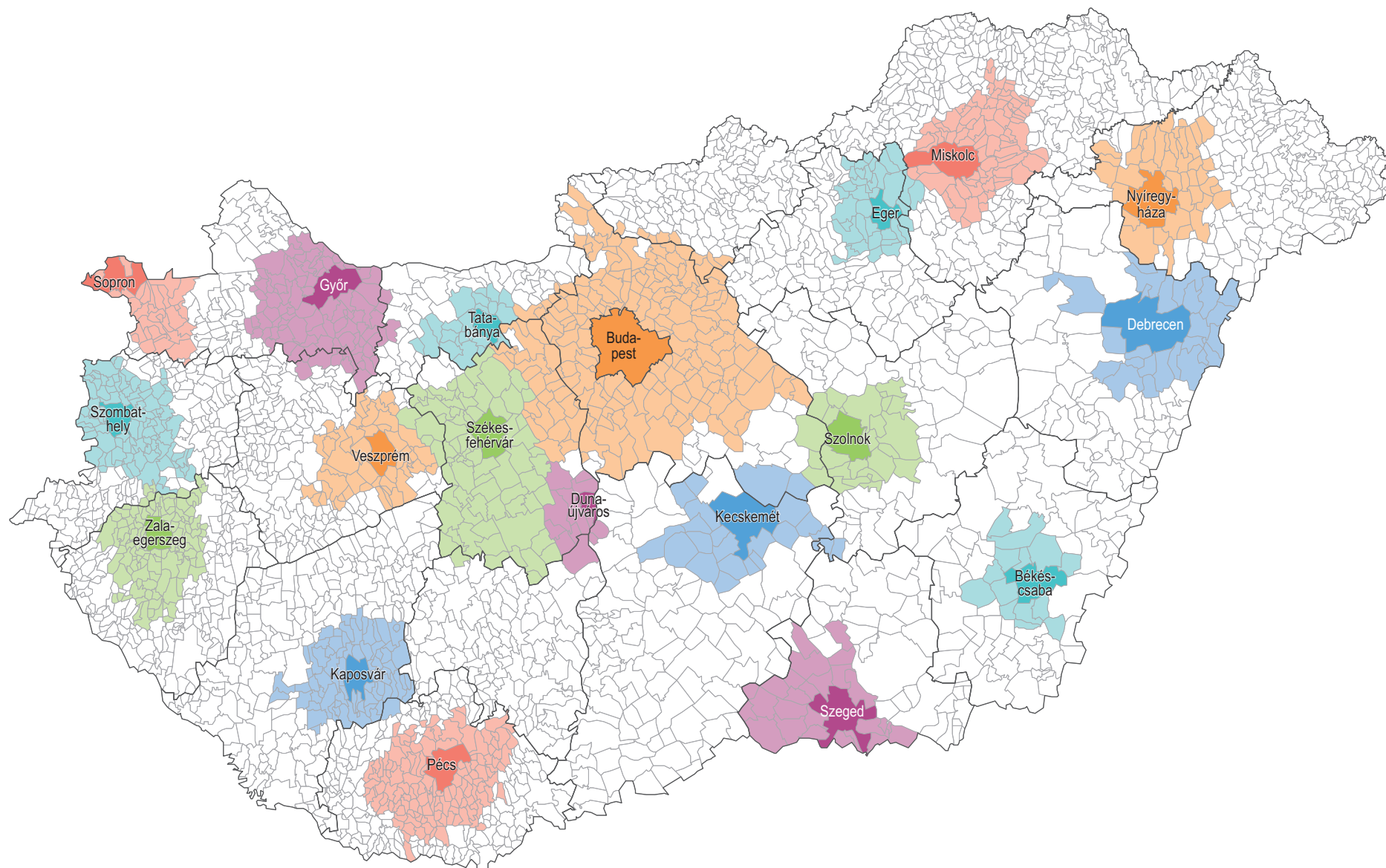
Magyarország járásai, 2022. január 1.

Magyarország települései, 2023. január 1.

Magyarország funkcionális várostérségei, 2022. január 1.

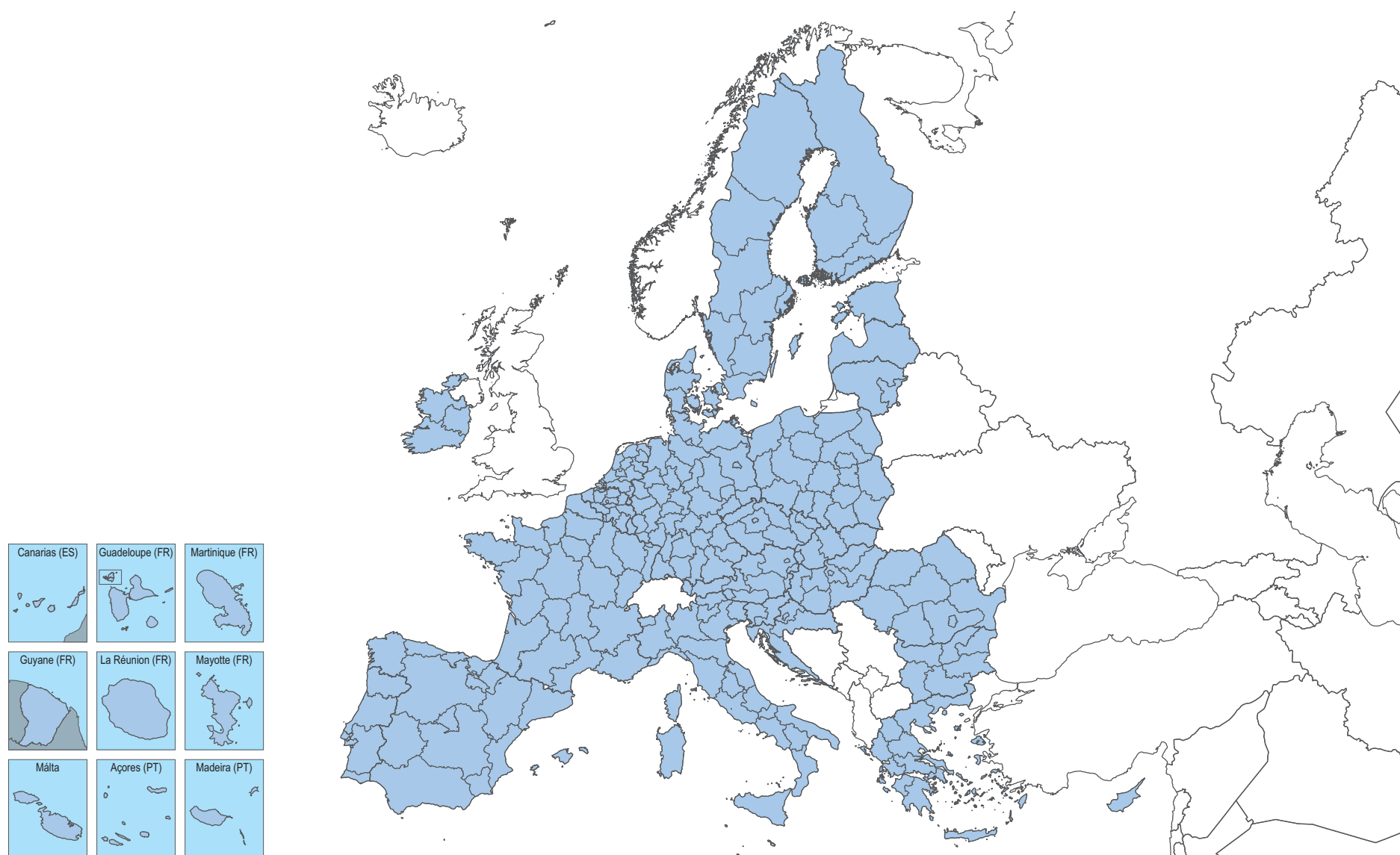
Magyarország turisztikai régiói, 2022. január 1.

Az Európai Unió országai (NUTS 0-egységek), 2022. január 1.

Az Európai Unió régiói (NUTS 2-egységek), 2022. január 1.

Ábrajegyzék

1. A Duna–Tisza közti Homokhátság

Fókuszban a Homokhátság

- 1.1. A Duna–Tisza közti Homokhátság települései népességnagyság-kategória szerint, 2023. január 1. 6
- 1.2. A Homokhátság főbb mutatói területi összehasonlításban 7

Társadalmi jellemzők

- 1.3. A lakónépesség számának változása a legutóbbi két népszámlálás (2011 és 2022) között 8
- 1.4. Az ezer lakosra jutó természetes szaporodás/fogyás éves átlaga a legutóbbi két népszámlálás (2011 és 2022) között 8
- 1.5. Az ezer lakosra jutó vándorlási egyenleg éves átlaga a legutóbbi két népszámlálás (2011 és 2022) között 8
- 1.6. Népsűrűség, 2023. január 1. 9
- 1.7. A külterületen élő népesség aránya, 2022. október 1. 9
- 1.8. Öregedési index, 2023. január 1. 9
- 1.9. Népsűrűség területi összehasonlításban, 2023. január 1. 9
- 1.10. A hatéves és annál idősebb népesség megoszlása digitális jártasság szerint, 2022. október 1. 10
- 1.11. A hétéves és annál idősebb népesség megoszlása a legmagasabb befejezett iskolai végzettség szerint, 2022. október 1. 10
- 1.12. A diplomával rendelkezők aránya a 20–64 éves népességen belül, 2022. október 1. 10
- 1.13. A legalább középszintű digitális jártassággal rendelkezők aránya a hatéves és annál idősebb népességen belül, 2022. október 1. 10
- 1.14. A foglalkoztatottak aránya a 15 éves és annál idősebb népességből, 2022. október 1. 11
- 1.15. A munkanélküliek aránya a 15 éves és annál idősebb népességből, 2022. október 1. 11
- 1.16. Egy adófizetőre jutó szja-alapot képező jövedelem, 2022. 11
- 1.17. A foglalkoztatottak aránya területi összehasonlításban a 15 éves és annál idősebb népességből, 2022. október 1. 11
- 1.18. A lakások megoszlása komfortosság szerint, 2022. október 1. 12
- 1.19. A lakások számának változása a legutóbbi két népszámlálás (2011 és 2022) között 12
- 1.20. A napelemmel ellátott lakások aránya, 2022. október 1. 12
- 1.21. A légkondicionálóval ellátott lakások aránya, 2022. október 1. 12

Gazdasági jellemzők

- 1.22. A regisztrált vállalkozások ezer lakosra jutó száma, 2022 13
- 1.23. A valódi új vállalkozások száma ezer lakosra, 2022 13
- 1.24. A működés kezdete utáni három évet túlélő vállalkozások aránya, 2022 13

- 1.25. A működő vállalkozások megoszlása gazdálkodási formánként, 2022 14
- 1.26. A működő vállalkozások regisztrált vállalkozásokon belüli aránya, 2022 14
- 1.27. A működő vállalkozások szektoronkénti megoszlása, 2022 14
- 1.28. A működő vállalkozásokon belül a mezőgazdasági tevékenységet végzők aránya, 2022 14
- 1.29. Az egyéni gazdaságok ezer lakosra jutó száma, 2020 15
- 1.30. Az egy gazdaságra jutó mezőgazdasági terület nagysága, 2020 15
- 1.31. A gazdaságok használatában lévő mezőgazdasági területből a szántók aránya, 2020 15
- 1.32. A gazdaságok használatában lévő mezőgazdasági terület megoszlása földhasználati kategóriák szerint, 2020 15

Környezet, infrastruktúra

- 1.33. A szántóterület átlagára, 2022 16
- 1.34. A 2022. évi csapadékösszeg az 1991–2020-as normál százaléka (homogenizált, interpolált adatok alapján) 16
- 1.35. Aszálytal érintett területek Magyarországon, 2022 16
- 1.36. A természetes személyek által üzemeltetett személygépkocsik ezer lakosra jutó száma, 2022. december 31. 17
- 1.37. A legközelebbi gyorsforgalmi út csomópontelérési ideje a leggyorsabb közúton, 2022 17
- 1.38. Saját járásszékhely elérési ideje a leggyorsabb közúton, 2022 17
- 1.39. A kedvezményezett települések aránya, 2023. január 1. 17

2. A lakások fűtése a megújuló energiaforrások hasznosítási lehetőségeinek tükrében

A lakások fűtésének főbb jellemzői

- 2.1. A lakások számának változása a 2011. évi népszámlálás óta településenként, 2022 20
- 2.2. A lakások megoszlása fűtési mód szerint építési időszakonként, 2022 21
- 2.3. A lakások megoszlása fűtési mód szerint településtípusonként, 2022 21
- 2.4. A lakások megoszlása fűtési mód és alapterület szerint, 2022 21
- 2.5. A távfűtéssel rendelkező lakások aránya vármegyénként, 2022 21

A lakásállomány fűtési módja

- 2.6. Az egy vagy több lakást fűtő központi, cirkókazánnal vagy más eszközzel rendelkező lakások aránya, 2022 22
- 2.7. A helyiségenkénti fűtéssel rendelkező lakások aránya, 2022 22
- 2.8. A távfűtéssel rendelkező lakások aránya, 2022 22

A lakások fűtőanyag-használata

- 2.9. A lakott lakások megoszlása fűtőanyag szerint településtípusonként, 2022 23
- 2.10. A kizárólag vezetékes gázzal fűtött lakott lakások aránya, 2022 23

2.11. A vezetékes gáz mellett elektromos árammal vagy fával fűtött lakott lakások aránya, 2022	23
2.12. A kizárólag fával fűtött lakott lakások falazat szerinti összetétele vármegyénként, 2022.....	24
2.13. A kizárólag fával, valamint a vezetékes gázzal és fával fűtött lakott lakások aránya építési időszakonként, 2022	24
2.14. A kizárólag fával fűtött lakott lakások aránya, 2022.....	24
2.15. A fával és vezetékes gázzal fűtött lakott lakások aránya, 2022.....	24
2.16. A kizárólag elektromos árammal, valamint az elektromos árammal és vezetékes gázzal fűtött lakott lakások aránya építési időszakonként, 2022	25
2.17. A kizárólag elektromos árammal, valamint az elektromos árammal és vezetékes gázzal fűtött lakott lakások aránya építési időszak és alapterület szerint, 2022.....	25
2.18. A kizárólag elektromos árammal fűtött lakott lakások aránya, 2022	25
2.19. A kizárólag elektromos árammal, valamint az elektromos árammal és vezetékes gázzal fűtött lakott lakások falazat szerinti összetétele vármegyénként, 2022	25
2.20. A kizárólag elektromos árammal, valamint az elektromos árammal és vezetékes gázzal fűtött lakott lakások aránya vármegyénként, 2022	26
2.21. A 2010 után épült lakások aránya, 2022	26
2.22. A kizárólag elektromos árammal, valamint az elektromos árammal és vezetékes gázzal fűtött lakott lakások aránya a lakások alapterülete szerint, 2022	26
2.23. A kizárólag elektromos árammal, valamint az elektromos árammal és vezetékes gázzal fűtött lakások aránya a 30 m ² -nél kisebb lakott lakásokon belül, 2022.....	26

A lakások energetikai felszereltsége

2.24. A napelemmel ellátott lakott lakások megoszlása építési időszak szerint, 2022	27
2.25. A napelemmel ellátott lakott lakások megoszlása alapterület szerint, 2022.....	27
2.26. A napkollektorral ellátott lakott lakások száma építési időszak szerint, 2022.....	28
2.27. A napfénytartam éves összege, 1991–2020 átlaga	28
2.28. A napelemmel ellátott lakott lakások aránya, 2022.....	28
2.29. A 2010 után épült, napelemmel ellátott lakott lakások aránya, 2022	28
2.30. A napkollektorral ellátott lakott lakások aránya, 2022	29
2.31. A hőszivattyús fűtőberendezéssel ellátott lakott lakások aránya, 2022	29
2.32. A légkondicionálóval ellátott lakott lakások aránya, 2022.....	29
2.33. A hőszivattyúval ellátott lakott lakások száma építési időszak szerint, 2022.....	29

3. A társadalom területi különbségei

Járási szélsőértékek

3.1. Járási szélsőértékek néhány kiemelt mutató alapján	32
3.2. A népesség számának változása a legutóbbi két népszámlálás (2011 és 2022) között vármegyénként	33

3.3. A nyilvántartott álláskereső aránya a 15–64 év közötti állandó népességből, 2022. december	33
3.4. Az egy adófizetőre jutó, szja-alapot képező éves jövedelem, 2022	33
3.5. Az egy házi orvosra és házi gyermekorvosra jutó lakosok száma, 2022.....	33

Népesség, népmozgalom

3.6. A népesség számának változása a legutóbbi két népszámlálás (2011 és 2022) között.	34
3.7. Száz gyermekkorúra jutó időskorú, 2022	34
3.8. A háztartások aránya, ahol él 15 évesnél fiatalabb gyermek, 2022.....	34
3.9. Ezer 15–49 éves nőre jutó elveszületés, 2022	35
3.10. Ezer lakosra jutó halálozás, 2022	35
3.11. Ezer lakosra jutó természetes szaporodás, fogyás (–), 2022	35
3.12. Teljes termékenységi arányszám vármegyénként, 2022	35
3.13. A férfiak és a nők átlagos életkora a házasságkötéskor vármegyénként, 2022.....	36
3.14. Ezer 15 éves és annál idősebb nem házas férfira jutó házasságkötés, 2022	36
3.15. Ezer 15 éves és annál idősebb nem házas nőre jutó házasságkötés, 2022.....	36
3.16. A házasságból született gyermekek aránya, 2022	36
3.17. Ezer lakosra jutó belföldi állandó vándorlási különbözet, 2022.....	37
3.18. Ezer lakosra jutó belföldi ideiglenes vándorlási különbözet, 2022.....	37
3.19. Ezer lakosra jutó belföldi teljes vándorlási különbözet, 2022.....	37
3.20. A férfiak és a nők születéskor várható élettartama vármegyénként, 2022	37

Munkaerőpiac

3.21. A 15–64 éves népesség foglalkoztatási rátája, a foglalkoztatottak megoszlása a foglalkoztatás jellege szerint, 2022	38
3.22. A 15–64 éves népesség munkanélküliségi rátája, 2022	38
3.23. Az inaktív aránya a 15–64 éves népességből, 2022.....	38
3.24. A foglalkoztatottak megoszlása a nemzetgazdasági ágak főbb csoportjai szerint, 2022	39
3.25. A távmunkában vagy home office-ban dolgozók aránya a 15–74 évesek körében	39
3.26. A részmunkaidősök létszámváltozása 2019-hez képest, 2022.....	39
3.27. A részmunkaidőben alkalmazásban állók aránya vármegyénként, 2022	39
3.28. A teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete vármegyénként	40
3.29. A teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete, 2022	40
3.30. A szellemi foglalkozású teljes munkaidőben alkalmazásban állók kereseti előnye a fizikaiakhoz képest, 2022	40
3.31. Az üres álláshelyek aránya a legalább öt főt foglalkoztató vállalkozásoknál, 2022	40
3.32. A nyilvántartott álláskereső aránya a 15–64 éves állandó népességből, 2022. december ...	41
3.33. Az egy éven túl nyilvántartott álláskereső aránya az összes álláskeresőből, 2022. december.....	41
3.34. A nyilvántartott álláskereső számának változása 2019-hez képest, 2022. december.....	41
3.35. Az ellátásban nem részesülő nyilvántartott álláskereső aránya vármegyénként, 2022. december.....	41

Jövedelmi viszonyok

3.36. A személyi jövedelemadót fizetők ezer lakosra jutó száma, 2022	42
3.37. Az egy adófizetőre jutó, szja-alapot képező éves jövedelem, 2022	42
3.38. Az ötmillió forintot jövedelemhatár feletti adófizetők aránya, 2022	42
3.39. Az öregségi nyugdíj egy ellátottra jutó havi összege, 2023. január	43
3.40. A nyugdíjban és egyéb ellátásban részesülők tízezer lakosra jutó száma és megoszlása, 2023. január.	43
3.41. Az aktív korúak ellátásában részesített hátrányos munkaerőpiaci helyzetűek tízezer, 18–64 év közötti lakosra jutó száma, 2022	43
3.42. Időskorúak járadékában részesítettek tízezer, 65 éves és annál idősebb lakosra jutó száma, 2022	43

Szociális ellátások

3.43. A kisgyermek napközbeni ellátását biztosító intézmény vagy szolgáltatás száz férőhelyére jutó beíratott gyermekek száma, 2022	44
3.44. A kisgyermek napközbeni ellátását helyben igénybe venni nem tudó kisgyermek aránya, 2022	44
3.45. A hagyományos bölcsődékben gondozott gyermekek aránya, 2022	44
3.46. Házi segítségnyújtásban részesülők a 65 éves és annál idősebb népesség százalékában, 2022	45
3.47. Szociális étkeztetésben részesülők a 65 éves és annál idősebb népesség százalékában, 2022	45
3.48. Idősek bentlakásos intézményében ellátottak a 65 éves és annál idősebb népesség százalékában, 2022	45
3.49. Az időskorúak otthonainak kapacitáskihasználtsága vármegyénként, 2022	45

Egészségügy

3.50. A betöltetlen orvosi állások aránya, 2022	46
3.51. A háziorvosi és házi gyermekorvosi praxissal rendelkező települések, 2022	46
3.52. Az egy háziorvosra és házi gyermekorvosra jutó lakosok száma, 2022	46
3.53. A tízezer lakosra jutó kórházi ágyak száma, 2022	47
3.54. A tízezer lakosra jutó ápolási napok száma a fekvőbeteg-ellátásban, 2022	47
3.55. Mentőállomás megléte, 2022	47
3.56. Száz lakosra jutó véréadás vármegyénként	47

Oktatás

3.57. Az óvodát helyben igénybe venni nem tudó gyermekek aránya a 3–5 évesek körében, 2022/2023. nevelési év	48
3.58. Az általános iskolák nappali rendszerű oktatásában a más településről bejáró tanulók aránya, 2022/2023. tanév	48
3.59. A 60 éves és annál idősebb általános iskolai pedagógusok aránya, 2022/2023. tanév	48
3.60. A középfokú nappali oktatásban részt vevő tanulók száma, 2022/2023. tanév	49

3.61. A középfokú nappali oktatásban részt vevő tanulók megoszlása a feladatellátási hely típusa szerint, 2022/2023. tanév	49
3.62. A felsőfokú alap- és mesterképzésben részt vevő hallgatók száma a nappali képzésben, 2022/2023. tanév.	49
3.63. A felsőfokú végzettségűek aránya a 25–64 éves népességből vármegyénként, 2022	49

4. Gazdasági környezet

Vármegyei szélsőértékek

4.1. Vármegyei szélsőértékek néhány kiemelt mutató alapján	52
4.2. Az egy főre jutó GDP az országos százalékában, régióként, 2022	53
4.3. A gazdasági szervezetek egy lakosra jutó beruházási teljesítményértéke, 2022	53
4.4. Kutatás-fejlesztési ráfordítások a GDP százalékában, 2022	53
4.5. A honlappal rendelkező vállalkozások aránya, 2022	53

Gazdasági teljesítmény

4.6. Az egy főre jutó GDP az országos százalékában, 2022	54
4.7. Az egy főre jutó GDP eltérése az EU27_2020 átlagától, 2022	54
4.8. A bruttó hozzáadott érték megoszlása a nemzetgazdasági ágak főbb csoportjai szerint, 2022	54

Beruházások

4.9. A gazdasági szervezetek beruházásainak egy lakosra jutó értéke és a beruházások megoszlása anyagi-műszaki összetétel szerint, 2022	55
4.10. A gazdasági szervezetek beruházásainak megoszlása gazdálkodási forma szerint, 2022	55
4.11. A gazdasági szervezetek beruházásainak megoszlása nemzetgazdasági ágak szerint, 2022	55

Cégvilág

4.12. Ezer lakosra jutó működő vállalkozás, 2022	56
4.13. A valódi új vállalkozások számának változása az előző évhez képest, 2022	56
4.14. A valódi megszűnt vállalkozások számának változása az előző évhez képest, 2021	56
4.15. A gyorsan növekvő vállalkozások a működők arányában, 2022	57
4.16. A működés kezdete után három évet túlélő vállalkozások aránya, 2022	57
4.17. A külföldi tőke aránya a jegyzett tőkéből, 2021	57
4.18. Egy foglalkoztatottra jutó hozzáadott érték a vállalkozásoknál, 2022	57

Tudomány és technológia

4.19. A kutatás-fejlesztési ráfordítások értéke és aránya a GDP százalékában, 2022	58
4.20. A kutatás-fejlesztési ráfordítások egy lakosra jutó értéke és megoszlása a K+F-tevékenység típusa szerint, 2022	58
4.21. A kutatás-fejlesztési ráfordítások megoszlása források szerint, 2022	58

Vállalkozások digitalizációja

- 4.22. A honlappal rendelkező vállalkozások aránya, 2022 59
- 4.23. Az online megrendelési lehetőséget biztosító vállalkozások aránya a honlappal rendelkező vállalkozásokon belül, 2022 59
- 4.24. A felhőalapú szolgáltatást igénybe vevő vállalkozások aránya, 2022 59

5. Ágazati körkép

Járési szélsőértékek

- 5.1. Járési szélsőértékek néhány kiemelt mutató alapján 62
- 5.2. Egy hektár szántóföld átlagára, 2018–2022 63
- 5.3. Az ipari vállalkozások egy lakosra jutó összes termelési értéke, 2022 63
- 5.4. Az értékesített használt lakások átlagos négyzetméterára, 2022 63
- 5.5. A vendéglátóhelyek számának változása 2019-hez képest, 2022. december 31. 63

Mezőgazdaság

- 5.6 A mezőgazdaság hozzáadott értékének nagysága és részesedése a vármegyék és a főváros gazdasági teljesítményéből, 2022 64
- 5.7. Száz hektár mezőgazdasági területre jutó állategység és a baromfiállomány, 2022 64
- 5.8. Egy hektár szántóföld átlagára, 2022 64
- 5.9. Egy hektárra jutó műtrágya, 2022 65
- 5.10. Egy hektárra jutó istálló- és hígtrágya, 2022 65
- 5.11. Aszálytal érintett területek, 2022 65
- 5.12. Az egy hektárra felhasznált öntözővíz mennyisége vármegyénként, 2022 65

Ipar

- 5.13. Az ipar hozzáadott értékének nagysága és részesedése a vármegyék és a főváros gazdasági teljesítményéből, 2022 66
- 5.14. Az ipari vállalkozások egy lakosra jutó összes termelési értéke, 2022 66
- 5.15. Az ipari termelés volumenváltozása az előző évhez képest és megoszlása főbb ágazatok szerint, 2022 66

Építőipar, lakásépítés

- 5.16 Az építőipar hozzáadott értékének nagysága és részesedése a vármegyék és a főváros gazdasági teljesítményéből, 2022 67
- 5.17. Az építőipari termelés volumenváltozása az előző évhez képest a kivitelezés helye szerint, 2022 67
- 5.18. Az egy lakosra jutó építőipari termelési érték és a termelés megoszlása ágazatonként a kivitelezés helye szerint, 2022 67
- 5.19. Az épített lakások számának változása az előző évihez képest vármegyénként, 2022 68
- 5.20. A kiadott új lakásépítési engedélyek tízezer lakosra jutó száma, 2022 68

- 5.21. Az épített lakások tízezer lakosra jutó száma, 2022 68
- 5.22. A 2018 és 2022 között épült lakások aránya a 2022. végi lakásállományból 68

Lakásállomány, lakáspiac

- 5.23. A száz lakásra jutó lakosok száma, 2022. december 31. 69
- 5.24. A komfort nélküli, szükség- és egyéb lakások aránya, 2022 69
- 5.25. A vezetékes internettel ellátott lakott lakások aránya, 2022 69
- 5.26. Az értékesített új lakások számának változása az előző évihez képest vármegyénként, 2022 70
- 5.27. Az értékesített új lakások tízezer lakosra jutó száma, 2022 70
- 5.28. Az értékesített új lakások átlagos négyzetméterára, 2022 70
- 5.29. Az új lakások átlagos négyzetméterárának változása az előző évihez képest, 2022 70
- 5.30. Az értékesített használt lakások tízezer lakosra jutó száma, 2022 71
- 5.31. Az értékesített használt lakások átlagos négyzetméterára, 2022 71
- 5.32. A használt lakások átlagos négyzetméterárának változása az előző évihez képest, 2022 71
- 5.33. Az értékesített használt lakások számának változása az előző évihez képest vármegyénként, 2022 71

Turizmus, vendéglátás

- 5.34. A vendégéjszakák száma és a külföldi vendég-éjszakák aránya a turisztikai szálláshelyeken, 2022 72
- 5.35. A szállodában töltött vendégéjszakák aránya a kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakáiból, 2022 72
- 5.36. A vendéglátóhelyek számának változása 2019-hez képest, 2022. december 31. 72
- 5.37. A turisztikai szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák aránya (belföldi, külföldi) és megoszlása a turisztikai régiók között, 2022 73

Kiskereskedelem

- 5.38. A kiskereskedelem hozzáadott értékének nagysága és részesedése a vármegyék és a főváros gazdasági teljesítményéből, 2022 74
- 5.39. Kiskereskedelmi üzletek ezer lakosra jutó száma, 2022. december 31. 74
- 5.40. A decemberi forgalom részesedése a teljes éves kiskereskedelmi forgalomból, 2022 74
- 5.41. A járárok részesedése a kiskereskedelmi üzletek országos forgalmából, 2022 75
- 5.42. A kiskereskedelmi üzletek folyó áras forgalmának változása az előző évhez képest, 2022 75
- 5.43. A kiskereskedelmi forgalom egy lakosra jutó értéke, 2022 75
- 5.44. A kiskereskedelmi üzletek forgalma és annak egy négyzetméter alapterületre jutó értéke vármegyénként, 2022 75

6. A környezet és az infrastruktúra területi jellemzői

Járési szélsőértékek

6.1. Járési szélsőértékek néhány kiemelt mutató alapján	78
6.2. A természetes személyek által üzemeltetett személygépkocsik ezer lakosra jutó száma, 2022	79
6.3. A közüzemi szennyvízgyűjtő hálózatba bekapcsolt lakások aránya, 2022	79
6.4. Egy háztartási fogyasztóra jutó villamosenergia-felhasználás, 2022	79
6.5. Egy háztartási fogyasztóra jutó vezetékesgáz-fogyasztás, 2022	79

Közlekedési hálózatok

6.6. A helyi autóbuszos utazások egy lakosra jutó száma, 2022	80
6.7. Vasúthálózat, 2022	80
6.8. A gyorsforgalmi úthálózat hossza, 2022	80

Személygépkocsik

6.9. A természetes személyek által üzemeltetett személygépkocsik ezer lakosra jutó száma, 2022. december 31.	81
6.10. A természetes személyek által üzemeltetett személygépkocsik átlagos kora, 2022. december 31.	81
6.11. Magyarországon első alkalommal, természetes személyek által üzembe helyezett személygépkocsik ezer lakosra jutó száma, 2022.	81

Természeti környezet

6.12. Erdősültség és az erdők tulajdon szerinti megoszlása, 2022. december 31.	82
6.13. Erdőgazdálkodási célú terület elsődleges rendeltetés szerint, 2022. december 31.	82
6.14. Az országos jelentőségű védett természeti területek aránya és megoszlása védett természeti területi kategória alapján, 2022	82
6.15. Natura 2000 területek	83

Víz- és hulladékgazdálkodás

6.16. Az egy közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakásra jutó ivóvízfogyasztás, 2022	84
6.17. A közüzemi szennyvízgyűjtő hálózatba bekapcsolt lakások aránya, 2022	84
6.18. A közüzemi szennyvízelvezető rendszerrel egyáltalán nem rendelkező települések, 2022	84
6.19. A hulladék hasznosítása, ártalmatlanítása, 2022	85
6.20. A közszolgáltatás keretében elszállított települési hulladék egy főre jutó mennyisége, 2022	85
6.21. A lakosságtól elkülönített gyűjtéssel elszállított hulladék aránya, 2022	85
6.22. Másodlagos közműolló vármegyénként, 2022	85

Energiafelhasználás

6.23. Egy háztartási fogyasztóra jutó villamosenergia-felhasználás, 2022	86
6.24. Egy háztartási fogyasztóra jutó vezetékesgáz-fogyasztás, 2022	86
6.25. Egy távfűtésbe bekapcsolt lakásra jutó, távhőellátásra felhasznált hőmennyiség, 2022	86
6.26. A legalább 2 megawatt beépített teljesítőképességű, villamos energiát termelő nap-, szél- és vízerőművek, 2023. augusztus 31.	87
6.27. Az épített lakások fűtési energia szerint	88
6.28. A gázfűtéssel épített lakások aránya a lakásépítésekben, 2022	88
6.29. Az elektromos hőszivattyúval épített lakások aránya a lakásépítésekben, 2022	88
6.30. Az épített lakások megoszlása fűtési energia szerint, 2022	88

Internethálózat

6.31. A helyhez kötött internet-előfizetések ezer lakosra jutó száma, 2022	89
6.32. A helyhez kötött internet-előfizetések megoszlása kapcsolattípusok szerint, 2022	89
6.33. Az optikai hálózaton alapuló internet-előfizetések aránya az összes helyhez kötött előfizetésen belül, 2022	89

7. A regionális különbségek főbb mutatói az Európai Unióban

Unió szélsőértékek

7.1. Unió szélsőértékek néhány kiemelt mutató alapján	92
7.2. Ezer lakosra jutó természetes szaporodás/fogyás, 2017–2021 átlaga	93
7.3. Ezer lakosra jutó vándorlási egyenleg, 2017–2021 átlaga	93
7.4. A 15–64 éves népesség foglalkoztatási rátája, 2022	93
7.5. Az egy főre jutó GDP az Európai Unió átlagának százalékában, vásárlóerő-paritáson számolva, 2021	93

Az uniós népesség jellemzői

7.6. Az egy négyzetkilométeres földrajzi rácshálóra (gridre) jutó népesség száma, 2021	94
7.7. Ezer lakosra jutó természetes szaporodás/fogyás, 2017–2021 átlaga	95
7.8. Ezer lakosra jutó természetes szaporodás/fogyás, 2017–2021 átlaga	95
7.9. Ezer lakosra jutó vándorlási egyenleg tagállamonként, 2017–2021 átlaga	96
7.10. Ezer lakosra jutó vándorlási egyenleg, 2017–2021 átlaga	96
7.11. Mediánéletkor, 2022	97
7.12. Születéskor várható átlagos élettartam, 2022	97

Társadalmi helyzet az EU-ban

7.13. Nem tanuló, nem dolgozók aránya a 15–24 éves népességből, 2022	98
7.14. A 15–64 éves népesség foglalkoztatási rátája, 2022	99
7.15. A 15–64 éves népesség munkanélküliségi rátája, 2022	99
7.16. Az online vásárlók aránya a 16–74 éveseken belül, 2022	100
7.17. Az otthoni internet-hozzáféréssel rendelkező háztartások aránya, 2022	100
7.18. A napi rendszerességgel internetezők aránya a 16–74 éveseken belül, 2022	101
7.19. A napi rendszerességgel internetező 25–64 évesek aránya iskolai végzettség szerint, 2022 ...	101

Pillanatkép az EU gazdaságáról

7.20. Az egy főre jutó GDP az Európai Unió átlagának százalékában, vásárlóerő-paritáson számolva, 2021	102
7.21. Az ipar aránya a bruttó hozzáadott értékből	103
7.22. Az ipar aránya a bruttó hozzáadott értékből, 2022	103

Energiagazdálkodás az EU-ban

7.23. A fűtési foknapok száma, 2022	104
7.24. A hűtési foknapok száma, 2022	105
7.25. Energiaimport-függőség, 2021	105

Felelős szerkesztő:

Dr. Keményné dr. Horváth Zsuzsanna

Vezető szerkesztő:

Simonné Horváth Gabriella

Szerzők:

Barkóné dr. Dobos Erzsébet, Csiszérné Palkó Rita, Gerse József, Herzog Tamás, Hidas Zsuzsanna, Kormos Zoltán, Kovács Andrea, Kurucz Lajos, Szilágyi Dániel, Tölcsér Marianna, Varsányi Tamás, Zerényi Károly

Térképek:

Weisz Tamás

Tördelőszerkesztő:

Bada Csilla, Damjanovich Katalin, Dobróka Zita, Lovag Rita

Layout, illusztráció, infografika:

Damjanovich Katalin, Lukácsi Anita

Illusztrációk: Adobe Stock

Készült a Kommunikációs és Architektúrális Igazgatóságon, a szakstatistikai főosztályok közreműködésével

További információ: kommunikacio@ksh.hu

Internet: www.ksh.hu

Nyomdai kivitelezés:

Pátria Nyomda Zrt. – Eurotronik Zrt. – 2024.005

Budapest, 2024